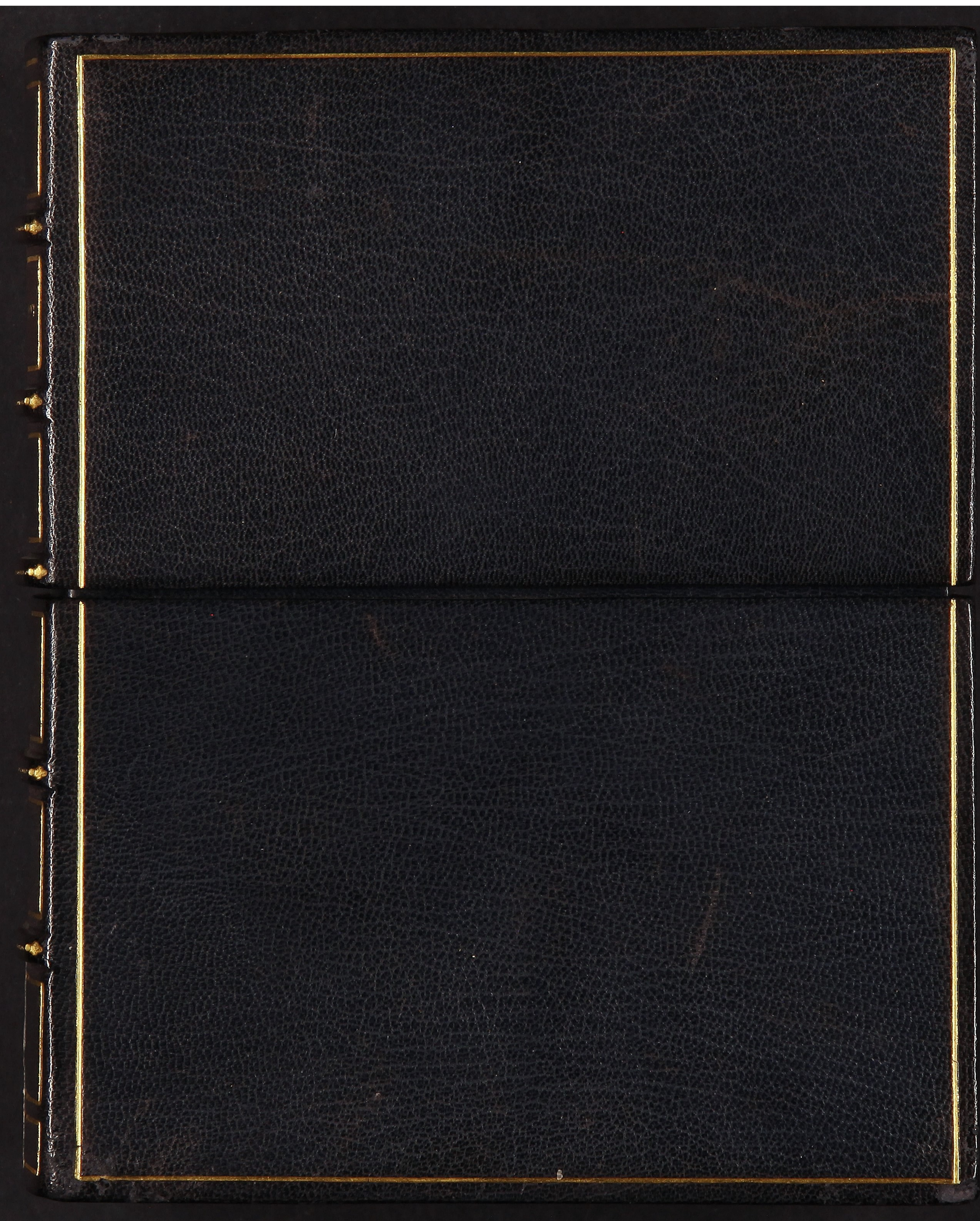
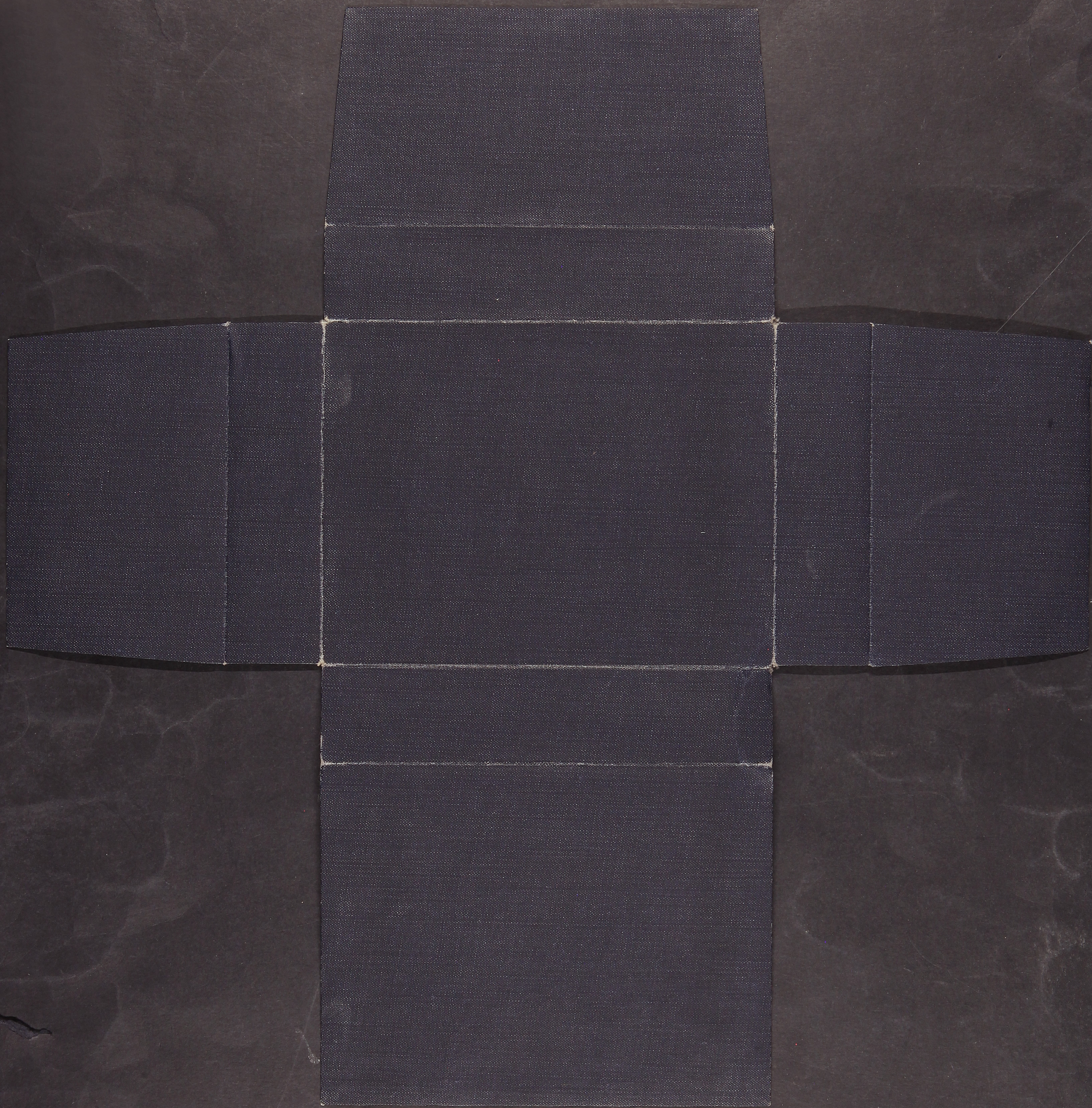

SAVONAROLA

THE ORIGINAL MANUSCRIPT

OF HIS WORKS

KODAK Color Control Patches
©Eastman Kodak Company, 1997
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black
Inches
Centimetres
Kodak

Exposit
d Sauona
rola
72

Hic liber est hieronymi beniuenij
Ciuis florentini habitus a germano
suo Mag.ro Dominico beniuenio

Expositione del pater noster
Con epistola della comunione
Sermone della oratione
Expositione de quid regis
latino
Expositione del miserere
Expositione del Inte domine
predica del arte del ben morire
de Claratione del misterio della
✝ e salm
Epistola delli 8 di mag 1497
tutte sono In j° libro di gozo

✝ IHS : MARIA

Exp.o sup. x. Psalmos ex psal. graduu
Sermones xviij. sup epistolam Johannis primam
De morte
Sup ecclesiastem
Opuscula hec omnia
Fris hieronymi
sauonarole prophete et martyris eius propria
manu scripta
sunt.

I

Jesus

Exp° hec psalmorum est fris hieronymi sed non vr sua manu scripta. Ibi est certe sua manu ubi incipit Quod fuit ab initio super epistolam Joannis primam

Ad dominum cum tribularer clamavi et exaudivit me.

Textum ad sensum litteralem exponunt et cetera. Vz ecclesia tribulationes eius a paganis et hereticis et specialiter a sarracenis. Ecclesia dum fuit tribulata et vere hoc tribulatur in diversis regionibus. Nunquam tribulationes nunquam fuit captiva sed semper tribulata et nunquam debellata. Circa quod primo facit primo orat dominum d. Ad dominum cum tribularer. Nunquam primo ecclesia suam universalem abstulit supponitur in captivitate. Sed cum tribularer in tribulatione quando clamavi et clamabo et exaudivit ... exaudivit me. preterito quod per certitudinem ponitur sepe preteritum pro futuro.

O domine libera animam meam a labiis iniquis et a lingua dolosa.

hec 2° declarat quis sit ista tribulatio. Sarraceni impugnaverunt hereticos et impugnant adhuc ecclesiam dupliciter temporaliter et spiritualiter. Temporaliter vz armata manu et per viam potestatis vel per insterijs. Et spiritualiter dupliciter. Primo Cristum blasfemando et doctrinam eius. Alio fraudulenter loquendo se servare legem et evangelium ut seducant fideles quos habent in concordia sui erroris. Nam in Alchorano nefandissimo

sepe scriptum fuit legem & magistrum & tamen utrumque despiciunt vel prorsus adversantur. Unde psalmista considerans perversitates eorum impugnantium spirituales dicit Domine libera animam meam a labiis iniquis. scilicet istorum qui te blasphemant. Et a lingua dolosa. qui mendaciter & dolose fingendo propria suis machinationibus loquuntur & scripturas sacras non intelligunt.

Quid detur tibi aut quid apponatur tibi ad linguam dolosam.
Hic consequenter querit quod remedium sit adhibendum tali lingue dolose. Quid detur &c. Ad quod respondet. Sagitte potentis acute cum carbonibus desolatoriis. Sagitte potentis acute. est sacra scriptura que sicut sagitte potentis scilicet Christi acutissime ad hebreos 4 sermo dei penetrabilior est omni gladio ancipiti. Et quia huius sanctae scripture non solum penetrant ut sagitte seu gladii sed etiam ut ignis. iuxta illud Ieremie 23. Nonne verba mea sicut ignis dicit dominus. Ideo sequitur. Cum carbonibus desolatoriis

Heu mihi quia incolatus meus prolongatus est habitavi cum habitantibus Cedar
multum incola fuit anima mea. Quia prevideo propheta hanc turbationem esse valde diuturnam. Illa excedit in tempore duratione ceteras turbationes quas passi sunt fideles tam in antiquo testamento quam in novo. Alie enim multum fuerunt fluxores plusquam decem annis & adhuc est in magna valitudine unde merito psalmista tam longissima

diuturnitate huius turbationis plangens dicit. Heu mihi quia incolatus meus prolongatus est. Non enim dixit captivitas mea nec suppressio quia huius prolongatus 4 peregrinatio secundum Hieronymum [illegible] notatur quod populus fidelis non erat ab eis totaliter supprimendus nec captivandus. Sed cum habitans cum eis quasi audivit eorum dolositates. Habitavi cum habitantibus Cedar. Ismaelite enim propter agarenos descendentes ab Ismael & agar qui postea falso nominabantur saraceni quasi a sarra libera ab abraam descendissent. Ex istis enim arabes habitantes in tabernaculis Cedar. scilicet in tentoriis demigrantes de quibus canticum primo. Nigra sum sicut tabernacula Cedar.

Multum incola fuit anima mea. Cum his qui oderunt pacem
Quinto. Ut amplius declaret qualiter se habuit conversatio cum huius habitantibus Cedar subdit ultimo. Cum his qui oderunt pacem sicut habetur in hebreo. Et expositio quod erat habitans cum eis [illegible] cum adversariis pacis [illegible] pacem. Sed tamen nec totaliter ab eis dominatur nec totaliter eos dominat. Et utrumque propter corruptionem fidelium quia ad pacem mundanam [illegible] cum eis quasi tamquam cum his qui oderunt pacem non pro dicta.

Eram pacificus. Sexto ut ostendat quod defectus huius pacis non per cedar ab eterno sed per eos ab huius habitantibus Cedar

nolitis recipere Xbm veritatis. Idcirco sequitur Exora pa-
cem) sensus est. Quod etiam non dicit contra aliquam occa-
sionem impugnationis nisi quod promebat contra librum
fidei et veritatis quod ipsi non possunt pacifice sustinere.
Et ideo sequitur Cum loquebar illis impugnabant me gratis. i.
non possum per linguam iniquam seu dolosam quia
et per potestatem invasivam quia proprie dicitur impugnatio. Et quia
talis impugnatio est proprie irrationabilis ideo addit Impugna-
bant me sequitur gratis. i. absque causa rationabili.

Ad dominum cum tribularer clamavi et exaudivit me.

Vir iustus dum est in hoc mundo peregrinus.
2. ad Cor. 5. Dum sumus in hoc mundo corpore peregrinamur a domino.
Et in ps. Incola ego sum in terra. Et peregrinus sicut omnes pa-
tres mei. Totum autem desiderium veri peregrini
est ut peracta peregrinatione ad patriam revertatur. Hic
interim parum [illegible] ne [illegible] donec finita pere-
grinatione pervenerit in patriam suam. Inter alia
vero duo peregrino sunt necessaria s. viae cognitio et viae distinctio.
Cognitio quidem viae ne erret. Distinctio ne laboret
de via arta est ipsa ps. s. a beati immaculati usque huc.
Hic incipit agere de distinctione viae quia xv gradibus distingui-
tur. Ut autem quod dicitur plenius cognoscatur
videndum est quid sit gradus. Quis ascensor graduum. Unde
sit ascensus. Et quo. Et qua. Et ubi. Et per quem.
Et ad quid. Gradus apud latinos est communis ascendentium
et descendentium. Apud grecos autem tantum est ascendentium.
Hic autem dicitur gradus profectus virtutum. Igitur quia sola caritas
movet pedem quia plus diligit plus ascendit.
Quis ascendit. vir iustus. Unde ascendit et quo.
A minore virtute ad maiorem. Ad quid ad

deum diligendo et videndo. Ubi in corde suo ascensiones disposuit
per Cristum qui descendit ut nos ascendere faceret. Unde
in ps. 83 Beatus vir cuius est auxilium abs te ascensiones in cor.
suo disposuit in valle lacrimarum in loco quem posuit. Et in ps. 83. Benedictionem
dabit legislator. Ibunt de virtute in virtutem videbitur deus
deorum in Syon. Et cum plures sint gradus quia plures
sunt virtutes in quibus proficiunt viri iusti tamen hic non po-
nuntur nisi 15. Cuius ratio graduum [illegible] duorum temporum
scilicet veteris testamenti ebdoadi id est septenario serviebant
observantes septimam diem et septimam septimanam et septimum mensem
et septimum annum septimamque decadem que dicitur iubileus. Tempore vero
novi testamenti octavam diem id est dominicam observamus propter
dominicam passionem et mysterium resurrectionis. Et octavas martyrum
celebrabant expectantes gratiam nisi octavam [illegible]
Et ideo per septenarium et octonarium duo testamenta figurantur
Unde Ezechielis 40 legitur quod templi [illegible] exterioris
erant in septem gradibus interioris autem in octo gradibus.
Et dicitur Ecc. 11 da partem septem [illegible] et octo.
Boni [illegible] quia post septem [illegible] unica [illegible]
cantamus. Unde 15 ps. qui 15 gradibus distinguuntur [illegible]
[illegible] quorum unus est [illegible] et unus titulus [illegible]
[illegible] monstrabit. Hic est primus canticum graduum
et primus gradus caritatis [illegible] Et

Unius vanitati renuntiare. Quia ut dicit Cassio.
Intantum proficimus spiritualiter quantum carnalia vitia relinquimus
et deo [illegible] supplicamus. Unde Magdalena legitur quod sensualitati
mancipium tenebat rigabat unguento et capilli
tergebat prius in obsequio ponebat. Quia prius omnem
[illegible] vanitatem ut deo obsequio mancipium
[illegible] autem auctoris in hoc ps. 1. Monet ad ascensum spiritualem
et gaudium spirituale. Modus bipartitus est. Primo vir iustus
volens ascendere videns multa obstacula et maxime detra-
ctorum et pravorum consiliariorum petit a linguis eorum
liberari. Secundo cognoscit [illegible] malorum id est
heu mihi. [illegible] est introitus Augustini
Quia qui solo deo auxilio vir iustus intendit deo se vo-
lentem ascendere nec valentem [illegible] lagos
[illegible] ad deum orasse ut eum liberaret. Id est
Ad dominum cum tribularer clamavi. Ad dominum quo [illegible] et [illegible]
[illegible]. tribularer suggestionibus demonum
linguis adversantium et inimicis persequentium. Clamavi
Corde ut Susanna Dan. 13. Quia non clamor
vocis clamat in auribus dei. Ore ut [illegible] Ioel
Opere ut Moyses Exo. 14 quando elevatis manibus orabat
et super Amalech [illegible] 2. Para. 20 Cum igno-
ramus quid agere debeamus [illegible] oculos

nros dirigamus ad te. Et exau. me i. ad
effectum audiuit liberando me. et ad gradus ascensionis
constituendo. Et notantur hec tria scilicet Clamorem
orationis quantum rectitudinem per hoc quod dicitur ad dominum. Necessitas
per hoc quod dicitur tribularer. Deuotio per hoc quod dicitur Clama.
Et ideo fructuosa est talis oratio unde sequitur et exau. me.
¶ Necessitas enim clamare facit ad dominum. unde osee 6. In tri-
bulatione sua mane consurgent ad me. Jone 2.
Clamaui ad dominum de tribulatione mea et exaudiuit
me de uentre inferi clamaui et exaudisti vo
cem meam. Gregorius. Mala que nos hic premunt ad deum nos ire cogunt.
Et aug. dicit. felix necessitas que ad meliora compellit
ideo orat ps. Imple facies eorum ignominia et querent nomen tuum domine. quasi
dicit nolunt. Justi vero et in prosperitate et in ad
uersitate clamant ad dominum et conuertuntur unde ps.
Benedicam dominum in omni tempore. Bernardus Cum fuerit necessitas ibi detur
clamor et exaudietur. quia deus aut orationem tollet
necessitatem aut dat patientiam et fortitudinem sustinendi quod est melius
quam liberandi. ps. Multe tribulationes iustorum et de omnibus
hys lib. eos dominus. hic posset queri quare deus dat
tribulationes iustis. In promptu causa. ad humiliandum Ad pu
gandum Ad coronandum. Ad dei gloriam manifestandam. in eo cronica.

Domine libera a. m. q. d. quia me posuisti in gradu ascensionis
incipiunt contra me irrisiones detractiones derisiones aliquorum
per me experiri nequeo. Ideirco Domine quod potes 2
sis et benignus es. libera a. m. quam creasti ad
ymaginem tuam et quam redemisti sanguine tuo. A la
biys iniquis qui deridunt que iniqua suadent quod prohibent
detrahunt Et A lingua dolosa que sub specie consulendi
plus nocet. Et dico quod vix quod facias magis sequendum
est. scilicet adulatores et turpe tir. Et de hys duobus
dicitur ecc. 51. Confitebor tibi domine Et c. Quia liberasti
corpus meum a perdicione et a laqueo lingue iniquae et a labiys operan
tium mendacium. hec duo gustus frequentius occu
runt. scilicet labium iniquum et lingua dolosa. vel a bono
impediunt. Vnde et hijs duobus corruit primus homo
Labium iniquum fuit. Quare precepit nobis deus ut come
deremus morieris. Lingua dolosa fuit. quia
palliato fuit consilio dicens eritis sicut dij Gen. 3.
¶ Deinde vir iustus more deliberantis et querentis remedium
sibi ipsi quasi alij loquens ait. Quid detur tibi &c
dominus vobis tu potentie quasi tu petis auxilium Et
Quid detur t. a. ad ap. t. q. d. quod potest tibi dari
auxilium ut consilij vel remedij quo muniaris
contra linguam do. id est lingue d. que iniqua suadet et d

sub[illegible] noat vel detrahendo prohibet. Consilium sapientis
est claudere aures Eccl. 28. Sepi aures tuas spinis
et noli audire linguam nequam [illegible] q[uia] removent a te os
pravum et labia detrahentia sint procul a te. Prov. Qui
loquitur unquam non dirigetur in conspectu oculorum nostrorum

Non quod est multiplex lingua mala. Prima est lingua carnalis quia
loquitur de terrenis Isa. 29 Erit quasi phitonis de terra eloquium
tuum Jo. 3. Qui de terra est de terra loquitur. Secunda est lingua
luxuriosa quia provocat ad luxuriam Eccl. 20 Colloquium
illius quasi ignis exardescit. Tertia est invidia
qua detrahitur bonis Ps. linguarum gladius acutus.
Quarta est lingua superbia quia [illegible] magis apertis
loquitur Ps. Dispersit dominus [illegible] et ling. mag.
Quinta est lingua gule qua loquitur de cibis et potibus.
Sexta est lingua fraudulenta et detractorum Eccl. 28
lingua tertia multos commovit. Primo quod verba alia.
Abhis verbis dominus multis modis. Primo facit vero [illegible] non au-
diat Ps. [illegible] non au. Secundo facit q[uod]
[illegible] non curat p. ad Cor. 3. Michi pro minimo est ut
a vobis iudicer aut ab humano die. Tertio facit quod
non credat p. Jo. Nolite credere omni spiritui. Quarto facit
quod tales spernunt et vitant Eccl. 28 lingua [illegible]
adducat mortem si sufflaveris quasi ignis exardescit et si
expueris super illam extinguitur. Quinto facit consi[derationem]

in ipso quidem contra [illegible]. Job. 16 Ecce in celo testis
meus. Gg. Qui testem in celo habet si reprehendatur ab
hominibus non curet. Sexto revocat ad memoriam
quod Christo mala dixerunt Jo. 15. Non est servus ma. d. s.
Septimo facit cogitare quod [illegible] mente quod forte
quandoque de aliis mala dixit Eccl. 7. Cunctis sermonibus
qui dicuntur ne accomodes cor tuum ne forte audias servum
tuum maledicentem tibi. Scit enim conscientia tua quia et tu crebro
maledixisti aliis

Sagitte potentis acute cum carbonibus desolatoriis
Sagitte po. a. Post [illegible] verba servi [illegible] et [illegible]
interrogationem [illegible] q. tu queris quod remedium potest
tibi dari ne impediaris ab [illegible]. Duo potes habere.
Verba sacre scripture scilicet exhortatoria ad [illegible] [illegible]
[illegible] quod alii mali fuerunt et postea multi [illegible] [illegible]
[illegible]. Ut Paulus Matheus Mag. David et multi alii.
Sagitte p. a. i. verba sacre scripture dabuntur tibi in muni-
mentum contra linguam dolosam. Cum carbo. deso. vel vastatoriis
i. cum bonis [illegible] [illegible] ad vitam [illegible] [illegible]
Respondit hic duo duobus verbis que posuerat in interro-
gatione scilicet dari et apponi. Nam sagitte dantur in armo[rum]
et carbones apponuntur in consolationem ut alios accend[ant]
Sagitte autem dicuntur verba dei. Primo quia penetrant usque

Arcus [illegible] / [illegible] / Sagitte [illegible] / [illegible] / Sagittas [illegible] / [illegible] / [illegible] novit

ad Cor. ad heb. 4 Vivus est sermo domini et efficax et
penetrabilior omni gladio ancipiti Et pertingens
usque ad divisionem anime ac spiritus Ecc. 12 Verba
sapientum quasi stimuli et quasi clavi in altum defixi Secundo
quia vulnerant ad salutem .i. ad mortem peccati Isa. 13 Sus-
citabo super vos medos qui argentum non quaerant nec
aurum velint sed sagittis parvulos interficient Tertio
quia cito volant per eminentiam eloquentie [illegible] velociter currit
verbum eius predicatoribus dicitur qui sunt isti qui ut nubes volant.
Arcus vero intendunt [illegible] sagittas Job 29. Arcus meus in ma-
nu mea instaurabitur Gen. 9. Ponam arcum meum in nube
Et Isa. 8 Cum sagittis et arcu ingredientur illuc
Legimus [illegible] corda [illegible]
Alie sagitte ipsi predicatores per se sunt sagitte in manu po-
tentis [illegible] Predicatores filii apostolorum et prophetarum
in grana [illegible] Isa. 49 Posuit me sicut sagittam electam
[illegible] non [illegible] sicut carbones desolatorii vel vastatorii
quia per applicationem inflammant et incendunt ad amorem dei
et vastant in ipsis [illegible] carnales affectiones et studia
amorem Isa. 47 Non sunt prunae quibus calefiant nec
focus ut sedeant ad eum ibi alia translatio habet cum
bonus sedebis super eos et hii erunt tibi in adiutorium

Si [illegible] in mentis tue [illegible] illum [illegible]
[illegible] et si [illegible] ca [illegible] bibe prunas
[illegible] congregabis super caput eius i. [illegible] ad amorem
provocabis eum

Secunda pars Ubi Conqueritur vir iustus de persecutione malorum
[illegible] acutis sagittis et carbonibus repulsatur
linguam dolosam et iam gradum [illegible]
quia adhuc [illegible] in area mixtum paleis
[illegible] et quanto magis vir iustus [illegible] tanto amplius
malos et eorum astutias cognoscit. Et ut evangelista
dicit [illegible] Cum crevisset herba et fructum
fecisset tunc apparuerunt et zizania Mt. 13
iustus quando [illegible] videns mala [illegible] que prius
non noverat clamat. [illegible] heu mihi [illegible]
malos [illegible] quia incolatus meus prolongatus est i. longum
[illegible] peregrino [illegible] cor [illegible]
[illegible] Conqueritur vir iustus de prolongatione
incolatus Primo [illegible] desiderium patrie ad quam anhelat
[illegible] breve tempus ex nimio desiderio videtur sibi
longum vir iustus sicut cervus [illegible] Secundo [illegible]
bonorum. 3. Abundantia malorum et de hiis duobus dicitur

Osee 4. Non est veritas et non est misericordia et non est scientia
dei in terra. Maledictum et mendacium et homicidium et furtum
et adulterium inundaverunt et sanguis sanguinem
tetigit ¶ 4 propter defectum iustitie quia scilicet maior opprimit
minorem nec est qui sit hodie servat iustitiam. abscon-
dit p. [illegible] non respicio fit unique agitatio et tacens devo-
rante impio iustiorem se et facies homines quasi pi-
sces maris ¶ 5. propter inordinationem quia plerumque
mali promoventur et boni deprimuntur etc. Et est
malum quod vidi sub sole et quasi per errorem egrediens a fa-
cie principis stultum positum in dignitate sublimi et di-
vites sedere deorsum ¶ 6. propter peccatorum multipli-
citatem quorum non est numerus posset quia evitato uno
cadit in aliud Ysa. 24 Formido et fovea et laqueus
super te qui habitator es terre. Et qui fugerit a voce
formidinis cadet in foveam et qui se explicaverit de
fovea tenebitur laqueo ¶ 7. propter mutabilitatem quia
homo est hodie sanus et cras infirmus non in eodem statu manens
hodie dives cras pauper hodie pax est in terra cras guerra
hodie calidum cras frigidum et sic de aliis ¶ 8. propter miserie
multiplicitatem de hiis duobus Job. 10. homo natus de mu-
liere brevi vivens tempore etc. ¶ IX. propter bonorum paucitatem et [illegible]
quia pauci boni in mundo etc. q. est civitas in parva [illegible].

Et cum subnigri habitavi cum habitantibus Cedar vel in taber-
naculis Cedar id est cum malis et nigris hominibus sig-
nificatis per Cedar qui interpretatur tenebre. Et fuit
[illegible] Ismael persecutoris Ysaac. Sicut per Ysaac si-
gnificantur boni sic per Ismael mali et [illegible]
¶ [illegible] conqueri de cordis peregrinatione
subdit Multum incola fuit anima mea. Hoc est magis
si [illegible] quia multum incola fuit anima mea in hoc mundo
ubi est peregrina unde [illegible] apostolus ¶ Hebr. Anima que
de deo cogitat et deum amat et deo sperat et mundum
spernit iam quodammodo est cum deo sicut dicit apostolus phil. 3.
Conversatio nostra in celis est. Sed illa que de mundo cogitat et mun-
dum amat illa vere peregrina est a deo unde Aug.
Sicut corpus peregrinatur locis ita anima affectibus
Si deum amat accedit ad deum si terra amat pere-
grinatur a deo. Cum hiis qui oderunt p. [illegible] non possum cum
carnalibus habitare immo cum eis dissentio et spiritualibus
[illegible] unitate et [illegible] gravius [illegible]
[illegible] pacem. Cum hiis qui oderunt pacem [illegible]
[illegible] pacem. ferens malos ita servat pacem [illegible]
patienter [illegible] a bonis Ro. 14 Que pacis sunt
sectemini. Cum loquebar illis scilicet monendo et corrigendo [illegible]
[illegible] sicut [illegible] propositum [illegible]
[illegible] gratis. Finis

Levavi oculos meos in montes unde veniet auxilium mihi.

Hec est sexta gradus .i. 2a psalmus gradualis in quo vir
iustus dominum petit auxilium. Congrue primus
gradus est expirare et mat[eriam] s[ancti] sextus est petere divinum
auxilium. Congrue quia sequitur iste gradus precedentem
[illegible] et mundo exeunti occurrunt [illegible] et ideo
non habet divinum auxilium implorare. Sicut olim
filii Israel de Egypto [illegible] videntes Egyptios
persequentes ad dominum clamaverunt auxilium postu-
lantes. Virgo uxor quia sepe gemebat [illegible] malorum
[illegible] [illegible] oravit [illegible]. Et sic [illegible] psalmus.

Titulus quia sequitur Canticum graduum .i. exultacio [illegible]
[illegible] spiritualis .i. de perfectione virtutis. [illegible]
[illegible] ad [illegible] ad ascensum spiritualem.

Modus bipertitus. bipertitus est psalmus.
Primo orat — respondit [illegible] auxilii impetrati.
2 [illegible] — [illegible] Dominus respondit. [illegible]
qui ad [illegible] dirigit orationem [illegible] Levavi o.m.
.i. sursum direxi oculos meos Thronos .i. [illegible]
cogitationis [illegible] .i. ad montes .i. [illegible] spirituales [illegible]
montes. [illegible] vite. [illegible] [illegible]. Quia
[illegible] radios solis recipiunt. Quia ab [illegible] nos [illegible] ad
valles descendit. Super hos montes fundata est [illegible] unde
psalmus. fundamenta eius in montibus sanctis. Et [illegible] montes [illegible]
quibus fundata est [illegible] [illegible] [illegible] 2. Erit [illegible]
[illegible] montes domus domini [illegible] [illegible] [illegible]
Ad hos debemus levare oculos [illegible] [illegible]

nec [illegible] [illegible] cognoscam quia [illegible]
[illegible] magis [illegible] Job 33 Respiciet homines
[illegible] peccavi et [illegible] ut [illegible] dignus non
recepi. [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
confusionem confundam et [illegible] 43 filii hominum [illegible]
filius [illegible] confundar ab iniquitatibus [illegible].
3 ut [illegible] ad pugnam [illegible] p[rimo] Mach. 6
ostenderunt elephantis sanguinem uve et mori
et mori .i. [illegible] ad [illegible] [illegible]
4 ut [illegible] legamus quod agere [illegible] vivere debeamus Job
31 librum scribat ipse qui iudicat ut [illegible]
meo portem illum liber est [illegible] liber [illegible].
5. ut [illegible] gloriam admirantem [illegible] sicut regina
Saba gloriam Salomonis [illegible]. 6. ut deo gracias
referamus sicut 24or seniores apocalipsis [illegible]
dicunt [illegible] animalibus Dignus es domine deus [illegible]
gloriam et honorem et virtutem. 7. ut [illegible] auxilium [illegible]
[illegible] et hoc [illegible] sequitur Unde veniet auxilium mihi .i. [illegible]
[illegible] auxilium mihi. Sicut [illegible] humorem [illegible]
[illegible] [illegible] descendit ad valles

Item [illegible] montes [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
ad [illegible] [illegible] valles [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Ad hos
montes [illegible] [illegible] .i. [illegible] visitata

spiritualiter. Ad hos montes fugit Loth. ut salvaretur gen. 19
Super hos montes requievit archa post diluvium gen. 8
Hi sunt montes Garizim. Et Ebal deut. 27 Gari
zim interpretatur divisio vel abscisio et hic est novum testamentum
docens divisionem et abscisionem a peccato et mundo. Ebal
interpretatur vetus vorago vel acervus lapidum et hic est
vetus testamentum quod recte dicitur vorago propter profunditatem medi
tationum et obscuritatem figurarum Et acervus lap. propter co
minationes mortis et duritiam mandatorum Ad hos mon
tes Levavi, sicut oculos quando in valle Mambre vel log
tur gen. 18 Cum sederet Abraham ortus apparue
runt ei tres viri stantes prope eum quos tres vidit unum ad
oravit quod visio sua cognoscendi dat ut qui ad hos
montes oculos suos levant. Dicit ergo vir justus
Levavi oculos meos id est interiores vel intellectum et affectum
ad montes videndos et cognoscendos. Unde venit auxilium
id est intelligo cognosco quod auxilium ad gloriam assecutionem
et gratiae conservationem cognitionis per prophetiam et co
minationes quae fuit in duobus testamentis mihi nuntiatum ad
fugam mali et amorem boni Sed ut crederetur alius quod
solum ut scriptura hominum posset vel sufficienter possit et sub
ponitur spiritus in seipsis ostenditur quod omne auxilium a domino est ergo auxi
lium per eos et quod ipsi quod vivunt a domino habent Et hic est
Auxilium meum a domino per quod quicumque datur a domino est [illegible]

gratiosus sit tamquam mediatoris illius id est ministri per illu
minationem dicit autem auctor quis fuerit contra illum
natus omnium hominum vel in hominibus. Qui fecit caelum et terram id est
omnium visibilium et invisibilium et omnium spiritualium et omnium corruptibilium.
Hic quod auxilium hominis a deo fit aliquando in omne bonum ut per omne
datum optimum. Jacobi primo ostenditur 13. secundo item statim nisi
per suum auxilium. Item quod deus non omnis orationis fiet
terminatus per deum id est. Non det in Vir justus loquitur
et sperans de auxilio domini quod numquam deserit sperantes in se sibi
ipsi loquitur dicens Non det id est non dabit deus in commotionem
scilicet ruinae pedem id est affectum tuum quasi dicat Deus non
sinet te cadere quamdiu sperabis in eo. Psalmus 3. Custodi
legem atque consilium et erit vita animae tuae tunc ambu
labis fiducialiter in via tua et pes tuus non impinget dor
mientem laqueo tuo et custodiet pedem tuum ne capiaris.
Neque dormitet id est non dormitabit id est non permittet te dor
mire id est pigritare quod pluries est. quasi dicat non sinet te ca
dere a fide neque impigritari Qui custodit te. Et subiungit
Ecce non dormitabit neque dormiet qui custodit Israel. Ecce quasi dicat quod non dor
mitabit qui ecce id est palam est quod non non dormitabit
id est non sinet dormitare Qui custodit Israel. non dicit
quod custodit illum vel illam sed qui custodit Israel ac si diceret
Si vis ab eo custodiri esto Israel id est videns deum vel

pr̃ōe postea ꝑ spm̃ hic est custos a quo sta͡ rs
ad me clamat ꝑ seir custos qd̃ ānocte &
dix custos venit adam mane et nox si queritis
querite g͡uertimi & venite Et attendite q̄d nō
ait ꝑ ꝓtitū nō dormitauit neq͡ dormiuit ꝗ ꝑ futuro
nō dormitabit neq͡ dormiet. Dormitauit ꝗ mutat
dormiuit mortuus fuit sp̃r̃ mortuo dr̃ Ego dormiui
& soporatus sum Sꝫ resurgens amplius nō dormitabit
neq͡ dormiet qz mors illi ultra nō dominabitur v̄ dr̃
Jo 6. Sꝫ qz adhuc i sp̃rit dictū ē q custodit
differenter ō͡r Dn̄s custodit te

Dn̄s custodit te dn̄s ꝓtectio tua sup manū dext.
hec ꝑt ꝯ ꝓ ubi q orauit affert dicens cui ꝗ̄bꝰ
posset & fiere custodit te diligenter te ꝑ̄sta custo
dn̄s eꝗ diligenter te Dn̄s ꝓtectio ut ꝓtegat te
aliā tra spiratam ꝑ͡te ꝫ. prosperos ē omniū sperantiū ꝗ te
sup manū dext. sicꝰ dr̃ p̄s Hic sanam meo spe
rabo & gla͡ meis nō sol. m. Et alibi nisi dn̄s custo
dierit ciuitatem f. m. q on. v. Licet dn̄s sit
dextrā & sinistram & iō q sumus nō dr̃ simpl͡r dn̄s
ꝓtectio tua ut dn̄s ꝓtegat te ꝓtectio manu sua
ꝗ dn̄s ꝓtectio t. sup ma. d. t. ul sup manū dex
tere tue ut d͡r alia lra. Rn̄tura ad occultū latet
hic ꝗ in intelligendo ē Dextera eterna felicitas sini
stra terrena ꝗ̄ra utrāq͡ adeo ē Sꝫ sinistra ī terrō

ad ꝯsolatōem. Dextera suꝑior ad fruitionem v̄n
ꝓ̄u. 3. Longitudo dierū in dextera eius & in sinistra
illius diuitie & gl͡a Et Cant. 2. laua eius sub ca
pite meo & dex. illi. ap. m. Est ꝗ sensus Dn̄s ꝓte
ctio tua ut dn̄s ꝓtegat te Et sup manū dex
tra. i. sta ut possis ire ad dexterā. i. eterna felicitate
vel ꝑ manū dexterā intellr̃ oꝑa bona ꝑ sinistrā intellr̃o
mala vel bona temporalia v̄n m̄. 6. Nesciat sinistra tua
qd faciat dex. t. i. malo intentiōe ꝗ terrenis bonis
nō facias pontificō eius fructum. Est ꝗ sensus dn̄s ꝓte
ctio sup ma. dex t. i. dn̄s ꝓtegat bona oꝑatiōa
tua sup te ꝑ̄ūs ul sup manū tua ut sup mittas tuū
Et ꝓpterea sol nō vret te n. lu. ꝑ no ꝓ diem
ꝗ̄ spiritualis nō vret te sol. i. opa manifesta vel
aua ul luxꝰ ꝗ̄ tē frequenter fit qz ꝓ spiritualis
orit in mitis manifesta luxuria ꝗ̄ rapinas auari
intus luxꝰ. ꝯ sup ꝯtinuis ꝗ̄ ta dicit. 33. in
crassatus ē dilectꝰ & recalcitrauit. ꝑt gaudium est q
auari nō simplices panima qz ꝗ̄to plus possidet plus sic
vnt aq͡ ꝑte ꝓ luxꝰ ut pꝫ ī salomone ecc. et colle
gisti q. mirantiū auro vt pluribꝰ ꝯplesti orgiam
& inclinasti femora tua mulieribus. Neq͡ luna ꝑ no
luna. i. tristā et auspcō vret te ꝓnocte ad ꝗ̄stitatis

11

alteros ledit & destruit adversitas sinistro prospero prosperitas
unde ps. Cadent a latere tuo s. sinistro .s. mille & dextris
milia a dextris tuis. Ideo dicit Gregorius. Cum omnis fortuna timenda
sit plus timenda est prospera quam adversa. Vel per solem
intelligitur divinitas per eum sapientes per lunam humanitas
per noctem simplices. Sol lucet in die luna in nocte
quia divinitas nota est & notificanda est sapientibus humanitas
simplicibus. unde ps. Dies diei eructat verbum et nox nocti
i. sapientes simplicibus divinitatem & nox nocti indi
cat scientiam i. parvulis pueris humanitatem. Et hoc est quod
dicit apostolus p. ad Cor. 3. Nos potuimus vobis loqui quasi spiritualibus
sed quasi carnalibus tamquam parvulis in Christo. Lac vobis potum dedi
non escam. sed qua a sole urit qui errat in divinitate. A luna
qui errat in humanitate. Ergo ps. per diem sol non uret te
i. non errabis in sapientia divinitatis in qua heretici multi errant
neque luna per noctem i. non errabis in sua humanitate. Quare autem sol
& luna non urunt iustum subiungit quia Dominus qui omnipo
tens est & [illegible] & benignus est. Custodit te ab omni malo
i. [illegible] in sole & luna & [illegible] ne s. noceant
in quibus & si commutatur corpus ledi tamen custodiat animam tuam
dominus qui in manu sua est. Sap. 3. Iustorum anime in manu dei sunt
& non tanget illos tormentum mortis.

Demum vir iustus sibi ipsi loquens orationem quandam concludit d.
Dominus custodiat introitum tuum & exitum tuum. ex hoc nunc & usque in seculum.

Introitum tuum. in [illegible] & exitum tuum. aperto vel intro
i. s. in vita et exitum tuum. s. anima vel introitum
tentationis ut non commutat te temptari ultra
id quod potes Et exitum tuum. a temptatione ut iusto
viam dat & incedentem [illegible]. Item introitum
tuum in terra ut [illegible] per ipsum dominum introeas non per
questum. Et exitum tuum i. resignationem dignitatis
tue et beneficii ut tamen per amorem dei non per cupiditatem
fiat quod beneficiat illi qui plures & beneficia acquirunt
non principaliter propter Christum sed potius propter honorem & divitias
& delicias vel propter parentes promovendos vel famu
los & ponendos. Isti sunt fures & latrones qui non
intrant per hostium i. Christum in ovile ovium. nec intrant in ut sumunt
bona pompas. Et [illegible] ratio [illegible] det intrantibus
[illegible] ut si serviant non sunt ei serviunt. [illegible]
negotiis gravium & laborans possessiones [illegible]
[illegible] Et ipsi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] & [illegible]. [illegible] [illegible]
intrans domum tuam custodiens pedem tuum [illegible] sine [illegible]
[illegible] salvatur [illegible] per ipsum [illegible] intrat [illegible]
[illegible] ut quidam petat custodiri ex hoc nunc & usque in seculum
i. [illegible] & [illegible] [illegible] [illegible] ego vobiscum sum [illegible] ad [illegible]
Sic pastor cum grege sic dux cum exercitu sic [illegible] cum filiis
sic magister cum discipulis.

Finis

Letatus sum in his q(ue) d(icta) s(unt) m(ihi) in d(omum) d(omini) i(bimus).

Tertius gradus. s(ed) hic. Qui satis eleganter 3o loco po-
nitur [illegible] ex[illegible] a[illegible] sti. S(ecun)d(u)s divinum auxi-
lium implorat q(ui) impetrato te(rtius) confidens et [illegible]
in domu(m) d(omi)ni q(u)o ascendit. P(rimu)m canticu(m) fuit de [illegible]
tu a mundo. 2m de impetrato divino auxilio. Tertium
canticu(m) de spe [illegible] in locu(m) q(u)o ascendit. hic
est canticu(m) graduum vel gradus canticoru(m) quib(us)
vir iustus ascendit us(que) ad domu(m) dei et intima celestia
ascendens p(er) d(omi)n(u)s ip(su)m exclamante(m) exaudivit In p(rim)o
cantico fecit custos [illegible] et protector In 2o custos
bonus et protector [illegible] In 3o cantico gaudens de deo
[illegible] q(uod) posset libere [illegible] q(u)o tendit [illegible]
Job. 36. Annunciat de ea amico suo q(uod) possessio eius
sit et ad ea(m) posset ascendere. Titulus cantici
graduum ut s(upra) 1. Exultacio [illegible] de ascensu su(per) [illegible]
spirituali de q(u)o hic agit(ur) ut s(upra). Intencio. Movet ad
ascensu(m) et ~~[illegible]~~ desiderium celestis [illegible] ut s(upra).
Modus [illegible] est [illegible] d(icitu)r se gaudere sup(er) [illegible]
[illegible] q(uod) ibit in domu(m) d(omi)ni. Secundo ascensuros [illegible] monet
ad pacem ib(i) Rogate q(ue) ad pa(cem) s(unt) i(e)r(usa)l(e)m 3o [illegible]
[illegible] audierat de loco ad quem [illegible]
[illegible] q(uod) posset lib(ere) [illegible] gaudio ait
Letatus sum in his. i(d est) [illegible] q(ue) dicta s(unt) m(ihi) ascensuro

loquente de inspiratione [illegible] et prophetis et apostolis. loque-
ntibus inscriptis suis quos ipse videbat priorem et
2o ut illuc currere et [illegible] [illegible] 2. Venite ascen-
damus ad montem d(omi)ni et ad domu(m) dei Jacob Et
Iudic. 18. dicunt filii [illegible] post reditu(m) explora-
torum Vidimus terram valde opulentam et uberem nolite
negligere nolite cessare [illegible] ingredi illam et
In domu(m) d(omi)ni ibi(mus). [illegible] duob(us) pedib(us) caritatis it(ur) ad
hanc domu(m) Amor namq(ue) [illegible] sic [illegible]
[illegible] e(st) [illegible] [illegible]
ut celestis e(st) ad celestia [illegible]   Notandum q(uod) est
multiplex domus. p(rim)a est inferior. 2a domus exterior
3a domus interior 4a domus superior. Domus inferior est
militans ecclesia q(ue) adhuc in mundo militat et laborat
de q(ua) Jo. 2. Domus mea do(mus) ora(tionis) vo(cabitur). Et [illegible] Domu(m)
mea [illegible] Domus exterior e(st) [illegible]
de q(ua) [illegible] In domo d(e)i ambulavimus cu(m)
consensu. Interior e(st) [illegible] de q(ua) [illegible]
[illegible] cordis mei [illegible] domus mee. Domus
superior e(st) triumphans ecclesia de q(ua) Jo. 14 In domo p(atris) m(ei)
mansiones multe s(unt). In p(rim)a domo [illegible] Vir iustus
In 2a [illegible] et laudet In 3a [illegible] et dominetur et

et vestitur et ornatur. In qua gaudet et letatur et ideo quia
cum ad gaudium creatur ad hanc domum festinat gaudens.
Primo propter bonis terminatur et diuersis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] exilium et miseriam in mundo [illegible] [illegible]
[illegible] vniuersis letatur et in plena [illegible] [illegible] [illegible]
In [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Pardonum Jacob [illegible]. [illegible] [illegible] mundus [illegible] [illegible]
mundanis [illegible] Judeorum [illegible] glorificationis [illegible] quare
Justi laudant et glorificant [illegible] [illegible] mundi [illegible]
[illegible] deut. 33 Letare Zabulon in exitu tuo. Secundo et
victoriam [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible]
quibus in mundo [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
in mundo [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] passio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Tertio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Nam
dum [illegible] mundo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
demonis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et quia [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] gaudet [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] mortis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Quarto quia ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad possessiones suas et [illegible]
[illegible] [illegible] ad familiam [illegible] [illegible] [illegible]

Quinto quia domus ad quam vadit caret omni malo. Apoc. 28
[illegible] [illegible] in [illegible] ipso facto mihi colligati
[illegible] [illegible] [illegible] omnium miseriarum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et vniuersa terra. Sexto quia illa
domus abundat omni bono. Ysa. 33. Sedebit [illegible]
[illegible] [illegible] et in pulcritudine pacis in tabernaculis fiducie in requie
opulenta. Item Ysa. 51. Gaudium et letitia inuenietur in ea
gratiarum actio et vox laudis. Et vere quia Jo. 8 [illegible]
Creatura liberabitur a seruitute corruptionis in libertatem
glorie filiorum dei. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] adga. 4. Misit deus spiritum filii sui in corda
nostra clamantem: Abba pater. [illegible] [illegible] [illegible] abba pater.
Ro. 8. Ipse spiritus reddit testimonium spiritui nostro quod sumus filii
dei. Si filii et heredes. Hoc testificatur [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] deut. 33 inundationem maris
quasi lac suggent. Job. 27 [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Sexto [illegible] [illegible]
abhominans et fugit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
amadens [illegible] intelligi [illegible] [illegible]. Tertio quia
dolet [illegible] [illegible] quod fuit ab aliis [illegible] [illegible]

dt. o. m. q. n. c. l. r. Et Jer. 4 Tabescere me fecit zelus
m. q ob. s. u. r. m. m. Quarto quia dolet de malo
alterius 3. Re. 19. Zelo zelatus sum pro d[omin]o m. p[ro]p[ter] q[ui]a
altaria t[ua] d[estruxerunt] q. r. o. g. Quinto quia dolet quia
potest plus bonum pro deo facere p[ro]p[ter] Quis dabit m. p. p. s. co.
In domum domini ibimus Quidam enim vadunt in domum ut [illegible] Quidam
enim vadunt propter penitentiam [illegible] [illegible] Hoc probatur
[illegible] [illegible] [illegible] in mo. [illegible] [illegible]. bis. [illegible] 4
[illegible] [illegible]. [illegible] m. 7. [illegible] [illegible]
du. adu. [illegible] [illegible]. dicit 21. Amb. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ipso. [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] nos in [illegible]. Sequitur
Stantes erant pedes nostri in atriis tuis Jerusalem. Possit queri
ubi eras quando illa audisti unde sic letaris quia sicut [illegible]
[illegible] in domum domini. Et quia [illegible] [illegible] [illegible] loquens
ad ipsam domum et ad illos qui [illegible] [illegible] d.
Stantes erant p. n. quando illa dicta sunt mihi in atriis tuis Jerusalem
i. introitu portarum tuarum. Per hoc describitur affectus ipsius
[illegible] et desiderium [illegible] ad [illegible] [illegible] qui [illegible]
ad aliquem locum ita cogitat quod sit ibi et [illegible] [illegible]
[illegible] ibi [illegible] [illegible] non [illegible]. Et per hoc dat aliis consolationem
Sicut quando [illegible] vadunt ad [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] illos
consolantur alios dicentes nos sumus ibi [illegible] [illegible]

Ita dicit [illegible] hic loquens Stantes erant p. n. i. affectu
et cogitatione in atriis tuis Jerusalem i. in penetrabilibus tuis Jerusalem
non quod occidit prophetas et lapidat eos qui ad eam missi sunt
m. 24. sed que sursum est libera que est mater nostra. ga. 4
Dicit stantes quia non cadit ut transit [illegible] Alia [illegible]
celestis [illegible] dulcis stantes in [illegible] militancie [illegible]
[illegible] ut tribulationes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 14
per multas tribu. 7 Et per hoc notatur 5. que debet
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] cot. 3. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quiescere. [illegible] [illegible] ad fugiendum
Job 7. Militia est vita hominis super terram. [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] alios [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ad 7
Quartum est constantia [illegible] in [illegible] [illegible]. Maneat [illegible]
et [illegible] Quintum est desiderium [illegible] [illegible] ultra
[illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
introire portas eius in confessione atria eius in hymnis [illegible]..
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in atria [illegible]
Jerusalem que edificatur ut civitas cuius participatio eius in idipsum
Hic ostenditur [illegible] illa civitas [illegible] ad quam
[illegible] festinat. d. Jerusalem q. [illegible] Non [illegible]
[illegible] sed [illegible] lapidibus p. pe. 2. Et vos tamquam
[illegible] tamquam lapides vivi domus spiritualis. ut civitas
i. ad [illegible] civitas [illegible] diversos viros i. diversas mansiones

Jo. 14 [illegible] pa m. m. [illegible] Item vna legi. 1. Caritat' et
veritatem [illegible] lex tua veritas. 4a regem xpm
Isa. 33. Regem in decore suo videbunt. Fontem .1.
beatam [illegible] cant. 4. fons ortorum. Item 12. portas
.i. 12 apostolos apoc. 21. 12 porte 12 margarite sunt
per singulas et singule porte [illegible] sin. mar. Item
murum xpm. Isa. 26. Salvator ponetur in ea murus et
ante murale murus. [illegible] dicit ante murale [illegible]
humanitatem [illegible] p Ego murus [illegible]. Item
[illegible] [illegible] [illegible] 2. Jam non est ho. [illegible] c. [illegible]
Cum gaudio in corpore 1. Cum bona [illegible] ab [illegible] et
[illegible] [illegible] et immutabilitate [illegible] [illegible]
[illegible] corpus [illegible] dici. [illegible] potuit [illegible]
[illegible] stabilitatem et [illegible] et commutatem
[illegible]. Ibi [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] nec [illegible] [illegible] [illegible] Jo. p. ap.
quem [illegible] [illegible] nec [illegible] obumbratio [illegible]
[illegible] [illegible] cor. v. et a. n. i. d. [illegible] fortius
videntium [illegible] cor v. et a. uno

Illum [illegible] ascendere [illegible] m. d. [illegible] ad Conf. n. d.
Post [illegible] dicit quod [illegible] q [illegible] Iterum [illegible] domum [illegible].
[illegible]. Illum [illegible] ascen. Iam [illegible] dei [illegible] idem [illegible]
t Jam [illegible] tandem [illegible]. ut [illegible] dno ascendit Trib.
[illegible] [illegible] tribus [illegible] [illegible] [illegible] Testimonium [illegible]

.1. [illegible] testimonium dans [illegible] cognoscerent [illegible] [illegible] [illegible]
tatem [illegible] non potest fieri [illegible] palea [illegible] granis
[illegible] [illegible] palea [illegible] granum et [illegible] Sed [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] gratia [illegible] [illegible] cognoscit
1. Jo. 3. [illegible] filii dei sumus [illegible] apparuit quod
erimus scimus [illegible] [illegible] apparuerit similes ei erimus
[illegible] Illum [illegible] tribus [illegible] d. [illegible] et [illegible] dno
ascenderet [illegible] 2. [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
et [illegible] d. [illegible] cora. [illegible] et [illegible] [illegible] capite omnium
Isa 63. Quis est iste qui venit de edom [illegible] [illegible] fur.
Gen. 3. In baculo meo transivi Jordanem [illegible] et [illegible]
[illegible] tuo [illegible] [illegible] [illegible] est testimonium [illegible]
fides [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
9. Illos [illegible] videns [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et fidei [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Trib. [illegible] d
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] ascenditur d. Ad Conf. n. d. 1. ad laudandum dignus
[illegible] Est autem [illegible] Conf. [illegible] [illegible] Conf. [illegible]
[illegible] hic [illegible] [illegible] [illegible] m. m. m. [illegible]
Scda [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad Ro. 10. Corde

Creat ad usq. orti sui gl(ori)e sue ad sal. Tertia laudis
q(ue) fuit [illegible] p(er) [illegible] t [illegible] iura s(ed) Confitebu(n)tur
tibi i(n) p(er)petuu(m) . [illegible] Confit(eb)u(n)t(ur) laudes erit [illegible] ... p(er)
[illegible] q(ui) habita(n)t i(n) d(omo) t(ua) d(omine) i(n) s(ecula) s(eculorum) l(audabunt) t(e). Aug. [illegible] d. [illegible]
vocibus [illegible] videbi(mus) [illegible] amabi(mus) [illegible] &
laudabimus ecce q(uo)d erit i(n) fine s(ine) fine . Et qui
Ille a[illegible] d. [illegible] [illegible] Quod
[illegible] ibi [illegible] d(omi)n(u)s & [illegible] [illegible] d. Rot.

Quia ille sedebat sedes [illegible] Sed. s(ed) do. d.
ille . i. [illegible] sedebat s(ed) . i. [illegible] . i. [illegible]
sedes d(omi)n(u)s q(ui) iudicabit mundu(m) [illegible] . Iudicabit [illegible]
nationes Iob. 36 Iudiciu(m) pauperi(bus) tribuit [illegible] Isa. 3.
D(omi)n(u)s ad iudiciu(m) veniet cum senioribus p(o)p(u)li [illegible]
cum sederit [illegible]
D(omi)n(u)s [illegible] hec sedes
declarat [illegible] Sedes s(ed) d. d. [illegible] q(ui)a
sedes d(omi)n(u)s & [illegible] s(ed) do. d. [illegible] [illegible] hy(?) s(ed)
q(ui) [illegible] d(omi)n(u)m relinquunt & [illegible] [illegible] [illegible] s(ed) x(p)i
hy iudicabit [illegible] [illegible] ut [illegible] Io. 5. P(ate)r
no(n) iudicat q(ue)q(ue) s(ed) o(mn)e iudi(cium) dedit f(ili)o

i x8. Rogate que ad pacem s(un)t [illegible] d. [illegible] Jn
hoc [illegible] [illegible] s(er)mo(n)e monet ad pacem
s(ed) q(ui) no(n) p(otes)t videri [illegible] heb. 2. Sanctimo(niam) & pace(m)

Sequimini sine q(ua) nemo d(eu)m videbit u(n)q(uam) | Ideo monet sponsus suos d.
Rogate d(omi)n(u)s vos q(ui) [illegible] ad domu(m) d(omi)ni
[illegible] nos [illegible] q(ue) ad pacem s(un)t [illegible] . i. [illegible] q(ue) no(n)
p(otes)t [illegible] pax [illegible] Ubi pax summa pax
[illegible] . pax [illegible] Isa. 33 Sedebit p(o)p(u)l(u)s m(eu)s i(n)
pulc(h)ritudine pacis Tob. 13 [illegible] q(ui) diligunt te &
& gaudent s(ed) pace tuam Et q(uia) s(ed) ille q(ue) ducunt
ad illa(m) pace(m) [illegible] no(n) p(otes)t d(e)s venire ad illam
[illegible] amorem [illegible] Abigail pacificavit
[illegible] [illegible] p. 8. 25. Et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Tertiu(m) est ab [illegible]
[illegible] Isa. 27 Tenebo [illegible]
faciet pacem m(ihi) . pace(m) faciet m(ihi) . q. d. [illegible]
[illegible] . Quartum est iustitia Isa. 32
Erit opus iustitie pax Ia. 3. fructus iustitie i(n) pace
[illegible] . Quintu(m) e(st) Amor Legis [illegible] ps. Pax
multa dil(igentibus) le(gem) t(uam) . Sextu(m) e(st) bo(na) vo(luntas) Lu. [illegible] p(ax) [illegible]
[illegible] pax ho(minibus) b(one) vo(luntatis). Bona [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] omnes . Et ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gratulari [illegible]
[illegible] alios [illegible] [illegible] [illegible] q(ui) [illegible]

Que ducunt ad
[illegible] pacem

Signum

17

no[n] ui[us] s[er]ari fa[ci]e[n]s. Ideo q[uod] h[ab]et ius i[n] p[ro]p[ri]o [et] desp[.]
deret negare. Amm[.] no[n] p[er] d[omi]n[u]m s[ed] p[er] d[omi]n[u]m ama
[.] immunu[m] amans tollerare p[ro]p[ri]o nostra
s[ed] v[ir]t[utes] p[er]venire [et] i[n] v[ir]tute intus p[er]dere in illa.

Vel sic. Rogate. i. rogate nos invicem. Que ad
pa[cem] sunt v[estr]a. i. q[ui] servet ea q[ue] p[er]tinent ad pacem v[estr]am
i[d est] o[mn]ia mi[hi]. Que q[ui] s[er]vat, recipient in vestra
alij no[n] q[ui] in [ue]str[a] [...]. ps. a. z. vn m[.] 25. illis
q[ui] s[er]vat mi[hi] q[ui]b[us] dr[...] cis ap[ost]o[lus] dicit. Venite
e[r]go q[ui] no[n] s[er]vat Ite maledicti. Jn[...] regn[um]
[...] Si [...] q[ui] h[ab]u[er]int n[on] pa[cem] v[est]r[a]m. s[ed] o[mn]ia mi[hi]
a[...] n[on] intrabunt. Et Rogate. i[d est] q[ue] [est] abundantia
diligentibus te. O vestra h[ab]et p[er] q[uo]d mi[hi] q[ui] f[ue]rint
hic abundabit [et] ibi [...] bono [.] 19. O h[ab]enti
dabit[ur] [et] abundabit. Vel ip[s]a Caritas [est] q[ue] ip[s]e
o[mn]ia abundanti. Qui n[on] [...] amat bonu[m] q[uod]
n[on] h[ab]et [...] i[d est] [...] ip[s]o q[ui] amat i[n] illo. V[nde] Aug.
habe Caritatem [et] o[mn]ia h[ab]e[bi]t. [...] Aug. Abund[...]
q[ui]a [...] Caritas q[ue] si desit frustra h[ab]ent[ur] cetera si
aut[em] adsit h[ab]ent[ur] o[mn]ia. Et Ambro. Qui Carit[atem]
n[on] h[ab]et o[mn]e bo[nu]m amittit q[uo]d h[ab]et. Vel sic
Rogate q[ue] ad p[acem] s[unt] v[estr]a. i. v[ir]t[ute] h[ab]eat pa[cem] v[est]r[a]m [...]
[...] s[ed] multas [...] Et Abunda[n]tia dilig[entibus] te o v[estr]a
[...] q[ui] rogant p[ro] pace ip[s]i[us] Jere. 39 Querite

et Caritate

pace[m] Civitatis ad qua[m] tra[n]smigrare vos feci [et]
orate p[ro] ea ad d[omi]n[u]m q[ui]a i[n] pace illi[us] erit pax v[est]ra.
[...] o q[uod] q[ue]r[un]t pace[m] i[n]terior[em] [est] Paup[er]tas q[ue] p[ro]p[ri]a
[...] n[ihi]l s[ed] ulla app[re]ll[...] [...] g[...]
[...] Ex [...] ut ait [...] q[ui]a possess[...] rogat
p[ro] ea q[ui]a [est] bo[n]o odibile s[e]c[un]d[u]m Rogate o[mn]is [...] v[estr]a
q[ue] ad pace[m] p[er] v[estr]a. i. paup[er]tate[m] ut dic[...] nob[is] Et
abunda[n]tia erit diligentibus te. O v[est]ra no[n] [...] Qui n[on]
divitias i[n] terra q[ue]r[un]t no[n] ip[s]a[m] s[ed] p[er] dilig[unt] phi. 2
o[mn]es q[ue] s[ua] s[unt] q[ue]r[un]t n[on] q[ue] Jesu Xpi [...]
illa ip[s]a [...] q[ui]b[us] d[icitu]r apo. 2. ad [...].3. hoc s[...] q[ui]
i[n] [...] ip[s]a. [...]. p[.] [...] ho[.] [...]. am[.]

P[ro]p[ter] ve[ro] [...] desiderans q[uod] illi pacem h[ab]ea[n]t [et] ea
q[ue] pace[m] [...] [et] fa[...]. s[ed] pauptate[m] [et] Caritate[m]
[et] [...] loq[ue]ns [...] ait

Fiat pax i[n] virtute t[ua] [et] abu[n]da[n]tia i[n] turr[ibus] t[uis]. Fiat p[ax] i[n] v[irtute] t[ua].
i. i[n] paup[er]tate [...] [et] Carita[te] [.] h[o]c [...] tibi
d[.] Paupertate[m] [...] [et] Cari[tate]m [et] habebis pace[m]
[et] p[er] hoc fiet ut erit abu[n]da[n]tia meritoru[m] [et] p[re]mio[rum]
i[n] turrib[us] t[uis]. i. i[n] [...] viris q[ui] alios defendunt.
Cant. 4. Collu[m] tuu[m] sic[ut] turris eburnea. Ysa. 5 Pla[n]
tavit d[omi]n[u]s vinea[m] electa[m] [et] ed[ificavi]t turr[im] i[n] medio illi[us] [...]

un numq indiget quam abundat qr paupertatem quam p deo sit divitias computat tho. 5. Hinc est
illa paupertas pq nec. est c. suff. no paupertas nra
2 ad Cor. 8 Altissima paupertas eorum habundavit i divi
tias simplicitatis eorum. Et qr Caritas nō quit
q sua sunt sed potius que aliorum p. ad Cor. 13 Ideo nec usq
nescit voluntatem quam vocant proprietatem. Propter
fratres m. d xpo. on. i. prophete hoīes afflig... eos
immolto caritatis et pacis Loquebar pacem ad te ovis
i. pdicabā pacem tā alijs v alteri amore tui
ut cui .. ad te Ysa 52 Qm pulcri sunt mon. pe.
dū et pedi. pa. Coll. 3. Super oīa Caritatem habete q est
vinculum p.fectionis. Deus nr. ... ut d. Lex do. utri
de n. q. b. c. Ideo prop mea urbē ... q glaz
xpi commodum quēr pro ... hodierniā et augu
mentandā et glorificandā Quesivi b. t. operam p
bo. o. m. voluntas tā m... q triumphas tho. 13 Beati
dicti erunt q habitabunt in ... Tuam habebunt ilu
nis quia oīa ordinatae ... congregabuntur ad dnm. ... q
diligunt . d. gaudeant sunt pa. ... Bonitas
domus pp d... ... Seculi ...
.13 ... de habundantia d... Ysa 33 Sedebit ppl

ms in pulcritudine pacis i tabernaculis fiducie. Innge
opu. d oīa bona q port imo q no port excogitari
p. ad Cor. p. Oculus nō vi. d au. ... d. q p. d. d. s.
oculus nō videt tātā pulcritudinem. Auris nō audivit
tātā melodiā. Cor nō ... tātā dulcedinem
quanta in illo. ... magna ... multitudo dul. t.
quā abscondisti t. no. t. d. . finis.

Ad te levavi oculos meos Qui ha. in celis.
Hec est 4ª gradus q nob. ... predictis. Nam
primus ... sibi ... mundū relinquens
Scdus ... implorari Terius ad ...
Considerare. Tertius et ... q Sup
Modus ... p. ... p. ... Conside
et nō in alijs. Scdo ... vir ... m...
... et ... ascendens q
s. ad mont. i. ad ... ad ipsum dnm q ...
... oculos levat ... gradum ...

Dicit quod vir iustus sit figura christi qui flagellatur
Tertio dicitur ad prandium invitatus donec videat
patrem et cetera Ad te levavi oculos meos. adhuc describitur
tunc quo non ad alios nisi ad deum levamus fideliter
spe quod duobus modis oculi mei. Intrinsece scilicet affectionum
et intellectuum. qui habitas in celis. multis et apparentibus quia
sapientie et bonitatis tue Que sunt in celis facta magis
eluxerunt Item habitat spiritualiter scilicet angelis et sanctis animabus
per gratiam qui dicuntur celi quia [illegible] Cupidus dicitur terra
per nimium amorem [illegible] ipsa Vel per hoc quia
sicut alii [illegible] [illegible] Celi [illegible] [illegible]
volubiles [illegible] Concavi et [illegible] Dei
dei [illegible] Stellati [illegible] [illegible] quia
[illegible] [illegible] pluviam [illegible] Tonitruum [illegible]
fulgura [illegible]. Adiungit quod levandi oculi in
tribulatione Primo [illegible] ad [illegible] [illegible] Augustinus in [illegible]
[illegible] 34 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Secundo
ut ad [illegible] [illegible] 25. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Tertio ut ad librum qui [illegible]
[illegible] liber [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] liber [illegible] et
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]. [illegible] liber [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] 3 et [illegible] 31 librum [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]. Adhuc liber
[illegible] quibus [illegible] librum suum [illegible] [illegible]

videtur [illegible] [illegible] 20 libri aperti sunt et
alius liber apertus [illegible] [illegible] [illegible] mor. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Quarto ut ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] omnibus bonorum et [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] quibus levari oculos ad [illegible] [illegible] 6. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Quinto ut ad [illegible] 14
Ego sum [illegible] Sexto ut ad [illegible] [illegible]
quibus [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] 7. [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]. Septimo [illegible] ad [illegible] [illegible]
et [illegible]. Ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
suam et [illegible] [illegible] Ecce sicut oculi [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] ut reddat [illegible] [illegible] ut [illegible] videat
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui flagellat levat oculos ad
[illegible] suum ut videat [illegible] [illegible] Et sic oculi [illegible] [illegible]
[illegible] Ita oculi nostri ad dominum deum nostrum [illegible] levari domine
[illegible] ut [illegible] misereatur nostri. [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] in honore [illegible]
Nota [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ancilla et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] ut
[illegible] [illegible] [illegible] per [illegible]. Ancilla [illegible] [illegible]
[illegible] per [illegible] ut [illegible] fidelitatem Ancilla
per [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] et Ancilla [illegible] [illegible] [illegible]

oculis [illegible] et percussionibus in carne [illegible] die cedit et
torquet quia tempore [illegible] vita hominis super terram. Job. 7. Ecce
sicut oculi servorum in manibus dominorum quousque
[illegible] nostri [illegible] flagellati ut [illegible] Sic legitur
[illegible] [illegible] m. [illegible] ang. d. [illegible] 12. ut dicit
[illegible] sustinere. [illegible] in hac vita
[illegible] oculos levatos addit [illegible]
[illegible] oculi [illegible] psalm
[illegible] ps. 17. [illegible] 4 oculos m. ad [illegible]
levamus. et [illegible] Ideo dicitur [illegible] 3. levamus
corda nostra cum manibus in celum. Servi autem filii
[illegible] duros et planos [illegible] creditur
flagellari. [illegible] gravem flagellum [illegible]
[illegible] dolorum [illegible] ps. 23 [illegible]
et non dolui [illegible] et non sensi. Jere. 5. Attri-
visti eos et noluerunt accipere disciplinam
Extendi manum meam et non fuit qui aspiceret. [illegible]
Bonum autem [illegible] quia [illegible] sicut oculi [illegible]
aut in manu domini [illegible]
liberet [illegible]
Miserere nostri d. miserere nostri Quia repleti s. despectione.

[illegible] 36. Miserere nostri deus omnium et respice nos et ostende nobis
lucem miserationum tuarum. Isa. 33 Domine miserere nostri
te enim expectavimus esto brachium nostrum in mane
et salus nostra in tempore tribulationis. [illegible] ut

misericordiis Quia multum repleti sumus despectione. i. multa nostri contra
illorum multas despectionibus et multis [illegible] et multas [illegible]
[illegible] contemptum. P. ad Cor. 3. Tanquam pur-
gamenta huius mundi facti sumus omnium peripsema usque adhuc
Job 12. Deridetur iusti simplicitas lampas contempta
apud cogitationes divitum. [illegible] hoc deridebant [illegible]
Et deridebant eum. Luc. 23. i. mali bonos. Deinde
[illegible] Quia multum repleti. [illegible] Ideo populo
[illegible] Quia multum repleta est anima nostra. despectione et
opprobrio [illegible] tribulatur et [illegible]
[illegible] quia facti sumus despectio [illegible]
[illegible] Deinde [illegible] despectio [illegible]
Opprobrium [illegible] sumus habundantibus. i. divitibus. et sumus
despectio superbis. Quia divites opprimunt pauperes et superbi
contempnunt humiles [illegible] 13. [illegible]
[illegible] 17. Multum
repleti sumus despectione quia ab omnibus despicimur [illegible] quia
multum repleta est anima nostra. i. vita nostra despectione
Divites [illegible] pauperes despiciunt et superbi [illegible] humiles
[illegible] Opprobrium [illegible] habundantibus et de-
spectio superbis. [illegible] pauperes humiles [illegible]
[illegible] et divites superbi [illegible]
Tunc stabunt iusti in magna constantia adversus eos
qui se angustiaverunt [illegible] Videntes turbabuntur timore horribili [illegible]

sperare salutem. Ergo erravimus. Et ideo Jere. 33
ut qui speravimus non est qui sperantes. Jere. 23 Da
bo vos in opprobrium sempiternum. in ignominiam. etc. quae numquam
oblivione delebitur.

q[a]

Nisi quia dominus erat in nobis d. n. i. n. q. d. e. i. n.

Hec quinta cantici graduum. Quo invitatur apostolus
nos ut deo attribuit illa liberationem quam in precedenti
psalmo oraverat d. Miserere mei d. m. n. Quintus
gradus deo attribuere liberationem. Canticum
in ipsa littera de liberatione. Titulus ut quod prius. Intentio
monet ut bonum deo attribuatur. Modus assertionis
Modus. bipartitus est psalmus. Primo vir sanctus attribuit deo
suam liberationem. 2° gratias agit ibi benedictus dominus.

Divisio Nisi quia dominus erat in nobis. Sic gubernatio in navi
fluctuanti deesset aut sicut dux in exercitu confligentium
aut sicut caput in corpore superius ut nos evasisse
periculum occurrentia. Unde quia evasimus periculum est et
hoc dicat. Cont. omnem desperationem post evasionem in
uel spem. Jsaie 1. Vidimus deum quasi uel fame.

hoc unde dicat Nisi quia dominus erat in nobis. nullatenus sus
stinuissemus. quod est Virtutes omnes fideles deo attribuunt quod
evadunt mundi pericula. Sicut modus loquendi Jsa. 1.
Nisi dominus exercituum reliquisset nobis semen quasi Sodoma fuissemus
i. destructi. Tamen. Soli igitur deo ascribamus quod bonum facimus
et quod malum cavemus et quod pericula evadimus et quod gratiam facimus
et captivos. iudicium. Quid habes quod non accepisti. i.
co. 4. Gratia dei sum id quod sum. Jsa 26. Omnia opera
nostra operatus es in nobis domine. phi. 2. Qui operatur in
vobis velle et perficere pro bona voluntate. Ro. 9. 17 [illegible]
non currentis sed miserentis est dei. Et ventura hostes fuerunt dominus.
quia cum exsurgerent ex malitia in recordationibus in superio
riorem surgebant homines carnales in nos quibus
dominus erat forte vivos i. cognoscentes malum
deglutissent nos qui similiter sunt homines sed quia dominus quia
in nobis erat non potuerunt forte nota libere
arbitrii quia nullus peccat si nolit. Vel secundum Augustinum 1. c.
et quidam vivi deglutiunt et alii mortui deglutiuntur. Vide Aug.
Vivi deglutiuntur qui scientes peccant. Et quibus psalmus
Descendant in infernum viventes. ps. 1. Deglutiunt
quasi sicut in infernum viventes. Mortui deglutiuntur qui primo
non sciunt sicut Paulus p. thi. p. qui blasphemus et persecutor
et contumeliosus sed misericordiam dei consecutus sum

q2 ignoras fieri dum i credulitate ¶ Scd̃o q̃ ad mod̃

p° Innaditꝰ bouis ꝙ suspicionꝰ. ¶ Tangitur ꝙ mala dile

ctationem ¶ Masticat ꝙ deliberationem ¶ Trāsglutitur

ꝙ consensum ¶ Trahitur ī stomacū ꝙ operationem

¶ Deloquitur ꝙ consuetudinem ¶ Minuit membris ꝙ desperatione

¶ Egerit in mortem ꝙ dampnationem hijs gradibus descen

dit in infernum peccatores sequitur. Cum irasceretur

duobus modis fit ꝙ per iram iustos per bladitiones liguri

dolose quasi sagittis et carbonibus ardentibus incipit potea

agere sicut et q̃ prius blandiebatur ut seduceret po

stea minatur ut terreat sed sicut in p° canticorum dolus

ita in hoc furor ꝙ dominium mar' vn̄ aut cum ira

sceretur furor eorum quasi sit in modo rotis sicut in medio

vn̄ Job. 5. Vespertinum tempore iracundia et quamuis

occidit inuidia. In nos. i. quasi nos sicut aquam maris

absorbuit egyptios ¶ Dic autem per peccator. aquam p̃s.

¶ p° q2 labitur et fluit ꝙ inunt vnus post alium sicut p. Gnd

Pertiit et quasi adueniunt ¶ 2° q2 post fluxum non redit

p. Reg 14. omnes morimur et quasi aqua que non reuertitur

dilabimur in terra. ¶ 3°. per copiam sicut p. Stultorum

Infinitus est numerus apo. 17. Aque quas vidisti p̃ ubi

meretrix sedet populi sunt et gentes et lingue ¶ Quarto

q2 dispergitur in mare infirmum sicut jo. Omnia flumina intrant

in mare ¶ Item ꝙ aquam potest mitti carnalis voluptas

quam ratio absorbet q̃s. q̃s. Rubeum effusum est sicut aqua

¶ Item aqua diuitiarum affluentia quam multos absorbet

p̄s Diuitie si affluant nolite cor apponere ¶ Item aqua tri

bulationis quam multos absorbet p̄s. Saluum me fac deus quoniam

sed quoniam quasi intrauerunt aque sicut transijt sed cum impetu

ruat sicut torrentem. i. impetus tribulationum

et temptationum insurgentium ꝙ transiuit. i. ꝙ fore

transiuit a. n. sed cum obrutum fuit ad tempus

hunc torrentem per transiuit anima et sic sicut via mi

rauit p̄s Deteriorat in via bibit hoc est quod dicitur

acto. 14 per multas tribulationes. Quia autem sit aqua hec

ꝙ quam transiuit diffinitur sequitur forsitan

ꝙ transisset a. n. a. i. t. Introgatiue legitur q. d.

Anima non ꝙ transisset torrentem q2 si dimisisset erat in nobis.

q. vnde non passus vn̄ in greco loco et forsitan

ponitur ara q̃ est non dubitationis vn̄ sensus est ara

i. putas ne ꝙ transisset ara n. a. i. t. q. d. ma

gis q̃ non Latinus ponat forsitan ad ostendendum ꝙ victoriam

quantitatem et liberi arbitrij facultatem quoniam q2

sicut ho uult potest perire. Similiter et iuuat cum gratia

pot ꝑ trāsire. i. ad ro. 3. da adiutorio suum. pō
si dicbā mors ꝑ pes m̄s mīa tua dn̄e adiu. m.
Alia l̄ra ubi nos tiem⁹ aq̄⁹ intollerabiles scʒ aq̄⁹
str̄ sba. Et uocat aq̄⁹ str̄ sba voluptates ꝓsn
tates & tribulatio⁹ t ir pctor abūdātiam 3ⁿ rōe
p° qr cito trāsiunt nō ꝯsistūt vn̄ ps. Vidi impiū
sr̄ exaltatum & el. s. c. li. trās. & ecce nō erat sa. 5.
Quid ꝓfuit nob sr̄bia t. dignitas seti aut diui
tiar iactātia q° ꝯtulit nob. transierūt oīa tanq̄
umbra 7 2° qr nō ex. qr nō satiāt tanq̄ ꝫ
spumantia oss q comedūt & nō saciabunt glo. ib
Voluptas īsaciabilis est & bita famē nō satietatem
parit. ecc. s. Auar⁹ nō implebitur pecunia ꝓu. 13
iustus comedit & implet a. s. Venter aūt impio. Ita
ꝓu. 30. Tria sunt īsaciabilia 7 quarta nō dr̄ ca
sufficit & dorū & uult sr̄ afferre & str̄ fructus ad
infernū possessores suos multos deduxit ps. Ne
timueris cum diues fc̄s fuit ho & cū mul. f.
glo. d. f. qm̄ cū mori. n. s. o. nʒ d. s. cū. e. g. a.
h° p3 ī diuite epulone. & in a° diuit q horrea
destruxit ut maiora faciat lu. 16 q attendūt dd
ꝑ qd irritauit impi⁹ deum q. d. r. e. i. ps. Dor
mierūt sop.ⁿ s. & nī fuit in. d. ōia s. glo qui qr
imaūt paupes posuerūt

Benedictus d. q nō. de in cap. a. e. 2ª scda ps ubi
aīā duos agit gras de sua libraciōe & laqueo qsla
ctoē nō. it. sibi sʒ deo h° attribuūt vn̄ dic. Benedictus
sit dn̄s q nō. de. nos ꝓeos suos i captiōe dentibus. 2.
i. q nō ꝑmisit nos ab hostib⁹ deuorari q mor
ferarū frēdētiū dentib⁹ lacerat nos uoleb
ut more venātiū cepr. ut feras q feras imm
capta ponūt. Iere. s. Inuenti sc̄ i ppl° meo īpij
isidi. qⁱ auu. laqueos. po. & pedi. ad capi.
viros. Pr̄ h° aūt q dr̄ q nō de. n. Innuit q
hō mirat q ds potuit. Sūt duo gn̄a hoī⁹ aquor
dentib⁹ maxīe libraui & sc Detractores & adu
latores d qb⁹ dr̄ ꝓu. 13. Gnō q ꝓ deūs gla. hr &
comādit mola. s. u. ꝯme. Topos 7 unde ib.
Detractio sit duob⁹ mōis p° ꝑ falsi mali ipositionem
2 ꝑ veri mali amplificatōes 3 ꝑ veri boni dimi
nutōes. Simil̄r adulato 3⁹ mōis. p° ꝑ mali sr̄i
diminutōes 2° ꝑ boni sr̄i diminutōes magnificationem
3 ꝑ falsi boni ipositiōes vn̄ sigr̄ ꝑ 7 gn̄ bestiā
rum. d q̄ dr̄ q sagitte stetit & tres ordines dentiū
erāt in ore eius ꝓu. 25. Iacit dgla sagitta
acuta ho q lo⁹ q̄ pr̄ox s. ftm testimonium
Anima nr̄a sic passer er. e. et la. ven. dnō facti

de laqueo ven. i. demonum et maiorum hominum qui bonos mores
venatum conservant. Tren. 3. Captivaverunt nos os. Sunt
omnes inimici nostri formido et laqueus facta est nobis
vaticinatio et contritio. Et ii. Venatores capiunt me quasi avem
sicut passer. Item passer est avis modica et calida
levis agilis. Pennata habitans in petra. Sic
anima que vult a laqueo venatorum liberari. Primo debet esse
modica et humilis, quia non timet laqueos. Vidit Antonius
diabolum et tentationem totum mundum plenum laqueis et dixit
Domine quis poterit evadere omnes laqueos istos. Respondit Dominus solus humilis.
Apo. 3. Ecce dedi coram te hostium apertum quod nemo potest
claudere quia modicam virtutem habes. Ideo dicitur parvulos
ne malitia parvuli estote. Et Matth. 19. Sinite parvulos
venire ad me talium est regnum celorum. Item debet esse
calida et caritativa. Apoc. 3. Utinam frigidus esses aut
calidus. Sed quia tepidus es nec frigidus nec calidus incipiam
te evomere ex ore meo. Item debet esse levis et abiectionem
terrenorum. Matth. 19. Ecce nos reliquimus omnia quid ergo erit nobis.
Item agilis et obediens. Isa. 6. Quem mittam. Ecce ego mitte me.
Item debet esse pennata varietate virtutum et bonorum
morum. Prov. 1. Frustra jacitur rete ante oculos pennatorum. Item
debet habitare in petra, i. in Christi passione. Morans
cant. 2. Veni columba mea in foraminibus petre in caverna mace[r]ie. Ps.

petra refugium herinaciis. De laqueo ven.
Et multiplex laqueus. Primus est cordis. In laqueo hoc
hu. cum inclina. terra. cum domi. fu. pa.
Secundus malum primum oppo. 5. A tedio domus tue et
domus regis asportat. Quia nobis tunc mediatur est quasi
laqueus factus vobis speculationi et sicut rete expansum
super montem Thabor. Tertius est speculo mulieris. Eccl.
7. Inveni amariorem morte mulierem. Quartus carnis
voluptas. Job. 18. Tenebit plantam eius. Quintus
dignitatis ambitio. Ps. In via qua ambulabam absconderunt superbi laqueum mihi.
Sextus occulta demonum suggestio. Ps. Absconderunt
tendiculas quas misit. Et ideo frustra jacitur rete ante oculos.
Laqueus contritus est et nos liberati sumus. Quartus et tertius
primo fortis et firmitas et virtus liberatis ostendunt. Et
nos liberati sumus. Et ad videndum sibi
exemplum laqueorum contritionem et sic liberationem quia igitur
redemptionis omnes a qui fuit laqueorum contritio et ipsorum liberatio
suadeo quod liberati fratres ipse unus in corde 2. Resurre-
ximus nationes hodie et pro quo nostro pro in domo et gloria
Dic ergo adiutorium nostrum in nomine Domini. Ad laqueorum contritionem
et nostram liberationem in nomine Domini. i. in potestate Domini. Quis potest enim
et ignominiam et contrariam resistere. Job. Quis restitit ei
et pacem habuit. Prov. 21. Non est sapientia, non est
prudentia, non est consilium contra Dominum.

Qui confidunt in dño sic(ut) mons Sy(on) n(on) co(mmovebitur) i(n) et(er)n(um)

In p(ri)mo ps. Ver(um) justi ascendentes p(er) gradus canti-
ci p(er) canticum graduu(m) attribuunt dño suam
liberationem. Quia p(rim)o mira sua liberavit eum ab
omnib(us) adversis q(ue) ip(su)m impediebant ascensum.
Liberavit aut(em) d(e) totam fiduciam s(ua)m ponendam in
dño q(ui) s(e) liberat sperantes in se. Un(de) 6 gradus
e(st) firmus in dño confidere et immobiliter. Titulus
canticum graduu(m) i. l(a)etitia in dño confidentie. In isto
monet confidere in solo deo. Mod(us) bipartit(ur) ps.
p(rim)o confidentes in dño non posse moveri more mont(is).
2 r(espon)d(e)t corde fictas p(er)versitatem [illegible] et non rectis
corde fictam [illegible] [illegible] Benefac
Om(ne)s q(ui) confidentes in dño non posse moveri aut
Qui confidit in dño i. ex toto corde fidit non
commovebit(ur) sic(ut) mons Syon non commovebitur
in eternum q.d. Qui confidit in dño non posset neq(ue)
moveri a bono sic(ut) nec mons Syon p(otes)t moveri
a loco suo. Hec e(st) intelli(gentia) ad litteram mons Syon
q(ui)a in fine s(e)c(u)li movebitur Ysa. 2 Erit in no(vissimis) di(ebus)
p(re)pa(ratus) mo(ns) [i. in ver(tice) m(ontium)] et elevabitur sic(ut) co. Un(de) de mistica parte
i. eccl(esi)a q(ue) s(upra) fundata e(st) i(n) p(et)ra. Quan(to) intelli(gitur) mons confiden(s)
non potest moveri. Ideo Jere. 17 benedictus vir
qui confidit in dño et erit dñs fiducia eius. Et erit

q(uas)i lign(um) q(uo)d t(ra)nsplantat(ur) sup(er) aq(ua)s q(uo)d ad humorem mittit
radices suas et non timebit cum venerit estus etc.
3a Qui confidit illo non minoratur Jo. 16
Confidite ego vici mundum. Deinde d(icit) q(uod) [illegible]
q(ui) confidunt et quo(modo) non movebunt(ur) sic(ut) mons [illegible] mo(ns)
continuat in vertice non [illegible] q(ui)a [illegible] [illegible] cap-
tivitatem [illegible] [illegible] gala. 4. Illa q(ue) sursu(m)
e(st) [illegible] libera e(st). q(ue) e(st) mater nostra q(ui) illa habitans [illegible]
[illegible] nullo movetur po(tes)t q(ui)a [illegible] Qui
non habitat [illegible] desideriu(m) et con-
templationem [illegible] moveri potest s(ic)ut apo. Conversatio
philippen(ses) 3. Co(n)v(ersati)o nostra in celis est. Ideo alibi
dicit Certus sum q(uod) neq(ue) mors neq(ue) vita neq(ue)
creatura a(li)a po(terit) n(os) sep(arare) etc. Sunt aut(em) qui a quo non in
dño sed in virtute sua confidunt et hi facile mo-
ventur ut pastor de q(ui)b(us) in ps. Qui confidunt in virtute
sua et in multi(tudine) divi(tiarum) glo(riantur). Sunt alii qui confidunt in
divitiis et hi cito corruunt de q(ui)b(us) d(icitu)r p(ro)v(erbiorum) [illegible]
q(ui) confidit in divitiis corruet. Alii confidunt in
[illegible] et hi maledicti s(unt) Jere. 17 Maledictus
q(ui) confidit et ponit carnem bra(chium) s(uum). Alii confidunt
in principibus suis et hi non sunt salvi. ps. Nolite confidere in prin-

Aliqui in missionibus hominum et hii frequenter falluntur
de quibus Iere. 7. Nolite confidere in verbis mendacii di-
centes templum domini templum domini est. Montes vero
describit quales ut illa civitas cuius habitatores moveant
nostri populi. Et hoc dicit quia montes i. angeli. prophete.
Apostoli. Martires. Confessores. et alii sancti circumdantur
quasi murus civitatis. Sicut ibi. Et eorum munimine defen-
dunt. doctrinis. exemplis. miraculis. orationibus. De hiis
montibus dicitur. fundamenta eius in montibus sanctis. Et Isa. levavi oculos meos
Dicuntur sancti montes primo quia sunt immobiles. ps. [illegible] sunt
montes dei. 2. quia primo recipiunt radios solis et inde
descendunt ad valles ut. 3. suscipiant montes pacem populo.
3. propter eminentiam vite Ysa. 40 Super montem ex-
celsum ascende tu qui evangelizas Syon. Item montes
virtutes. gen. 22 Dixit dominus abrahe tolle filium tuum
unigenitum quem diligis et offer illum mihi in holocaustum super unum
montium quem monstravero tibi. Abraam i. vir magnus
cuius [illegible] bonum opus quod offerri debet deo non alii. Et
super unum montium i. super unam virtutem s. humilitatem
que mons vocatur moria. i. visio quia humilitas facit
deum videre et videri adeo ut [illegible] p. [illegible] a.

Item sunt montes duo [illegible] de quibus ps. [illegible] montium
pertransibunt aque. Et Zacha. 6. Ecce quatuor quadri-
ge egredientes de medio duorum montium et montes
montes erant [illegible] at [illegible] montibus [illegible] Montes
virtutum et [illegible] [illegible] ps. 1. Ecce qui
murum munientes et protegentes et decorantes [illegible]
Sunt et alii montes s. demonum de quibus ps. transferentur
montes in cor maris. Item sicut dicitur montes [illegible]
ut disrumperes celos et descenderes. Item dicuntur
duri montes 2. Reg. 1. Montes gelboe nec ros
nec pluvia veniat super vos. Gelboe interpretatur [illegible]
[illegible] pluviarum. Et hii sunt in circuitu
nostrum per impugnationes undique [illegible] In circuitu
impii ambulant [illegible] quia omnis defensio et adiu-
torium. Et dominus in circuitu populi sui. q. murus
[illegible] Ysa. 26 Urbs fortitudinis nostre
Syon salvator ponetur in ea murus et antemu-
rale Zach. 2. Ego ero ei ait dominus murus ig-
nis in circuitu. Et ne putarent quod [illegible] ad
tempus [illegible] dominus [illegible] addit Ex hoc nunc et usque in
[illegible] Ecce ego vobiscum usque ad consummationem [illegible] commovebitur

Qz no relinq. dns. s. diu. lz ad tps aliqn rehi
quat dns virg. pec. s. tyrapnidem sic .x.
ctr virga ira .x. ut assur virga furoris mei
et bacls ipe e. sr sortem iustorum .i. sr iustos
sortis electos ut sint hereditas dni ut ephe .i. s.
in quo et nos sorte vocati sumus .i. sola gratia
Ergo no relinquet ut no extendat iusti ad iniq.
ma. t. .i. ut patient .i. humilit. et patientes
sustineant tribulationes intelligentes eas esse ad tps
forte q. si expectant iusti et per pluries desperent
instantiam murmurando ad impatientiam et sic ipos vindicando
ad iniquitatem sibi no desierunt qz patient q pauperes
durabunt iste tribulatio et merces q illi dicit
est. Et io dns permittit eos tribulari ad tps
ut maiorem mereant gloriam sp. sap. Iii. in paucis
modico. derelinquit et in miserationibus magnis congregabo te.
Item sic non relinquet dns virg. p. s. sor. iust.
.i. no permittit hereditatem iustorum occupari amat
lz ad tps potest aliqn permittat corrupi et affligi
ad probationem eorum ut pz. in Iob. Et qz facit dns
ut no extendat in. m. s. q. subditi aut amat
ad iniq. m. s. s. aliena s. g. rapinis aut q. potentiam
pauperes opprimant sicut aliqui divites faciunt ut dr

Iaco. 2. Nonne divites per potentiam opp. v. et ipsi
trahunt nos ad iudicium. Aut io no permittit
occupari amat hereditatem iustorum ut hoc
sitientes no extendat per impatientiam ad iniq. man. s.
q. d. ut bn sustineant

Benefac dne bonis et rectis co. Scita quod ubi
bonis precatur futuram prosperitatem et malis
futuram vindictam predicit. Et primo precatur bonis
bonum futurum d. Benefa. d. b. .i. bona da dne
spiritualia ad sustentationem spiritualem ad iustificationem
celestia ad remunerationem. Bonis et rect. cor bonos
dr illos q bona faciunt rectos cor illos qui
suis operibus rectam intentionem custodiunt 2. mach.
p. benefaciat vobis deus et meminerit testamenti sui
q ad abraam isaac et iacob locutus est

Declinantes autem s. a rectitudine a bonis et recta intentione
in obligationes s. culpe et pene. Adducet dns
ut permittit vel faciet cum operantibus iniq.
q. illos q declinant a recto puniet dns sicut
illos q operant malum. Utrumque .n. malum est

et pena dignum scilicet obmissio boni et transgressio mali
Ier. 6 Omnes isti principes declinantes ambulantes
fraudulenter. Es ferrum universi corrupti sunt
Isa 31 Consurget contra domum pessimorum et contra
auxilium operantium iniquitatem. hoc venit
mit sed quarto bonis concludit verbo pax
Et usque hic. i. sit bonis non solum videntibus deum
et [illegible] spem vivere sit hec erit pax i. x 7
propter pax nostra que fiet utraque unum Ephe 2. Qui
pacem eternitatis dabit sit pacem pectoris
Jo. 14 Pacem relinquo vobis pacem meam do vobis. Isa. 32
Sedebit populus meus in pulcritudine pacis. Ibi erit pulcra
pax quia ibi nulla discordia erit turbatio. Anima H. habebit
pacem [illegible] quia caro omnino obediet spiritui Unde
Aug. de ci. d. Ubi nolumus spiritum statim erit et corpus
Item pacem superiorem quia anima omnino erit deo obediens
Item pacem interiorem quia non duorum [illegible] omnino gratia dabit
Et pax ibi quia nulla creatura nocebit ei et nec [illegible] gravi
[illegible] quia non [illegible] et ita pax erit undique quia
pulcritudo pacis et [illegible]. superior pax in vita et hab.
in [illegible]. Isa 66. Declinabo super eam scilicet [illegible] quasi fluvium
pacis. i. [illegible]

In Conterendo das Capitulum sy. facti sunt sicut Corpus.

Insecedum pro agit preparata et Consolatio viri [illegible]
que per [illegible] mortis [illegible] Comparat. In
hoc pro agit et Consolatio spirituali [illegible]
et spiritualis Captivitatis. Unde sunt duo gradus super
Consideratio et [illegible] di. Isa. 29. et Consolatio
et [illegible] spirituali. Titulus Canticum graduum
i. Letitia [illegible] et [illegible] Captivitas [illegible]
[illegible]. In [illegible] movet ad gaudium et spirituali li-
berationi. Modis [illegible].
Primo Magnitudo facti [illegible] magnitudinem gaudij ostendit
2 Orat illam [illegible] et quod [illegible] [illegible] o.
illi Cont[illegible] [illegible] Captivitatis [illegible]
Captivitatem [illegible] [illegible]. Ier. 25 [illegible]
a romanis et quando [illegible] 19 venit dux [illegible] et
[illegible] [illegible] et ad [illegible] et
[illegible] q. mr. [illegible]. Item Captivitas [illegible] spiritualis
quia [illegible] [illegible] Captivitatem [illegible]
[illegible] In Captivitatem [illegible] [illegible]
Item Captivitas [illegible] [illegible] [illegible]
Item Captivitas [illegible] [illegible] [illegible] Captivitatem

Et inspiritum dyabolo redigitur / ysa. 5. [illegible] captivi

ducti sunt propterea quia non habuerunt sciam Ro. 7.

Video aliam legem in membris meis [illegible]

De hac liberat dominus suos unde ysa. 49 [illegible]

dicit Ecce ego et captivos [illegible] De ista liberatione huius

captivitatis agitur hic unde ipsa liberatrix dicitur

in Conversione i. cum converteret dominus captivitatem Captivam

Syon i. [illegible] quia captivitatem [illegible] [illegible] est

[illegible] facti sumus nos liberati. Sicut consolati i.

[illegible] consolati hoc loco sicut nos [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] Sicut in [illegible] / sic [illegible] sic [illegible]

Et 10. p. quia virginum [illegible] i. [illegible] virginum

[illegible] [illegible] quedam divinitus consolationes [illegible] quod dicit

Sicut consolati quidem [illegible] [illegible] in hoc mundo

[illegible] [illegible] consolatione in spe Cum autem transiverit

[illegible] [illegible] plenum gaudium [illegible] [illegible]

consolatio quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] in spe [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible]

ut dicitur ps. 13 ideo [illegible] dicit facti sumus sicut conso-

lati i. [illegible] consolati [illegible] non plene [illegible] dubitationem

[illegible] omnis consolatio [illegible] [illegible] [illegible] amaritudinibus

unde Aug. [illegible] omnes [illegible] [illegible]

[illegible] amaritudinibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

et non [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Tunc i. [illegible] [illegible] conversionem Repletum est gaudio non

vano sed [illegible] non carnali sed spirituali os nostrum cordis

[illegible] non corporis [illegible] [illegible] os [illegible] [illegible] [illegible]

lingua nostra [illegible] [illegible] [illegible] 12 Ex abundantia cordis

[illegible] Sicut [illegible] cordis [illegible] gaudium oris Sic [illegible]

cordis [illegible] [illegible] oris. Nam [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]. Nota quod est Risus carnalis et [illegible]

spiritualis [illegible] [illegible] Vanus. [illegible]. Manifestus.

Vanus quando [illegible] [illegible] oris ut [illegible] [illegible] [illegible]

vel [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] 2. [illegible]

[illegible] [illegible] et gaudio [illegible] quod frustra [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] applaudent

et amplexantur brachiis coram dolos machinantur [illegible]

[illegible] 13. loquens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Narrat [illegible]

bono et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] donec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] 26. Sicut [illegible] [illegible] [illegible]

mittit lanceas et sagittas in mortem [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et cum [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Manifestus [illegible] [illegible] [illegible]

cachino d q° ecc. 27 Fatuus i risu exaltat vocē
suam Sene. Dixit ergo sit sic sit risus sine
cachino. Incessus sine tumultu manus sine desidia.
Risus spuāt sicuti Quidam vos occultus d manifestus
vrtus ē q p̄cedit d gestū bō 2 alter p. Gta vra
sit apl. gs. n. Occultus ē q cord tegitur Isa 24
Isa 24 Audivimus gtam usque d dixi secretū meum
m. secretum m. m. Manifestus no hr d lg li
ut sicut B in fluvio. Lu. 7 Ecce q luget gtū vi.
pu. vl° Rdebimus pro nomen p. Tunc f.
f con̄sūōm d nō dm dicit q̄si sponso Integrum
much q̄si uigilem apo. v4° Qui audierat vocem
magna vel Dixit magna .l. aliq et gaudens nō dim
q̄sibi amando d gaudendo Magni. dn̄s fa. c. Rs
fusis per dimittendo virtutis gtrs. i thlo. et i
adoptare mira q oparo gtam pmittendo Ro. 8.
Quos pdi. hos duo. Et q sic vo. hos d usque. d sust.
hos d magnificavit. Judit 13. Invoi gtm q audistis
nom̄ tuū magnificatur sit ... d f pmū
kyrio. abadusparijs deut. 33. Nō est ds ur ut
ds rexp d minimi m. pt judeo. In dic f
alijs d ce d st ups Post conversionem suā dicit
Magnificavit .1. mag fecit dn̄s cum sibi posse
ē mult nobiscum .1. nobis ipsis cohabitans mp. i aug.

Quin Creavit hc. sit ... nō usque. h. sic ... Illaque
q fecit dn̄s cū prioribus q̄si suis prior̄ vrni°
virtutū solla° p̄ virtutes summo Crebre visitatio
Et copulationes d illuminationes d d ... nob
factis facti sumus letantes Nō dic letati sumus
B sit sui leta. q2 q fac bō. B° sic d gaudiū d q bos
liberat post letificat Judith 13. benedicat eum
celi d cora omnibus vinentibus q Ab. binullis q2 fecit
nob. m. f. Inst ō mag q fecit nobiscum dn̄s
unū lctadim ē ... mag q fecit sc. deum
hom matrem sua virginem. Mat. 3 bus. sibi bys
credibilem Vn S. Canat. dn̄o Cam. no. q2 m. f.
ect. 2. Noli timere terra .1. ecc t bta virgo Sz
exsulta d letare qm magnificavit dn̄s ut faceret
hoc mag ō Isa 7. Ecce virgo con. d pa. f. d ...
N) ... nobiscum ds. .1. in na ... ds hic ē
ea mag gaudij m. Isa. 61 Gaudens gaudebo
in dn̄o d exsultabit aīa mea i deo meo Cant.
p. Introduxit me rex i cellaria sua dic ecc. exsul
tabimus d letabimur in te. ...

Converte dn̄e Capti. nram sic torrens i au.
Scdo pes i q orat Conversionem capitulum sp̄ia i p
gratis usque d q ... ē sic facta gaudio laudatur

ne q. fuerā optat qr qd pctm erat i dei offēsa
futurū erat i dei offēsa. Futurū erat i dei vero
roposita vel in gr̃i facta erat. Iustitia ft̃ia et
ft̃a gaudebat, futura orabat vel etiā pro
custodia orat ut q̃ nō dā pctm sz stat. Et q̃
pctm ipse ipsi q̃ fecit custodiat qr ut dicit Gg
Cito bon̄ amictis ni alargitam custodiat. Dū
g° Iustus Comitī d. cap. n. i. q̃ adhuc et nos
Captivi tenemur sub dyā° et sub pctō, a qua captivitate
nemo pot liberari ni sol deus. Et hoc innuens propheta
modū loquendi. Sic infirmus q̃ nō pot p̄ curare nec
nec q̃ curari possit nisi per medicū. Dū A. [illegible]
verbi me bone medice qr nō possū me movere
tu sol potes. Ita q̃ stulq̃ tollere afōn pda anima
q̃ captū fuit a robusto salvū sz poterit qr
h' dicit dns Equidem et Captivitas a forti tolletur et ablatū
fuit a robusto salvabitur. In hac captivitate ponit
pctō q̃ grans sz vendit dyā° Et dns sola
grā sua liberat. Ita ysa. 52 h' dicit dns Gratis
venundati estis et sine argento redimemini [illegible]
pctō. Modū [illegible] quid desiderat d. Sic
torrens in austro. Sic tor. quietis in austro. Sic
quietis nos [illegible] satis congrue sinite. Hā sit aqlo

ventus frigidus aquas ligat ne currant quibus stat congela
in granitum. Austro vero qui ventus calidus flat solvit
glacies et sic fluunt et currit aqua magis impetu
Sic dyā° qui per aquilonem sigt̃ suggerendo pctā
ligat ad modū glaciei mentes hominū ne currant
ad patriam. Sz spiritus scūs flavit qui auster dī
peccatores liquefacit mentes prius congelatas et cum
magno impetu currunt ad patriam. Et hoc est q̃
dīr [illegible] 3. Sic infestino glacies solvūt patiar
ideo dr sponsa cant. 4. Surge aquilo et veni auster
et perfla ortū meum et fluent aromata illius
Post Consolationem dicit quod sicut [illegible] bonis operibus ut
sic possit redimi ipsi amissū [illegible] gaudium
et ideo sequitur. Qui seminant [illegible] in
lacrimis i. [illegible] lacrimose. Vnde vallis
lacrimarum appellatur. In exultatione metent. Fructū
[illegible] quem colligit ex operibus bonis [illegible]
s. [illegible] q̃ lugit [illegible] ysa. 61 Dabo coro
nā [illegible] olim gaudii [illegible] pallium
[illegible] spiritus meroris. Sic aut [illegible] q̃ seminat
Hom seminat deus. Seminat dyā°. Seminat homo malus
Seminat homo bonus. Seminat aut deus virtutes et dona
intra cordis hominis [illegible]

32

q semen serit bonum mag. s. De hoc semine colligit fructus
bonorum operum. Ja. 3. Fructus autem iustitie in pace seminatur facientibus pacem.
Item seminat verbum doctrine. Mt. 13. Exiit qui seminat
seminare semen suum. Item seminatur [illegible] in terre gremio. Jo. 12.
Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit ipsum solum manet. Gen. 22
In semine tuo benedicentur omnes gentes terre. Apostolus apponit quod [illegible] est
hoc semen. Gala. 3. Abrae dicte sunt promissiones
et semini eius. Non dicit et seminibus quasi in multis sed quasi in uno
semini tuo qui est Christus. Dyabolus non seminat iniquas
suggestiones unde consurgunt [illegible] vitiorum et concupiscentiarum
malarum. Mt. 13. Cum dormirent homines venit inimicus
homo et superseminavit zizania in medio tritici.
Item seminat malus homo opera carnis unde putrefacit
[illegible] corruptionem. Ga. 6. Qui seminaverit homo hoc et
metet corruptionem. Item seminat homo bonus opera
iustitie. Ost. 10. Seminate vobis in iustitia et metite in
ore misericordie. Item seminat opera misericordie. Eccl. 11. Mane
semina semen tuum et vespere ne cesset manus tua. Item
seminat [seminat] vero doctrine. Ysa. 32. Beati qui seminatis
super omnes aquas [illegible] predicatores bonis et assimilis.
Coniungitis in fide Judeos et gentiles. Ergo debet homo
seminare quod seminatur haec [illegible] qui seminat
eligit bonum semen. Si vis seminare sic debet homo eligere bonam

terra

terra que producit bona opera quod faciat bona dona que re-
buat. Gen. 43. Sumite de optimis terre fructibus
et date viro munera. Prover. 3. Honora Dominum de tua substantia
et de primitiis omnium frugum tuarum, id est de melioribus bonis
tuis. Gal. 6. Que enim seminaverit homo haec et metet,
id est si bona seminat bona metet similiter mala. Unde
[illegible] qui seminat in carne sua, id est qui facit
opera carnis de carne metet corruptionem et qui
seminat in spiritu, id est qui facit opera spiritus de spiritu metet
vitam eternam. Bonum autem facientes non deficiamus;
tempore enim suo metemus non deficientes.
Item qui non seminat non seminat alienum semen sed
suum. Aliorum fructus non rapit sicut [illegible]. Mitte pa-
nem tuum super transeuntes aquas, id est tuum de propriis non
alienum. Eccl. 34. Dona iniquorum non probat Altissimus.
Item qui seminat eligit terram in qua seminat similiter
debet homo considerare cui producat aut cui eleemosynam
donat. Eccl. 12. Da bono et ne receperis peccatorem.
Benefac humili et ne dederis impio. Lu. 14. Cum facis
prandium aut cenam noli vocare amicos tuos
neque fratres tuos neque cognatos neque vicinos divites
ne forte ipsi reinvitent te et fiat tibi retributio

33

Et cum facis convivium voca pauperes debiles claudos
et cecos et beatus eris quia non possunt retribuere tibi
retribuetur enim tibi in resurrectione iustorum.
Item qui seminat manu plena seminat. Sic bonus homo
abundanter dat Thob. 4. Si multum tibi fuerit abundanter
tribue. Item qui seminat hylariter seminat
Sic homo hilariter dat Eccl. 35. In omni dato hilarem
fac vultum tuum 2 ad Cor. 9 Non ex tristitia aut
ex necessitate hilarem enim datorem diligit deus
Item qui seminat in pluribus locis dispergit sic bonus homo
pluribus debet dare Ps. Dispersit dedit pauperibus.
Item qui seminat abscondit semen propter aves sic bonus homo
abscondere bonum quod facit propter inanem gloriam Mt. 6. Cum
facis elemosynam noli tuba canere ante te sicut hypo-
crite faciunt in sina. et in vicis ut ho. ab ho. Amen dico
vo. rec. mer. s. Te autem p. reddet t. De hys
que absconduntur semina dicitur Jere. 12 Seminaverunt tri-
ticum et spinas messuerunt.
Item qui seminat non colligit statim sed expectat usque
[illegible] Sic bonus homo expectat usque in futurum post
labores quia ma. t. q. ma. [illegible] et bo. t. erit.
Ideo differendo opera t. [illegible] Jaco. 5.
Ecce agricola expectat preciosum fructum terre patienter
ferens donec accipiat temporaneum et serotinum

patientes estote vos et confirmate corda vestra quia
adventus domini appropinquat.
Item qui seminat semen in terra seminis recipit fructum
~~terre pa[illegible]~~ Sic bonus homo 2 ad Cor. 9 Qui
parce seminat parce et metet qui seminat in benedictionibus
large de benedictionibus et metet i. large recipiet
unusquisque secundum quod seminavit in corde suo
Item qui semi. quod uno grano centum recipit Sic bonus homo
quod uno [illegible] Gen. 26. Seminavit Ysaac in terra
et in eodem anno invenit centuplum Mt. 19. Omnis
qui relinquerit do. aut agr. propter nomen meum centuplum accipiet.
Item qui seminat primo removet spinas Sic bonus homo
mundat primo conscientiam suam a peccatis ut [illegible] det bonum
quod facit Jere. 4 Novate vobis novale et nolite
serere super spinas.
Item qui seminat pluviam et rorem desiderat Sic bonus
homo gratiam Job 38 Frumentum desiderat nubes
Ys. 30 Dabitur semini tuo pluvia ubicumque seminaveris
in terra et panis frugum terre erit uberrimus et pinguis.
Item qui seminat propter ventum non dimittit seminare
Sic bonus homo non dimittit bonum facere propter verba stultorum
Ecc. 11 Qui observat ventum non seminat et qui considerat ~~[illegible]~~

nubes noctem mutat. Nota quod dicitur in lacrimis plurali. quia sunt quinque genera lacrimarum. Sunt lacrime pro solacio [illegible] misericordie hec potat animam sitientem ps. Potum dabis nobis in la[crimis] in mensura. Secunde sunt pro ablutione culpe propter hec lavant hominem lacrimas ps. Lavabo per singulas noctes lectum meum lacrimis meis. Jere. 9. lava amaritudine cordium [illegible] palea [illegible]. Tertie sunt timore gehenne hec refrigerant animam ab ardore concupiscentie ps. Eripuit animam meam de morte oculos meos a lacrimis pedes meos a lapsu. Quarte sunt pro desiderio patrie hec sustentant animam sitientem ps. Sunt mihi lacrime mee panes die ac nocte. Quinte sunt pro compassione proximorum hec impinguant animam et caritatis pinguedinem [illegible] demonstrant Jere. 9. Quis dabit capiti meo aquam et oculis meis fontem lacrimarum ut plorem die ac nocte interfectos filie populi mei. Hec quinque genera lacrimarum sunt .5. porticus probatice piscine ubi homines lavabantur Jo. 5. Hiis autem lacrimis [illegible] quinque [illegible] coguntur [illegible] ut patet Thob. 3. Tunc Thobias ingemuit et cepit orare cum lacrimis. glo. Oratio dum lenit. lacrima cogit. [illegible] illa pungit Isa 38. Audivi orationem tuam et vidi lacrimas tuas ecce ego adiciam dies tuos.

d probatica piscina.

[illegible] omnes q. d. quare flevisti [illegible] quod [illegible]. Secundo tenebras fugant ab anima ut clarius videant in contemplatione unde dicitur Job. Mens lacrimis lavata in contemplatione videt lampades et ad [illegible] [illegible] ubi ceci visum recepit. Jo. 9. Tertio sacrificium bonorum operum impinguant unde ps. [illegible] sit omne sacrificium tuum et holocaustum tuum pingue fiat. Glossa holocaustum aridum est bonum opus quod orantis lacrimis non perfunditur. Quarto demones fugant et confundunt ps. Contribulasti capita draconum in aquis. Exo. 15. Flavit spiritus tuus et operuit eos mare submersi sunt quasi plumbum in aquis [illegible]. Quinto ignem inferni extinguunt Eccl. 3. Ignem ardentem extinguit aqua. Magna vis lacrime post mortem [illegible] [illegible] ortos rigat cor abluit [illegible] ignem extinguit [illegible]. Eunte q. d. ex quo [illegible] in lacrimis tanta [illegible] mercedem [illegible] liberari eunte scilicet per [illegible] ibant et virtute in virtutem scilicet gratiarum proficiebant. Jo. 15. Ego elegi vos et posui vos ut eatis et fructum afferatis. Ibant et ibunt in [illegible]. Et flebant quia adhuc in exilio erant et ad patriam [illegible] quam [illegible]. Ro. 8. Ipsi intra nos gemimus adoptionem filiorum expectantes

35

mittentes i. promittentes in terra viventium semen
suum i. opera sua vel dona sua [illegible] eterna
pena [illegible] de bono acquisitam. Venientes autem cum
iudicium quia per eos omnes venient amore [illegible]
cum exultatione portantes [illegible] in verbo psalmista palam
in 35. Venient in Syon cum laude et letitia sempi
terna super caput eorum. Ysaie 66 Veniet et
videbunt gloriam meam et ponam in eis signum. Portantes
ma. i. fructus laborum suorum. quia coronam gaudii
et exultationis. [illegible] Date illi de fructu
manuum suarum et laudent illam in portis opera eius.

Nisi dominus edificaverit domum i. v. l. q. h. e.

psalmus qui fuit septimus graduum octavus vero in ordine capituli
[illegible] figurativa fuit in veteri templo quod fuit [illegible]
In hoc autem psalmo agitur de spirituali edificatione ecclesie
facta in novo templo quod fuit [illegible] Ergo primus
[illegible] ordo. Et de veteri [illegible] ecclesie.

Titulus Canticum graduum Salomonis i. letitie de edi
ficatione et gaudio [illegible] quia [illegible] edificaverunt
in his. Figuraliter autem spiritualis edificatio ecclesie facta per Christum
per edificationem templi Salomonis facta per Salomonem
Salomon enim interpretatur pacificus. Et Christus est pax nostra
qui fecit utraque unum Ephes. 2. Et ipse est lapis
de angularis ecclesie de duobus populis quia duobus parie
tibus construxit. Et eo huius titulo psalmus convenienter
Salomonis qui non edificavit templum in figura ecclesie [illegible]
edificatione. Sed quare 7 graduum fuit consolatio de spirituali
[illegible] Sed 8 in letitia de spirituali edificatione
quia super precedentes [illegible] in edificatione eorum. [illegible]
monet ascendentium. Modus [illegible] primo [illegible]
[illegible] edificatio [illegible]
et [illegible] Secundo [illegible] edificans [illegible]
et quod [illegible] ibi [illegible]
num [illegible] Nec [illegible] edificare
[illegible] Nisi dominus i. Christus edificaverit
[illegible] lapidibus i. [illegible] fidelibus. Domum i. ecclesiam
[illegible] i. q. d. [illegible]
[illegible] In vanum laboraverunt qui edificant [illegible] i. [illegible] docto
res [illegible] Colos. 3 Neque qui plantat

neque qui rigat aliquid est sed qui incrementum dat deus
Sicut quando populus rediit de egypto salomon templum
domini Et neemias post reditum de babilone
Sic post reditum per baptismum vel per penitentiam hedi-
ficamus nos vero Unde Job 22 Si reversus fueris ad
omnipotentem hedificaberis Jere. 31 Rursum hedificabo
te et edificaberis virgo Israel Et sicut hedificatio
a solo deo est ita custodia Unde psalmista dicit nisi dominus
custodierit civitatem i. ecclesiam vel quamlibet animam in veritate fidei et
caritate vano [illegible] q. Multi custodes [illegible]
frustra vigilat qui custodit eam q.d. Sic doctores et prelati
sine christo non possunt hedificationem ecclesiam ita nec custodire
Jo. 15. Sine me nichil potestis facere. Utrumque igitur christus est hedi-
ficator et custodiens Unde p. ad cor. p. Super muros
tuos jerusalem constitui custodes et tota die et
nocte non tacebunt. Eodem ysa. hedificabunt filii
peregrinorum muros tuos Et reges ministrabunt tibi
Sed precipue hedificatores et custodes sunt apostoli pastores
nostri Unde de his dicitur hedificatio p. Co. 3. Cum quis
dicat Ego quidem sum pauli Ego vero apollo Nonne
homines estis quid igitur est apollo quid vero paulus ministri eius
cui credidistis Ego plantavi apollo rigavit i.
baptizavit deus autem incrementum dedit Itaque neque qui

plantat neque qui rigat aliquid est sed qui incrementum dat deus [illegible]
autem propriam mercedem accipiet secundum suum laborem dei
enim adiutores sumus dei agricultura estis dei edificatio
estis In hac autem hedificatione primo ponitur fundamentum
et dona fidei est fundamentum. hebr. 11 fides substantia rerum
sperandarum fundamentum quia primo ponitur. Et fides est prima virtus Unde
Differentia fidei et caritatis
[illegible] primus [illegible] dubia [illegible] duelli pugnat fides.
Hoc fundamentum non vero et fides est de his que non videntur
Unde [illegible] in differentia augustinus appellat [illegible]
ipsa fundamentum non [illegible] [illegible] fides [illegible]
nostra Et istud fundamentum. Unde p. ad co. 3
Ut sapiens architectus fundamentum posui fundamentum
autem aliud nemo potest ponere preter id quod positum est quod
est christus i. fides [illegible] [illegible] supra petram [illegible]
descendit pluvia venerunt flumina flaverunt venti et
irruerunt in domum illam et non cecidit fundata enim erat
supra petram. Hoc fundamentum [illegible] 12 lapi-
dibus quos filii israel acceperunt in Jordane et de quibus
fecerunt altare domino Josue 4 et apoc. 21 funda-
menta muri civitatis omni lapide precioso ornata fundamentum
primum jaspis secundum saphirus etc. Et 12 lapides fundamenti
sunt 12 articuli fidei quatuor [illegible] quatuor cardinales [illegible]
[illegible] quam valet [illegible] fides Unde heb. 11 sine fide [illegible]

prudentia ponitur in parte anteriori quia futura providet
iustitia in parte posteriori quia preterita corrigit. Temperantia
a dextris ne prosperis superfluamus. Fortitudo a sinistris ne
adversis deiciamur. Phil. 4 Scio abundare scio
humiliari ubique et in omnibus institutus sum et saturari et
esurire et habundare et penuriam pati omnia possum
in eo qui me confortat. Paries anterior continet duobus
lateribus dextro quidem prudentiam et [illegible] temperantiam et fortitudinem et
temperantia et fortitudo ~~prudentias~~ et iustitia. Item anterior
et posterior paries se mutuo respiciunt non prudentia
iusta est et iustitia prudens. Sine [illegible] ista quadratura
virtutum corruunt edificium ut dicit Iero. super
Isa. 16 Venter meus ad moab quasi cithara sonabit
quia tunc una tunc omnes. De hiis dicitur Sap. 8 Sobrietatem
et sapientiam docet et iustitiam et virtutem quibus utilius
nihil est in vita hominibus. Item 4or colores in cortinis tabernaculi scilicet iacinctus purpura. Cortinas bis
tinctas et byssum retortam Exo. 25. Iacinctus prudentia
purpura iustitia. byssus retorta interior et exterior
temperantia sive munditia. Sunt [illegible] parietes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] bonorum [illegible] gratia et
meritis virtutum. Tigna et lagaria id est diversis
affectionibus et [illegible] quibus firmiter tenetur domus virtutis
et consolidatur et [illegible] Cant. 2 [illegible]

Floridus tigna domorum nostrarum cedrina lagaria
cypressina. Floridum reddit lectulum spiritus
odore celestium per quos florens [illegible] fructus
Tigna cedrina propter imputribilitatem et propter consolidationem
et spem [illegible] bonorum [illegible] quia propter incorruptibilia.
Lagaria cypressina quibus adornatur domus propter puritatem
et firmitatem affectionum [illegible] et [illegible] meritis diversis
[illegible] quorum merita et [illegible] cogitata domum
mentis distinguunt et ornant. Tectum domus caritas
quia omnia tegit unde pro. x. Universa delicta operit caritas
p. petri 4. Caritas operit multitudinem peccatorum. De hoc [illegible]
24 quia [illegible] non descendat tollere aliquid de domo
sua. Tectum [illegible] domus et caritas
maior [illegible] virtutibus p. co. 13 Manent autem fides
spes caritas tria hec. maior autem horum est caritas. Et quia domus
[illegible] bellorum [illegible] militia est vita hominis super terram Iob 7
ideo caritas undique [illegible] propugnacula [illegible] 16 [illegible]
caritatis. [illegible] p. ad cor. 13 Caritas patiens est
benigna est. Caritas non emulatur non agit perperam.
[illegible] non inflatur non est ambitiosa non querit
que sua sunt non ~~inflatur~~ irritatur. [illegible] non cogitat
malum non gaudet super iniquitate congaudet autem veritati.
Omnia suffert. [illegible] Omnia credit omnia sperat
omnia sustinet caritas numquam excidit [illegible]

Et tot opus q 4or parietes ut [illegible]
sunt p pugnat caritas Quatuor [illegible] parietes
Septem columpne q̃s sibi fecit domum pr 7. Dono et
[illegible] pu. 9 Sapientia edificauit sibi domum et excidit
columpnas 7. Pauimentum e humilitas q abundantiam
nuitatis hanc domum quam noluit hedificare sibi
[illegible] alterius et spes x noluit [illegible] hy
pr q dicit orat [illegible] et dignitas sum noluit [illegible]
et qui dr Jer. 22 Qui hedificat domum suam [illegible]
diis alterius q. q colliget lapides [illegible] q d.
laborem [illegible] amicitie tot et [illegible] dr
hic In vanum labo. q ht. e et talibus loquens
propheta [illegible] Vanum e uob ante lu. s. q. d. Vanum
et frustra e labor edificandi et custodi caritatem
nisi dns + [illegible] et [illegible] Sic apo. 1. cor 15 ar
15 plus omnibus laboraui non ego sed gra dei mecum [illegible]
[illegible] Surgere ad laborem [illegible] Postquam sederitis
[illegible] q mandu [illegible] panem
do + [illegible] penitentie [illegible] facti pr [illegible]
m. pa. d. ar. no Et [illegible] ta. p. m. et
[illegible] cu fli m. [illegible] xbm [illegible]
[illegible] D[illegible] d. d. m. pr. ad[illegible] m.
.1. [illegible] sibi Qm vocat [illegible]
[illegible] m. 19 [illegible] b. [illegible]

Quam dilectionem audiendi lu. 23 Que et pr
Sensus [illegible] pedes dni audiebat xbm [illegible]
Quam [illegible] m. 14 Sermones [illegible]
[illegible] et de bonis terre [illegible] Quam [illegible]
[illegible] xbm [illegible] vocat [illegible]
[illegible] Tu [illegible] m. d [illegible] m. [illegible]
ante humiliationem velit exaltari Sed [illegible]
[illegible] 14 dr hic Vanum e uob ante lu. s. i. [illegible]
e valle exaltari ante q [illegible] sint exaltati. s.
ante humiliationem pr. [illegible] Sapientia humilem exaltabit cap
[illegible] 2. humiliauit [illegible] q exaltauit eum
Surgite postquam sederitis .1. post humiliationem exaltationem lu. 14
Qui se humi. exal. pu. 19 [illegible] humilis
et humilem [illegible] gloria. Qui mand. p. do
.1. q [illegible] valle miserie [illegible] labo
[illegible] 3. in sudore u. + Pani do. com. qui
de afflictione [illegible] pr 10. x. [illegible]
[illegible] cap [illegible] afflictionem et [illegible]
panem doloris comeditis [illegible] q bona xo [illegible]
[illegible] laborem [illegible] Ut [illegible] dr
Surgite ad [illegible] laborandum
Postquam sederitis [illegible] et domibus [illegible]
manducatis panem doloris .1. bona [illegible] xo [illegible]

39

expendimus Job. 30 Antequam comedam suspiro et tamquam
inundantes aque sic rugitus meus. glo. Mistica nocte s.
ad Cor. x. Nos ita parvuli illi qui nichil gaudentes et
nichil dormiunt et parum citant .i. parum laborant in
servicio Christi. Cant. 4. Ut greges tonsarum [illegible] Syon
.i. in ecclesia. Et confessionis [illegible] .i. [illegible]
[illegible] qui dominum [illegible] et [illegible]
[illegible] qui [illegible] agnum [illegible]. Et vitulos
[illegible] Sequitur Cum dederit.

Secta [illegible] benedictas domini et quod collectam quod
danda a [illegible] post [illegible] et non
ante quia Cum dederit dilectis suis sompnum .i. mors
[illegible] quia [illegible] laboris et
in [illegible] Et [illegible]
Jo. xi Lazarus amicus noster dormit. Rubrica ut ad. [illegible]
Ecce hereditas domini. parata [illegible] data Que autem sit
hereditas ista [illegible] filii merces fructus [illegible] mercede
[illegible] reddet [illegible] amicis suis et qui [illegible]
fructus ventris .i. [illegible] fructus ventris [illegible] gen. 15
ego sum merces tua magna nimis. Dilectis suis .i. [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible]. Ecce here-
ditas .i. filii [illegible] merces fructus ventris .i. [illegible]
virgine. Hec [illegible] acquisivit [illegible]
obitum passi. Ideo [illegible] vocatur [illegible]
[illegible]. Vos autem [illegible] [illegible]
Quatuor autem et quorum misterio sunt acquisita

Ista hereditas [illegible] misterio [illegible] quia [illegible] filii
[illegible] et apostolorum [illegible] S. [illegible] sagitta [illegible]
[illegible] in manu potentis [illegible]. Ita filii [illegible]
[illegible] [illegible] et apostolorum. [illegible]
[illegible] in manu [illegible] Et [illegible] et apostolorum. [illegible]
quia [illegible] pulverem [illegible] pedibus suis .i. [illegible]
[illegible] suis. [illegible]. [illegible] pulverem
[illegible] pedibus vestris [illegible] .i. [illegible] vitia [illegible]
[illegible] suis [illegible] 15. [illegible]
[illegible] [illegible] .i. [illegible]
[illegible] has [illegible] illa [illegible]
[illegible] [illegible] purgabat
[illegible] frumenta vel [illegible]. [illegible] 6. Item
[illegible] .i. [illegible] bonos [illegible] illos in [illegible]
alios [illegible] ventos [illegible] 13 [illegible]
[illegible] [illegible]
Item [illegible] bonos [illegible] flagello
[illegible] bonos [illegible]
[illegible].
Item [illegible] et apostolorum [illegible] pulverem
[illegible] malum [illegible]
ut flagello [illegible] virga [illegible] aut [illegible]
[illegible] aut manu [illegible] Item [illegible]
[illegible] [illegible] clausum

lavabat. Verba n. et dicta [illegible] et apost. clau-
erat et qui in sacro lavabat. Ergo predicatores studii
diligentia ea apparuerit et [illegible]
[illegible] sicut arbor [illegible]
Itaque folia et fructus putridi cadunt bona autem re-
manent [illegible] et apost. [illegible]
ab eo superfluo et vitiosa purgabantur [illegible] 27 [illegible]
[illegible] probat [illegible] et hominis [illegible]
[illegible] [illegible] expulsiones actum et passionem
filii sunt predicatores qui [illegible] comparantur quia sunt [illegible]
[illegible] [illegible] caritate
plena [illegible] longanimitate [illegible]
veritate [illegible] firmitate [illegible]
[illegible] [illegible]
agilitate immobilis [illegible] mutatur [illegible]
[illegible] in manu sua et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] predicabitur nisi mutata. Talis sagitta
[illegible] posuit me sicut [illegible]
[illegible] 3. [illegible] sagittas [illegible]
[illegible] sagitta [illegible] nunquam [illegible]
[illegible]. Beatus vir qui [illegible] i. predicatores
est qui sagitte [illegible] a manu domini et beatus [illegible]
[illegible] et [illegible]. Vir [illegible]
[illegible] desiderium suum [illegible] predicatoribus

i. et [illegible] et verbis eorum
[illegible] quod amor mundi corda sua [illegible]
[illegible] Quia n. amor mundi plenus est. Verba sua
[illegible] predicatorum non recipiunt [illegible] p. Esurientes
plenius bonis [illegible] quod audiunt verbum dei [illegible] i.
[illegible] p. [illegible] qui audit verba [illegible] et [illegible]
[illegible] que in eo sunt. Ut [illegible] i. [illegible]
et immutabilibus i. eternis [illegible]
[illegible] [illegible] capacem qui non potest [illegible]
[illegible] Et [illegible] quia non [illegible]
Cum loq. [illegible] in [illegible] i. in publico quia [illegible] verba
sua moderare [illegible]
Vel [illegible] i. [illegible] quod dicit ego sum [illegible]
[illegible] loquitur [illegible] et honorem [illegible]
[illegible] ego [illegible]
Vel [illegible] i. in iudicio [illegible] Nobilis [illegible]
vir [illegible] cum senatoribus terre [illegible] 45
[illegible] [illegible]

41

Beati omnes qui timent dominum qui ambulant in viis eius.

hic sunt nobis gradus ascendendi ad deum s. timor domini fiducia fortitudinis qui ascendentibus bene fuerit quia in timore domini fiducia fortitudinis et filiis eius erit spes. Ecclesiastici 14. Timor domini fons vite ut declinent a ruina mortis. Bene sequitur tertius gradus s. separatio, habitatio in qua homo sentit dulcedinem dei et ideo timet ab eo separari. Letitia enim auget timorem. [illegible] et letitiam manifestat. Unde [illegible] letetur cor meum ut timeat nomen tuum. Et ideo sequitur iste gradus [illegible] timentes qui edificant et custodiunt [illegible] ad quod dicitur [illegible]. Sed videtur quod timor dei debet esse ut primus ut ultimus gradus [illegible] quia similiter sap. [illegible] ultimus quia timor domini [illegible] posuit [illegible]. Solutio triplex est timor domini secundum triplicem statum hominis. Timor initiat quo ad statum incipientium. Timor [illegible] quo ad statum proficientium. Timor [illegible] quo ad statum perfectorum. [illegible] timor [illegible] gradu [illegible]. Contra [illegible] gradus [illegible] ascensus ad deum [illegible] monet caste timere. Modus [illegible].

Primo timentes [illegible]) ibi benedicetur [illegible]
2 bona timentibus [illegible]) Admonitio [illegible]
[illegible] ut [illegible]

qui timent dominum filialis timore. [illegible] septem [illegible] timoris. Primus timor [illegible] quo homo [illegible] non [illegible] putat [illegible] quod [illegible] timens [illegible] pane et [illegible] iste timor est [illegible] nec meritorius nec demeritorius. Secundus est timor humanus quo timet [illegible] carnis [illegible] et hic timor malus est [illegible] Nolite timere eos qui [illegible]. Tertius timor est mundanus quo timet amittere [illegible] mundi [illegible] amat [illegible] et malus est [illegible]. Quartus est timor [illegible] quo [illegible] timet [illegible] dicit aug. [illegible] peccata [illegible] et [illegible] in [illegible] et hic timor est [illegible] est [illegible]. Iste timor bonus est [illegible] ut dicit aug. [illegible] timor [illegible] charitas [illegible] foras mittit timorem. Quintus est timor initialis quo [illegible] timor [illegible] timore [illegible] sapientie timor domini. Sextus est filialis quo [illegible] timet ne [illegible] offendam [illegible]. Septimus est timor reverentie [illegible] timor [illegible] ad honorem [illegible] apo. [illegible] laudem dicite deo nostro omnes sancti eius qui timetis deum pusilli et magni.

Iste timor [illegible] Aaron. [illegible] 32

dicitur Ysa. xi Replebit eum spiritus timoris domini
Ipse solus timor erit in pectore illius omnes alii
[illegible] [illegible] via. De timore filiali [illegible]
[illegible] [illegible] effectus. Primus est renovatio [illegible]
[illegible] mali i. mundanam et humanam. Non ut dicit Aug. qui
hoc timore domini timet non timet. Et quod plus est
non sic timet [illegible] timent. Unde Eccl. 34 Qui
timet deum nihil trepidabit et non pavebit quoniam ipse
est spes eius. Secundus effectus est cordis letitia et
corona exultationis. Et sequitur Timor domini delecta-
bit cor et dabit letitiam et gaudium in longitudinem dierum.
Tertius est custodia cordis unde Eccl. p. Timor domini
scientie religiositas. Religiositas autem custodiet
et iustificabit cor. Quartus est beata benedictio
unde Eccl. p. Timenti dominum bene erit et in diebus consum-
mationis illius benedicetur. Quintus est plena cognitio
dei unde Eccl. p. Plenitudo sapientie timere deum et
plenitudo a fructibus illius. Sextus est preparatio obedientie
unde Eccl. 2 Qui timent dominum preparabunt ~~corda~~
~~sua~~ non erunt incredibiles verbo illius et qui diligunt
eum [illegible] [illegible] Eccl. 2. Qui timent
dominum inquirent que beneplacita sunt illi. Octavus est humiliatio cordis
[illegible] Eccl. 2 Qui timent dominum preparabunt cor-
da sua et in conspectu illius sanctificabunt animas suas.
Nonus est longanimis patientia Eccl. 2. Qui timent
dominum custodiunt mandata illius et patientiam habebunt
usque ad inspectionem illius. Alios etiam effectus timoris
valde notabiles et valde mirabiles Eccl. 34.

dicit. Oculi domini super timentes eum. Protector potentie
firmamentum virtutis. Tegimen ardoris. Umbraculum
meridiani. Deprecatio offensionis. Adiutorium
casus. Exaltans animam. Illuminans oculos.
Dans sanitatem vitam et benedictionem. Propter hos
effectus et multos alios quos timor domini habet
dicitur in psalmo Beati omnes qui timent dominum et ideo
quod dicitur Eccl. 34 Timentis dominum beata anima eius
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. 23 Nihil melius quam
timore dei et nihil dulcius quam respicere in man-
datis domini. Qui autem sunt isti qui sic timent
dominum [illegible] [illegible] Qui [illegible] [illegible] i. domini
i. [illegible] [illegible] [illegible] venit ad nos et nos ad
ipsum [illegible] [illegible] et veritas [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] misericordia sine veritate [illegible]
[illegible] [illegible] veritas [illegible] sine misericordia [illegible]
[illegible] [illegible] Salo. [illegible] 3 Misericordia et ve-
ritas non te deserant. Nihilominus custodia man-
datorum dei via est qua deus ad hominem venit
et homo ad deum [illegible] [illegible] Via mandatorum tuorum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in non
via est domini [illegible]. Non [illegible] bonis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Via domini [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] via domini [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] domini et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] via domini [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Item prima via est ad deum m. 7. Arta est via que
Item quibus dicitur est via in qua (caritas apostoli
Iam nos est via p. ad Cor. 13. Adhuc ex
cellentiorem viam vobis demonstro. De qua ibidem
scriptum dicitur pro. 4. Via iustorum vero pulvere splendens
procedit perfectam. De ista propheta qui (...) et ad hanc
hec dicitur q. ad unum loquitur ait. Laborem
manuum tuarum. manducabis beatus es et bene tibi erit
hic et in futuro beatus eris. hoc dicitur contra
avaros qui non audent comedere de bonis suis.
de quibus Eccle. 6. Est malum quod vidi sub sole et
Item contra illos qui semper vivunt de alieno (...)
hoc nequam est, non bonus. ut comedat quis et bibat
et fruatur leticia de labore suo infra. Cui dedit
deus divitias atque substantiam potestatemque tribuit
ei ut comedat ex fructu ex eo et letetur de la
bore suo hoc donum dei est. Item hic dicitur contra ociosos
qui nolunt suis manibus operari pro. ult. Consi
deravit semitas domus sue et panem ociosa non
comedit. Item ibidem xx. Propter frigus piger noluit
arare mendicabit igitur estate et non dabitur ei.
Item contra illos qui quod fuerint comederunt et non dant pauperibus
ut Dives in evangelio Luce 16. Mendicus pauper nomine

sunt transeuntes atque que post mortem sequntur
nos illorum Lu. 17 facite vobis amicos de
S3 notandum quod est triplex labor Est labor cordis id est
contritionis vel compassionis de quo potest laboravi
in gemitu meo. Secundus est oris in confessionis et predicationis
et potest de contritione potest laboravi cla. Tercius
est operis de quo potest secundum aliam literam Manus autem
laboribus servient sap. 3. bonorum laborum
gloriosus est fructus Sap. x. Reddidit deus
mercedem laborum suorum. Quantum tali sunt beatus
est. Uxor tua sicut vitis abundans. q. d. beatus qui timet
dominum quia uxor tua id est caro tua que est
subdita spiritui sicut uxor viro gen. 3. Sub potestate viri eris
Et ipse dominabitur tui p. co. Caput mulieris vir.
Sicut vitis abundans quia per confessionem et predicationem fecundatur
In lateribus domus tue id est interna tua (...) latera sunt quatuor
virtutes cardinales in quibus uxor abundat
cum per carnis mortificationem ut in ipsa carne
opera virtutum abundant sicut dicitur gr. Opus
justitie per afflictorum compassionem pauperum (...). Opus
temperantie per spiritum oblectationum repressionem
prudentie in (...) preteritorum presentium
et (...) Fortitudinis per malorum imminen
tium firmam (...); Vel certe

[Marginal note:] Labor

Conversa hoc dicitur domus et dyacon simpliciter (...) fundamentum huius domus (...)
(...). (...) (...) quatuor (...) cardinales (...) prudentia et fortitudo. (...)
domus (...) uxor huius viri est caro. (...)
(...) Sic ad (...) domus. et sollicitudo (...)
(...) uxor sicut (...) fructifera! (...)
(...)

44

Viduas · ste · uxor tua sit tradum est salomone ista experiencia · Cum que virtutis sponsus uxor hic sit viris hab. i. remunerabaris copiosissime Nam ista Caro est dotata quatuor dotibus agilitate claritate sub. pass.

Vxor abundabit in lat. do. Cum sponsus
quatuor virtutum remunerabitur copiose quatuor dotibus
quia s. metrice iustitie reddet agilitatem temperancie
claritatem prudentie · subtilitatem fortitudini in
passibilitatem · Vnde dicitur Retribuet abundantissime facientibus
tibi superbiam Sic potest dici Retribuet
abundanter facientibus iustitiam temperantiam fortitudinem

Bona uxor est mulier sapiens sedula casta
tacita fecunda · humilis viro consentiens.
Talis uxor est caro viri iusti sapiens Eccl. 25
Beatus qui inhabitat cum muliere sensata Que
mulier sensata · In qua sensibus bene ordinata

Condiciones bone uxoris

et rationi subiectis · ergo Prov. 19 Domus et divitie
dantur a parentibus · a domino autem proprie uxor prudens
Item sedula non otiosa · quia est nectar domus bene
victa Eccl. 26 Gratia mulieris sedule de-
lectabit virum suum et ossa illius impinguabit Prov.
12 Mulier diligens corona est viro suo Item
casta et sobria ad litteram Eccl. 26 Gratia super
gratiam mulier sancta et pudorata omnis autem ponderatio
non est digna continentis anime. Item tacita non garrula
Eccl. 26 Mulier sensata et tacita non
est immutatio erudite anime 1 Thi. 2 Mulier in silentio
discat cum omni subiectione Item fecunda est

i. bonis operibus plena ad Thi. 2 Salvabitur autem mulier
per generationem filiorum si permanserit in fide et dilectione
et sanctificatione cum sobrietate et hoc non tantum dicitur in talibus
sed humilitate ista subiecta est ipsa sit agere ad quod dicitur Gen.
16 quod viris sit generosa quae superbiae domina sua Gen. 3
Sub viri potestate eris et ipse d. t. Pet. 3 Similiter et
mulieres subdite sint viris suis Item Consentiens viro suo i. sponso Eccl. 25 In tribus beneplacitum
est spiritui meo que sunt probata · unde Sciteo uxor viri sui
sapientia · Mia · primo · et quia libros xiiii Cum 13 quia
dilexit vir iusti amorem in dicendo copulari usque sap.
8 · haec amavi et exquisivi adventum · m · et quesivi s. m.
sponsam assumere et amator f. f. fo. illius · Bona uxor in talibus
domus sic viris abundat quando constituit opera prelata
virtutum odore spirans flagrat unde potest
dici Ego quasi vitis fructificavi s. od. Et omnes
viris fecunda est fructus adeo h) ut filii
huius uxoris sunt opera bona ad quos dicitur filii tui i. opera
bona per uxorem prodita genita sunt sicut novelle olivarum
i. similia sunt novelli olivis quia viridi-
tate et fortitudine et ubertate sunt unde venit oleum
quod est lumen pabulum et dolorum lenimentum sic opera vir-
tutum et mentem illuminant et affectum reficiunt

ps. Ego sicut oliva fructifera in domo dei. Et hijs filij
sicut in circuitu mense tue .i. quasi omnino sicut non
erunt milites tuarum. Sedebis opera virtutum sicut vasa
et plena resurrectio mensis tue. Job 29 Quando erat
omnipotens mecum et in circuitu meo pueri mei. Vel sic secunda
bis quod timens dominum. Nam uxor tua .i. sen-
sualitas tua subdita ut uxor viro erit abundans
sicut vitis bona ... habundans in lateribus domus tue
.i. in omnibus membris corporis tui tunc est sensualitas
tua rationi subdita disciplinam possessio ...
secundum officium virtutum ... membri crescat et fructificabit. Ut si hodie auris libenter audivit verbum
dei cras audiat libentius. Et si oculus de hodie plenus
ad intuitum culpe propter et misericordie aliene cras
uberius et si pes hodie vadit ad ecclesiam cras facilius
et sic de alijs membris. Filij tui .i. opera bona que tu generas
sicut bonus pater quasi generat bonos filios erunt sicut novelle
olivarum .i. redolentia sicut novelle olive redolent quia
magis redolent quam veteres. Vel sicut novelle olive pacis signum.
... sicut olive pacis signum et ... appetitus
... quam olive designatur. Et erunt in circuitu mense tue .i.
in refectione aeterne tue ... ut ... tui quia ibi

domus eternam refectionem. Apo. 3 Ego stabo ad hostium et pulso.
Si quis ... aperuerit ... mihi. Prov. 8 Delitie mee
esse cum filijs hominum. Et sic benedicetur homo qui timet
dominum. Quia ecce in brevi et in parvulo sicut ut di-
citur .i. ut sic ad similitudinem virtutis abundantis benedicatur
.i. in bonis multiplicatur homo qui timet dominum. Et quod benedicatur
dicitur Gen. 12 benedicam tibi et magnificabo nomen tuum.
Sed homo non potest quis sibi habere has benedictiones ergo
...dominus ... Unde orando sibi ... bene-
dicat te dominus ex Syon .i. benedictionem ... non
impetrabis. Tob. 9. Benedicat te dominus deus Israel vel
sic benedicatur .i. virtutum deus et creator Dominus ex
Syon .i. ... ut videas eum. Et .i. ... benedictionem
videas ... ad faciem bona Ierusalem .i.
bona triumphantis ecclesie .i. ipsum dominum quem videre
... bonum et ... omne bonum. Jo. 17 ...
Et hoc non ad horam sed omnibus diebus vite .i. sine fine
et nocte non fiet ... quia non erit ibi nox
sed ... dies .i. plena cognitio. Et ut videas
... filios filiorum tuorum .i. fructum
operum tuorum. Et ut videas pacem super Israel .i.
maiorem quam ... .i. quod posset ... contemplari

unus illud Isa. 64. Oculus non vidit deus absque te
que preparasti his qui expectant te. Et que pax. Philip. 4
Et pax dei que exsuperat omnem sensum custodiat
corda vestra et intelligentias vestras. Vel videas pacem Israel
i. Christum qui est pax fidelium exsuperans omnes fideles
Ephe. 2. Ipse est pax nostra qui fecit utraque unum. Vel
videas pacem super Israel i. pacem que erit in superiori
civitate que est pax eternitatis de qua dicitur Isa. 66. Sic
declinabo super eam quasi flumen pacis et dicitur hic ad
differentiam inferioris civitatis in qua est pax peccatorum de
qua dicitur Jo. 14. Pacem relinquo vobis.

Sepe expugnaverunt me a iuventute mea dicat nunc Israel
Hic ut dicimus [illegible] [illegible] in adversis qui [illegible]
[illegible]. [illegible] ut qui [illegible] deum [illegible]
[illegible] per ipsos [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
ad [illegible]. Titulus q. s. [illegible] [illegible]
[illegible] sui consolatur infirmos [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Vir qui iustus qui bonos querit inter malos minime miratur
que tot sustineant mala [illegible] qui non est [illegible]
mirandum neque murmurandum. Quia non [illegible]
novum sed qui bonis tribulationes in mundo dum [illegible]
[illegible]. Sepe expugnaverunt me qui non mereri non dicit
quia [illegible] [illegible] [illegible] impugnationes iustorum
post [illegible] tribulationes iustorum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] a iuventute mea qui [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] odibit. Ut a principio
[illegible] mea quia pharao qui [illegible] statim [illegible]
[illegible] et egyptii [illegible] [illegible] statim post [illegible]
tum de egypto [illegible] [illegible] 14. Ideo [illegible] 2
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible].
Vel a iuventute i. a principio [illegible] s. ab abel [illegible]
[illegible] cepit [illegible] [illegible] iustorum. Vel a iuventute mea
quando videbar me iuventus [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] crudelior [illegible] [illegible] impugnatio
Ergo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicat
nunc [illegible]. Tribulationes [illegible] [illegible] [illegible]
iustus [illegible] videns deum. [illegible] [illegible] dicat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]. Quid dicat. Sepe
expugnaverunt me [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] a iuventute mea [illegible] adolescentia

sum ego et [illegible] · C. t. tam sap. Rb. Et eis
non potuerunt mihi i. q(uia) non preualuerunt [illegible]
tentans attemptauerunt si quomodo possent [illegible]
sui [illegible] in [illegible] · gg · Duas temptationes
continuat ut palam tedio moueat. Sed vir iustus
non mouetur q(uia) confidit deo q(ui) non deserit sperantes
in se [illegible] 16 Dabo tibi [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] · e. [illegible]
[illegible] pro iustitia & [illegible] expugnabunt ... inimicos
tuos. Sequitur Supra dorsum [illegible] dyabolus iustos [illegible]
impugnant primo blandicijs et postea minis ergo quia
non sic nec sic preualuerunt addiderunt [illegible]
genus impugnationis quod est per verbera et hoc quod sequitur
Supra dorsum meum fa. pe. i. Post impugnationem
uerborum addiderunt impugnationem uerberum et contra has
duas impugnationes habet iustus duo remedia.
Contra verba sapientiam · Contra verbera patientiam hec sunt
due ale que date sunt mulieri i. ecclesie ut fu-
giat a facie draconis [illegible] apo. 12 Domini
in [illegible] quod fabricant peccatores per sapientiam patientem
& patientiam sapientem. Sapientiam patientem contra uerborum impugnationem
Patientiam sapientem contra verberum impugnationes. Supra dorsum
[illegible] fabricauerunt [illegible] & [illegible] et [illegible]

hodie fabricant peccatores [illegible] s. heretici
Iudei · Pagani · Tyranni · [illegible] gratia [illegible]
[illegible] quatuor fabri de quibus ad gal. [illegible] ostendit michi dominus
quatuor fabros & dixi Quid isti ueniunt facere Et
ait dicens hec sunt quatuor cornua que uentilauerunt
Iudam [illegible] uiros. Duo primi fabri i. heretici
& [illegible] fabricant uasa ad potandum de argento
& auro sophistico i. doctrinam et sapientiam non ueram
de quibus Iere. 51 Calix aureus babilonis inebrians
omnem terram [illegible]
Iere. 51 Stultus factus est omnis homo a scientia Confusus est omnis
conflator in sculptili quia mendax conflatio eorum nec
est spiritus in eis. Alij duo fabri fabricant uasa
ad pugnandum s. gladios & sagittas ut sagittent
in obscuro rectos corde quia sunt impugnatores
alij duo verberibus. De quibus uasis dicit Iere. 51 Collidis
tu michi uasa belli et ego collidam in te gentes Et
sup. [illegible] ps. [illegible] g. s. v. ar. [illegible]
Et in eo parauit uasa mortis [illegible] [illegible]
[illegible] fabricant [illegible] malo [illegible] 27
Annuntiat [illegible] fabricat [illegible] & [illegible]
abiecit. Sed certe duo fabri supra dorsum

ecce fabricante i[n]tendit vasa multa. fabricat
operari disponit deus vasa mea. Unde vel re pergamus
et peregrinos agit filiis vite vasa argentea deaurata
accipiet mulier Apo. 12. et dixit Deus dedit
gratiam primo cora[m] regibus ut commodarent eis et spoliaverunt
egyptios. Magnam enim gratiam reputare potest qui datur
ad bonum proprio. Unde phi. 2. Donatum est
vobis non solum ut in eo credatis sed ut pro patiamini
Homo bit dicit comodaverit. qui reputavi quia deus
peccatores quasi inferius sunt reputat ab eis oratores
p. ad Cor. 4. Maledicimur et benedicimus persecutionem
patimur et sustinemus blasfemamur et obsecramus
fabricantur enim ipsi fabri super dorsum nostrum ut fabricent
vasa virtutum. Unde Isa 54. Ecce ego creavi
fabrum sufflantem in igne prunas et proferentem
vas in opus suum et ego creavi interfectorem
ad disperdendum. Dum enim corpore laceratur decoratur
tanto vasa gloria efficitur pro. 25. Aufer rubiginem
de argento idest mobilis et mala regenti et vero vasis
et egredietur vas purissimum idest corpus glorificatum Job
72. Dabit ipse tibi sapientiam et ipse tibi concedet annos
et huiusmodi vasis dixit et 27. Vasa figuli probat fornax
et homines iustos temptatio tribulationis. Sequitur

fratris Hieronymi Savonarolae

Maria. Yhs. Joanes.

Quod fuit ab initio. Si facile est devotissimi vectibus humanis suadere vel mellosimus partes que beatorum non est posteam adeo difficile nostros esse trahere ad contemptum mundi et concupiscentiarum eius et ad amplexum tribulationum et persecutionum pro Christo. Miles enim pro certo credens triumphum et pro confundendo victoriam colligere non gravatur exhaurire tempora et confundere vitam et ex putridis sudoris comedere grana et somnia et ea putridis fideles comedere et multos tollerare labores. Miles qui non timet pericula belli victoriam et honorem ad lucem considerans quod se pro certo credit adipisci. Mercatores quoque pro mille periculis maris perferunt propter spem congregandarum pecuniarum quas quidem firmiter credunt. Nos futuram gloriosissimam et eternam et aliquo sensibili lumine inducti omnem sustinent et omnem contempnunt ut illis sequantur. Quando enim hec oculis non illuminatum dicebat. Ingrediatur putredo in ossibus meis et subter me scateat. ut requiescam in die tribulationis. Paulus quoque qui viderat archana dei dicebat. Omnia detrimentum feci et arbitror ut stercora ut Christum lucrifaciam. Sed quia omnis nostra cognitio dependet a sensu et ea natura propter peccatum adeo est corrupta et sensualitas effrenata rationi vehementer repugnat ita ut etiam cogeretur apostolus clamare. Video aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis mee. eo quod corpus quod corrumpitur aggravat animam et terrena inhabitatio deprimit sensum multa cogitantem. ideo non potest homo elevari ad celestia etiam cum videt periculum et offertur suadentem. videt enim sensibilia que delectant spiritualia autem non videt. amor autem sensuum sequitur. unde spiritualibus dimissis et relicto vero lumine sequitur ea que animam eius adulterare faciunt. ideo pessime hec cogitationes et ad res spirituales dormit. ut viderunt animam peccans et non sentit. de quo egregie dicit Salomonis. Oculi tui videbunt extraneas et cor tuum loquetur perversa. et eris sicut dormiens in medio maris: et quasi

Abach. 3.

ad Phi. 3.

ad Ro. 7.

Sapie. 9.

Prov. 23.

Manu Fris Hieronymi Sabaroll Prophete et Martiris

sepius gubernator amisso clavo . et decor aberravit
me . sed non dolui . reaperuit me et ego non sensi . hic
quoniam est quod hoc est instabilis . et ad omnem ventum movetur quasi
amisso gubernaculo secundum impetum appetitus fertur . Peccatum
peccavit Ierusalem propterea instabilis facta est . Sancti autem
quia fixerant corda in celum stabiles erant et nullo impetu
ventorum aut undarum movebantur . Spes enim eorum erat
tamquam anchora navis eorum . de qua apostolus dicit . confugimus ad
tenendam propositam spem quam sicut anchoram habemus tutam
et firmam et incedentem usque ad interiora velaminis . hec
est gloria pro qua tot persecutiones et bella tollerarunt sancti dei
ab initio mundi usque ad presens . illa est enim quam virgo
~~[illegible]~~ videndo voluit pati pro ea et despiciendo mille mor-
tes . ideo in principio predicationis sue dominus ihesus proposuit po-
nentibus dicens . penitentiam agite appropinquabit enim regnum celorum
de quo et apostolus dicit . aspicientes in auctorem et consummato-
rem fidei ihesum qui proposito sibi gaudio sustinuit cru-
cem confusione contempta . Misit quoque apostolos et predicato-
res in universum mundum ut hanc nuntiarent salutem . de quibus
scriptum est . Quam pulchri super montes pedes annuntiantis et pre-
dicantis pacem pacem annuntiantis bonum predicantis salutem .
Et quamvis in primitiva ecclesia ex hoc totus orbis fuerit ad
fidem maximo cum fervore conversus . tamen hodie in temporibus
nostris novissimis aut propter magnam longitudinem temporum
aut propter nimiam istarum rerum familiaritatem . aut propter
defectum predicatorum et prelatorum ita refriguit caritas
ut vix inveniantur aliqui tepidi in terra . ~~et~~ non dico ca-
lidi et fervidi . verum et predicatores iam in contemptum veneo-
runt . quidam enim propter curiositatem , quidam propter consuetudinem quandam
quidam propter alias causas inutiles ad audiunt hodie predicatores .
itaque ut non videantur quod predicatores satis illo precepto
constringantur . ~~nova~~ quod dictum est . novate vobis novale et
nolite serere super spinas . Ego vero licet annuntiatores

verbi minimus et indignissimus cupiens vos exhortari ad
contemptum mundi et ad amplexum summe felicitatis . quia non
sum idoneus nec ex sciam nec ex vita instruere vitam adducam
meum in medio unum qui de illa gloria potest nobis certissime
testificari , et viam per quam ad illam scandamus absque ullo er-
rore docere . iste hic est alter contemplatione dulcis in-
ventus et in preceptis discretus . hic est discipulus ille quem dili-
gebat ihesus quod videlicet et manibus verbum dei contrectavit .
Si enim ~~[illegible]~~ verba eius vobis legero quod ipsum legentem audi-
entes . et si fortassis verum mea doctrina et dicendi modus
non sit vobis gratus , tamen quoniam audietis verba discipuli dilecti
ihesu christi , non me sed quod ipsum principem audientes et cum reveren-
tia suscipientes precepta eius et consilia . quia dominus dicit qui vos
audit me audit . Hec enim epistola Iohannis prima est sic
favus dulcissimus . est enim tota plena caritate . Si quis quod
hec est prius habens ignem caritatis hec epistola ei oleum erit . oleum
enim in flamma non extinguit eam sed magis accendit . Si autem
quis non habeat caritatem erit ei ignis et oleum . ostendit
enim oleum merere dominum dicit si quis peccaverit advocatum habemus
apud patrem ihesum christum iustum . ignis est dominus dicit . videte qualem
caritatem dedit nobis pater ut filii dei nominemur et simus .
Itaque fratres videte audite verbum eius et recondite in cor-
dibus vestris et examinate quod bonum est . Audite quod domi-
nus dicit . et quod testimonium reddit . Ait enim quod fuit
ab initio . Certe dilecto apostolo nihil aliud continebat
presentium . hic est enim aquila altissime volans . quod potuit in
solem iustitie oculum figere . de quo Ezechiel convenientissi-
me dixit . facies aquile desuper ipsorum quatuor . ut etiam et
evangelium incipiendo ait In principio erat verbum . hoc enim est
de quo dicit quod fuit ab initio . ut autem hoc melius et secundum
explicem quidam ad propositum hodierne festivitatis in me-
dium adducam ex quibus non solum dabitur nobis usque per fidem
hoc verbum cognoscere sed et dulciter cognoscendo cum amore

Trenorum p[rimo] .
ad he. 6.
ad he. 12.
Isaie . 42 .
hier. 4 .
p[rim]e Jo. 2.
p[rim]e Jo. 3.
Eze. p[rimo] .

sanctorum. Sancti alia bona que de illa beatitudine sancti consequuntur
non numerum est pax. Unde Domino nato angeli cantaverunt
Gloria in excelsis Deo et in terra pax hominibus bone voluntatis. Sancti igitur pacem habent
cum Deo cum seipsis et cum omnibus suis uno cum omnibus. Cum Deo
primo quia unitatem habent cum eo. quoniam videndo Deum et amando
[illegible] cognitum est in cognoscente [illegible] similitudinem ut potentias
Deus autem non est in beatis per similitudinem quia non cognoscunt eum per similitudinem
sed per essentiam. Unde Joannes dicit videbimus eum sicuti est. Sed
videre Deum per similitudinem non est videre sicuti est quia nulla similitudo
potest eum representare sicut est. cum omnis similitudo sit finita. Est igitur
in beatis per essentiam suam id est cognoscitur ab eis et est intellectus eorum
essentiam. Sancti quoque cogniti fuerunt ab eterno a Deo sicut
et nunc cognoscuntur. Unde sunt in intellectu Dei ab eo comprehensi. igitur
secundum hoc Deus est in sanctis et sancti in Deum et per cognitionem uniuntur. Unde

p.a Jo. 3.

Apostolus ait. Tunc cognoscam sicut et cognitus sum. Ex quo amore
sequitur unio amoris. quia bonum cognitum est obiectum et causa amoris.
amans autem est in amato [illegible] Deum co-
tinue cogitat de eo et ad eum tendit quia in eo delectatur.
Unde propheta amoris desiderat. Tibi dixit cor meum exquisivit te fa-
cies mea faciem tuam Domine requiram. Sancti amatum in amante

p.a ad Cor. 13

quia est in affectu eius. Unde sponsus ad sponsam dixit. Pone me ut
signaculum super cor tuum quia fortis est ut mors dilectio. Itaque
Deus est in affectu sanctorum quia esuriunt eum et in eo delectantur. quia igitur
qui edunt me adhuc esurient et qui bibunt me adhuc sitient
unde absque fastidio et in eterna habebunt Deum in affectu continue

Ps. 26.

Cantic. ult.

et non immoderate [illegible] provenit fervente gratia Dei. et
Deus est in sanctis. Deum diligunt eos et eis sua bona et suam beatitudinem
distribuit immo seipsum communicat eis ad fruendum. Sancti ergo
sunt in Deo id est in affectu eius Deum eis alia bona. hanc ergo
magnam unionem. quia ubi est magis amor nulla potest esse discor-
dia voluntatum. Unde Joannes ait. Deus caritas est et qui
manet in caritate in Deo manet et Deus in eo. Item sancti habent

Eccl. 24

in seipsis pacem. quia habent quietem omnium desideriorum quia sunt uniti
ad unum. bellum enim in nobis est quia ad unum non sumus uniti. Unus
habet pacem in te unum tantum respicit et diligit id est Deum. porro
ait unum est necessarium. Maria optimam partem elegit que non auferetur
ab ea. Sancti autem unum respiciunt et unum et sic quod amant et

p.a Jo. 4.

Luc. 7.

certe non in [illegible] illum. Unde facti sunt unum cum illo. dicente enim
Domino. Non pro eis autem rogo tantum sed et pro eis qui credituri
sunt per verbum eorum in me. ut omnes unum sint sicut tu pater in me
et ego in te. ut et ipsi in nobis unum sint. et subdit ut
sint unum sicut et nos unum sumus. Sunt enim sancti Deo. unde
dicit Jo. cum apparuerit similes ei erimus. sicut ergo in Deo est summa
pax eterna et immensa. pater enim et filius et spiritus sanctus sunt unum esse et
voluntas et intellectus. et non ibi est dissonum. Itaque est in sanctis.

Joan. 17.

p.a Jo. 3.

Unde ex quo quoniam sequitur quod inter eos sit maxima pax. quia discordia
procedit ex concupiscentia. et maxime ex concupiscentia rerum
que sit habere non potest a pluribus. Unde Jacobus ait. Unde bella et lites
in vobis nonne ex concupiscentiis vestris que militant in membris
vestris. Ex concupiscentia enim excellentie quia quod in se vult
singulariter alios videri aut non vult sibi nascitur discordia.
quia talis singularitas a pluribus possideri non potest. scriptum est enim Inter
superbos semper iurgia sunt. Sancti ex concupiscentia divitiarum
que simul a pluribus haberi non possunt in partes nascitur discordia. Ideo
homo Deum per multa distrahitur. Unde A fructu frumenti vini
et olei sui multiplicati sunt. Et apostolus. Qui volunt divites
fieri incidunt in temptationes et in laqueum diaboli et desideria
multa nociva et inutilia que mergunt homines in interitum. Item

Jac. 3.

Prov.

Ps. 4.

p.a ad Tim. ult.

et ex concupiscentia venereorum nascitur discordia et sancti
ex concupiscentia aliarum voluptatum. nonne Dauid propter hoc occi-
dit Uriam. nonne Amon stupravit sororem suam et inde
est discordia inter ipsum et Absalonem et occisus est ab Absalo-
ne. [illegible] non mitti posuit discordia inter Deum et
homines propter suam concupiscentiam. nonne destruxit pacem in regno
Salomonis quod postea dixit. Inveni amariorem morte mu-
lierem. In sanctis autem nulla est istarum concupiscentiarum. sed
omnes diligunt Deum et amplectuntur. et per hoc nulla potest inter eos esse
discordia quia Deus ab omnibus totus haberi potest. Unde in eo animi eorum
uniuntur. Unde bene dicitur. Qui posuit fines tuos pacem et
adipe frumenti satiat te. quod est enim frumentum nisi Dominus Jesus.
ipse enim nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit ipsum
solum manet. si autem mortuum fuerit multum fructum affert.
quod autem est adeps frumenti nisi divinitas in humanitate. quod adipe sa-
tiantur sancti. certe qui posuit fines Jerusalem pacem quia adipe
frumenti satiat eam. usque enim ad fines terre hec pacem quia nil

Eccl. 7.

Ps. 147.

ē qd ei paci posset obsistere. tenē ergo qui scit hanc pacē

mirabilem cū deo ī sanctis et cū civibus suis. Quero

ergo a nobis quis fecerit hanc pacē et quo fecerit. Certe

verbū qd nūc enutriat apls. vnde et Paulus dicit. Ipse ē

pax nra q fecit utraq unū. et sbsequēter. veniens evan-

gelizavit pacem vobis q longe fuistis et pacem hiis q prope.

et si quis modū hec fuit. qa hoc vbū factū ē sponsus

ure hūe. scriptū ē n. Ipse tanq sponsus procedens de thalamo

suo. si quis illa nō quā accepit sed eā desponsata et

vincta nō tn adhuc tota vra hūe. erat n. adhuc sua

sb peccō. ut ergo reconciliaret totā nris sibi soluit pro

peccatis nris. vnde apls dicebat. Cū inimici essemus re-

conciliati sumus deo p mortē filij ei. Ergo hoc qs fecit

istā pacem et quo fecit. Sz quo hoc dixisti. qd sic fecerit

ad ppositū nrm. exponebā n. nos intelligē prius hui⁹ epistole

vbū nō solū sublie sz et dulcer. Ait n. qd fuit ab ini-

tio. certe loquitur hic de vbo. et in hoc pnc⁹ et dniczz comē-

dat. eleua ergo mētē. noli dormire. nō pot hoc vbū

intelligere nisi aqla. esto aqla et intelliges sublie. depo-

ne pondus pccōrz et affectus et dnitarz et cocupiscētiarz

et alte potes volare. eleua oculos a terra sic ut solē

respicere. Sic n. cū dicit ab initio exponemus ab initio

tpis ut contineat. nulli dubiū ē q fuit ab initio.

nā scriptū ē de eo. Dns possedit me ī initio viarū

suarū antēq qcq faceret a pncipio. ab eterno ordinata sū.

Sic ut exponeret ab initio .i. ab eterno. qa eternitas est

sine tpe initio. nec sic ē male dr ut puto. qa et

dr q de eo. nc dū erāt abyssi et ego iā cōcepta

erā. unde. p ipm oia facta st. pt ēs exponi. ab

initio .i. a pncipio. nā pr ē pncipiū filij licet nō dicat

filius pncipiatū. Sic ergo ad intelligētiā hui⁹ vbi potes ele-

vare oculos mentis tuas dnitas cōsiderās. Audiant n.

Iohannes rez altissima q et si cōphendi nō posset ab intell-

ectu nro. sufficit scire q ppter ei magnitudinē nō possum

ad hoc attingere. nā ex hoc sola fide maxima hēm utili-

tatē. p hanc n. cōtēplationē ī fide ad rerz cultū debe-

mus. accessū igt hēm p fidē ī grām istā ī q stam⁹ et

glam ī spe filiorum dei. p hanc cōmode cognoscim⁹ deū. nā

sic n. veri deū cognoscim⁹ qn credim⁹ ipm eē sup oē

ē qd a nobis cogitari pt. Accedet igt hō ad cor altū

et exaltabit deus. p hanc et reprimit psumptio nra. qa

ex hoc intelligim⁹ nō posse nos metiri oia ꝑ intellectū nrm.

vnde q voluerūt altiora se querere lapsi st ī multos errores.

vnde de hiis dr. obscuratū ē insipiens cor eorū dicentes n. se eē

sapientes stulti facti st. Ideo cōsulit hō insipiens q ait

altiora te ne quesieris et fortiora te ne scrutat fueris.

sz q pcepit t deus illa cogita semp. p hanc et cōtēplationē

hō sequit magn gaudiū. Memor igt fui dei et

delectat⁹ sū. p hanc qs hō sbleuat ad amicitiā dei. nā

p hanc cōtēplationē fit solus deo. deus n. oia ī seipso cōtēplat

et scit oia. et ideo cū cōtēplatiuus hō cōtēplat

et scit. efficit sapiens sicut deus. scito aut ē eē amicitie. fa-

cit enim sapiens sicut deus. scito aut ē eē amicitie. fa-

ce amicis dei vn scriptū ē de sapia. Infinitus thesaurus ē

q usi st ptcipes facti st amicitie dei. hec

habitū q g usi. facti st ptcipes facti st amicitie dei. Bea-

tus homo qui bonus. bonus sic ī bndo ē ī hoc mūdo. vn dr. Beā

homo qui ī sapia morabit. certe ergo qui volentes est

intelligere hō prius epistole vbū. ecce qd audiat delectat et

sapientia cariori vris. si cōplere m hoc vbū alie volueris.

Sic ergo sublie intellexistis. restat ut dulce intelligatis. hoc

ē vbū de q scriptū ē vbū caro factū ē et habitauit ī nob.

qd ergo dulce q p tale vbū p qd oia facta st sit factū caro

et sit nr. Certe dulce nō pt intelligi de vbo q sit factū

caro nisi intelligam⁹ q deus ē vbū. Cū n. cogitam⁹ q hic

ē deus miram⁹ quō p nobis sit adeo exinanitus. et dici-

mus cū ppha. qd ē hō q memor es eius aut filius hois qa

visitas eū. Quid n. dulcius cogitari pt q q deus

sit factus fr nr. nō cōfūdit⁹ igt vocare nos fres di-

cens narrabo nomē tuū frībus meis. Sz adhuc audite

q dulce vbū ptulit. ait n. delicie mee eē cū filijs

hoīm. Sz sup mel et fauū dulci dulcissimū est

videre q hoc vbū factū hō. sit postea p amore nro

crucifixus. hic igt recolens ī corde meo ī deo spabo. vnde

apls cū dixisset. Quis ē q cōdemnet? xps ihs q mortuus

ē imo q et resurrexit qui ē ad dexterā dei q et interpellat

ad ephe. 2.

ps. 18.

ad Ro. 5.

prover. 8.

prover. 8.
Jo. p°.

ad Ro. 5

ps. 63.

ad Ro. p°.

ps.

Sapie. 7.

eccl. 14.

Jo. p°.

ps.

ad he. 2.

prover. 8.

trenorum. 3.

ad Ro. 8.

per nobis. qui per crucis hoc verbo et totam caritate inflamatus
exclamavit dicens. Quis ergo nos separabit a caritate
Christi. et in alio loco ait. absit mihi gloriari nisi in cruce
domini nostri Jhesu Christi per quem mihi mundus crucifixus est et
ego mundo. Colligamus ergo ea que diximus ut ea que
superius dicta sunt in brevi constringentes reportare possimus.
Videmus quod Joannes volens nos illuminare in fide et accendere
caritate ~~et~~ altissime incepit dicens que nobis annuntia-
re quod fuit ab initio. in quo verbo dixi sic volumus veri-
tate et unita contemplari. Venimus duplicem cognitionem. scilicet altam de
verbo dei quod fuit ab eterno contemplantes. et dulcem. et
hoc duplici ex causa. primo propter id quod per hoc verbum venimus. quia scilicet consti-
tuit pacem inter nos et deum. et dat nobis pacem vite eterne.
2o propter modum. quia dedit nobis eam assumendo carnem
nostram et patiendo pro nobis. Rogo ergo vos ut in hac
contemplatione perseveretis in hac festivitate et in hoc verbo.
et rogetis deum ut det mihi sensum ad cetera explananda.
Cras enim deo favente bonum vobis testimonium eorum que
diximus in medium proferemus. ex quo fidem augmentabimus
in qua si perseverabimus pervenimus ad pacem et gloriam sanctorum
ad quam nos perducat deus per Jhesum Christum qui cum patre et spiritu
sancto est deus benedictus in secula amen.

Explicit sermo primus.

Quod audivimus. In externo sermone dilectissimi altitudinem
primi verbi et dulcedinem in hac festa declaravimus. non enim tanta
ad amorem accenderemur erga verbum quod erat ab eterno, nisi si solum
eius dignitatem contemplaremur in se et eius inventam bonitatem. co-
gitavimus ergo pertinere variis modis ad celsitudinem dei et ad
eius pietatem corda elevare. Duo ergo erant ut dixi vincula
que nos ad dei dilectionem trahebant. scilicet gloria promissa et modus
quo nobis illa prebetur. sed quia nullum de ~~hoc~~ re tanti testimonium
prebueram, in promisso hodie duo concedere et admirabilibus ordi-
nibus vestris me vobis facturum satis. Verum quia conveniens
videretur in tanta solemnitate ut de omnium sanctorum gloria dicerem

ad de ea quod nostram expositionem admittit statim declarabo.
sed quia non possumus omnia que de ea in scripturis dicuntur in medium affer-
re, pauca aliqua a nobis eligantur explananda. melius est enim pauciora
bene exponere quam multa confuse proferre. sicut aliquis hodie de pace tante
civitatis dicemus hodie de omnium sanctorum admiratione di-
cam. nam de ait id cum prophetis dicit. tunc videbis et
affluens et mirabitur et dilatabitur cor tuum. Nota tamen
quod admirari ignorare videtur dicit philosophus. et propter admirari
igitur ceperunt homines philosophari. admirantur enim quia causam ig-
norant. Sed sancti admirantur non ex ignorantia. sed ex admira-
tione est quidam stupor qui procedit ex magnitudine rei. sed
que sit illa que tantum sit admiratione digna? quam valebo cona-
bor exprimere. Sed antequam ingrediar volo quibusdam respondere
qui vos de huiusmodi remotissimis a nobis audiemus loqui. primo
enim respondeo me non hoc pacto loqui de huiusmodi ut credam me
attingere posse. sed pro modulo meo que deus in gratis concedere
liberaliter incipio. et dicam vobis cum paulo. Fratres ego me non
arbitror comprehendisse. unum autem. que quidem retro sunt oblivis-
cens ad ea vero que sunt priora extendens meipsum ad destinatum perse-
quor bravium superne vocationis dei in Christo Jhesu. Quotquot ergo perfecti
sumus hoc sentiamus. Deinde sufficiat vobis hec responsio
que si ~~hoc~~ ea que deus per scripturas revelavit contemplor et eadem
fidelibus meis profero. non debeo reprehendi. que enim revelavit
per contemplationem meam audiat deus. Scrutamini igitur
scripturas in quibus putatis vos vitam eternam habere. ille enim ~~loquitur~~ testimonium perhibent
de me. per explanationem audiat sapientiam. Qui audit me
non confundetur et qui operantur in me non peccabunt qui elucidant me
vitam eternam habebunt. Itaque et audire hec et legere et
declarare debemus. non enim parvus erit profectus in via dei si
volentes veritatis hec altam et perfecte cognoverimus. Ad
propositum ergo revertentes ~~quod~~ tota summa dei admirabilissima
est propter eius perfectionem et dignitatem. cum sit actus purus. si quis enim
unum eius altum angelum videret de tanta eius perfectione mira-
retur. nam et non vidistis sed tamen audivistis de lucifero eze-
chiele narrante quod ait. Tu signaculum similitudinis plenus sapientia

ad gal. ult.

/ respondebit quia

/ ipse

Isa. 60

ad phi. 3.

Jo. 5.

eccl. 24.

Eze. 28

perfecti decore in delitiis paradisi dei fuisti. omnis lapis preciosus operimentum tuum. Mirantur quidam perfectionem celi et terre. quid ergo si viderent deum celi qui distat perfectione ab istis creaturis in infinitum. apud quem omnes creature pro nichilo reputantur. unde de se singulariter moysi dixit. ego sum qui sum. et dices filiis israel qui est misit me ad vos. At quis potest eius superare [illegible] fortitudinem. Si enim quidam mirantur de virtute ignis ut celi ut et diaboli qui movet corpora qui faciebat sapientes in egypto qui faciebant ignem et multa mirabilia. quanto magis et debemus mirari de potentia dei. hanc autem excedit omnium corporum admirationem primo ex creatione celi et terre. dum ex nichilo omnia fecit. Qui vivit in eternum creavit omnia simul. 2o ex sustentatione rerum que redigerentur in nichilum si eas sibi relinqueret. portans igitur omnia verbo virtutis sue. 3o ex eo quod posset adhuc multo maiora facere. non erit igitur impossibile apud deum omne verbum. Sed nos non possumus eum nisi credendo scire aut perfecte videre. unde tremunt potestates. At si per nos quis eum cognosceremus aut contemplaremur timeremus peccare. sed multi non timent quia cum stulto cogitant dicentes. dixit insipiens in corde suo non est deus. Preterea ex hoc intelligitur quod solo agere quicquid vult. dixit enim et facta sunt. mandavit et creata sunt. Item eius sapientia mirabilis est. quam satis cognoscunt homines ex ordine mirabili rerum. sapientis enim est ordinare. omnia igitur in sapientia fecisti. Sed scio non solum ex ordine corporum sed et spiritualium eius sapientia cognoscitur. et incomprehensibilis. unde mirabilis est. et hoc ostendit mirabiliter. primo est rerum ordo. 2o est quod verbum dei omnia una specie omnia perfecte representat. 3o quod uno actu omnia perfecte comprehendat. pertingens usque ad divisionem anime ac spiritus compagum quoque ac medullarum et discretor cogitationum et intentionum cordis. quo ergo effugies peccator. o hypocrita quid agis. numquid si te non videt homines non te videt deus. quo igitur ibo a spiritu tuo et quo a facie tua fugiam. si ascendero in celum tu illic es si descendero ad infernum ades. ergo fratres que dicitis in cordibus vestris et in cubilibus vestris compungimini. Preterea eius bonitas est admirabilis. nobis quod apparet ex beneficiis exhibitis. et maxime ex beneficio incarnationis.

Margin: Exo. 3 · Eccl. 18 · Luce p° · ps. · ps. · ad he. 4 · ps. · ps.

Sed scio multo clarius videt eius bonitatem quam nos. et admirantur et stupent habent per effectum videndo se esse. est enim ipsa bonitas in qua non est omnino mali quicquam. unde eius voluntas est bona quia ut illa bonitas et alia si [illegible] per illam. [illegible] intellectus eius est absque malicia falsitatis quia ipse est veritas. [illegible] ex communicatione sui. bonum enim communicat se ipsum. deus autem in se ipso communicatione sui [illegible] a superioribus communicat suam bonitatem usque ad inferiora. non bona enim subsisteret nisi bonitas dei pervenit. 3o ex tractione. nam bonum trahit appetitum. deus autem omnia trahit ad se. dum omnia desiderant bonum et deum salutem in futuro [illegible] quia omnia desiderant bonitatem et perfectionem [illegible] alicuius est bonum et perfectum [illegible]. unde ex eo quod deus se communicat sanctis per gratiam trahit eos ad se vehementer. Item quia deus se communicavit nobis dum carnem nostram assumpsit deberemus trahi vehementer ad eius amorem. sed quare non trahimur quia duri sumus. Sed dices. nemo igitur venit ad me nisi pater traxerit eum. quare quod trahat et si me non trahit. Sed dico tibi frater numquid non trahat quotidie. quid enim sibi voluit tot beneficia et trahit [illegible] tot predicationes tot exhortationes et inspirationes. nonne trahit te. sed tu non vis trahi. ecce conqueritur deus de nobis dicens. vocavi et renuistis. extendi manum meam et non fuit qui aspiceret. Sed dices potest si vellet me trahere. Sed numquid vis ut te cogat. non ne sufficit tibi si te invitat. ecce mittit servos suos vocare ad cenam [illegible]. alius enim dixit uxorem duxi. alius emi villam. alius omnia ... trahit enim deus et non cogit. Sed dices quare me non trahit sicut paulum trahit. o homo non ne sufficit tibi quod te invitet. nam cum deberet te ponere in carcere invitat te ut tibi ponat et ad nuptias introducat. numquid hoc parum est. tale consulo si non traheris ora ut traharis. dicendo cum sponsa trahe me post te. Ergo bonitas est mirabilis et ad confessionem veritatem. Item mirabilissimum est videre totam trinitatem. i. tres personas distinctas in una essentia. cum

Margin: ego sum via veritas et vita. Jo. 14. · unde sponsa dicit. guttur eius suavissimum et totus desiderabilis. · nemo bonus nisi unus deus. Mar. 10. · voluntas dei bona et beneplacens et perfecta. ad Ro. 12. · unde dicitur. tua autem pater providentia ab initio cuncta gubernat. Sapientie. 14. · Jo. · Gen. p° · Cant. p°

rei illa in admirationem adducunt. primo quia sunt tres persone
distincte realiter et tamen non sunt nisi unus deus. 2° quia una persona
ab alia est, quia una natura est non distinguuntur realiter. et tamen
est se distinguunt et non sunt unum personaliter sed tres. 3° quia filius
procedit a patre et spiritus sanctus a patre et filio et tamen unus
non est minor nec posterior altero. Sed quia ista excedunt nostram
capacitatem omnino, ideo breviter sufficiat tetigisse. Secundo enim
in ea sunt hec videt et stupet. Est enim admirabile quod
est quod deus factus est homo et quod in tanta unione deus sit cum homine
ut vere dicatur deus est homo et homo est deus. et deus mortuus
est et crucifixus et homo Christus qui est omnium creator. Item
quod admirabilis est beatissima virgo maria mirabilis ex duobus
primo quia fuit virgo et mater. et quia fuit mater dei. Hec enim omnia vi-
det sanctus et stupet in maiestate dei. Est preterea mira-
bilis ordo hierarchiarum et ordinum angelorum. hec enim mi-
rabilitatem primo ex ordine. 2° ex numero. 3° ex amore eorum
4° ex pulchritudine. 5 ex caritate [illegible] hi enim qui non consense-
runt superbie aliorum persistunt in regno. quia superbis deus resistit
humilibus autem dat gratiam. Est ordo patriarcharum et prophe-
tarum qui fide vixerunt et in lege aspiraverunt et salvato-
rem. et patriarcha [illegible] in [illegible]. Ordo quoque
mirabilis apostolorum de quibus dicitur. In omnem terram exivit sonus
eorum. quorum doctrinam imitari debemus. [illegible] cre-
dimus post quam [illegible]. quia quod stultum est dei sapientius est homini-
bus. quia que stulta sunt mundi elegit deus ut confundat sapientes.
Sequitur ordo martyrum qui laverunt stolas suas in sanguine
agni. quorum patientiam imitari debemus. si nos frigidi
unum verbum tollerare non possumus. quibus conveniet illud: nondum
enim usque ad sanguinem restitistis et obliti estis consola-
tionis. Sequuntur confessores qui suo exemplo et doctrina ecclesiam
decoraverunt. quorum vitam imitari debemus si volumus
cum eis gloriari. Videt virginum chorum qui sequuntur agnum
quocumque ierit. et post hec vidi turbam magnam quam dinumerare
nemo poterat ex omnibus gentibus et tribubus et populis et linguis
stantes ante thronum. Isti sunt qui sequi [illegible] tollentes cru-
cem suam. Mirabile quoque est videre tot millia angelorum et sanctorum

Jere.

ad he. 11.

1 ad Cor. 1

ad he. 12.

apoc. 7.

adversus peccatum repu-
gnantes.

in eadem societate ubi nulla erit discordia nulla invidia nullum
penitus malum. Quoniam ut scriptum est. Absterget deus omnem lacrymam
ab oculis sanctorum: et mors ultra non erit neque luctus neque clamor
neque dolor erit ultra quia prima abierunt. Ergo agite fratres et
aspiretis ad hanc societatem. quis enim potest interesse festis horum
si non corrigat interesse festis angelorum? Audite unum suspirantem
et dicentem. quam dilecta tabernacula tua domine virtutum concupi-
scit et deficit anima mea in atria domini. suspirate fratres et in-
[illegible] bona [illegible] dicente domino. Beati qui habitant in domo tua in
secula seculorum laudabunt te. et beatus quem elegisti et assumpsisti
inhabitabit in atriis tuis. quare ergo me domine dereliquisti? quare
me quoque non assumpsisti. ubi sunt mirabilia tua [illegible] domine [illegible]
[illegible] tua. Sed o anima quare es contristata. [illegible] exulta
[illegible]. Pars mea dominus dixit anima mea propterea expe-
ctabo eum. bonus est dominus sperantibus in eum anime querenti illum.
bonum est prestolari cum silentio salutare dei. Igitur fratres mei
audistis admirationem sanctorum nescio si gustastis. nam si delectati
estis in hac contemplatione et posuistis in corde vestro secum esse
[illegible] et doctrinam eorum certe gustastis aliquam particulam huius
glorie. hec est gloria [illegible] et li-
[illegible] in nobis. de qua supra dixi [illegible] ab initio. Sed quia
[illegible] glorie et [illegible] redemptoris testimonium efficax re-
[illegible] ad exponendum [illegible]. festivitas enim omnium sanctorum
heri et hodie [illegible] exponendo. [illegible] non absque ullo [illegible]
si [illegible] quia nobis a deo per os meum fuerunt expressa. [illegible]
[illegible] Joannes [illegible] aliorum ubi [illegible]; quia difficile
est hominibus credere tamen alia ad testificandum huius veritatem [illegible]
[illegible] quod audivimus et [illegible] audietur [illegible]
et [illegible]. Si dicis [illegible] non [illegible] duobus
sensibus [illegible] voluit
[illegible] reddere [illegible] sensus reddit. fortasse quia olfactus
in hominibus non est boni iudicii [illegible] olfactum
[illegible] magnitudinem cerebri ex quo sensus [illegible] maior [illegible]
[illegible] organum olfactus, quod ad perfectionem suam requirit
[illegible] Gustus autem est quidam tactus non enim fit sine
tactu. [illegible] gustavit et tetigit. unde gustus [illegible]
[illegible] quod perspeximus? [illegible] quod audivimus
nulli dubium est quod Joannes audivit verba loquentis et [illegible]

apoc. 21.

ps.

ps.

ps.

ps.

trenorum 3

vel ubi quoque de olpha[illegible] et [illegible] sensum [illegible]

valde familiaris. unde hic est discipulus quem diligebat Jesus. breviter [illegible] verus quod audierat. Sed tamen non sic exponitur in glosa. quod autem quod audivimus scilicet per legem et prophetas. Ergo beatus Johannes testimonium reddit in hoc dupliciter primo de auditu sensibili quia ipse audivit eum. et de auditu intellectuali quia ora prophetarum sonant nobis Christum. Ego quidem non possum reddere vobis testimonium quia non fui dignus videre eum. Sed tamen non et ego hoc possum ex dono dei audivi eum in prophetis. et possum dicere scio quia non est possibile homines tales sic prescisse et predixisse que impleta sunt ordinatissime sicut fuerunt predicta ante mille et duo millia et tria et quatuor millia annorum. Secundum enim quia homines nescirent futura. Sed solus deus. [illegible] dixit ymo per Ysaiam dicens. Annunciate que ventura sunt in futurum et sciemus quia dii estis vos. Itaque audacter audacter ego quidem dico vobis quod audivimus annunciamus vobis. reddo huic rei certissimum testimonium. invito vos ad iubilationem et laudem pro tanta salute cum Ysaia dicendo. Laudate celi quoniam misericordiam fecit dominus. iubilate extrema terre. resonate montes laudationem. saltus et omne lignum eius. quoniam redemit dominus Iacob. et Israel glorificabitur. Sed video illum dicentem ego quidem lego prophetas et non video tale testimonium. Et ego dico tibi quod dixit Philippus eunucho. putas ne intelligis que legis? et tu quod sic sepe cum eunucho respondebis. Et quomodo possum si non aliquis ostenderit mihi? Dicito ergo mihi quis est ille qui debet vel potest ostendere tibi. certe Philippus homo erat. et eunuchus litteram legebat et non intelligebat. putas ne quod Philippus aperuerit oculos eunuchi? certe solus ille eius oculos aperuit qui Philippum misit. Scito quod prophetie quasi liber signatus est [illegible] quem aperire potest nisi ille qui habet clavem David qui claudit et nemo aperit. aperit et nemo claudit. hec est quod [illegible] scriptum est [illegible] flevit Johannes quia liber erat signatus et non inveniebatur qui aperiret. Ecce vicit leo de tribu Iuda radix David aperire librum et solvere septem signacula eius. Si hec quod non est aperire frustra laboras. non recte tendis. Si quis enim vellet fodere terram ut inveniret thesaurum et non haberet sarculum vel aliud instrumentum ferreum non solum frustra laboraret ut manibus fodiendo frangeret eas [illegible]. Ita qui vult fodere scripturarum terram ut inveniat Christum frustra laborat si non habet sarculum spiritus sancti aut franget

Is. 41

Is. 44

Actuum 8

Apoc.

Apoc. 5

in fide cum solo intellectu nihil proderat. Ergo fratres scripturas legere debetis humiliter et devote si eas intelligere et Christum invenire debetis quia nisi credideritis non intelligetis. humiliter ut non de tuo ingenio presumas sed humiliter a domino postules intelligentiam secundum Iacobi consilium. Si quis vestrum indiget sapientia postulet a deo qui dat omnibus affluenter et non improperat. quia omnis sapientia a domino deo est et cum illo fuit semper et est ante evum. [illegible] fons sapientie verbum dei in excelsis. devote ut scilicet horas tuas [illegible] proponas sapientie [illegible] legis. et in tempore expendas quod legis. [illegible] agravabitur cor tuum. et inde implebitur [illegible] legis et non operaris [illegible] et videre visiones et nolle audire auditus et nolle intelligere. et videre visiones et non videre [illegible]. Itaque beatus Johannes testimonium dei reddit [illegible] per sapientiam verbo [illegible] nos quidem audivimus reddimus hoc testimonium quia testimonium [illegible]. Si testimonium hominum accipimus testimonium dei maius est. maius est quod testimonium scripture quam testimonium Johannis. [illegible] dicere annunciamus vobis quod audivimus credimus multo magis [illegible] credendum erit. Sequitur quod vidimus oculis [illegible] nostris. Certum est quod Christum vidit Johannes et in morte pendentem et mortuum [illegible] plagis et [illegible] resuscitatum ad vitam immortalem. Unde beati oculi [illegible] que vos videtis. amen dico vobis quia multi reges et prophete et iusti cupierunt videre que videtis et non viderunt et audire que auditis et non audierunt. Sed si solum vidissent carne et non credidissent divinitatem beati non fuissent sicut [illegible] Iudei et pharisei persecutores fuerunt beati. [illegible] tunc Johannes [illegible] quia deum nemo vidit umquam. [illegible] vidit sed non divinitatem. quia [illegible] mirabilem [illegible] videt divinitatem. [illegible] et nos testimonium reddimus ex visu mirabilium eius. [illegible] invisibilia deum tunc videre [illegible] nota quod invisibilia [illegible] per ea que facta sunt intellecta conspiciuntur. Sed diversimode [illegible] ex aliis que sunt sensibilia. [illegible] videmus deum [illegible]

Iac. p°

Eccli p°

Eccli p°

Is. 6

p° Io. ult°

Math. 13

Jo. p°

ad Ro. p°

ex ordine universi. in quo sunt contraria sibi invicem et adversa. que
quomodo omnia habent suum locum et ordinem et ad unum reducuntur. non
potest esse nisi ab uno gubernentur. videmus singulis annis arbores
emittere flores et facere fructus et in hyeme per absque foliis
remanere. Sed sicut admirative ipsum esse pastorem duo
mirabilia esset divinitatis eius consideremus ex. sed consuetudine
viluerunt. ac saltem in nostro tempore cognoscere eum. Quoniam enim dat
et motum. In ipso enim vivimus movemur et sumus. Sed vita
erat lux hominum et lux in tenebris lucet et tenebre
eam non comprehenderunt. Et sic divinitas est in mundo et se
nobis offert multis modis sed non consideramus alienati exce-
cati non videmus. Erat enim lux vera que illuminat omnem
hominem venientem in hunc mundum. In mundo erat et mundus per
ipsum factus est et mundus eum non cognovit. Audiamus ergo et
testimonium reddamus divinitatis eius dicentes quod vidimus scilicet in mira-
bilibus eius. Consyderate fratres in nobis deum et in ceteris creaturis
et recipite eum in cordibus vestris per fidem. quia quotquot re-
ceperunt eum dedit eis potestatem filios dei fieri his qui credunt
in nomine eius. Sequitur. quod perspeximus. et glosa ait. scilicet divinitatis
adventum in homine. sed hoc nobis magnum est opus et labor. Jo-
hannes propter in homine christo divinitatis adventum que miracula que fecit
vidit. et eum a mortuis resurrexisse cognovit. unde ait. Vi-
dimus gloriam eius gloriam quasi unigeniti a patre plenum gratie et ve-
ritatis. Sed nos quomodo huius rei testimonium reddemus scilicet Joanni non
credimus? certe et huius rei testimonium non deest nobis. Jo-
hannes propter de divinitate hominis christi testimonium reddit quia mirabilia per-
spexit unde ait quod perspeximus. Et nos quoque eiusdem rei reddi-
mus nobis bonum testimonium quia et mirabilia videmus. unde auda-
cter dico annunciamus quod perspeximus. Dimittamus que quo-
tidie miracula fiunt in ecclesia dei et presertim demonum ex-
pulsiones in nomine Jesu et sanctorum eius. Et elevemus parum oculos
ad contemplandum secretum crucis christi. Scio quod hec res consuetudine
viluit. quoniam consuetudinis abierit. et nunc dormientes evigila.
Surge igitur qui dormis et ~~illuminabit te christus~~ et exurge
a mortuis et illuminabit te christus. Considera quia nisi
esset deus qui crucifixus est non converteret ad se universum mundum.

Marginalia (left page): actuum 17. — Jo. p°. — Jo. p°. — Jo. p°. — Jo. p°. — 2a ad Cor. 5.

et presertim homines sapientes et potentes. sicut fuit dyonisius ariopagita
et augustinus et alii multi philosophi et principes terre. quomodo enim fuissent
dignati adorare crucifixum et deum suum vocare. et quod plus
est omnia propter eius amorem relinquere. nisi in illo contemplarentur divinitatem.
et adhuc magis confirmat fidem quia apostoli predicantes per orbem uni-
versum converterunt fuerunt homines idiote quos nullus sequeretur [?] fuisset
presertim cum predicarent aliud quam humanum ingenium transcendebat et
austera que homines refugiunt nisi in eis loqueretur deus. et hoc super
omnia mirabile videtur quia ecclesia fuit augmentata cum totus orbis
contra ipsam conveniret. et quottidie crudeliter martyres occide-
rentur. sed semper magis crescebat. unde cum [?] diceret deo [?] [?]
et herodes agrippa. ut dicit glosa quedam in capitulo 26 actuum apostolorum.
legitur in oratione quadam eum [?] depressisse. Sed de religio-
nis auxilio presumentes cum eam descriptam per totum orbem replevisset,
haud sine dei nutu putamus illam religionem crescere. Sed
videamus nobis dicere quod perspeximus. Sed multi volunt hoc credere quia
de [?] eorum [?] [?]. Verbum enim crucis
pereuntibus stultitia est. his autem qui salvi fiunt id est nobis dei virtus est.
scriptum est enim. perdam sapientiam sapientium et prudentiam pruden-
tium reprobabo. ubi sapiens? ubi scriba? ubi conquisitor huius ~~mundi~~ seculi?
nonne stultam fecit deus sapientiam huius mundi? Erat ergo hominis
testimonium ex ~~[?]~~ videndo et visu et gustu crucis christi et ex
olphatu vite eius et discipulorum eius quia scriptum est. christi bonus odor
sumus deo in his qui salvi fiunt et in his qui pereunt. aliis quidem
odor mortis in mortem. aliis odor vite in vitam. Item et
ex olphatu et gustu testimonium habemus scilicet illo verbo quod perspeximus.
quia non sunt nova olphatus aut gustus propter rationem superius dictam. Re-
stat ergo reddere testimonium ex tactu. Sed quia hora [?] cogemur
potius sermonem frangere quam terminare. Ergo resumentes breviter ad
alteram diem colligamus in summa que diximus. De gloria verbi una
cum explanavimus scilicet de admiratione et stupore [?] vox
a deo incipiendo per omnes gradus procedentes usque ad ultimum. diximus
hoc per verbum esse factum. et testati sumus per 4or sensus vel ex
auditu scripturarum, ex visu mirabilium. ex olphatu et gustu
crucis christi et predicatorum eius. Igitur ut dicit apostolus. tantam habentes
impositam nubem testium. deponentes omne pondus et circumstans nos
peccatum per patientiam curramus ad propositum nobis certamen.

Marginalia (right page): actuum. 26. — glo. — pa ad Cor. p°. — 2a ad Cor. 2. — ad He. 12.

rogabat, sed ipsum dominum ut haec nobis faciat intelligere et operari et
det nobis quod dedit illi Simoni ut in cordibus nostris fidem con-
firmet et per eam perveniamus pariter ad bonorum gloriam per
Iesum Christum dominum nostrum qui cum patre et spiritu sancto vivit et regnat
per omnia saecula saeculorum amen.

Explicit sermo L.

Et manus nostrae contrectaverunt. De verbo domini confiten-
dum [f.c.] testatur Iohannes non solum ex auditu sed
etiam ex visu et olfactu et gustu boni odoris et sapo-
ris mirabilium quae fecit ipsum verbum in caelo et in terra
testabatur cuius testimonium tactus quod praemissum potius
interrumpendo sermonem quam finiendo propter temporis angustias
resumentes de verbo quod ipsum fecit et verbum quod omnia fecit
et per quod nos agnovimus etiam in sanguine carnis eius testati
sumus cum Iohanne et nunc testamur magis testimonio
quia manus nostrae contrectaverunt verbum istud. Tactus enim certis-
simus est in homine quia hic nobiliorum tactus certus mulieribus
nobiliorum complexionum. Unde et qui habent nobiliorem
tactum habent et nobiliorem complexionem. Quia molles carne sunt
apti mente dicit ut sunt sapientes et prudentes. In hoc ergo vult
ostendere certissimum testimonium de verbo quia contrectaverunt
in manibus propriis. Sed cum per tactum non cognoscuntur in corpore quae
sunt generalibus substantia videlicet calido frigido humido et sicco
duro et molli et similibus quomodo Iohannes verbum dei contrectavit.
Fortassis dicis quod carnem huiusmodi qualitatibus subiectam contrecta-
vit. Sed hoc non sufficit testimonium de verbo quia verbum contrec-
tari non potest. Spiritus enim est deus et verbum est ipse deus nam deus
erat verbum. Cum ipsum verbum est spiritus. Quod dicis,
quod tetigit sanctus Thomas in manibus et dixit unde ait dominus
meus et deus meus. Certum est autem quod tetigit Iohannes dominum Iesum.
Nam recubuit super pectus eius. Sed quomodo per hoc contrectavit verbum?
Quia aliud vidit et tetigit et aliud credidit sanctus Thomas. Ubi
dicitur haec verba Iohannes non unde locutus credidi quia

Ioh. 4
Io. 1
Io. 20

certe credit lenis est corde. Sed cum mira contrectatione in-
dentes et perseverantes opera eius et verum et cum scripturis ista
contrectantes. Quod cognitum non fortuitu sed ex facto sed a deo
cum magno pondere atque eo. Scilicet quod attingit a fine usque ad finem
fortiter et disponit omnia suaviter. Qui constituit omnia in nume-
ro pondere et mensura. Et hoc est testimonium ex parte credendi.
Nam et si nusquam in fide dubitemus tamen securius sunt diligentia
vocis fidei et ea quae obvenerit ei, haec autem est meritorium
posita fidei radice. Et possum pro modulo meo dicere
quod fidem manibus meis contrectamus quia nihil conspectum sit
et efficaciter addiscam. Propter quod in me omnia sunt consona. Unde
audacter loquor. Propterea quia credo. Scriptum est enim credidi
propter quod locutus sum. Unde et apostolus habentes eundem spiritum fi-
dei sicut scriptum est credidi propter quod locutus sum et nos cre-
dimus propter quod et loquimur. Haec est contrectatio per ab-
intelligi. Nam sunt relatae ad quas perfectiones nudus pervenit
quomodo manibus certissime verbum contrectaverunt. Manus enim
apprehendit et tenet. Duo autem sunt in nobis quae verbum apprehendunt
et tenent scilicet intellectus et voluntas. Sed non quaeque mea appre-
hendit verbum dicere contrectare. Nam et multi de verbo intelli-
gunt multa et tamen non credunt. Et alii diligunt sed non recte
quia sibi volunt et divitias possidere. Sed scriptum est nemo potest
duobus dominis servire. Quomodo igitur intellectus tangit verbum? Quia ele-
vatur supra se ipsum. Unde est sedebit solitarius et tacebit
quia levavit se super se. Hoc est autem quando in se infinitum lumen videt
transcendens omnes creaturas per lumen gratiae dei sicut scriptum est
in lumine tuo videbimus lumen. Quando videbat loqui
cum deo familiariter sicut erat et Iohannes familiaris et
dicit cum sponsa dilectus meus mihi et ego illi. Haec enim sola
gratia est apprehendit verbum per fidem vivam et contrectat dum cum
eo familiariter loquitur et tenet dum firmiter credit dicens
scio cui credidi et certus sum quia potens est depositum
meum servare in illum diem. Haec elevant super altitudines
terrae sicut scriptum est sustollam te super altitudines terrae. Quia nihil
terrena existimat. At et humiliat usque ad centrum terrae
quia nihil se esse reputat unde et Zebedaeus quando dominum rogabat

Ps
2 ad Cor. 4
tre. 3
Ps
Cant. 2
2 ad Tim. 1

qui sodomitis dixit. loquar ad dominum meum cum sim pulvis et
cinis. et david quia cum dominus ei tanta promisisset ait. quis
ego sum domine deus et que domus mea quia adduxisti me hu-
cusque. et impletur sermo in illa hora quod dicitur. exaltatur
et humiliatur sic et conturbatur. conturbatur idest movetur,
quod pro tanto domino. unde quanto aliquis est sanctior tanto est
humilior. et compungitur et pro minimis peccatis. hec quoque
cum manu apprehendit deum. ista quia apprehendit altera
manu et tenet. idest voluntate dominum deum amat desiderat
et in eo exultat homo et delectatur in eo. sed intelligitur de quodam
amore ineffabili non quia ego scilicet amat et non cognoscit quid amat
sed diligit quod non videt in quem tamen credit et querit et
idest cor per amorem liquefit et languet sicut dicit sponsa. Adiu-
ro vos filie hierusalem si inveneritis dilectum meum ut
annuntietis ei quia amore langueo. desiderat quia dissolvi
et esse cum Christo. et solum in eo delectatur. dico ergo quod hoc est
verbum contrectare. quia hic intellectus et hic amor a solo deo
est propter quia est supernaturalis creatura que hec videt invisibilia
sensus ex toto corde invisibilia cum tanto lumine et
tanto amore et desyderio. hic ergo manibus contrectat verbum.
et propter reddit testimonium de eo. et hoc est est testimo-
nium Ioannis. videt namque clare. unde apocalipsis primo ait. fui
in spiritu in dominica die. et sequitur est dominus dicit unde erat
et est discipulus quem diligebat Iesus. hoc est ergo testimonium
Ioannis. propter quod fratres satagite ut perveniatis ad hanc
contrectationem. oratio namque et contemplatio dabit eam vobis.
sed hec querit dominus et pauci inveniunt. omnes laudant sed
pauci operantur. hic ergo qui multi in fide dubitant. hic est
quod libros gentilium libenter audiunt quam scripture. hic sonat imperium
in bucca xpianorum. et in his pueri nutriuntur. hic multi
contra fidem loquuntur deridendo bonos. hic multi cantant car-
mina contra fidem. hic est quod multis zelos invenitur. loquitur vobis
deus et non auditis. vocat vos ad orationes et contempla-
tionem sui et vos terrena sequimini. quod potest vobis
dulcius dici a deo quam loqui meum cum estis mecum. nonne de-
beret nos creare propter peccata nostra et dicet. amice
quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem. Sed non tantum

gen. 18.
2 reg. 7
ps
cant. 5.
apoc. primo

unde ezechiel 2 habetur vidi et cecidi in faciem meam

ut tale vobis de fide testimonium reddamus et quod ter-
rena sequimini in certe scitis quia hec omnia in brevi sunt relin-
quenda. esto felix homo qui totus mundus dominus est concordo
potest. quid inde? nonne morieris? omnes namque morimur et
quasi aque dilabimur in terram que non revertitur. et quis est homo qui
vivit et non videbit mortem? ubi est adam ubi
matusalem qui tanto tempore vixerunt? ubi sunt tot reges
et principes ubi tot milites preclari? nonne omnia tran-
sierunt. vanitas vanitatum et omnia vanitas. et iterum.
cuncta subiacent vanitati et omnia pergunt ad unum locum.
de terra facta sunt: et in terram pariter revertuntur. sed ergo
hec vera sunt quare sic propter ea nonne omnes stulti sumus si sequimur
labores mundi ut in eternum damnemur et amittamus vitam
sempiternam. Certe quia stulti sumus. sequimur mundum qui undique
nos premit et ad deum ire compellit. ubique bella sunt et
penurie et discidia et persecutiones. et ab his
possumus liberari et non facimus. sed in angustiis sequimur mun-
dum ut cum mundo damnemur. laboramus in vanum. sed
hoc est quia non credimus. certe in tempore quod predixit apostolus devenimus.
hoc autem scito quia novissimis diebus instabunt tempora peri-
culosa. et erunt homines seipsos amantes cupidi elati
superbi blasphemi etc. et infert. habentes quidem speciem pie-
tatis virtutem autem eius abnegantes. volunt namque omnes vi-
deri xpiani sed non faciunt opera Christi. Sed ad propositum re-
vertamur. ecce testificati sumus vobis cum Ioanne de verbo
vite certique testimonium dedimus. timete ergo ne in
vobis impleatur quod dominus ait. quicumque non receperit vos neque
audierit sermones vestros. exeuntes foras de domo vel
civitate excutite pulverem de pedibus vestris. amen dico
vobis tollerabilius erit terre sodomorum et gomorreorum
in die iudicii in die iudicii quam illi civitati. Sed et con-
venit unusquisque ne dicat sic illi qui scripsit non cog-
noscit. quia non credunt se esse peccatores. sed sunt veri de numero
iustorum. nam multi veniunt ad predicationes
et audiunt contemplationes statim cogitant de proximo suo et
nescit ad seipsum vertere se et ideo non faciunt fructum.

2 reg. 14
ps
eccl. primo
eccl. 3.
2 ad tim. 3
math. 10.

si est sit magis infirmi quam ceteri. credunt enim se non esse
infirmos et ideo non recipiunt medicinas. contra quos dicitur.
dicis quod dives sum et locupletatus et nullius egeo. — Apoc. 3.
et nescis quia tu es miser et miserabilis et pauper et cecus
et nudus. Suadeo tibi emere a me aurum ignitum probatum
ut locuples fias et vestimentis albis induaris et
non appareat confusio nuditatis tue. Et eo magis
decepti quia plus ab hominibus laudaris et dicis quod sancto. quia sepius in
populo meo qui te beatum dicunt ipsi te decipiunt et viam — Is. 3.
gressuum tuorum dissipant. vide ergo ne accidat tibi ipsi quod
sancto tunc ne tibi dicatur quod dicitur angelo ecclesie sardensis.
Scio igitur opera tua quia nomen habes quod vivas et mortuus
es. esto vigilans et confirma cetera que moritura erant. — Apoc. 3.
non enim invenio opera tua plena coram deo meo. Et
ecce iterum egressus sum. non tamen verbo dicto. cupio enim
salutem vestram hec dixi. emulor enim vos dei emula-
tione. Itaque ergo rogo vos fratres ne respicientes me. ego
enim homo sum sicut et vos. sed verbum domini quod egreditur de ore meo.
cogitet unusquisque in corde suo quo vadit quid facit dicens. Cui
laboro et fraudo animam meam bonis. — Eccl. 4. Ecce vera sunt
que fides loquitur. ut quod ergo christus dominus non scriptum. esto prudens sicut
villicus. facite ergo vobis amicos de mammona iniquitatis
ut cum defeceritis recipiant vos in eterna tabernacula. — Luc. 16.
Sed quia hora tarda est hic sermo terminetur. Sit ergo et
in medio quod dixi pertractare. agere quod ut fides vestra sit
in operibus non in verbis solum quia ut dicit petrus credentes exul-
tabitis letitia inenarrabili et glorificata reportantes — I Pet. I.
finem fidei vestre salutem animarum vestrarum.
per ihesum christum dominum nostrum qui cum patre et spiritu sancto est unus
deus benedictus in secula amen.

Explicit sermo 3us.

De verbo vite. Quia vos magna et mirabilia que sunt
a nostris sensibus remota cum difficultate creditis heri sicut
ut audistis fratres dilectissimi in superioribus sermonibus ad testi-
ficandum de verbo vite dixi quod fuit ab initio quod audivi-
mus quod vidimus oculis nostris quod perspeximus et manus nostre
contrectaverunt. in quibus verbis ostendimus ipsum reddidisse certis-
simum testimonium de verbo quod fuit ab initio. quod et
testimonium [illegible] sumus [illegible] vestris et per reddere.
Sed quia loquuti sumus solum de verbo sermo quod fuit ab initio
firmato testimonio incipit in extendere se ad id quod
aures vestre audire desiderant. Cum enim omnes homines libenter
desiderent et vitam eternam libenter audiunt unde possent eam
sibi acquirere. propterea se credunt hodie narranti. quidam enim
non libenter audiunt quia non credunt. alii enim vitam conte-
munt in voluptatibus mundi. unde libenter audiunt eos
qui modum et viam docent inveniendi voluptates et cupidi-
tates. Sed homines ad veram vitam tendentes libenter de vita eterna
audiunt. Exemplum habes de ista muliere samaritana aquam
quam qui biberet non sitiret in eternum statim quesivit et — Jo. 4
desideravit. unde ait domine da mihi hanc aquam ut non si-
tiam neque veniam huc haurire. Hodie est nobis pro-
ponendum b. Jo. verba eterna. Si ergo non estis sompnolenti si
non estis de illis quorum cor est spinosum vel lapideum puto
quod excitabo vestrum desiderium ad concupiscendam vitam eternam.
Erga ergo erigite aures et corda preparate et oculos eis
ad me dirigite. et relinquite cogitationes seculi et
memores creatoris vestri [illegible] misereamini animabus vestris.
redite prevaricatores ad cor. Audistis aliquando quod psalmista — ps.
dicit. Audiam igitur quid loquatur in me dominus deus quoniam loquetur
pacem in plebem suam et super sanctos suos et in eos qui conver-
tuntur ad cor. [illegible] quod loquitur nobis dominus. sed non potest
audire auribus carnalibus extra in eis audiamus. Aut
enim audiam quid loquatur in me dominus deus. et quia loquitur in eos
qui convertuntur ad cor. Si ergo non convertamini ad cor non loquitur
nobis dominus. et si ipse non loquitur nobis [ego] non intelligetis

et si non intelligens nec percipiens, gemino defectu. et sic
ego nunc patior. nolite dicere sicut iudei qui audientes deum
dixerunt ad moysen: loquere tu nobis, non loquatur nobis dominus,
ne forte moriamur. non enim terribilis est nunc deus sicut tunc. postquam enim
indutus factus est dulcis. unde dicitur quod loquitur pacem in ple-
bem suam et super sanctos suos. Audite ergo quid per os parvuli
et per os meum loquitur nobis deus. non magis(?) testimonium
et certum reddidimus de hiis que diximus [illegible]. quid est hoc verbum
vite. non autem de verbo vite. Sed quid est hoc verbum? Duo
verba dixit videlicet de verbo et vite. unum [illegible] est. aliud
est dulce. unum conferunt et elevant intellectum alterum perficit
affectum. et hec est tota vita beata intelligere deum et diligere.
Sed cum audis verbum cave ne credas esse sicut verbum nostrum. Hoc
enim verbum [illegible] quod sit cum verbo dei sed est tamen nostrum dissi-
mile. verbum enim nostrum numquam totum est sed una sillaba post
alteram profertur et cum una est plana altera succedit et illa
prius desinit esse. non sic autem intelligas de verbo per quod omnia
facta sunt. est enim totum simul et prius non habet. permanet
enim et non fluit. unde dicitur de eo: omnia preteribunt et ipse permanet, omnia innovat.
nec perdit quod sic vox per partem post partem. sed totum simul. sicut enim lux solis
in toto emisperio diffunditur in instanti ut patet. multo magis
lux eterna tota simul a principio procedit. est verbum ut sapiens dicit
candor lucis eterne. et ut dicit apostolus splendor glorie. nec intel-
ligas sic de verbo nostro quod postquam totum est planum desinet esse.
non hoc manet in eternum. unde ysaias dicit: omnis caro fenum et
omnis gloria eius quasi flos agri. et subdit exsiccatum est fenum et cecidit
flos. verbum autem domini manet in eternum. nec intelligas quod sic
verbum nostrum est a nobis separatum ita est planum, ita verbum patris sit se-
paratum a patre. ipse dicit ego et pater unum sumus. et iterum: ego
in patre et pater in me est. vox hic ad scilicet verbum enim nostrum
ubique totum ad aures singulorum diffunditur et omnibus representatur
licet non omnes eque intelligant. et mentis conceptum declarant. ita
et verbum patris ubique totum simul est per essentiam potentiam et presentiam.
Si ascendero igitur in celum tu illic es. si descendero ad infernum
ades. in primo quod deum omnibus representat et omnia alia quod videt
scilicet in verbo in superessentie simul. unde est sicut speculum in quo

. nostrum

sapientie 7.

sap. 7. ad heb. primo

Jo. 10.

Jo. 14

ps

attingit a fine usque ad finem fortiter

sapientie 7.

simul omnia videt quod sit in ipso. dicitur enim de eo speculum sine ma-
cula dei maiestatis et imago bonitatis illius. Sed etiam verbum
nostrum declarat ut mentis nostre conceptum ita et verbum hoc nobis
manifestavit patris secretum. unde dicitur: Deum nemo vidit
umquam. unigenitus filius qui est in sinu patris ipse enarravit. et
veritas dicit ad patrem. ego te clarificavi super terram. et
apostolus de salute nostra quam enarrabat medius ait. Que cum ini-
tium accepisset enarrari per dominum ab eis qui audierunt in nos
confirmata est contestante deo signis et portentis et variis
virtutibus et spiritus sancti distributionibus secundum suam voluntatem. et
ipse dominus coram pilato ait. Ego in hoc natus sum et ad hoc
veni in mundum ut testimonium perhibeam veritati. Sed quod
enarravit est per carnem assumptam. sicut enim verbum cordis
manifestatur per verbum vocis ita verbum dei per carnem assumptam
factum est visibile hominibus. unde cum Johannes dixisset verbum
caro factum est statim subiungit et habitavit in nobis. et
post inquit et vidimus gloriam eius gloriam quasi unigeniti a patre
plenum gratie et veritatis. Et hoc modo verbum vite dicitur
quod hoc enim nobis vitam prestitit. unde de ovibus suis loquitur
ait. Ego veni ut vitam habeant et habundantius habeant.
Sed quam hec vita sit videamus. Vivere enim dupliciter
dicitur. aliquando enim pro ipso esse viventium accipitur unde in philosophia
vivere viventibus est esse. aliquando vero pro operatione vivent-
tium. unde et dicitur a philosopho quod cum certa animalia vivunt imagi-
nationibus et memoriis vivunt. homo vivit arte et
ratione. aliquando vero opus aut viventium est triplex generale secundum
triplicem animam scilicet vegetativam sensitivam et intellectivam. opus
enim vite vegetative est nutrire augmentare et ge-
nerare. sensitive vero sentire per sensus exteriores et in-
teriores appetere et etiam movere secundum locum quantum ad alia
perfectiora. opus intellective est intelligere et diligere. sic
aliquando vita accipitur opere vero in quo homo delectatur et
in quo frequentius insistit secundum quam [illegible] acceptionem dicitur
salomon hec homo vivit in contemplationibus ille in voluptatibus
et vita huius hominis est contemplatio illius non eadem. et secundum hoc

sapientie 7.

Jo. primo

Jo. 17.

ad heb. primo

Jo. 18.

Jo. primo

Jo. 10.

Vivere dupliciter accipitur.

operatio viventium duplex

vita quo accipitur

distinguimus vitam contemplativam ab activa. Sed hoc verbum
dei est verbum vite quamquam non vitam accipiat. Si enim pro
vite initio capiatur hoc verbum invenitur omnibus dat esse. quia
per ipsum omnia facta sunt. Sic omnia pascit et nutrit. Re- *Matt. 6.*
spicite volatilia celi quia non serunt neque metunt neque con-
gregant in horrea et pater vester celestis pascit illa. Sic etiam
pater pascit illa quia et filius quia omnia que facit pater facit filius.
unde dixit. pater meus usque modo operatur et ego operor. et sicut *Jo. 5.*
quecumque enim ille facit hec et filius sic facit. Ideoque
pauperes volens omnes revertere ad hoc verbum quod pascit
omnia. non enim in solo pane vivit homo sed in omni verbo quod pro- *deut. 8.*
cedit de ore dei. et tamen ipse dabit nobis panem non solum
in terra sed etiam in celo. ego igitur sum panis vivus qui de celo
descendi. Sic quando dat manna non nisi dabit vivum. Si enim *Jo. 6.*
fenum agri quod hodie est et cras in clibanum mittitur *Matt. 6.*
deus sic vestit quanto magis vos modice fidei. Sic hoc
est verbum quod prebet vitam intelligentie. Sed igitur
sapientia verbum dei in excelsis. hic Salomon cum *petebat*
diceret. da mihi sedium tuarum assistricem sapientiam. et iterum.
Mitte illam de celis sanctis tuis et a sede magnitudinis tue *Sap. 9.*
ut mecum sit et mecum laboret ut sciam quid acceptum
sit apud te. Hoc igitur est verbum quod prebet vitam bone con-
versationis et sancte operationis in tota scientia spiritualis
vite. enim ait apostolus proposuit in eo in dispensatione plenitudinis
temporum instaurare omnia in Christo que in celis et que in terra sunt in ipso. *ad eph. p°*
Vita enim christiana consistit in fide spe et caritate.
Sicut hec habuerit et si non fuerit operatus magis non valens
operari salvabitur. De fide enim dicitur. Ei qui non operatur cre-
denti autem in eum qui iustificat impium reputatur fides eius
ad iustitiam secundum propositum gratie dei. De spe autem. Spe enim *ad Ro. 4.*
salvi facti sumus. De caritate autem. finis precepti est
caritas de corde puro. Hec autem tria perdunt a deo *p° ad ti. p°*
per Christum non solum quia sunt ab ipso sed etiam quia sunt in ipsum. oportet enim cre-
dere in deum et in ipsum sperare et ipsum diligere. et hec
est tota vita spiritualis. De primo dicitur. Iustitia dei est per fidem Ihesu
Christi in omnes et super omnes qui credunt in eum. et iterum. Si *ad Ro. 3.*
moram fecerit expecta illum quia veniens veniet et non *abach. 2.*

tardabit. Ecce qui incredulus est non erit recta anima eius
in semetipso. iustus autem in fide sua vivet. De spe autem dicitur
memor esto verbi tui servo tuo in quo mihi spem dedisti. hec me *ps.*
consolata est in humilitate mea quia eloquium tuum vivificavit
me. De caritate autem. Si quis non amat dominum nostrum *p° ad Cor. ult°.*
Ihesum Christum sit anathema maranatha. Ergo patet quod tota
vita spiritualis consistit in ipso quod recte dicitur vocari verbum
vite. Reparamini autem. honorem accessum habemus in gratiam istam in qua stamus et *ad Ro. 5.*
gloriamur in spe filiorum dei. Ex ipso quoque procedit tota vita ma-
ximo quia est vita vivida quia sine ipso reputabimur nichil. ait enim
Sapientia. Et si quis erit consummatus inter filios hominum si abfuerit ab *Sapie. 9.*
illo sapientia tua in nichilum computabitur. Sed quomodo hoc verbum factum
sit vita nostra audite. Hoc est enim mirabile dictu. moriendo
enim factus est nobis vita. a morte enim nostra moriendo de-
struxit. O altitudo divitiarum sapientie et scientie dei quam incompre- *ad Ro. 11.*
hensibilia sunt iudicia eius et investigabiles vie eius. Quis enim cognovit
sensum domini aut quis consiliarius eius fuit. Quis unquam audivit
tale ut hunc sic. O quam magnificata sunt opera tua domine ni- *ps.*
mis profunde facte sunt cogitationes tue. Vir insipiens non
cognoscet et stultus non intelliget hec. O vos mira-
biles omnes nos qui nihil fuimus mortui eramus et verbum commu-
nicavit quod omnia fecit mortuum est ut omnes vivamus. Si igitur *2° ad Cor. 5.*
unus pro omnibus mortuus est ergo omnes mortui sunt. et pro omnibus mor-
tuus est Christus ut et qui vivunt iam non sibi vivant sed ei qui
pro ipsis mortuus est et resurrexit. Igitur Christus vita per moriendo
factus est vita nostra et per mortem destruxit mortem. Ubi *p° ad Cor. 15.*
est o mors victoria tua. ubi est stimulus tuus. victo-
riam precedente occidendo. quid ergo [illegible] mors te destruxit
quanto magis vita. O mors ubi est victoria tua. te mor-
tuus destruxisti. ubi est stimulus tuus. stimulus autem
mortis peccatum est. peccati autem destructio est in eo crucem
in vulneribus Christi. Ecce videtis fratres quomodo hoc est verbum vite
id est vita nostra. est enim per mortem cum vita tota hoc negat.
et si adhuc alius habundantius intelligere audite aliam
modum quo vivas nostras spirituales vivificent. non nisi panis *Jo. 6.*
est cum vita nostra. ipse ait. ego sum panis vivus

et si quis manducaverit ex hoc pane vivet in eternum. et pa-
nis quem ego dabo caro mea est pro mundi vita. hic
est enim panis celestis panis angelorum quem manducat ho-
mo vere mirabilis manducat dominum pauper servus et humilis
sed non omnibus hic panis est vita. est enim panis spiritualis et
qui non comeditur sicut alii cibi. quamvis enim sit vera caro
Christi non tamen est ad nutriendam carnem sumptus. spiritus enim est
qui vivificat. caro autem non prodest quicquam. et ideo solis
spiritualibus prodest. alius enim homo non percipit ea que sunt spiritus dei.
sed ecce hodie [illegible] panem spiritualem [illegible]. dicere in
quam ad missas audiendas venientes [illegible] nonne ad hunc
cibum spiritualem? omnes enim qui sunt ad missas [illegible]
[illegible] unius corpus cuius sacerdos est caput ad capiendum
unum cibum omnes. Sed dic michi fili quo vadis? quo te coniungis
illi capiti? spiritualiter an corporaliter? si solum corporaliter non
est prodest. si spiritualiter devotus cibi illius in animam tuam descen-
dere. Sed heu paucis [illegible]. si venimus aliquando si co-
gimus multi [illegible] quod non prodest ibi [illegible]
o quam hodie nesciunt quod faciunt ad missas euntes. sed
solum consuetudinem sequuntur. sed quod dicit scriptura [illegible] si quis
offerat oraturus. Multi autem non solum non attendunt ad mis-
sas sed ibi multa mala faciunt aspiciendo mulieres
cogitando prava. et sepe loquendo et turbando sacerdotem
et alios qui devotiores sunt. Alii volunt missas festina-
nas. et frequenter [illegible] est languidum quia sequuntur presbyteros
sed quod dicitur [illegible] doctrinam est presbyteros non sequuntur. nam quid
boves currum trahentes sequuntur currum. [illegible] quod non est hic
abusio ut caput a membris regatur? Non enim debent
presbyteri docere sacerdotes sed ab ipsis addiscere. Labia enim
sacerdotis custodiunt scientiam et legem requirent ex ore eius
quia angelus domini exercituum est. Sed nunc est sacerdos sicut hec
nescis. audi dominum quid ipse dicit per prophetam. quia scientiam
repulisti repellam te ne sacerdotio meo fungaris. o quam
hodie [illegible] ornati sunt sacerdotes. et
vos o cives estis huius rei causa. utrisque enim facitis filios vestros
sacerdotes et episcopos propter beneficia et non sunt digni. et destru-
itis et dissipatis ecclesias dei. creditis vos quod ad restitu-
tionem non teneamini. sed enim ad restitutionem tenetur ille

Jo. 6.
2 ad Cor. 2.

non de misse

1 ad Cor. 14.

di. 62. c. docendi

malach. 2.

[illegible]

qui alios sequens conculcavit quo magis ipse destruit ecclesiam de-
tinemini enim. et quantum ad spiritualia et quantum ad temporalia. quia [illegible] re-
tentis reddere. [illegible] excusatione vestra bona est quia diceris co-
gnosco quod filius meus est aliquis bonus est. quia non sufficit quod
sit bonus quadam bonitate civili vel bonitate spirituali
sed multa requiruntur [illegible] sed oportet quod sit scientia [illegible] perfectus
et scientia spirituali ita exercitatus quod possit alios docere. et non
sufficit habere [illegible] portare nec [illegible]
scientiam [illegible] sufficientem [illegible]. Itaque fratres
qui destruit ecclesiam dei et vos estis constructores et sic in-
cidetis in manus domini. horrendum est autem incide-
re in manus dei viventis. Sed revertamur ad propositum colligen-
tes in summa que diximus quo bona [illegible] et longe [illegible]
quam credebam. Annuntiamus enim vobis quod audivimus et
vidimus et contrectavimus de verbo vite. quod est cibus vite
naturalis et spiritualis per fidem spem et caritatem et sacramentum
altaris. et cum vita eterna ad quam nos perducat dominus noster Ihesus
Christus dominus noster qui est benedictus in secula amen.

ad he. 10.

Explicit sermo 4us.

Et vita manifestata est. Si memores estis fratres
dilectissimi in sermone precedenti dum declaravimus duo
verba beati Jo. [illegible] de verbo vite.
exposuimus [illegible] verbi dei [illegible] in qua
quod comparatione [illegible] intelligere [illegible] al-
titudinem [illegible] manifestans. In super declaravimus et fuit
quare dicitur verbum vite quia scilicet est cibus vite naturalis et
et spiritualis. [illegible] efficiens et obiectum. [illegible]
[illegible] et manet in nobis [illegible]
[illegible] consistit. et [illegible] alium modum quo est per
sacramentum eucharistie. [illegible] ad [illegible]
transcendens. Sequitur enim evangelista. Et vita manife-
stata est. [illegible] verbum et sic [illegible] clara [illegible]
indiget non prius exponere. Si enim [illegible]
[illegible] manibus confricare [illegible] apostolorum non [illegible] fru-
ctum [illegible] confirmet. [illegible] ego [illegible] indignus apostolorum [illegible]

offerim(us). vos autem debetis fructum convertere quod vobis ex
constructis [illegible] offero, et in fructum redigere et deside-
rantes [illegible]. quid enim prodest [illegible] horrea plena fru-
mentis si numquam [illegible] et [illegible] ex eis pascat. In-
telligite quod dico. ego itaque vobis declarabo obscuritatem
scripture et ad intelligentiam deo inspirante reducam. Vos
autem erit ruminare et [illegible] et convertere et in
illis delectari et [illegible] operari. Audire enim non rumi-
nantes despiciuntur in lege. audientes autem et non facientes [illegible]
[illegible] accipit. Servus enim sciens voluntatem domini sui et
non faciens vapulabit multis. Et beatus Jacobus ait. Estote
factores verbi et non auditores tantum fallentes vosmetipsos.
Quia si quis auditor est verbi et non factor, hic comparabitur viro
consideranti vultum nativitatis sue in speculo. consideravit enim
se et abiit et statim oblitus est qualis fuerit. Videamus
ergo desiderantes operari quid sibi velit hoc verbum et [illegible]
necessitatem est. Hoc itaque verbum eripuit homines a maioribus
tenebris et a caliginosa [illegible] in qua detinebantur absque
ullo remedio. et magnum affert gaudium intelligentibus. Unde
et beatus Jo. [illegible] post hec [illegible] alia verba scribere. Hec scri-
bimus vobis ut gaudeatis et gaudium vestrum sit plenum. Ego
in superiori enim sermone declaravi [illegible] utrique [illegible]
[illegible]. et unum [illegible] distinctionis fuit quod aliquam [illegible]
[illegible] per [illegible] in quo [illegible] et [illegible] magis [illegible] delectatur.
Sed [illegible] est maior [illegible] in quo consistit
nostra beatitudo. quia est [illegible] vita eterna. Unde dicit [illegible]
Oves mee vocem meam audiunt. et ego cognosco eas et
sequuntur me et ego vitam eternam do eis. Idem [illegible]
Hec est autem vita eterna [illegible] a prophetis [illegible].
Unde beatus Petrus ait. De qua salute exquisierunt et scrutati
sunt prophete. Fuit autem absconditum multis temporibus [illegible] in prophetis [illegible]
[illegible] quam utrique [illegible]. abiit enim in regionem longinquam
[illegible] cum [illegible]
cum tamen non posset [illegible]. Hebrei [illegible]
[illegible] absconditum erat [illegible].
quia non intelligentes sola [illegible] querebant. [illegible] omnes [illegible]
magnis obscuritatibus laborabant. ideo omnes ad [illegible] de-
clamabant. unde propheta dicebat. Deus de celo prospexit super
filios hominum ut videat si est intelligens aut requirens deum.

Jo. p° · Jo. 10. · p̃ pet. p° · ps.

omnes declinaverunt simul inutiles facti sunt. non est qui faciat bonum
non est usque ad unum. Et tamen omnes querebant beatitudinem. Sed quia er-
raverunt sparsi sunt et in diversos errores divisi. Quidam ergo
considerantes quod per divitias videbant omnia alia posse haberi et
maxime per habundantiam pecunie [illegible] pecunie obe-
diunt omnia. non considerantes quod [illegible] faciunt appetitum et
faciunt hominem plenum multis desideriis. avarus enim non implebitur
pecunia et qui amat divitias fructum non capiet ex eis.
et scribitur. dulcis est somnus operanti sive parum sive multum co-
medat. saturitas autem divitis non sinit eum dormire. [illegible]
[illegible] aliqui faciunt [illegible] unde scribitur. Est et alia infir-
mitas pessima quam vidi sub sole. divitie conservate in malum
domini sui. pereunt enim in afflictione pessima. [illegible] et ty-
ranni non [illegible] pauperibus sed divitibus. Iterum
alii videntes honorari [illegible] super omnia bona voluerunt quod [illegible]
bonum esset in honore sive gloria non cogitantes quod [illegible] gloria
[illegible] ab omnibus abstinere et multa pati
[illegible] et maxime ut conservet [illegible]. Unde ait
omnis caro fenum et omnis gloria eius quasi flos agri. Sed alii be-
atificabant principes et reges eo quod videbant [illegible] placere
[illegible] sub timore [illegible]
[illegible] ipsi [illegible]. et
[illegible]. Sonitus terroris semper
in auribus illius. et cum pax sit ille semper insidias suspicatur. non
credit quod reverti possit de tenebris ad lucem circumspectans
undique gladium. Alii quoque in voluptate [illegible] beatitudinem
sed iste [illegible] repellende sunt. bestie enim feliciores nobis
essent. quia nos utimur voluptatibus cum periculo et labore et
remorsu conscientie. [illegible] sicut equus et mulus quibus non est
intellectus. Alii [illegible] posuerunt et maxime in specula-
tione [illegible]. [illegible] appropinquaverunt [illegible] ad veritatem
tamen non [illegible] adhuc [illegible] quia non possumus per hoc solum
[illegible] multis passionibus et infirmitatibus
corporis que turbant mentem. [illegible] et bestia-
libus. et [illegible]. et [illegible] nesci-
erunt [illegible] et [illegible]. Omnes enim vacil-
labant. Ideo [illegible] sapientiam sapientium et prudentiam prudentium

eccl. 10. · eccl. 5. · Is 40. · Job 15. · ps. · p̃ ad Cor. p°

reprobabo. Quod g° oes erat i dubio de uera uita. pdiderat .n. cognitioez fine et ideo no poterat bn uiue. ambulabat et nesciebat q. pp qd de° q diues e i mia pp nimia caritate sua q dilexit nos cu eem mortui peccatis coniuificauit nos i xo. cui gra estis saluati. Stimauit q manifestare uera uita. q ue sit uera uita uidiatis. Si uita aliqua p eu uiuitis et aliqua p eqnos eu accipere n moli pot dici uita q de° et uerbu dei. alie .n. uos et si sn bonu uita no tn ipa sua uita. nlla .n. creatura e q sit suu eo aut sua opo. ss de° e suu ee et sua opo. g° qd .n. e i deo e de°. pp qd cu de° e suu uiue sua uita suis dctis et suu ee. hc e .n. p° uita aq oes uita depedet et i q° oia sit uita uiu° e. qd factu est i ipo uita erat. et uita erat lux hoim. Et ego sum uia ueritas et uita. Hec g° e uita uera no solu qa dat uita nali; sz qa e uita bon. bon° .n. uita cosistit i cognitioe hui uite uiuo°. hc e uita etna ut cognoscant te solu uiu deu et que misisti ihm xpm. desyderau .n. ueq n pr ate gesore i uidere dom. ut g° uera manifestata e. ac si dicit. O nr hui gaude qa qd quebas et qd t erat absconditu cu e manifestatu. ss quo° p carne. qa ubu caro factu e. et p miracula. et p resurrectioz. mo apparuit et manifestauit se et plane uita hac resurrectois etna mtis argumetis. Surge g° ho q dormis graui somno et cogita a loge tn uiuis uita. qa cu i toto mudo claret. pplus igt gtiu q ambulabat i tenebris uidit luce magna; habitatib i regioe umbre mortis lux orta e eis. letabut cora te sic q letat i messe sic exultat uictores capta pda qn diuidut spolia. letabit .n. mudi capies frumeta et dona uita a deo hns uictoria de diabolo p xm dnz nrz. uii recordati e dni dei sui sic puidit dd dicens. reminiscent et couertet ad dnz oes fines terre. certe reminiscet qa obliti erat. qd uiuat nali ifectio et quebat. Ecce g° qa uita manifestata e et quo manifestata sit dictu e. ss dicas quo apphedi tata uita bonu; uide q filij mei. oes filij diligit suu filiu et libent coniugar suo filio. uos g° hoc hac uiua facto ut uita uia psicis sit filij oi. quo pe docet. xps igt pass e p nob uobis relinqns exm ut sequamini uestigia ei. hec e bona uita q coducit ad

ad eph. 2°
Io. p°
Io. 14.
Io. 17.
Is. 9.
ps.
p° pet. 2°.

beata uita. sequere uita xo q ait q sequit me no ambulat i tenebris sz habet lume uite. De hac q uita uoluntate pr qs dies et uera manifestata e. no en ipa xo no pfecte cognoscebat et uidebat. credebat .n. q i opib legis cosisteret. apps ut gram ostedit dicens uidete. ubi e g° gloria tua? exclusa e. p qua lege? factoru? no. sz p lege fidei arbitram .n. iustificari hoie p fidez sine opib legis. et seq° dicit. nuc at sine lege iustitia dei manifestata e testificata a lege et pphis. uere g° et uera etna manifestata e et uia uirtuosa spalis p qua puenim ad eu. Quod g° dicam ad hc fres. certe qrit laborauit philosophi ut inuenirent uera uita et no inuenerut. nos at inuenim eu et i magnificaui eius cosortio. ulla .n. seq° uestigia xo. sz qd dt apls. quo igt effugiem si tata neglexim salute? Cogitate fres q° e ho. [illegible] edidit qm e benignitas dei erga nos et q° doni e d et q magna e igratitudo nra. Nos qd nec desyderam hac uita n uiuim uirtuosi. sz seq° desyderia nra. q° qa nolum audire uoce xo. cui .n. sit dulcis ut aliqs nimis dicunt. qd uero qd dicit xo q no renuciauerit oibz q possidet no pot me° ee discipul. et iterz q amat pre; aut mre; pl q me no e me dign°. et iterz q uult uenire post me abneget semetipm et tollat cruce sua et sequat me. Sz uos qrim facere sequimi diuitias. amatis prumis et credens possidere cu potueris reg° colore qd pmittatur omnes. ideo uita uera e qra xo. a maiore .n. usq ad minimu fere oes sequutur auaritia. et repleta e terra argeto et auro et no e finis thesauroru ei. et ipsos diuites oes uidetis sz queritis replere. usq ad minimu e qa semper a maxime. Audite rogo. et dicite qr no sequimi qd uiste nisi uos nisi filijs uiri. cu .n. hui e auaritia uera. pr familias seq° auaritia et ideo eu relis sz filijs. O pres et uxores quo effugietis iudiciu dei? Dom .n. quatuor principalit hc pres et uxor et ptes. s. coiuctioez uiri et mulieris. et filios. et ptrem et dnm et suu et rez possessio. q uos qrat pp bonis et sui pp libos q diuitijs ut sit ut mltes ut agri et alie iuuenti aut artificiali et pecunie. debet g° pr familias dirigere ad boies uniuersos familia sua. et tui querit de rebz q°

Io. 8.
ad Ro. 3.
ad he. 2.

quoniam sufficit fraudes et furtum. cum ergo semper avarus d-
minus maxime pecunias semper ordinetur [illegible]
[illegible] in avaro nichil est scelestius. et quod appetitus pecunie est
infinitus insaciabilis est enim omnis cupiditas [illegible] ideo ex hoc sequitur
multa mala dicit philosophus in primo politicorum. quod qui ipse non bene
vivit eo quod cupiditas est radix omnium malorum. et quia
est [illegible] in domo a qua vita [illegible] dependet hoc est [illegible] quod non
fraudes bene vivit. ait enim propheta: Os eorum loquitur iniquitatem et
os eorum mendax. a planta pedis usque ad verticem non est in eo sa-
nitas. [illegible] et lingua. [illegible] sequitur quod introducunt [illegible]
in domo [illegible] ex numismate. non est enim [illegible]
numismata [illegible] commutationis. non debet [illegible]
numismate lucrari. [illegible] exigit [illegible] aut
[illegible] ostensus. 3°. sequitur quod [illegible] fraudare [illegible] et
officia corrumpit et officiales et multa alia mala facit.
et vos [illegible] avaricia [illegible] bene vivitis nec vos nec filii
vestri. et [illegible] artes ad lucrandum ex numis-
mate et multa [illegible] vendunt et sic iustitiam
et officia et magistratus corrumpitis. Aristoteles
sequitur legem naturae [illegible] per-
dis et legem naturae et dei [illegible] quod [illegible] nulla
nobis persuadere [illegible] peccata facere [illegible] et omnibus [illegible]
genio defendens vos in damnationem [illegible] et [illegible]
vos filios vestros ducitis cum videtis. Sanguis eius super nos
et super filios nostros. [illegible] pudet [illegible]
[illegible] fecerunt. et [illegible]
in vobis [illegible] peccatum suum quasi sodoma predicaverunt
nec absconderunt. et [illegible] frons meretricis facta
est tibi noluisti erubescere. Christus vero bona dicit
[illegible] et bona. et Christus dicit. beati pauperes spiritu
quoniam ipsorum est regnum celorum. [illegible] bona dicit voluptates
et Christus dicit beati qui lugent quoniam ipsi consolabuntur. [illegible] bona
dicit honores et glorias. et Christus dicit beati estis cum maledixerint
vobis homines. Vita manifestata est et nullus sequitur eam
nullus desyderat nullus apprehendit. conqueritur [illegible] Christus de nobis
[illegible] laboravimus [illegible] manifestando ut [illegible]
[illegible] et nos [illegible] ait enim laboravi cla-
mans rauce facte sunt fauces mee. [illegible] clamat
[illegible] predicatores et nullus audit. [illegible] beatus Joannes

Act. 10.
Act. 14.
Jr. 8°
Is. 3.
Jer. 3.
Math. 5.
ps.

splendet [illegible]. et vidimus et testamur. [illegible] quod
quod vidimus certe possumus testari. et ideo [illegible]
[illegible] de hac vita ut credatis et habeatis vitam eternam per
dominum nostrum Ihesum Christum qui vivit et regnat deus in secula amen.

Explicit sermo 2.

Et annuntiamus vobis vitam eternam. Super illo verbo et vita
manifestata est [illegible] benignitatem dei erga nos in precedenti ser-
mone demonstravimus declarantes veram vitam diu ab [illegible] ho-
minum [illegible] fuisse remotam et ignoratam ab [illegible] quesiverunt
[illegible] per [illegible] non invenerunt. deus [illegible] ab alto [illegible]
[illegible] solatio destitutam [illegible] vitam et felicitatem [illegible] ostendit. De-
claravimus et quod [illegible] vitam ostendentes quod erat ipse deus qui est vita
vera in cuius visione beatitudo nostra consistit. Diximusque hanc manife-
stasse verbum per carnem assumptam. in quo maior dei amor erga
nos ostendebatur. deus et nobis hanc vitam manifestare dignatus
et per semetipsum [illegible] in carne. Sed dicimus quod
non solum vitam [illegible] in carne sed et docuit
verbo et exemplo vitam quam tenere debemus ut ad hanc vitam
perveniamus. [illegible] ingratissimos nos [illegible] hanc se-
quimur nec eternam desyderamus. [illegible] beatus Joannes ut desyderium
nostrum ad hanc vitam apprehendendam accendat [illegible] manifestando
qualis sit et quanta dicens. Et annuntiamus vobis vitam eternam.
in quibus verbis ostendit nobis suam magnam caritatem. non enim sufficie-
bat ei ipsa salus nisi et salvos faceret proximos suos. [illegible] quam
[illegible] hodie vobis ostendo et nuntiamus vobis vitam eternam
quam sequor omnia mundana et temporalia contemnens et cupiens vos
mecum salvos fieri ut [illegible]. Spiritus et sponsa dicunt veni
et qui audit dicat veni. O si possem vobis hodie persuadere
ut relictis terrenis eterna sequeremini. Certe si hanc [illegible] et
nobis deus gratiam faceret reputarem in hac vita me felicem. sed
hoc donum dei est. Nemo igitur venit ad me nisi pater qui misit
me traxerit eum. Ego itaque illuminare non possum [illegible]
[illegible] sed quid prodest hoc nisi [illegible] illuminet intel-
lectum et accendat affectum. Audierunt pharisei verbum [illegible] et non

Apoc. ult°

Is. 6.

perceperunt. quare. quia auribus corporalibus solum audierunt. audite audientes et nolite intelligere. et videte videntes et nolite cognoscere. O quot hodie audiunt verbum dei et legunt et exponunt et de scripturis loquuntur et non intelligunt. putant se nosse litteras et tenent signa librorum non ne videmus quotidie loqui scripturas? tamen ut sic dicit apostolus usque in hodiernum diem cum legitur moyses velamen positum est super cor eorum. Precemur rogare dominum ut tollat a nobis velamen. ut aperiat cor nostrum ut revelet nobis faciem suam. Si enim ipse non aperit quis ego clausum aperire potero. Apostolus dicit permanebo in epheso usque ad pentecostem. ostium enim mihi apertum est magnum et evidens et adversarii multi. haud dubium quin de hoc ostio cordis loquatur. Aperte igitur ostium. immo rogare dominum ut aperiat. Si ipse paratus est aperire si nos non obstemus. immo ait. Ego sto ad ostium et pulso. et item pulsando dicit aperi mihi, soror mea, amica mea, columba mea, immaculata mea. tu igitur cognosce hanc vocem. vox ergo dilecti mei pulsantis. Surge igitur cum sponsa quae ait. Surrexi ut aperirem dilecto meo. Aperi igitur ut veniat et ingrediatur id est ad magis. quod est hoc? vita aeterna. ut ... nobis vitam aeternam. verbum certe altum et difficile ad explanandum et difficile ad comprehendendum. ... ... explanare quia sic fortissime deo adiuvante ... comprehendere. et quia ... quid sit hec vita declaravimus ... ... verbo declarandum ... quid sit aeternitas quia hanc vitam aeternam ... denotat. Aeternitas ut boetius est interminabilis vitae tota simul et perfecta possessio. in qua diffinitione tria considerantur ... aeternitas ... primo quod est interminabilis. secundo quod est tota simul. tertio quod est perfecta possessio. Circa primum ... ... est quod interminabile potest intelligi uno modo quod non habet principium neque finem. et hoc modo solus deus est aeternus. deus enim non habet principium ... quia cum sit ... omnia ... non potuisset ab alio fieri. ... a seipso ... facit semetipsum. unde ... non habeat principium sui esse. unde ait. ante me non est formatus deus et post me non erit. Et iterum. Ego primus et novissimus. et absque me non est deus. Sed solus meus. Hoc habet deus principium durationis quia sic ... ... et ... mutabilis et sic ab alio ... ut a seipso ... est incommunicabilis et ... ut deus est. Omnia tamen alia a deo

Boeti. de consol.

1a ad Cor. ult.

2a ad Cor. 3.

Apoc. 3.

Cant. 5.

Is. 43.

Is. 44.

habent principium et essendi et durationis. essendi quidem quia omnia sunt a deo. fecit enim celum et terram, mare et omnia quae in eis sunt. durationis autem quia non fuerunt ab aeterno. In principio enim creavit deus celum et terram. solus igitur deus vere est aeternus quia nullum habet terminum ... habet principium neque finem. aliqua autem creata sunt aeterna ... ... aeternitate dei ut celum ... corporalia et angeli et anime ... rationales ... spirituales et ... demones. ... enim et si habuerunt principium non tamen habebunt finem. Creature igitur quae non habent finem tanto magis aeterne dicuntur quanto magis aeternitatis dei participant ... et ... aeterne ... quae coniungitur deo per intellectum et ... et amorem. et ... ... in lumine dei et delectatur in eo et ... vita aeterna. ... non habet finem hoc gaudium ... non ... dei. quia non ... ... ab eis hanc beatitudinem. ut promittendo qui non fallit. amen amen ... ... sermonem meum servaverit mortem non videbit in aeternum. Et de suis ovibus dicit. ... ego vitam aeternam do eis ... et non peribunt in aeternum. ... bonitas. quia si ipse ... ... gaudium ... ... fastidium. et ... ... scriptum est. Qui edunt me adhuc esurient et qui bibunt me adhuc sitient. ... quia ... bonum. ... ... bonum. unde dominus dixit moysi ~~...~~ ego ostendam tibi omne bonum. ... ... potentia quae destruat hanc vitam. quia nulla est potentior deo ... voluntati enim eius quis resistet. et quis resistet ei et pacem habuit. Omnia quaecumque voluit fecit in celo et in terra in mari et in omnibus abyssis. unde ipse ait. non rapiet eas quisquam de manu mea. ... ... dedit maius omnibus est. ... dedit et omnipotentia ... ... maior omnibus ... ... et nemo potest rapere de manu patris mei. ... de manu filii ... de manu patris ... ... vanitas vanitatum et omnia vanitas. quid est quod fuit. ipsum quod futurum est. quid est quod factum est. ipsum quod faciendum est. nihil sub sole novum. Quid ... ... divitias? cur frustra laboratis? cur fundatis ... ... edificantes domos. congregantes frumentum et thesauros frustra. facientes vobis nomen vanum.

ps.

gen. 1o.

Jo. 8.

Jo. 10.

eccl. 24.

exo. 33.

ad ro. 9.

Job 9.

ps.

Jo. 10.

eccl. 1o.

nunc tractans de maerore et regimine [illegible] flo-
rentiam. [illegible] ulterius ascende. et non respicere quia omnia h[ec]
[illegible] [illegible]. [illegible] immergere [illegible]. quasi bos ductus ad vi- (Prov. 7)
ctimam. et nescit quod de periculo anime illius agitur. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] placere. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]. quia servus non (Jo. 8)
manet in domo in eternum. [illegible] [illegible] [illegible]. et ideo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] minor
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] minor [illegible]
[illegible] [illegible] maior [illegible] minor [illegible]. [illegible] (1 ad Cor. 7)
[illegible] [illegible] [illegible] preterit enim figura huius mundi. [illegible]
[illegible] quia mors tollet a nobis omnia non poterit divitias [illegible]
[illegible]. O mors quam amara est memoria tua homini pacem habenti (Eccli. 41)
in substantiis suis. Quod sit gaudium est [illegible] memor [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. gaudebo in illis. et non [illegible]
memor mortis. [illegible] de aliquibus [illegible] audivi. quia [illegible]
[illegible] audire de morte nec [illegible] mortuos [illegible] honorare
funera. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] reprobationis [illegible]. Quos amo arguo. Sed (Apoc. 3)
quod [illegible] [illegible] [illegible] mors [illegible] non cogitabat. [illegible]
credebat [illegible] succidit [illegible]. dum adhuc ordirer suc- (Is. 38)
cidit me. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Liberemur [illegible]
hic [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]. non sunt condigne
passiones huius temporis ad futuram gloriam que revelabitur in nobis. Et (ad Ro. 8)
quod dictum est de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Secundum [illegible] [illegible] [illegible] dei
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] Dyonisius. ipsum est in nobis (Dyon. de cel. hyer.)
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] non [illegible] a nobis cogitari,
[illegible] ad [illegible] removendo ab eo [illegible] [illegible].
[illegible] non [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] de aliis [illegible]. [illegible]
[illegible] dei est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]. [illegible] nulla est [illegible]
[illegible]. quia apud deum non est transmutatio nec vicissitudinis (Iac. 1)

obumbratio. [illegible] [illegible] [illegible] immutabiles [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] dare quod non [illegible] [illegible] [illegible] aliquam [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] in inferno [illegible] et demones transmutantur [illegible]
[illegible] ad nimium calorem transeat ab aquis nivium. [illegible] (Iob. 24)
[illegible] [illegible] affectiones [illegible] quod [illegible] ad [illegible] [illegible]. et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] (in celum)
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] delectationes [illegible]
et [illegible]. [illegible] in delectationibus [illegible] non [illegible]. [illegible]
[illegible] felicem [illegible] [illegible] [illegible] divitias [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] voluptate [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
non habet [illegible] delectationes [illegible]. quia gaudebat in divitiis
non gaudebat [illegible] in [illegible] et [illegible]. [illegible] [illegible] delec-
tationes. [illegible] [illegible] [illegible] posset [illegible] reputari felix. [illegible]
et sic non erat felix. Sed quare [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] desperare. Sed in vita eterna non fit [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] stabiles
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] gloriam et leticiam. gaudium enim et leticiam (Is. 35)
obtinebunt et fugiet dolor et gemitus. divites [illegible]
et mali [illegible] qui voluerunt congregare divitias [illegible] (Is. 65)
et nefas [illegible]. Ecce igitur servi mei bibent et vos
sitietis. Ecce servi mei letabuntur et vos confundemini. Ecce
servi mei laudabunt pre exultatione cordis. et vos clamabi-
tis pre dolore cordis. Tertium [illegible] [illegible] [illegible]
perfecta possessio. perfectum enim [illegible] [illegible] nihil deest. et hoc
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] deest [illegible]. et sic solus deus est perfectus.
[illegible] [illegible] deest [illegible] [illegible] [illegible]. et [illegible] [illegible] perfecta
[illegible] deest [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]. Secundum hoc
solus [illegible] [illegible] [illegible] solus [illegible] perfectam [illegible] possessionem. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] perfectiores [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] (math. 6)
estote perfecti sicut et pater vester celestis perfectus est. [illegible]
[illegible] [illegible] deest [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]. Si divitias

68

[illegible] apud deum [illegible] [illegible] in aeternum [illegible] magis [illegible] [illegible] et gloria et operis [illegible]. Si quis [illegible] et honores apud deum [illegible] [illegible] honorabilis [illegible] [illegible] dei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Si quis delectationes apud deum [illegible]. Inebriabuntur ab ubertate domus tuae et torrente voluptatis tuae potabis eos. Si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod oculus non vidit nec auris audivit nec in cor hominis ascendit quae praeparavit deus his qui diligunt illum. In humanis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] periculis et [illegible] [illegible]. In [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] principibus et maioribus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rogare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potestate. Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Ergo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad vitam aeternam. Ecce [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] nobis vitam aeternam. Ecce deus [illegible] ecce [illegible] [illegible] [illegible]. Ecce rex tuus venit tibi mansuetus. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magis rex tuus [illegible] [illegible] venit [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mansuetus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] suis [illegible] vitam aeternam quae erat apud patrem. Erat enim [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] venit et ostendit eam nobis. [illegible] [illegible] [illegible] apparuit nobis. Apparuit [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] honoribus et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] venit ad nos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] venerunt nobis usque nunc [illegible] [illegible] omnium [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] domini dei [illegible] [illegible] vero corde in plenitudine fidei [illegible] corda a conscientia mala et abluti corpus aqua munda teneamus spei nostrae confessionem indeclinabilem. Fidelis enim est qui repromisit. Et consideremus invicem in provocationem caritatis et bonorum operum. Sic enim [illegible] [illegible] ad vitam aeternam quae erat apud patrem et apparuit nobis cum [illegible] [illegible] et vivit [illegible] [illegible] in saecula saeculorum amen.

Explicit sermo 6.

Quod vidimus et audivimus etc. Beatus Joannes discipulus dilectus domini nostri Jesu Christi [illegible] [illegible] testamenti [illegible] et [illegible] [illegible] ultimo [illegible] [illegible] discipulis suis dicens filioli praeceptum [illegible] et hoc est praeceptum meum ut diligatis invicem. Et mandatum novum do vobis ut diligatis invicem sicut dilexi vos. In hoc cognoscent omnes quia discipuli mei estis si dilectionem adinvicem habueritis. Cum magno affectu [illegible] diligebat ideo ut eam ad vitam aeternam traheret [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et eam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et accenderet ad amorem [illegible] et [illegible] illam [illegible] et [illegible]. Ostendit enim [illegible] [illegible] [illegible] verbum dei. Et hanc vitam [illegible] nobis [illegible] manifestavit per carnem [illegible] et [illegible] et [illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible] dicens annuntiamus vobis vitam aeternam illam quae erat apud patrem et apparuit nobis. Aeternam [illegible] illam [illegible] [illegible] et quia erat [illegible] possessio et quia erat [illegible] [illegible] et quia non habebat finem. [illegible] [illegible] beatus Joannes [illegible] annuntiamus vobis ut et vos societatem habeatis nobiscum. In [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ostendit [illegible] caritatem quae de corde puro procedit et conscientia bona et fide non ficta. [illegible] [illegible] [illegible] erat caritas [illegible] [illegible] erat finis et [illegible] praecepti. [illegible] enim [illegible] finis praecepti est caritas de corde puro et conscientia bona et fide

non ficta. ostendit et solicitudinem quam habet pro aliorum salute et eorum utilitate. Item et cum hiis ostendit dulcedinem inter(n)e ut magis quam prius accendat affectum illorum gloriose (?) solebat. Primo enim suam caritatem sinceram ostendit dum dicit quod hoc esset amicitia non pro aliquo temporali commodo sed ut ipsi habeant cum eis in tanto bono societatem. Quidam enim verbum predicant ut lucrentur. Quidam de ventre. Quidam propter inanem gloriam. Quidam propter aliquam aliorum utilitatem sicut dicit apostolus. Quidam quod etiam propter invidiam et contentionem. Quidam autem et propter bonam voluntatem Christum predicant. Sed apostolus nobis predicant ex more caritatis ut scilicet sint participes glorie eterne cum ipso et patre et filio eius Christo. In quo vere possumus cognoscere ipsum diligendum esse proximum. Diligendum est enim hoc modo ut ei volumus bonum verum iuste et recte scilicet et oppositum quod est verum bonum et bonum. Unde ipse Joannes desyderat eis verum eternam. Vide quod quo diligis si es verus amicus si propter verum utilitatem aut delectationem nudum deus diligis. In nostro tempore fallax sic scriptum est. Est amicus socius mense et non permanebit in die necessitatis. Tu ergo caue et probes amicum. Vide quod diligeris si est alia vera eternam. Ne credas omnibus. Est enim amicus secundum tempus suum et non permanebit in die tribulationis. Et quia pauci inveniuntur qui velint verum bonum. Etiam enim patres diligunt filios. Omnes enim diligere recte et iuste id est ordinate ut primo velles vitam eternam eis deinde virtutes morales deinde alia deinde sanitatem deinde exteriora. Et quia prius volunt minora bona quam maiora. Hodie autem de solo de divitiis eis est cura. Si enim laudant si lucrantur si faciant mala sed si filii sunt bonum amatores non curant et adeo omnes sunt potius inimici quam amici. Ergo ne confidas de aliis. Pauci enim diligunt iuste et sancte id est propter deum sed propter se. Ideo bene dicitur. Nolite credere amico et nolite confidere in duce. Ab ea que dormit in sinu tuo custodi claustra oris tui. Quia filius contumeliam facit patri. Et filia consurgit adversus matrem suam et nurus adversus socrum suam et inimici hominis domestici eius. Ergo sola dicta quod sequitur dicitur. Ego autem ad dominum aspiciam expectabo deum salvatorem meum. Hoc ergo quia per amico. Quia amicus fidelis protectio fortis. Qui autem invenit illum invenit thesaurum. Item. Amico fideli nulla est comparatio et non est digna ponderatio auri et argenti contra bonitatem fidei illius.

ad phi. p°

ecc°. 6.

6.

michee. ult°

ecc°. 6.

6.

Item. Amicus fidelis medicamentum vite et immortalitatis. Idem probat amicum. Si possides amicum in temptatione posside eum et ne facile credas ei. Verbum non consiliari cum omnibus. Multi pacifici sint tibi consiliarius sit tibi unus de mille. Verum amicus debemus potius amare et benefacere quam amari. Quod quia vere diligere proximum non solum velle ei bonum sed et facere et impendere caritatis suum usque ad inimicos. Non solum exteriora bona sed et maiora impendendo et corripiendo ad bonitatem deducendo. Non solum cum blandiciis sed et cum asperitate. Corripe igitur amicum ne forte non intellexerit et dicat non feci aut si fecerit ne iterum addat facere. Hodie igitur Joannes ostendit nobis suam caritatem et magnam in solicitudine quam enim considerat duritiam cordis vestri et infidelitatem sepe repetit quod vidimus et audivimus. Quia dicitur nolite esse incredulos quia nobis annunciare verum cum magis testimonium certe video vos incredulos. Quare quia non quaeritis responsum (?) Christus. Quare vos non creditis quia nolebatis gloriam quaeritis. Omnes volunt super eum et dicunt virgo (?) alter et superior. Sic dixit vobis. Et quod dicit evangelista. Quomodo igitur vos potestis credere qui gloriam ab invicem accipitis et gloriam que a solo deo est non queritis.

magis hoc deo volentes et dicit Ihesus si lucrum est quod non creditis videti ... quia nobis quod non sustinent labores nostros propter lucrum. Ecce circuit terras mare et arida ut lucremini quod animas. Ecce sustinent mare absentiam periculorum sperans se usque lucrari. Ecce ille conducat aliqua divicias ut lucretur et pericula se mittere quare quia fidem habet de lucro. Si ergo propter hanc fidem tanta homo patitur non est mirum si credit vitam eternam quam maiora paterentur. Respice martyres que passi sunt quia veram fidem habebant. Fide moyses grandis factus negavit se esse filium filie pharaonis magis eligens affligi cum populo dei quam temporalis peccati habere iocunditatem. Maiores divitias estimans thesauro egyptiorum improperium Christi. Aspiciebat enim in remunerationem. Idcirco hiis Joannes solicitus de salute nostra sepe repetit quod audivimus et vidimus. Nos autem audimus eius testimonium et non credimus. Ecce quod respondit nos habemus quod in evangelio matheus legitur. Dominus enim cum ambularet secus mare vocavit andream et petrum iacobum et iohannem qui statim relictis omnibus secuti sunt eum. Certe non viderunt adhuc eum

6.

6.

6.

ecc°. 19.

jo. 4

ad he. 11.

miracula fecerit. nec adhuc uiderat de primo etate retributionis et tamen ad amorem domini perpetuo sequitur. non solum sequendo sed etiam eo quod uidebatur possidere oblitus est. Et nos et miracula eius si non uidemus audiuimus et scimus et per ora predicatorum quottidie audiuimus. et flagellis ultrix aeternum. et minas aspectorum deterream et tamen sequi contemnimus. Ecce et dicit glosa. in celo iam sedet qui nos uocat et uidemus mirabilia gentium conuersorum. uidemus quod totus mundus stratus [illegible]. et dies iudicii denuntiat appropinquare. et tamen superba mens nostra non uult hec sponte discere quod quottidie perdit inuita. Quid quam dicimus in die iudicii qui nec preceptis nec [illegible] flectimur. in nobis completum est dictum. Hec est gens que non audiuit uocem domini dei sui nec recepit disciplinam. periit fides et ablata est de ore eorum.

Jer. 7.

Quare non consideratis hoc tempus. nonne uidetis quod deus interius nos admonet ut non diligatis mundum. nec ea que in mundo sunt. uos autem credere non uultis ubi est [illegible] foris dicitis hoc debere fieri et laudatis et [illegible] et mundum contemnitis. sed in eo floret in uobis mundus et opere et desiderio sequimini. quia hic populus labiis me honorat cor autem eorum longe est a me. propterea per uobis solerter ex euangelio affirmamus nobis eternam uitam in futuro. Suggerimus et dulcedinem dicimus et societatem beatam nobis esse [illegible]. dulcius societate sanctorum in qua societas est omni sanctitate plena. Quidam enim sunt socii ad malum. sicut [illegible] hodie [illegible] in nobis et [illegible] mala fecerunt. Omnis enim qui male agit odit lucem et non uenit ad lucem ut non arguantur opera eius. Alii sunt socii in negotiationibus sed hec societas ultra habet solicitudines secularis ultras suspectiones. Alii in sancta. alii in [illegible] et hec melior. sed [illegible] ultra societas [illegible] dulcedinem. in societate autem sanctorum [illegible] malum nulla solicitudo nullus timor. omnis [illegible] in uno quod sufficit omnibus [illegible]. posuit fines tuos pacem et adipe frumenti satiat te. Et non [illegible] dicitis quod societas est uera. uos estis pusillores et quotidie afflicti usque in hanc horam et esurimus et sitimus et nudi sumus et colaphis cedimur et instabiles sumus et laboramus operantes manibus nostris. tamquam purgamenta huius mundi facti sumus omnium peripsema usque adhuc.

Jo. 3.

ps.

pa ad Cor. 4.

deus suggerit et societas nostra sit cum patre et cum filio eius Jesu Christo. Cum patre enim. cum patre et filio et uiro. Dulcis quoque societas sanctorum inexplicabilis. [illegible] non dicat ut sunt [illegible] sunt socii. quam benigni qui est deus qui [illegible] nos ut participes sue beatitudinis faciat filios. [illegible] abstergit lacrymas filiorum. absterget enim deus omnem lacrymam ab oculis sanctorum. Currit enim ad pueros flentes. sed ipse consolatur eos sicut ipse dicit. ego ego ipse consolabor uos. [illegible] euntes ibant et flebant mittentes semina sua. uenientes autem uenient cum exultatione portantes manipulos suos. [illegible] deus blanditur sicut pater filio suo paruo. [illegible] ad ubera portabimini et super genua blandientur uobis. quomodo si cui mater blandiatur ita et ego consolabor uos et in Jerusalem consolabimini. Videbitis et gaudebit cor uestrum. et ossa uestra quasi herba germinabunt. Et stillabunt montes dulcedinem et omnes colles culti erunt. [illegible] nobis [illegible] hereditatem supernam. quam non aliud quam ipse deus [illegible] dixit ego merces tua magna nimis. Preterea habebis societatem cum filio. cum illo in quo et per quem omnia facta sunt. et gaudium magnum habebis [illegible] splendor glorie et figura substantie eius portansque omnia uerbo uirtutis sue. in quo sunt omnes thesauri sapientie et scientie absconditi. Qui est rex regum et dominus dominantium. et sacerdos in eternum secundum ordinem melchisedech. quia in ipso inhabitat omnis plenitudo diuinitatis corporaliter. Constitutus super omnem principatum et potestatem et dominationem et uirtutem. et omne nomen quod nominatur non solum in hoc seculo sed etiam in futuro. Hic [illegible] saluator tuus in quo [illegible] gaudebis. [illegible] uidebis quod per amorem tuum carnem suscepit et pro te laborauit et [illegible] tunc enim mirabitur et dilatabitur cor tuum. Et eris corona glorie in manu domini et diadema regni in manu dei tui. non uocaberis ultra derelicta. uocabit enim te filium dei [illegible] per quem facti sunt filii patris [illegible]. [illegible] societate spiritus sancti a quo accepisti habundantiam gratiarum et flumina pacis. tunc exultabis et laudabis et non cessabit gratiarum actio ab ore tuo. Videbis cum deo tuo milia milium ministrantium et omnes laudabunt et gratias agent. Exultabunt enim sancti in gloria letabuntur in cubilibus suis. exultationes dei in gutture eorum. [illegible] consolamini [illegible] et [illegible] hec [illegible]. [illegible]

apoc. 21.

Is. 51.

ps.

Is. ult°

Amos ult°

ad he. p°

ad Col. 2.

apoc. 19

ps.

ad Col. 2.

ad eph. p°

Is. 62.

ps.

Is. 48.

audiendum facit [illegible]. et efficitur usque ad extrema terre.
gaudete fratres quia tanta gloria non frustra laboravimus bonis [illegible]
qui [illegible]. Et hec scribimus vobis ut gaudeatis et gaudium
vestrum sit plenum. Si enim non gauderes scis quod non sperares.
Spes enim de tanto bono gaudium generat unde [illegible] spe gaudentes.
Sed forte dicis non spero quia vitam non [illegible]. Si nolo despe-
rare ubi sunt tot remedia. [illegible] sanguis christi [illegible]
enim [illegible] cum adhuc inimici essemus [illegible] mortuus est.
[illegible] noli [illegible] de tua [illegible]. Si consurge consurge et
[illegible] de pulvere. consurge sede [illegible]. Solve vincula
colli tui captiva filia Syon quia hec dicit dominus. gratis
venundati estis et sine argento redimemini. Si enim
cogitas ista meditabiliter gaudebis. et gaudium tuum erit
plenum. non enim gaudium huius mundi est plenum quia est semper
mixtum doloribus. unde Salomon dicebat. Risum reputavi
errorem et gaudio dixi quid frustra deciperis. Et in proverbiis.
Risus dolore miscebitur et extrema gaudii luctus occupat.
gaudium autem hoc serenum est et magnum. et luctu occupatur
sed [illegible] gaudium [illegible]. et hoc gaudium
nemo tollet a vobis ut non solum [illegible] [illegible] domini [illegible]
[illegible] et in [illegible] ubi ait. Iterum videbo vos et gaudebit
cor vestrum et gaudium vestrum nemo tollet a vobis. Unde
Iacobus ait. Omne gaudium existimate fratres cum in varias
temptationes incideritis. Unde et apostoli ibant gaudentes in tribula-
tionibus et nihil poterat auferre ab eis gaudium [illegible]. Ibant
enim apostoli gaudentes a conspectu concilii quoniam digni [illegible]
[illegible] manifestum [illegible] in [illegible] apostolo cuius hodie [illegible]
celebramus. gaudens est enim videns crucem sibi parari. [illegible]
[illegible] ut et sic posset [illegible] ad societatem [illegible]
angelorum [illegible] et patris et filii et spiritus sancti [illegible] qui est
super omnia deus benedictus in secula seculorum amen.

Explicit sermo [illegible].

Et hec est annuntiatio [illegible] Caritatis puri cordis
et [illegible] caritatis ac dulcedinis exhortationis beati
Ioannis apostoli et evangeliste discipuli dilecti domini nostri Iesu christi [illegible]

ad Ro. 12
ad Ro. 5.
Is. 51.
Eccl. 2.
Pro. 14.
Io. 16.
Iac. 1.
Actu. 5.

[illegible] sincere [illegible] exponere conati sunt. Cari-
tatis quidem cordis sinceri. quia [illegible] [illegible] tempore [illegible] sin-
ceritatis erga nos dilectionem [illegible] nobis [illegible] eternam [illegible]
et per validis testimoniis in eis fidem cor nostrum confirmando. Sole-
[illegible] quia timor de cordis nostri duritia et torpore ac
negligentia [illegible] testimonium et arcti fidem [illegible]
te nostra confirmet. Dulcedinis quia nobis [illegible] ista et [illegible]
[illegible] [illegible] societatem et societas nostra sit cum patre et
cum filio et spiritu sancto. Et hoc invitat nobis ut gaudeamus et
gaudium nostrum sit plenum. Postquam [illegible] desyderium nostrum
ad amorem tante glorie [illegible] tradere [illegible] ad eam [illegible]
[illegible]. [illegible] quia nobis [illegible] prosequendo huiusmodi per-
[illegible] [illegible] afferre et illo [illegible] vestris [illegible]. Sed quia
[illegible] [illegible] documenta de audienda missa
in hac die dominica tradere [illegible] exponere [illegible].
Sed [illegible] damna [illegible] vestris. [illegible]
[illegible] nostrum [illegible]. Cum enim vitam eternam desyderemus. et [illegible]
[illegible] [illegible] ad eam [illegible] nobis [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] pervenire. non est
[illegible] [illegible] quod illa sint [illegible] domini precepta sunt. Pre-
cepta enim Ioannis observare debemus non quia Ioannis sed quia
domini sunt. Dicit enim Ioannes [illegible] cum propheta. Ligua mea
calamus scribe velociter scribentis. hoc [illegible] de missa
[illegible] vitam eternam. [illegible] [illegible] [illegible] manducaverit
hunc panem vivet in eternum. Ego igitur sum panis vivus. Quia
autem tempus breve est et ea que deus dici deberent de missa lon-
gissima sunt [illegible] sufficeret [illegible] tempus. [illegible] aliqua pauca de
[illegible] [illegible] ut et [illegible] [illegible] et [illegible] for-
[illegible] retineant et [illegible] libentius observent. [illegible] quod in [illegible]
[illegible] declaranda circa audiendam missam. primum est de directione
intentionis. ut scilicet sciat homo quid debet intendere et cogitare cum
accedit ad missam. Secundum est compositio corporis. ut sciat
se corporaliter disponere dum audit missam. Tertium est [illegible]
ut sciat quid debeat orare aut contemplari dum audit [illegible].
Sed forte aliquis dicet non [illegible] ista [illegible] docere
quia [illegible] [illegible] [illegible] discere. Sed ego illis respon-
deo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in via dei
in [illegible] [illegible] facti estis videlicet. Et enim ut dicit apostolus cum
deberetis magistri esse propter tempus rursum indigetis ut vos doceamini.

po.
Io. 6.
[illegible] [illegible].
ad He. 5.

q fuit i forma cibi excordii sinceri dei. et facti estis qui
lacte opus est no solido cibo. Insuper recordare ut tu q sapiens
es q oportet parvulos credere. declaratio igitur sermonum [ps.]
tuorum illuminat et intellectum dat parvulis. non ne xpus par-
vulos suscepit et benedixit dicens sinite parvulos venire ad
me. et videte ne contemnatis unum ex his pusillis. Et certe [math. 18.]
nisi conversi fueritis et efficiamini sicut parvuli non intrabitis
in regnum celorum. Unde apostolus dicit si quis videtur inter vos sapiens esse in hoc
seculo stultus fiat ut sit sapiens. Itaque oportet infirmos et [p.a ad Cor. 3]
parvulos credere. unde et xpus pavit quinque millia hominum
non infirmis et parvulis. unde apostolus dicit corinthiis. tamquam parvulis
in xpo lac potum dedi vobis non escam. [p.a ad Cor. 3.] Sed quis est dicit iste q audi-
vit te pauci sunt etiam eorum qui non audiunt. et quid nunc propter hoc
desistis. recordare quod in illis finibus fuerunt postea fuit modi-
cum fermentum et totam fermentavit massam. Item alios docebit
ut contineat catenam trahat. et q audit dicat veni. et
si dicis erant et isti qui sunt in presenti. hoc ego non credo. quia
verbum meum non revertetur ad me vacuum dicit dominus. Sed dicis [Is. 55]
pauci obsequebantur q dicis. quid igitur desistis nec etiam sic enim unus
[illegible] obsequit magis lucrum fecit. ille enim rogabit pro me
apud deum et erit defensio mea. Si igitur contritus contritum te-
ne et posito pro nullo contemnas. cum meo domine meo contritum. [hebr. 13. pro.]
Itaque incipiam considerare de diversitate intentionis hominum acce-
dentium ad missam. et quero a vobis fratres quid credentes quando ad
missas acceditis. puto ego paucos esse qui hoc sciant. in veritate
propter simplicitatem [illegible] omnes instructi sunt in his ut q quid ad deum pertinet
videtis. Contendit ad missam accedentium et nescitis quare fuit
hoc factum. Puto quod impleret omnia ex precepto hoc missam tractavi.
primo propter gratiarum actionem. 2o propter remissionis oblationem. 3o propter
nostre coronam. Gratia enim primo quod quasi vivit morale accipere
...et quod hoc beneficiis beneficiorum recompensat ut laudando et
gratias agendo et beneficium recognoscendo ut et benefaciendo.
ubi et ingrati benefactori quod quasi beneficium et non recognoscat
vel non laudet et merito magis se vituperet. Sic et hoc hominibus
accidit. quia quod erit hoc non laudant beneficia dei et non
recognoscunt [illegible] sunt omnia et beneficia [illegible] nullum maius est
propter quod beneficium incarnationis et passionis xpi. quia maiorem
hac dilectionem nemo habet quam ut animam suam ponat quis pro
amicis suis. [Jo. 15.] Ergo nos quod deberemus semper gratias agere
et laudare deum. non ne sicut hoc in memoriam et dicere
cum propheta. misericordias domini in eternum cantabo. Deus ergo ne memo-
ria excederet instituit hoc sacramentum. memoriam fecit mirabilium [ps. ps.]

suorum misericors et miserator dominus escam dedit timentibus se. Et
dominus dixit. hec quotienscumque feceritis in mei memoriam facietis. Et hoc in-
dicant vestes sacerdotis que signant passionem xpi. Amictus enim vellum quo
velaverunt oculos xpi. camisia vestem qua illusit eum herodes. corda seu
zona flagellum. manipulus funes quibus ligatus est. orarium seu stola
iugum crucis quam portavit ad locum. casula vestem purpuream
in qua delusus est a iudeis. quod accedit ad altare sicut accessit ad montem
calvarie [illegible] omnes passionis portans. et certa omnia bene sunt si-
gnificantia q non est discurrere per singula. Itaque unde quod videtis
ad gratias agendum sic. enim primo ad recolendum beneficium. memoria memor [rom. 3.]
ero et tabescet in me anima mea. 2o ad laudandum et
gratias agendum. Quid retribuam domino pro omnibus que retribuit mihi. Et hoc est [ps.]
magnum sacrificium apud deum quod honorat deum. Sacrificium laudis ho- [ps.]
norificabit me et illic iter quo ostendam illi salutare. Sed quid
dicam de vobis curiosi qui acceditis ad hanc memoriam cum
pluribus vestibus cum pompis et maxime mulieres. non ad gratias agendum
sed ut videantur ab hominibus. ideo dominus conqueritur de vobis dicens. Cum [Is. p.o]
veniretis ante conspectum meum quis quesivit hec de manibus vestris
ut ambularetis in atriis meis. vos enim sacrificatis diabolo
et gaudet de vobis. quia enim bonum pro gratias agere amico q
facit ea q displicent sibi. ideo dominus dicit. ne offeratis ultra [Is. p.o]
sacrificium frustra. incensum abhominatio est mihi. 2o acceditis propter
remissionis oblationem. Dicit enim fratres non ne contendit peccatum [2.o propter patientia alt[illegible] in corone]
et contra deum peccavimus et propter iniquitates nostras dicamus cum propheta. non est [mam]
sanitas in carne mea a facie ire tue non est pax ossibus meis [peccatum ps. [illegible] mamma]
a facie peccatorum meorum. et nullus scit si est in statu gratie. [ante meus [illegible]ntiplica te in pacie]
nescit homo utrum odio vel amore dignus sit sed omnia in futurum reser- [eccl. 9.]
vantur incerta. Scimus et quia sit vita nostra brevis est et ne-
scimus certum eius finis. nescit homo finem suum sed sicut pisces qui [eccl. 9]
capiuntur hamo et aves laqueo comprehenduntur sic capiuntur homines in tempore
malo. Nihil est periculosius et magis horrendum quam mori in peccato
mortali. quia horrendum est incidere in manus dei viventis. Sed [ad he. 10]
ista fratres contingamus [illegible] q peccavimus [illegible] sanum in sufficiens [pero tanto [illegible]]
te ponimus exerceamus magis pecca [illegible]. et q non sumus certi [[illegible] ciaschun [illegible]]
de vita [illegible] et q horrendum est dei incidere [[illegible] leo [illegible]]
[illegible]. Certe nihil est periculosius vita nostra. [illegible] ad deum cum [e per [illegible] o dio]
lacrymis recurrere. et quia nos non sumus sufficientes ad [[illegible] illo dou[illegible]]
placandum eum cum simus magis idonei ad excitandum iram eius. [quanto e [illegible]]
ab hebere sacrificium in gratum in odorem suavitatis. hoc est ut huius [e [illegible] mio posso far [illegible]]
sacramento. Ideo quod accedimus ad missam ut ante conspectum dei [[illegible] a]
ponamus passionem domini nostri ihesu xpi ut videndo hoc sacrificium fiat [procurarlo [illegible]]

d

placabiles nobis. Recordamini fratres quod deus pepigit fedus
cum universa carne ut non deleret eam penitus quod signum federis
in celo scilicet arcum videtis. dicebat enim cum videro illum arcum
debeo federis mei et non delebo universam carnem. hic arcus
constat ex colore rubeo et viridi et [illegible] et rubeum et viridem
albescit. hic ergo est deus homo. viridem est divinitas in qua sunt pascua
eterne [illegible]. rubedo enim sanguinis passionis rubicunda
albedo non absque ullo peccato. Ita ergo deus cum [illegible] deseruit iudicis
arcum istum id est deum hominem mollescit sic se transfert ignis et aqua
fugerent et perdent vias suas. Igitur ad missas vadis
ad hoc vadis ut ponas arcum in nubibus ante oculos dei ut reddas
illum fiat et placabilis. Sed certe fratres quod vadimus ad missas
et circa nobilitatem considerationem. nunc autem ut eis certo et volo-
cet missa dicatur. [illegible] non certo [illegible] cum magis labo-
ret per diversas passiones transeundo. ergo debes cum magna consideratione
[illegible] et [illegible] solemniter audire et celebrare sacerdoti. Sed
audio te dicentem negotium [illegible] ardua. At deus enim quod maius
negotium et magis necessarium est [illegible]. Aliud enim maius est isto quod
nobis est maius in quo negotieris. hic tractatur corpus christi et conspi-
citur maiestatem dei. nihil est magis necessarium quod de salute tu-
a agere. per hoc enim ab eterna morte liberaris et ad eternam salutem
vadis. Cum ergo estis adeo stulti o sacerdotes et cives ut tantum
sacrificium tamque magnum et necessarium nobis cum modica reverentia et
devotione tractetis. de vobis enim dicit dominus. Non est michi
voluntas in vobis dicit dominus. et munus non suscipiam de manu
vestra. Kalendas vestras et solennitates vestras
odivit anima mea facta sunt michi molesta laboravi sustinens.
Et dico vobis cum [illegible] omnes quia vos estis causa huius mali.
qui filios vestros et nepotes et amicos vestros facitis sacerdotes [illegible]
bestias tamen. et sunt ignari litere et filii gehenne. In actu
dentes ad coronam. Primo christiani ut fertur [illegible] habentes
panes [illegible] sumebant. sed postea deficiente caritate tribus diebus
dominicis communicabant. deinde adhuc magis deficiente in magnis so-
lennitatibus. nunc autem vix per preceptum constricti communicant semel
et tunc cum modica reverentia et devotione et sine fructu.
cum tamen verum debeamus quotidie assumere vel laudo vel vitu-
pero. Quid non laudo? quia non habetis devotionem et reverentiam quam
debetis habere. Scio quod sunt boni christiani. et non solum non reprehendo
sed et laudabo. Sed vix semel in anno potestis vestre disponere et
ad [illegible] perceptionem pure quod vel semel [illegible] anni se facere vero
fere nunquam. sed dicitis michi quia non timetis perceptionem sed [illegible]
honorationem. nolatis enim [illegible]. Sed vide quod dicat sancti
preces. audit enim in decretis. Seculares qui in natali domini. Pascha

Gene. 9

malach. 1

Isa. 1

de con. d. 2. c. Quotidie.

Eccl. d. 2. c. Seculares.

post in nubibus qui [illegible]
[illegible] et tunc datum [illegible]
Igitur

cum assimilabo [illegible]
non sobris [illegible]
[illegible] videns et
[illegible] gelo iusti [illegible]
[illegible] expectatis

si ob delicti gratiam [illegible]
habilitate [illegible] abstin[illegible]

et penitentia non communicat catholicus non credatur nec inter
catholicos habeatur. Sed ergo adeo tenuis defecit ut non possis
quotidie communicare sacramentaliter. saltem accipe communionem spiritua-
lem quam ad missas accedis sacerdote quia es membrum unius corporis sa-
cerdote offerente. sacerdos enim et christiani faciunt unum corpus. Unde dicitur
in canone. Memento domine famulorum famularumque tuarum et
omnium circumstantium quorum tibi fides cognita est et nota devotio
pro quibus tibi offerimus. vel qui tibi offerunt hoc sacrificium laudis. Per que
verba ostendit [illegible] se nobiscum et nos per eum offerre sacrificium
et ideo cum sumit sacramentum et nos sumimus spiritualiter sicut
cibus ab ore trahitur ad cetera membra. si ergo sis membrum sa-
num et bene dispositum potest et quod magnum emolumentum recipies
et plus aliquando quam sacerdos. [struck] tunc vespertinas sacerdotes si
est malus. quia et si ipse non de gratia hauriat tu tamen per eum hau-
ries. nam et vinum per fistulam plumbeam vel ligneam pervenit
[illegible] et fistula non bibet. Si autem sis membrum putridum. certe
non recipies. sicut enim palmes non potest ferre fructum nisi
manserit in vite. Et [illegible] si quis in me non manserit mittetur foras
sicut palmes et arescet. et colliget eum et in ignem mittet
et ardet. Videtis ergo qualiter accedere debeatis ad hoc sacramentum
sine peccato mortali. et prius non requiritur de necessitate actualis
contritio quod secundum hoc accedet spiritualiter per sacramentum misse audiendi tamen
[illegible] contritio peccatorum. alias nullum capiet fructum. Tunc et
necessarium est tibi sicut cibus corporalis. quotidie enim deficimus et
ideo indigemus quotidiano cibo. Sed certe dicitis salvi fi-
eremus bene videntur. Quid enim dicemus de istis qui accedunt
et non habent mundam conscientiam sed sunt in proposito peccandi. Sed quid de illis
qui veniunt ut peccent scilicet ad videndum amorem [illegible] in ipsis et fi-
nis [illegible] impii quia nullam habent fidem et reverentiam ad sacramentum. fatui
qui non timent videre principem. [illegible] coram principe et iudice suo
faceres rem dignam morte [illegible]. quia ergo in hoc loco non timetis.
qui non punit in presenti. Estimas autem o homo [struck] quia
tu effugies iudicium dei. An divitias bonitatis eius et pa-
tientie et longanimitatis contemnis? ignoras quoniam benignitas dei ad
penitentiam te adducit? Secundum autem duritiam tuam et impenitens cor the-
saurizas tibi iram in die ire et revelationis iusti iudicii dei
qui reddet unicuique secundum opera sua. Ecce vere quomodo intentione
debetis ire ad audiendas missas. scilicet ut gratias agatis deo de tanto
beneficio. ut offeratis sacrificium deo in odorem suavitatis
pro peccatis vestris. ut sumatis sacramentum sacerdotis saltem spiritualiter.
Cum ista ergo et quanta reverentia debetis assistere sacerdoti. Puer at

Canon

In sermone [illegible] Jo. 15.

ad Ro. 2.

q 2o loco bene de ista materia q de eodem corpore. circa
quam tria os videre. p de distantia corporali ad sacerdotem. 2o de
ordine. 3o de reverentia corporali. Quantum ad p q i hac non
omnes fratres qui stant cum sacerdotem cum q cum respondent
i officio. quidam a latere quidam post tergum. Credo e qd sit istorum
melior pars. ubi nota p. q tabernaculum moysi et sancto
templum Salomonis erat distinctum in sancta sanctorum i quo non ingre-
diebatur n summus sacerdos sol i anno. et i sancta ingre-
diebantur sacerdotes etc. et i atrium i q erant laici. populus autem
a longe respiciebat sed porticibus viri per se et mulieres per se.
Ergo dico q non deberes stare contra sacerdotem qui ipse dicit.
p q sic estis i sancta sanctorum. q hoc i sacrario q erat anngo
qualis erat sancta archa q erat fig. x. 2o autem e q et avens.
2o q pp reverentiam q debes stare a longe tamquam peccator sic pu-
blicanus et dicere propitius esto m peccatori. putas ne te ita
mundum e ut posses [illegible] videlicet stare coram xo. 3
pp figura. nam sacerdos e caput uos et membra. si q manus
et pes esset superior capite qd non est 3o monstrum. 4o pp
sacerdotem ne ipsum impedias ab ordine [illegible] et loquendo
et ab aspectu sponsi. pudet n. cum coram te sponsam oscu-
lari et deberet fieri cum sponsis et complexiones. 5o
pp te ipsum q ordo sacerdotis e g[illegible]. si q sponsis cum non
habet officium. illo go non deberes stare cum fratrem sa-
cerdotis. ideo altaria deberent esse disposita ut nullus po-
sset accedere q sed non deberes stare a latere. q et
quod vo e q uos q et sic estis i sancta sanctorum. 2o et q
estis membra xpo. x. 3o q q omnipotens eminent membris. 4o
inde q et sic sacerdos u e ociosus. et 5o sed q impedes
ab orone. pt et 6o ratio. q videmus i humanis q fami-
lia non stat a latere domini existentis. sacerdos autem gerit personam x. cum
debes cum reverentia sic xo. Miror q quidam vos i hijs duobus
maxime deficiatis. p q statis simul. no et timeo q pp com-
esitatem fratris. tamen vos estis potius cives curiosi et
suspiciosi. et ad omnem novitatem moventi. 2o q nullam
habetis reverentiam ad sacerdotes q dicitis non gustat missa i sum-
ptione cum in q non sum principis. si dic in quo tangere xo. quod
estis ipse cum faciat an corpore. Ad 2m forte dicetis. non e
consuetudo apud nos. q male. Se n. non ultra uos timere ho-
norare saltem honorate sacerdotis dei. Sed qd dicam q facto
est tanquam famulos mactat. non placet eis honorabilem sedem. At
Innocentius 3 reprehendit imperatorem constantinopolitanum q sui
episcopo et patriarche n tribuebat honorem debitum. sed tribuebat ei
sedere sed scabello pedum suorum ad partem sinistram cum alij reges
et principes stent suis episcopis et archiepiscopis assignat et eis veni-
rabilem sedem assignet. non digni e virgam spirituale q

ex. de maio. et
ob. c. Solite.

[illegible]. Unde constantinus imperator venerat [illegible] papam domini et
[illegible] i domum. d. 96. c. Bene. et i c. sequenti dicitur q si
videret clericum vel monachum peccantem cooperiret cum pallio
suo ne videretur ab alijs. et legitur i tripartita hystoria q congre-
gatis episcopis i concilio niceno ingressus e constantinus et stetit i
ultimo loco et sedere licentia petijt. Hic autem e obedientiam po-
testati q qui n placet deo n honorat episcopos n sacerdotes.
et si peccant ab omnibus infamantur. Sed contra q et ipsi sunt boni
cum et q publice peccant et ponunt scriptos i contemptu hominum.
qd dominus prohibet dicens. vos estis sal terre. qd si sal eva-
nuerit i q salietur. idest si vos [illegible] potestis devotionem
et caritatem quo poteris alios inflammare. ad nihilum valet
ultra n ut mittatur foras et conculcetur ab hominibus. mittatur
foras qui ab officijs absoluitur. vel cum rebellantium hominum ponitur
et ab eis conculcatur. Vos ergo cives i mundo peccatis.
q deberis honorare i eis xm. Sed q legi simonem pera-
xum q crediderunt et hec cum transijt nomen simonem esse
interruptum i sequenti m. dicitur deo date perfectionem. Itaque
fratres debetis cum magis reverentia ad missam audiendam ac-
cedere et obedientiam debitam non colloquimini sic docebo i
sequenti sermone adiuvantibus nobis orationibus vestris apud
dominum nostrum ihesum xpm q cum deo benedictus i secula amen.

d. 96. Bene.

Tripartita.

Math. 5.

Explicit s. 8.

P

romissio vestris caritatibus factum dominica vii et nunc solum
cogit nos et [illegible] orationem apostolo beati Joannis iterare.
Sed n. hoc est nobis et et gratum et utile et deo cum
gestum nro no displacere et sermone peracto sequenti co-
ngregatis et ea q supra diximus ad memoriam reducere et qd
cepi ad perfectionem et finem perducere curabor. Dixi
in alijs et causis principalibus hominum fidelium ad missam acce-
dere. p ut gratias referant deo de incarnatione et passione be-
neficio. 2o ut q suis peccatis hostiam offerat deo. 3o ut
saltem spiritualiter communionem sumat. Probavimus sunt ipsum non
debere ante faciem sacerdotis se ponere, nec a latere ei stare.
eo vs q n debet ee i sancta sanctorum. et q n ds presumere
ubi stare pp reverentiam xi. et ne membrum sum perdat caput
hoc e sacerdotem ne et ipsum impediat ab orone. et ut ipsum
sacerdotem venerentur. quis hodie fiunt i nulla sunt reverentia
sacerdotis. Quem autem propositum declarare qua deberet

est distincta inter populum et sacerdotem. Et quis ordo est tenendus
a populo dum missas audit et qua reverentia audire debet
[illegible] et promissionem declarare qualiter ibi est orandum vel
contemplandum. postquam probavimus non esse stultum ante sacerdotem
neque altare resistere ut etiam per ordinem ostendamus
primo quod occurrit declarando quomodo distincta debet esse inter
populum et sacerdotem. Ut que melius hoc intelligatis et possitis
quantum decorem omnibus locis et ecclesiis aptari reducendo ad
memoriam divisionem tabernaculi moysi quod dividebatur in
sancta sanctorum et sancta et atrium. Ubi quia erat in sancta
sanctorum empium altare cum gradibus ad similitudinem cum uno
gradu super quo stat sacerdos celebrans missam. sicut
quia solus sacerdos ingrediebatur in sancta sanctorum ita non preter celo-
brantem nullus debet illum gradum pertingere nisi minister
nisi in necessitate et raro. Ubi nota tu minister qui non debes
semper stare circa altare nisi quando impedis sacerdotem tu quia
locus ille nimis sanctus est et est locus sacerdotis. si debes [illegible]
[illegible] ut non sit in necessitate [illegible] saepe [illegible]
[illegible] quando moyses videt rubum [illegible]
quare [illegible] clamavit dominus. moyses moyses
ne appropinques huc. solve calciamentum de pedibus tuis. locus
enim in quo stas terra sancta est. Et cum angelus ibi loquebatur
ipse dominus. Et sic angelus apparens Josue [illegible] gla-
dio dixit. solve calciamentum de pedibus tuis locus enim
in quo stas sanctus est. Si quis locus in quo stabat angelus in persona domini
erat adeo sanctus ut neque moyses neque Josue erant
digni ibi stare nisi solverent calciamenta de pedibus
suis. quanto magis est sanctus locus iste in quo non angelus sed
angelorum dominus [illegible] ipse in persona corporaliter et mirabiliter [illegible]
Solve ergo sacerdos calciamentum tuum
id est peccata et operaciones mortuas. calciamentum enim fit
ex pellibus mortuorum animalium. ne [illegible]
indignus ingredi. Custodi igitur pedem tuum ingrediens do-
mum domini. Si ergo locus iste est adeo sanctus nullus debet presu-
mere accedere propter [illegible] adhuc [illegible] ne for-
te [illegible] sancto indigne moriatur. nonne [illegible]
occisi sunt [illegible] viri de populo et [illegible] de plebe
quia viderunt archam domini? nonne [illegible] percussit dominus quia
extendit manum ad archam? dicit enim scriptura. Iratusque est
indignatione dominus contra oza et percussit eum super temeritate.

Exo. 3.

Josue 5.

Eccl. 4.

1 reg. 6.

2 reg. 6.

quia mortuus est ibi iuxta archam domini. Itaque locus sacerdotis erat
usque ad gradus quo sancta sanctorum in sancta ubi ingrediebatur
solus sacerdos. [illegible] describere locum qui sit locus ministri
et [illegible] locum sacerdotis. et quia non [illegible]
omnibus locis [illegible] dare regulas generales quibus locis conveniat.
[illegible] capella [illegible] nullus deberet ingredi.
sacerdos cum ministris [illegible] et nullus debebat [illegible]
sacerdotibus. et hoc [illegible]
ut loco [illegible] altare quod sacerdos missas celebrantes stare aut
sedere clericos non presumant. Unde et Ambrosius [illegible]
theodosium in loco sacerdotum dum missas celebrarentur [illegible]
ad eum dicens et quia non erat ille locus dignus quia purpura
imperatorem facit non sacerdotem et fecit stare eum cum popu-
lis. quod [illegible] theodosius [illegible] constantinopolim
et cum populum staret [illegible] quaccideret ad
cancellos sacerdotum. [illegible] noluit dicens se accepisse bonam
doctrinam ab Ambrosio et [illegible] solum Ambrosium [illegible]
esse perfectum. [illegible] consuetum est ut [illegible]
seculares [illegible] capella [illegible] fundata est ut sit aliquod
distinctum inter populum et ministros. [illegible] ministro
totum spacium quod sit [illegible] necessitate occurrente. et
a gradu sacerdotis usque ad populum sit distinctio duorum cubitorum.
Et tu o minister debes [illegible] assistere sacerdoti et [illegible]
[illegible] et si [illegible]
si quis non steterit in loco suo debes eum avisare caritative
et qui monetur debet suscipere monitionem. et non [illegible]
[illegible] et sacerdotem [illegible]
dicit [illegible] stulti [illegible] sapientes suscipiunt
correctionem [illegible]. argue sapientem et diliget te. et
doce iustum et festinabit accipere. Qui autem stare [illegible]
[illegible] suis [illegible] et [illegible] respicit [illegible]
cognoscit. Si autem fuerit vacuus locus ministro populus
occupabit reliquum spacium quod [illegible] ad [illegible]
[illegible] fores [illegible]. Ut legitur de zacharia quod sor-
te exiit ut incensum poneret ingressus in templum domini. et omnis
multitudo populi erat orans foris hora incensi. Sed quomodo ora-
re debet stare et audire nunc [illegible] est. Dicit
apostolus ad corinthios. omnia honeste et secundum ordinem fiant in vobis.

[illegible]. 9.

Luce 1°.

1ª ad Cor. 14.

[illegible] sacerdotum. ante [illegible] celebrant missa presumere [illegible] ingredi [illegible]

76

de ordine ut ista breviter me expediam. primo quod non deus
est confessio virorum et mulierum ne quod inordinatum et abho-
minabile accidat coram deo. scriptum est enim. mulier viri glo-
riosa nunc capere. et oculis non despiciat cum adhuc mentem
eius felicitas nubes mea. Quoad ordinem ponam. primo loco vir
docet mulierem. quia vir est caput mulieris. apostolus enim dicit. omnis viri
caput christus est. caput autem mulieris vir. caput vero christi deus. Et ideo
quia vir debet esse propinquior ut audiat quod doceat. mu-
lierem ut non permittat docere. immo docere prohibetur. ~~~~
~~~~ in locis publicis et ecclesia. unde apostolus dicit. turpe
est mulieri loqui in ecclesia. debet enim interrogare domi viros suos
unde etc. sed si quid volunt discere domi viros suos interrogent.
~~~~ Est et conveniens
ut sint distantes a sacerdote. et hoc est quia quandoque quaedam ...
nare appropinquat vel stat a lato ita ut possit facere a sacer-
dote videri. non cogitantes quod sunt arma diaboli contra sacerdotem.
et aliquando sacerdos tenetur ut non cogitat de hoc elevat oculos et
tunc occurrit illi mulier in ornatu meretricio preparata ad capiendas
animas. et sic destruit omnes sacerdotis devotiones cum suis diabolis pre-
paratis ad inveniendum malas cogitationes. et tu mulier scito esse
quod tunc sacrificium non aliquam gratiam dicit. Quarto ut debet ordi-
nare secundum dignitatis proprias et si non apparet dignitas honorent seniores
tunc quod seniores sunt in minores quia seniores debent audire quod
doceant iuniores. Interroga igitur patrem tuum et annunciabit tibi et maiores
tuos et dicent tibi. In mulieribus ut ergo iuniores debent praecedere
quia periculum est non habere filias iuvenculas in oculis propter timores
nocturnos et a viris malis corrumpantur dum non habent custodiam
in filias igitur non advertite sit firma custodia ne quando occasione
abutantur sui. Et idem intelligo de ancillis iuvenculis quod in hoc debet
habere tamquam filias. ut sint in senioris ancillas ut saltem tunc propter
dominum ut non possit se abuti nec oculis nec ... Scio ut domini
quod in hoc est magnus defectus. vos mittitis hic ... ancillas iuvenes in-
teriores et mittitis scandala oriuntur. ne confidas de marito nostro
de filio neque de aliquo vero existente in domo. firma custodias
superiora. Sapiens enim mulier edificat domum suam. insipiens extru-
ctam quoque manibus destruet. et ne dicas bona. quia bonos mo-
res corrumpunt colloquia mala. ut loquitur ad eos. et molles sunt
sermones eius super oleum et ipsi sunt iacula. Omnia quoque honeste et secundum
ordinem fiant in vobis. hoc enim gratum est apud deum. ordinatis quoque personis
veniam ad reverentiam. et primo quantum ad reverentiam quae fit in declinatione
capitis vel per genuflexionem docere debetis filios vestros ut
cum inclinent et et in aliis temporibus audiunt nomen Yhesu et et virginis

gen. 6.
treno. 3.
pa ad cor. 11.
pa ad cor. 14.
que. 7.
deut. 32.
eccl. 26.
que. 14.
pro.

...narie gratias agentes de beneficio redemptionis quod ipsis facto. In
nomine enim Yhesu omne genu flectatur celestium terrestrium et infer-
norum. Item quando symbolum dicitur quia omnes inclinant ad illud verbum ex maria
virgine et homo factus est. cum ipso sacerdote et mulieres inclinent se
gratias agentes deo de tanto beneficio. Et similiter infine quando dicitur evan-
gelium Iohannis in illo verbo et verbum caro factum est. secundo quod evan-
gelium debent ipsi stare et sedere vel genibus flexis simul ado-
rare. Et quod est in aliquibus partibus fieri. sic quando dicitur evangelium. hoc enim
statutum est ~~~~ ut sic audiant evangelium stando. aliqui evangelium
et capite inclinato. ~~~~ stando quod ut ostendas te paratum
obedire ut dicit apostolus. calciati pedes in preparatione evangelii pacis.
ut ostendas etiam te rectam fidem evangelii tenere. et per ipsum usque
pro spem ad eternam. virtus enim dei est in salutem omni credenti. Tamen
quas hoc evangelium videas non ergo utrumque ut ostendas te velle ipsum con-
templari et implere et non errare tempora per peccatum sed quia verbo-
sus evangelium. Sic non enim igitur erubesco evangelium. Item inclinato
capite quia verbum dei sit audiendo cum reverentia unde et caput debet
comprehendens. Et hoc etiam intellige de mulieribus excepto quod in distinguit
capite. quia in hoc est distinctio quantum ad nos ~~~~ sicut est in
aliquibus partibus adorare genibus flexis ut quando incipitur missa id est ~~~~ quando
sacerdos facit confessionem et undique se inclinant se confitentem
peccatorem et in dicunt ~~~~ praetermittunt in hoc loco. quod est enim homo iustus in
terra qui faciat bonum et non peccet. Magis ut in elevatione
corporis domini usque ad assumptionem sanguinis. vero est distinctio de sacer-
dote et ministro et populo. sacerdos enim numquam debet dum pon-
nere genibus flexis. et si debeat verbo adorare. quia debet
esse erectus per magnam contemplationem in illo actu. et distare a
populo sicut pastor a grege. unde debet elevare cum manibus modo
et per omnibus orare. Inter vestibulum igitur et altare plorabunt
sacerdotes ministri domini et dicent parce domine parce populo tuo.
et apostolus. omnis namque pontifex ex hominibus assumptus pro hominibus consti-
tuitur in hiis que sunt ad deum ut offerant dona et sacrificia ~~~~
pro peccatis. qui condolere possit hiis qui ignorant et errant.
ideo debent esse erecti in magna contemplatione ~~~~ ut cum fuerunt
pro eo in deum flectebant offerant peccatum delinquentium et sic fiat
eis sacrificium acceptabile deo. Ergo curvis addatur. considera-
tionem filios vos omnes habere sacerdotes. non forte estimans vos quod
ubi sacerdos non sunt erecti per contemplationem sed magis sunt depressi ad terre-
na. et quare ita orabunt pro vobis cum non sunt amici domini. forte
provocabunt iram dei adversum vos. maledicam igitur benedictionibus
vestris. Item minister debet semper stare in terra cum elevatur corpus
domini. quia ipse deus sic et orare adorare. sed postea debet stare
tamquam ... ad omnia facienda. unde et in missa maiori stat. ubi

ad phil. 2.
de con. di. ii. c. apostolica.
ad eph. 6.
ad ro. primo
ad ro. primo
eccl. 7
Ioelis 2.
ad heb. 5.
malach. 2.

nota necessitas quod tu debes cum diligentissima cura agere quia maledictus homo qui facit opus dei negligenter. Ideo debes cum [illegible] diligentia et videre ne quid deficiat et facere [illegible] ut presbiter sacerdos ad complendum possit vacare. Propterea debet adorare [illegible] usque in corpus et sanguinem domini est super altare. [illegible] Sed non cum uno solo genu [illegible] se ponere sed humiliter adorare. Utrum autem sedere debet illo tempore quo fiunt aliqua [illegible]. [illegible] ad beneplacitum unicuique et fuit consuetudo [illegible] consuetum ut non sedeant [illegible] genua flectere. Quantum autem ad 3^m de capite an debeat cooperire vel discooperire est distinctio inter viros et mulieres. Viri debet orare capite discooperto ut dicit apostolus [illegible]

[illegible]

p^a ad Cor. 11

De conse. d. 2.

p^a ad tim. 2.

Si dicis non intelligo, nomen volo ut audias [illegible] dicis [illegible] legis [illegible] sacerdotes [illegible] legunt. [illegible] non intelligo [illegible] alia [illegible] audire [illegible] a sacerdote [illegible] et de malo [illegible] et de [illegible] sacerdos [illegible] non debet [illegible]

[illegible]

Explicit [illegible]

78

Sacratissimum ac dulcissimum misse misterium fratres carissimi adeo est ~~venerandum~~ venerabile et magnum ut angelos ~~cum~~ putes dum celebratur ut credamus. Cuius non nimis fre-
quentatio fiducia et contemptum parit. propter huius divini ac venerandissimi misterii crebras celebrationes et huius
religiositatis, cum audit misse factus est hodie familia-
ris ut in fiducia apprehenderit ingrediendi et inspecta-
tore. ~~et~~ tantum ut hodie misterium et angelicis spiritibus
venerandum ipse hodie cum suis ministris quasi nihil pensi ope-
ratur. O cecitas o ingratitudo o ingratitudo hominum
qui magnificentes terrenam celestem preponunt. qui ~~[illegible]~~
venerandum hodie et deum contemnunt. qui relinquunt celum
et amplectuntur ~~terram~~. qui aurum et margaritas celestes
spernunt et diligunt stercora. Cupiens igitur vivos carissimi fratres
ad devotionem et reverentiam ~~tanti~~ misterii excitare relicta
~~[illegible]~~ ista Iohannis expositione magnam facio digressionem. Pro-
posui enim vobis tria declarare. et ex illis tamen duo
potuimus expedire. tertium autem tangere cepimus et expedito
relinquo. Qua enim intentione ad missas accedere debetis
et qua corporis compositione stare, supra docuimus. et tertium
prout incepistis declaravimus quomodo missas audire debetis cum
alta vox a sacerdote profertur et cum silentio oratur vel cum
simpliciter dum a sacerdote secreto oratur. Quia autem quod spiritualiter
sit orandum et contemplandum ~~[illegible]~~ in sermone precedenti pollicitus
sum ut sapientie occasionem prout modo ad dulcedinem quo
probavimus, quod vobis videtur circa hoc deo inspirante di-
camus. Dei igitur sapientie occasionem et adiutor et sapientia. Rogo
igitur fratres et sorores ~~[illegible]~~ et reverendissimi ea que dico imper-
tori viris, ut ipse suo examini et hoc docete filios ut
sorores. Quando igitur mandavit pueris nostris nato fratre ut filiis
suis ut cognoscant grave al. Filii qui nascentur et exurgent: et
~~[illegible]~~ narrabunt filiis suis. ut ponant in deo spem suam et non obli-
viscantur operum dei et mandata eius exquirant. ne fiant sicut patres
eorum generatio prava et exasperans. Ego in deo spero si hoc
feceritis gaudium celeste in audienda missa habebitis et vide-
bitur vobis nimis brevis misse officium pro dulcedinis magni-
tudine. Ut autem sine confusione procedamus omnia duo nos observare.
primo ut non omnia minima misse quod sufficeret declarem. nam
sic intellectus ut confunderet et nullus ex hoc fructum repor-
taret. tangam igitur principaliores et pro posse magis mani-

festas. secundo etiam et minutiores sacerdotis religiosa.
secundo ut ordine quodam procedam distinguentes missam in duas
partes. Videtur autem in quantum ad propositum nostrum spectat, ut dicam
dum missam in tres partes principales videlicet in contemplationem
orationem et gratiarum actionem. primo nobis dabit delectationem
propter memoriam delectabilem preteritorum. secundo propter intelligentiam
presentium. tertio ~~propter~~ spem futurorum. omnis enim delectatio ex
tribus est procedit aut ex preterito bono in memoria posito. aut
ex presenti in intelligentia aut ex futuro in spe. primo est a sacerdotis
confessione usque ad canonem. secunda a canone usque ablutionem.
tertia ab ablutione usque ad finem. Sed sacerdos post confessionem
factam dicit introitum dicit. post hoc ~~[illegible]~~ kyrie. et gloria in excelsis.
~~[illegible]~~ dominus vobiscum. orationem. epistolam et aliqua proprias in epistola. et
responsorium et alia cum alleluia. et accedit ad sinistrum
~~[illegible]~~ cornu altaris et dicit evangelium. Credo. dominus vobiscum.
orationem et dicit offertorium. offert. lavat manus. inclinat
in medio. orate fratres. et dicit alta prefationem. Ut igitur
hoc in missa que non cantatur, solemniter intelligatis quod sufficeret. omnia
alterius aliquantulum repetere. Dicit enim hodie a principio creaturam ad ima-
ginem et similitudinem suam. Homo autem cum in honore esset non intelle-
xit. comparatus est iumentis insipientibus et similis factus est illis.
Quia autem in principio peccati adhuc homo de sensu suo erat,
ut huiusmodi generis cum deus cadere in regnum suum
ita ut fieret similis bestiis et lapidibus adorans lapides et
ligna ut ... ~~[illegible]~~ Similes illis fiant qui faciunt ea et omnes
qui confidunt in eis. Clamabat quomodo ad modicum dicens se saltem
huius observare mandata tua et sic de potentia observandi
precepta gloriabantur. Deus igitur dedit eis legem moysi. per quam osten-
deret homini impotentiam suam gratia dei. unde homo his saltem leges
non sinunt legem uno peccato agravaverunt. Cum igitur vi-
disset ~~[illegible]~~ mandatum peccati venisset. ego autem mortuus
sum. Homo igitur videns se nec per scientiam nec per potentiam posse a
peccato liberari. cepit suam fragilitatem cognoscere dicens.
velle adiacet mihi perficere autem bonum non ~~et~~ invenio.
non enim quod volo bonum hoc facio: sed quod nolo malum hoc
ago. Cepit igitur etiam se metipsum flere et cogitare quis
posset eum a tanta miseria liberare dicens. Infelix ego
homo quis me liberabit de corpore mortis huius. Certe
non mea scientia. non potentia non lex. quis igitur gratia dei
per Ihesum Christum dominum nostrum. Cepit igitur humiliari mens. et
desyderare medicum desyderio magno. unde veni cum magno

Is. 64. — Is. 45. — ad gal. 4. — ps. — ps. — ps. — Is. 1

desyderio flando dicebat. Rorate desuper celos et de
sudorem. Et iterum Rorate celi desuper et nubes plu-
ant iustum. aperiatur terra et germinet salvatorem. Et in-
stanter orat sic. Sicque ex vehementi desyderio cepit
propheta vocem ad celum levare et invocare salvatorem. Unde
post multos annos in humilitate et contricione natura humana
desyderantibus et clamantibus sanctis viris. ~~misit deus filium suum factum~~
ubi venit plenitudo temporis misit deus
filium suum factum ex muliere factum sub lege ut eos qui sub
lege erant redimeret ~~et~~ et adoptionem filiorum reciperemus
Sed via huius cognoscens peccata sua et interius contritum sese ante
sacerdotes facere confessionem. Desyderium predictum quod dicitur invocatio.
vociferatio ad celum quod dicitur Kyriel. Et hoc dicitur novies ut
significet quod orat sanctam trinitatem ut mittat salvatorem qui
nos coniungat novem ordinibus angelorum. ter enim patrem invocant
et ter filium et ter spiritum sanctum. Kyriel grece, in latino dicitur
miserere. et Christe, Christe miserere. Adventum domini signifi-
cat et gloria in excelsis deo. nam hic est hymnus angelicus
qui cantabatur ab angelis in nativitate domini Iesu. Tunc hoc deo
qui audis missam hec meditare. compunctus in inicio procedas
cum propheta dicendo. iniquitatem meam ego cognosco et peccatum
meum contra me est semper. Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum
et in peccatis concepit me mater mea. Desyderium mediocre
[illegible] tuo. Invocando quod opus est de novo [illegible] prius.
et dicendo cor mundum crea in me deus et spiritum rectum inno-
va in visceribus meis. Et ecce deus apparebit tibi et ostendet
se tibi parvum et audies gloriam in excelsis deo. scilicet sepe dul-
cedinem in mente magnam. ~~Tu~~ maior [illegible] [illegible] [illegible]
dominus natus [illegible] renovatur. propter quod [illegible] cum contricione
cordis et magno desyderio. quia desyderium pauperum exau-
divit dominus. preparationem cordis eorum audivit auris tua.
Cave [illegible] de novo sceleratos ac impiorum [illegible] qui
hoc festum desyderat propter carnis delectationes [illegible] pro la-
dos. Cum enim deberent salvatorem laudare et ei gratias agere
blasfemant. Cognovit bos possessorem suum et asinus
presepe domini sui. Israel autem me non cognovit et populus meus
non intellexit. Ve genti peccatrici, populo gravi iniquitate
semini nequam filiis sceleratis. dereliquerunt dominum. blas-
phemaverunt sanctum Israel. abalienati sunt retrorsum. Si quos
videritis istis diebus ludentes vos et christianos non cre-

Is. 3. — ad ephs. 5. — deut. 28.

credatis. fugite conversationem eorum. Scitote quod infidelibus
peiores sunt. hii enim sunt ministri diaboli festa diaboli ce-
lebrantes. hii sunt lusores cupidi. blasphemi contumeliosi
detractores, furiosi, homicide, deo odibiles desperati
et pleni ~~[illegible]~~ omni iniquitate. Lingua eorum et adinven-
tiones eorum contra dominum. ~~ut~~ provocarent oculos maiestatis eius.
nolite ~~[illegible]~~ morari aut presentes in domo ubi sunt. ne
forte cum illis puniat vos dominus. ne veniat fulgur
de celo ne descendat ignis. ne aperiat terra et absor-
beat eos sicut dathan et abiron. Ideo precipio vos aliquo
pacto ludere hiis diebus nec in magno neque in minimo. Sed
deberetis in oratione continua et gratiarum actione permanere
et de hac incarnatione loqui. loquentes vobismetipsis
in psalmis hymnis et canticis spiritualibus cantantes et psal-
lentes in cordibus vestris domino. gratias agentes semper pro omnibus in nomine
domini nostri Iesu Christi deo et patri. Maledictus autem qui ludit
maledictus qui permittit ludere eum quem potest prohibere.
Maledictus pater qui ludit cum filio. Maledicta mater
que ludit cum filio. Maledictus filius qui ludit cum patre
Maledicta filia que ludit cum matre. Maledictus pa-
terfamilias qui permittit filios ludere. Maledictus dominus qui
permittit servos vel ancillas ludere. Maledicti omnes hi
qui permittunt ludere quemquam in domo sua. Maledictus
eris in civitate. maledictus in agro. Maledictum horreum
tuum. et maledicte reliquie tue. Maledictus fructus ven-
tris tui, et fructus terre tue armenta boum tuorum. et gre-
ges ovium tuarum. maledictus eris ingrediens et maledictus
egrediens. Sed si permanseritis in oratione et gratiarum acti-
onibus veniet super vos benedictiones que nunc sunt. Fratres
[illegible] quando estis ad missam sic contemplamini et sic desy-
derate ut dixi et veniet dominus et natus in corde tuo
cum angelis gloria in excelsis deo et in terra pax hominibus bone
voluntatis. scilicet enim pacem que superat omnem sensum. Sed nunc [illegible]
vera consequamur. Postquam ergo dominus venit in carne et
habitavit in nobis. incipit nunc hic [illegible] et de pulvere ele-
vavit. unde accepit fiduciam orandi et impetrandi quicquid volu-
erit apud patrem. incipit quoque in orationibus instare. unde sacerdos
ad populum conversus ait dominus vobiscum. excitans corda populi ut
accipiat fiduciam orandi [illegible] quia dominus venit. et clamat

mittere ad deum et petat sibi cum eo. unde populus excitatus ad
ordinem respondet et cum spiritu tuo. quasi dicat: accipiant et ut
fiat cum tuo spiritu ut sibi nos micte [illegible] operari
quicquid voluerimus. sicut scriptum est: Si duo ex vobis conse- (math. 18.)
serint super terram de omni re quamcumque petierint fiet illis
a patre meo qui in celis est. Et tunc orat sacerdos post
orationem adiungens per dominum nostrum Jesum Christum quia ab eo accepimus
in orationes fiduciam. ut ipse enim dixit: quicquid petieritis patrem (Jo. 16.)
in nomine meo dabit vobis. Tunc quod et ut oleum mitte
ad deum et reformetur sacerdoti. si autem non intelligis [illegible]
[illegible] mente cum desiderio pro te et aliorum salute [illegible]
coram quo non potest sacerdos quod ad salutem non pertinet. oratione quod
ista facta clamamus ad eum quod sequitur. Sciendum est quod de
gestis Christi a duodecimo anno usque ad predicationem Johannis nihil pro
certo legitur. Tunc quod pater misit quod explanatum est rescitum eorum quod
gessit ab incarnatione usque ad duodecimum annum. [illegible] in [illegible]
[illegible] in ipso gloria [illegible] deo. Quid autem fecit [illegible] post illud
tempus nescimus [illegible] credendum est quod in humilitate [illegible] et [illegible]
et [illegible] in templo domini die ac nocte ut postea suo tempore
admirabilior fieret. et hoc possumus [illegible] ex eo quod videntes
[illegible] mirabilia eius admirabantur dicentes nonne hic est filius
Joseph. nonne hic est filius [illegible] et quomodo scit literas cum non
didicerit. Hoc ergo tempus non representatur [illegible]. Post hoc [illegible]
autem factum est verbum domini super Johannem Zacharie filium. et venit (Luce 3.)
in omnem regionem Jordanis predicans baptismum penitentie in remissionem
peccatorum. sicut scriptum est in libro sermonum [illegible] prophete. vox clamantis
in deserto parate viam domini rectas facite semitas eius. Hic fuit
[illegible] et [illegible] et baptizabat populum in aqua. et [illegible]
[illegible] qui [illegible] dicens ego baptizo in aqua medius autem vestrum (Jo. p°)
stetit quem vos nescitis. ipse est qui post me venturus est qui ante
me factus est cuius ego non sum dignus ut solvam eius corrigiam
calciamenti. [illegible] Cepit ergo Christus apparere et gaudium
[illegible] mundo [illegible] prophetis [illegible] dicentes. populus qui ambulabat
in tenebris vidit lucem magnam habitantibus in regione umbre (Ysaie 9)
mortis lux orta est eis. et [illegible]. letabuntur coram te sicut qui
letantur in messe. sicut exultant victores capta preda quando dividunt
spolia. et [illegible] consolamini consolamini populus meus dicit deus (Y. 40)
vester. et [illegible] vox clamantis in deserto. ac si diceret
[illegible] salvator [illegible] consolamini. [illegible]
[illegible] quod [illegible] in adventu domini. Cepit ergo Christus
[illegible] predicare et miracula facere [illegible] crederent

in [illegible] et penitentiam egerunt. et [illegible]. [illegible] legitur Johan-
nes predicationem [illegible] predicationem evangelii Christus et [illegible] (math. 3)
[illegible] et prophetas et apostolos. [illegible] prophetia [illegible]
[illegible] post [illegible] graduale quod [illegible] penitentiam [illegible]
Johannes predicabat a quo [illegible] a [illegible] per gradus [illegible]
[illegible] ab [illegible] in [illegible] [illegible]
et [illegible] responsorium [illegible] domine et alii respondent.
[illegible] Johannes clamabat penitentiam agite appropinquabit enim regnum
celorum. [illegible] et respondebat [illegible]. et nos [illegible]
[illegible] regnum celorum. post graduale [illegible]
[illegible] quod [illegible] adventum Christi et [illegible]. [illegible]
quod [illegible] iubilum [illegible] et non [illegible] iubili [illegible]
[illegible] de [illegible] amore dei [illegible] nos et [illegible] salute.
[illegible] ut [illegible] gloria anime et corporis. et [illegible] alla
[illegible] iubilum [illegible] que [illegible] in hac vita. [illegible] iubilum
[illegible] ad gloriam [illegible] iubilum consummati gloria. [illegible]
[illegible] modo [illegible] gaudio et [illegible]
[illegible] iubilo [illegible] et postea [illegible] ad [illegible] iubilum
[illegible] de iubilo in iubilo
[illegible] post alla [illegible] prosa ut sequentia [illegible]
est tota [illegible] quod Christus venit ad [illegible]
gloriam in qua non erit nisi [illegible] et gaudium et alleluia [illegible]
[illegible]. ut ergo [illegible] gloriam [illegible] Christus et Johannes
[illegible] ceperunt predicare apostoli. et ideo sacerdos ut
[illegible] cepit alta voce evangelium [illegible]. Accedit
[illegible] ad [illegible] altaris [illegible]. non veni (math. 9.)
vocare iustos sed peccatores. [illegible] in dextro cornu
quia [illegible] iudeos. [illegible] credere noluerunt ad gentiles
[illegible]. et post hoc [illegible] ad iudeos [illegible] prophetiam
apostoli dicentis. cecitas ex parte contigit in Israel donec ple- (rho. 11.)
nitudo gentium intraret et sic omnis Israel salvus fieret.
[illegible] dicens dominus vobiscum. quasi dicat [illegible]
dominus [illegible] et vobiscum [illegible] et [illegible]
corda vestra ad obedientiam. [illegible] surge et [illegible]
[illegible] et [illegible] respondeo et [illegible]
cum spiritu tuo ut [illegible] verba dei in [illegible] salutis. deinde
et [illegible] super evangelio et in fronte et in ore
et [illegible] evangelium [illegible]
[illegible] evangelium [illegible] quod apostoli [illegible]
[illegible] et laudanda et [illegible]
[illegible] evangelio [illegible]
[illegible] est [illegible] et predicatio [illegible]
[illegible] quod [illegible] et [illegible]
[illegible] evangelii [illegible] credo et [illegible]. [illegible] symbolum

ad Ro. 10

dicitur. ideo et tu sis clama mecum ut et ostenderet fidem
et firmam esse in corde. quia corde creditur ad iustitiam ore autem
confessio fit ad salutem. Sed quia iam hora transit cogimur hunc
sermonem interrumpere. Sed post vias deo adiuvante et beato
apostolo thoma usque ad finem perducere conabimur. Reliquum
vos in fide solidetis ut in die sancti thome non dubitetis
cum eo. sed firmiter credatis et tota mente intelligatis. Secundo
tamen in alio sermone ad memoriam reducam caritatibus vestris.
Scitis enim quia propter solemnitatem natalis domini magna
[illegible] ergo scit quod illa die non percipiat sacram communionem
dixit enim nobis quod maiorem devotionem et a patribus nostris quod nos

De con. d. p^a

seculares qui in natali domini pascha et pentecoste non com-
municant catholici non credantur nec inter catholicos habentur. Ergo
precor ad hoc festum quando inveniatis filios vestros et totam familiam
vestram. Hec autem diebus nolite [illegible] et [illegible]
in domo faciat orationes et legat libros et evangelia et lau-
des canticorum domini. In die autem venire ad ecclesiam et [illegible] discen-
dat usque sit totum officium completum. estote grati et
gratias agite deo de omni festo et toto beneficio. sic enim facientes
benedicat vos deus in [illegible] qui benedictus in secula seculorum amen.

Explicit sermo decimus.

Cupiens caritatis vestras dilectissimi excitare ad reverentiam
et devotionem sacratissimi misterij solemnitatis misse [illegible]
cepi [illegible] quod in hiis que in missa gerantur nobis patefacere.
Sed quia ad tam profunda misteria omne tempus breve est et plurimum sit

Sermo de misterijs a(d) offer(torium) 2 sup(er) us(que) ad finem

illa scire manifestare que significent per ea gesta que a populo clare
conspiciuntur, illa reliquens que sunt sacerdotibus secretiora. et
in hoc omnia tanta fuerunt ut non potuerim omnia in primo pre-
dicto sermone expedire. Sed ut ea que dicta sunt per ordinem ce-
lerius [illegible] ea que dicta sunt repetam. sic enim continua-
bimus sermonem sequentem perdictum. et mentes vestras reducam
ad memoriam perditum si forte vel per negligentiam vel
multiplicationem negotiorum vestrorum a corde fuisset elapsum.
Diximus ergo nam hunc primo peccatis nobis involutum sumus per confessionem
sacerdotis. desideravimus prius de liberatione per introitum. clamo-
rem voce ad sanctam trinitatem per kyrieleison. adventum christi per gloria
in excelsis. et tunc speravimus non habere posse ad impetrare a deo
precibus orationem per [illegible] christi. Predicationem autem Johannis per epistolam. peni-
tentiam per graduale. apparitionem christi gaudium per alleluia. opera

caritatis et fidei per [illegible]. predicationem christi per evangelium. confes-
sionem et [illegible] per symbolum. Et hoc in loco sermonem reliqui-
mus si recolitis divisiones misse quas fecimus nondum [illegible]
completi expedivimus que usque ad [illegible] pertinebat. quod quia con-
tinet offertorium et ablutionem et lotionem manuum et
orationem et prefationem. quod hoc significet hic nunc declarabimus
caritatibus vestris si aures devotas nobis prebueritis.
Evangelium sacrum manifeste ostendit quod christus predicante et mi-
rabilia faciente sequebatur eum universa iudea et glorifica-
bat opera eius. quod videntes pharisei et scribe et sacerdotes co-
ceperunt ad invidiam persequebantur eum et insidias parabant ut occi-
derent. maxime autem eo tempore concitati sunt quo lazarum suscitavit

Jo. 11.

evangelio attestante quod aut post suscitationem lazari. Collo-
gerunt ergo pontifices et pharisei concilium et dicebant. quid
facimus quia hic homo multa signa facit. si dimittimus eum sic om-
nes credent in eum. Et alio aplius facto isto concilio concitatum
sunt ad exequendum scelestum concilium per quod ipse super asinam et

Jo. 12.

pullum glorioso ascendit in hierusalem venit et dicebant. Videtis
quia nihil proficimus ecce mundus totus post eum abijt. Igitur ipse
post suscitationem lazari iam non palam ambulabat ut evange-
lium dicit. quia iudei dederant mandatum ut apprehenderent. ipse
et [illegible] post hoc cum venit proximum pascha ascendit
hierosolimam et super asinam et pullum clamantibus illis qui pre-
cedebant et sequebantur osanna benedictus qui venit in nomine domini
osanna in excelsis. et post hec incipit passio eius. Igitur postquam
dixit symbolum sacerdos quod significat confessionem et fidem populi
quia in phariseis accrevit christi persecutionis impetus et in proximas dies
passionis hoc significans convertit se ad populum dicens Dominus vobiscum

1^a pet. 4°

ac si diceret dominus sit vobiscum per fidem solidam ut non terre-
amini in passionibus sed christo compatiamini. unde christo igitur passo
et vos eadem cogitatione armamini. Respondet quod populus
et cum spiritu tuo ut sic et tu sis eadem cogitatione armatus.
Et ait sacerdos Oremus. ac si diceret oremus ut non defi-

Jacobi p^o.

ciamus quia omne datum optimum et omne donum perfectum desursum est
descendens a patre luminum. Et tunc legit offertorium quod
in silentio quod melius apparet in missa maiori. et ipse sequitur dic-
tum enim cantat et sic cantant cantores orationes. et hoc significat quod christus
iam non in palam ambulabat. sed iam incipiebat velle offerre
hostiam deo et patri. ideo statim sacerdos offert calicem prepara-
tum rogans sanctam trinitatem ut suscipiat sacrificium quod pro dicas

bonum salutis. in hoc significans desiderium suum quo desiderabat corpus
pro salute omnium offerre. unde dicit. desiderio desideravi hoc
pascha manducare vobiscum. Deinde sacerdos lavat manus post
secreta que hic sequitur. significat hanc hostiam esse immaculatam et eos
qui communicant debere esse immaculatos. dicitur enim de pontifice
abluens omnia immaculata hec ministrabat. Et vertens [pe]
ad medium altaris inclinat se ostendens indignitatem suam quasi
indignus tantum tractare sacramentum. et ideo convertit se ad populum
rogans ut orent simul cum eo ut et fiat hoc sacrificium acceptum
et incipit orare secrete. in quibus hec ostendens Christum latitare
usque ad passionem suam. tunc ergo eleva mentem tuam cum sacerdo-
te rogans ut hoc sacrificium fiat acceptum deo pro salute tua
et tuorum omnium. In fine autem orationum elevat vocem sacerdos
dicens per omnia secula seculorum. significat Christum cum gloria et laudibus
ascendentem super asinam et pullum. et tunc audire debes et in
corde tuo gratias agere deo et Christum magnificare eisdem verbis
quibus cum eo ascenderunt in Ierusalem et totam turbam laudare.
Et cum dicit benedictus qui venit in nomine domini pone signum crucis
in pectore tuo. memor existens quod Christus ad crucem ascende-
bat et tu cum eo ascendis et simul dicas cum apostolo. michi
absit gloriari nisi in cruce domini nostri Ihesu Christi. per quem michi mundus [ad gal. ult°.]
crucifixus est et ego mundo. Et in hoc primam partem misse
quam pro presenti nobis terminamus. et ad secundam partem manum
mittimus que est a canone usque ad ablutionem inclusive. hec
ergo pars quantum ad ea que possunt a populo contemplari et esse mani-
festa. continet orationem ante corpus Christi elevationem et dando
usque elevationem. et post hoc orationem. et orationem dominicam alta
voce cantatam. et fractionem hostie cum pax domini et agnus
dei et orationem et ablutionem. Quia autem misterium quod
fit in canone non debet populo declarari ideo hoc in loco
docere quid et qualiter debeat populus orare dum canon
dicitur. nam ista secunda pars vocatur oratio. Secundum hoc
ergo quod ante Christus elevaretur in cruce multipliciter passus est
et omnibus eius pars. in cruce autem existens septem verba protulit.
deinde mortuus est et sepultus et descendit
ad inferos et resurrexit et apparuit mulieribus et
discipulis. et per istam resurrectionem vivificati sumus. unde dicit apostolus:
si spiritus eius qui suscitavit Christum a mortuis habitat in vobis
qui suscitavit Ihesum Christum a mortuis vivificabit et mor- [ad Ro. 8.]
talia corpora vestra propter inhabitantem spiritum eius in vobis. Cum
ergo sacerdos incipit canonem et tu facito fasciculum ex

dulcis ramusculis mirrhe et aloes et cassie et aliarum
amaritudinum. et impone ignem aspergens aqua et eleva
coram deo. ponens super omnia universum pulverem terre. Sed
quid est hoc quod me vis facere? Attende si placet. Collige dicto
Ihesu passiones in memoria sicut dicit sponsa. fasciculus
mirrhe dilectus meus michi inter ubera mea commorabitur. id est inter [Cant. p°.]
memoriam meam et intelligentiam. et circumpone ignem immitte
caritatis fervorem videlicet sanguinem et amoris tuo
sanctum. In passiones in tue meditationis accendens. in meditatione [ps°.]
mea exardescet ignis. quia lampades eius lampades [Cat. ult°.]
ignis atque flammarum. asperge lacrimis tuis plagas
eius que gerebat ex parte passionis compatiens ei. et ex ama-
ritudine peccatorum tuorum et aliorum ut sit quotidie
tibi lachryme panis die ac nocte. pone quod super fasciculum
pulverem terre id est omnium peccatorum mundi. primo una postea alia.
nam tunc sacerdos orat pro omnibus sic offert pro omnibus. primo pro pace
ecclesie et conservatione pro papa pro rege pro imperatore et pro omnibus fi-
delibus et specialiter pro amicis et circumstantibus. quia pro
omnibus orare debemus. sicut dicit apostolus obsecro ergo
et hoc ut fiant obsecrationes et supplicationes quia doctores dicunt
hanc missam tantum pro me quod omnibus alii debent esse participes. et
tamen veniunt usque ut velit emere missas. unde rogo ergo vos
fratres facere grates elemosinas vestras et rogare sacerdotes
ut faciant vos participes illius sacrificii ut vobis eius appli-
cet secundum quod fuerit iustum apud dei iustitiam. et nolite pe- [Ex. de gl. ...]
tere contendere missas votivas et ordinem ecclesie consuetudinem
ecclesie nam sufficit sciatur ut audiat misse quod currit ab omni-
bus pro viciis quod pro defunctis. Postquam ista oblata deo vel posita
super fasciculo id est de misericordia domini nostri Ihesu Christi. Tunc cum
sacerdote auxilium omnium fidelium. nam hoc ipse facit. et deum
rogare specialiter de tribus. primo est ut deus nos in sua pace dis-
ponat. secundo ut nos eripiat ab eterna damnatione. tertio
ut numeret nos in numero electorum suorum. ut beatitudinem
ascendamus in libro vite et fiat verum et firmum quod promisit
et tunc eleva fasciculum coram deo cum sacerdote. qui conse-
crato corpore elevat coram deo pro omnibus vivis. et sic
sanguinem. et sic elevationem Christi in cruce pro peccatis toti-
us mundi. Et clamando dicere. Domine deus virtutum exaudi ora- [ps.]
tionem meam. auribus percipe deus iacob. et si forte dicas
domine. tu non es dignus exaudiri. Protector noster aspice

dous. aspice in qo illo e hoc sacrificiu. hic ne e agnus
legis? hic ne e ysrael? an e filius tuus. aspice illos
livores plagas et illa passiones portauit pro nobis. aspice
que crucem ostendet nobis. Et respice i faciem xpi tui.
respice in eum hunc. vere pro no potes nobis uenia
denegare. qa vere languores nros ipse tulit et dolo-
(Is. 53.) res nros ipse portauit. Qua dispositio excusat
se sacerdos admo psumptione dicens q hoc facit ex precepto
xpi. sic .n. ipse ait hoc quotiescumque feceritis i mei me-
moria facietis. et tunc rogat ut sit ei acceptum
.i. modo fideles deo sic fideles abel et habrae et mel-
chisedech. Et i clinando se tunc ostendens oio se et ido-
neum rogat ut oes participantes hoc sacrificium repleantur
oi benedictione. Et qa passio xpi p uiuis et defunctis e
facta ideo statim p oibus rogat defunctis. deinde p nob
qs peccatoribus ut nos sortiri dignetur cu scis aplis
et martyribus i uita bta. Et facit hoc e complanctum
q post elevationem cu deponetur xps. sequitur dispositio ei
de cruce et passiois expletio p qua tunc audemus
rogare patrem alta uoce et magis fiducia oim pote
et impetrare. Ideo qd sequitur alta uoce sacerdos orem prae-
ceptis audemus et uocare deum patrem nrm qa p hac
passione facti sumus filii dei attestante hoc i nobis spiritu
uo aplo dicente ipse .n. sps reddet testimonium spui nro q
(Ad Ro. 8.) sumus filii dei. Si ait filii et heredes. heredes qdem dei
coheredes aut xpi. si tn compatimur ut et conglorificemur.
rogamus ergo pro ut nomen eius honoretur p passione xpi,
et sanctificetur et dilatetur. deinde audacter petimus regnum
celorum. et ceta usque ad hoc ut liberet nos ab oi
malo. tunc ut liberabit nos ab oi malo qn transforma-
(1 cum) bit mortalia corpa nra et absorbebit obliuio xpo i aeternum.
qa sic cu deo et q morte cantabimus parabola ista. ubi
(1 ad Cor. 15.) e mors victoria tua. ubi e stimulus tuus. et sicut q
vicit babilonem .i. q diabolum et oia eius membra sicut propter
quietam. quia cessauit exactor quieuit tributum. contriuit
(Is. 14.) deus baculum impiorum virgam dominantium cedentium populos et
tunc stabunt iusti i magna constantia adversus eos q se angu-
(Sapie. 5) stiauerunt et q abstulerunt labores eorum. Sed in ceteris
prosequamur. Post hoc sacerdos accipit patenam absconditam

sub palla l corporali i mysterio bassa l. in altari sit i missa
q cantatur. qa diaconus accipit eam de manu subdiaconi
et discooperit et tradet sacerdoti. hic ergo sequitur mulieres
q venerunt ad sepulcrum. psius .n. latebat fidelis. postea
tu duo i sepulcro rapiunt ostendere corda lata amantes
flagrantia. Sacerdos aut accepit patenam signat se
et sequitur xpm q suscepit eam fide et amore q q est
in cruce vidit et apparuit eis. Deinde discooperit
calicem et sic angelus q amouit lapidem de sepulcro resuscita-
tio fuit dni. tunc ponet hostia sup calicem q ostendes
(ad Ro. 6.) q est sepultus et supra mortem est. qa xps resurgens ex mor-
tuis iam no moritur mors illi ultra no dominabitur. et no
solum no moritur ipse sed et dabit membris suis i mortalitatem
unam. tunc resignat et tunc corpus eius ingreditur. Et
qd frangit ut cognoscamus ipm sicut sic cognouit discipuli
i fractione panis. et ut destructio corporis mistica
significetur. frangit .n. i tres partes. q significant tres status
esse. gla .n. sunt igitur. qda i purgatorio et qda i
(90) isto sine secto. prima significat p partem i calice positam qa
debriantur ab ubertate domus tue et torrente voluptatis tue
potabis eos. 2a significat p alia .i. p media mediet
q erat coniuncta illa q ponetur i calice. qa et si sunt de
gloria secure no tn adhuc hnt sed i lamentis sunt. 3a aut p
3am partem q ab aliqbus ponetur sup patena qa adhuc
illi gradiuntur sup terram. Et qa status prius et status
purgatorii sunt penales ideo ista due partes coniungitur
ut significent illi q adhuc aternuntur penis. Et qt ordo
ut no recognice (et qda ignaro obiecerit ei) duas
partes tenet cu manus sinistra et particula 3a cu dextra
ra i calice reponitur. dextra .n. sunt gloria et sini-
stra pene tribulationes. vere q partem gloriosorum repone
cu dextra manu i calice. et cu sinistra duas reti-
net partes ut ostendat q illi adhuc sunt i penis ut tri-
(Cat. 2.) bulationibus q significant p sinistram meam e. Leua eius sub ca-
pite meo et dextera illi amplexabitur. no .n. ecclesia
tota hic i struxisset tota pars. nc p hoc varias consuetudines
reprobat. si diuisi diuisas hnt vocabulas consuetudinis. ita
sponsa xpi no erit cu circumdata varietate. Hoc aut
(ad eph. 2) facto Sacerdos annuntiat pacem. qa eo facto refectione
xpi e q facta erat pax cu hoibus apud deum. ipse .n.
e pax nra q fecit utraque unum. Sane agnus dei

sic desyderium apostolorum videndi Christum resuscitatum. de quorum numero
fuit thomas cuius hodie sollempnia celebramus. ipse enim et
desyderabat videre et dubitabat. unde deus apparuit ei et
tetigit latus eius ~~[illegible]~~ quod sufficit et pacem quam
nunc dat sacerdos quia tunc apparens ipse dicebat pax ~~[illegible]~~
vobis. Itaque thomas confessus est dicens. Deus meus et
dominus meus. Sed nobis gaudium maius affert quod postea

Jo. 20

dixit. Quia vidisti me credidisti. beati qui non vi-
derunt et crediderunt. Deinde sacerdos assumit
corpus et postea sanguinem. per separationem corporis significatur
quod corpus resurgens [illegible] sanguinis et separationem [illegible] [illegible]
et redemptionem. quia ipse dilexit nos et lavit nos a peccatis nostris in

apoc. p°

sanguine suo. Postea abluit digitos et os, non quia
immundus sit ex tactu corporis Christi, sed reputans se indignum
illo contactu. unde non ultra [illegible] apud se retinere sed ablu-
it eo quod indignus sit. ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ post hec communio [illegible] que dicitur communio in qua re-
decimus gratias salvatori de omnibus beneficiis. Et liber repor-
tatur ad cornu dextrum quia in fine mundi [illegible] ad
iudeos veniet. et operatur postea ad gratias agendas de p-
ceptis et ad orandum pro [illegible] et hec [illegible] que dicitur [illegible]
actio. [illegible] delectationem [illegible]. Deinde [illegible] salvum
[illegible] dicit Ite missa est in solempnibus diebus. quod significat
processionem quam fecerunt discipuli [illegible] hyerosolimam
et [illegible] descenderunt [illegible] expectarent promissionem patris. et
postea convertit se sacerdos qui ab eis recedens, respondenti-
bus illis deo gratias de tanta promissione. Et [illegible] se
[illegible] benedicit populum, quia benedictio significat missionem spiritus sancti.
[illegible] que est [illegible] misse [illegible] ad predicandum fidem in universo mundo,
unde dicit sacerdos evangelium Johannis in quo fides tota continetur.
et hec missio durat usque ad finem mundi. ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ unde dicitur. Illi autem profecti predicaverunt
ubique domino cooperante et sermonem confirmante sequentibus signis.

Marci ult°

Cum igitur dicit sacerdos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vobis [illegible]
[illegible] adorationem et [illegible] [illegible] expectantes promissionem
[illegible] [illegible] [illegible] genua [illegible] accipient
spiritum sanctum [illegible] [illegible] [illegible] valde [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] domini et [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] placeat deo [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] zelo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] unde scriptum est. Fratres mei si quis ex vobis erraverit

Jac. ult°

a veritate. et converterit [illegible] scire debet quoniam qui converti fecerit
peccatorem ab errore vie sue: salvat animam eius a morte et operit
multitudinem peccatorum. Itaque currant ad predicandum [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] deus [illegible] ostendit [illegible] gloriam [illegible] suam cum patre
et spiritu sancto regnat per infinita secula seculorum amen.

Explicit [illegible]

E[t] hec est annunciatio [illegible]. Cum in magna fratrum [illegible] d. fr.
[illegible] [illegible] expositionem ~~[illegible]~~ [illegible] beati Johannis evangeliste ordo
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] expositionem [illegible]
[illegible] hodierna sollempnitas obstat. Considerans [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] expositionem [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] cele-
bratione. et [illegible] [illegible] hodierne festivitatis gaudium non
debere [illegible] [illegible]. conatus sum expositionem ~~[illegible]~~
sollempnitati [illegible] accomodare. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible] nobis [illegible] [illegible] ostendit [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] sollempnitatem et sollempnitas expositionem
adiuvet et [illegible]. [illegible] [illegible] memoratus beatus Johannes osten-
dit nobis [illegible] verbi dei, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] nobis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] annunciabat nobis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cum patre et cum filio eius [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] nob
[illegible] gaudeamus et gaudium [illegible] sit plenum. [illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~
[illegible] annunciatio quam annunciamus vobis ab eo. et annunciamus vob
quoniam deus lux est et tenebre in eo non sunt ulle. [illegible] [illegible] [illegible] nos
adiuvent ad contemplandum hodierne festivitatis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] facile intelligemus. [illegible]
hodierna dies plus nobis refulsit ex [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible],
celesti. [illegible] [illegible] [illegible] ambulabat in tenebris vidit lucem magnam, [illegible] 9.

sermo [illegible] dicitur luce 2

Sicut [illegible] manifestius intelligamus in contemplatione tante festivi-
tatis [illegible] [illegible] declaremus [illegible]. Primo quia lux dei
dei filius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Secundo quia absconditus [illegible] [illegible]
[illegible] apparuit. Tertio quia mirabili modo apparuit in
carne visibili. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. de [illegible]-
[illegible] [illegible] loquamur [illegible]. nemo [illegible] sit [illegible] nemo pi-
ger. nemo [illegible] nemo [illegible]. nemo [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] terrenas et celestia [illegible]. memores [illegible]

quam in ... antiquorum fabulas audires. et quia non credo
ceteris ut me unum librum quem pertractes. et quia tuorum spectacu-
la ... ut ... non vesanus et non ...
bis contemplari. Sed ceteris ad eo credidi ... promissis
... huius partis quam ad unum pertinet salutem hodierno
potissimum die quo de virgine natus est salvator noster. maxime
cum omnibus angelis gloria in excelsis deo. et in terra pax hominibus
bone voluntatis. Sed enim toto corde gaudet ... ...
loco quod facere debet in sermonis huius. Accipientes ergo
quod predictum est ... meum aures porrigite et corda ad
intelligentiam elevate. ¶ Sepe dictum est quod dei invisibilia per
hec visibilia cognoscimus. deus enim non sensibus nostris nec intellectu
... solummodo dispositio cognosci non potest ... est. quod cre-
aturas ad magis cognoscendum. Inter creaturas autem ... Lux nobis
deum nostrum manifestat. Cum quod beatus Johannes dicit deum esse
lucem certum est quod non intelligitur de luce solis. quia de hac
luce fecit sicut scriptum est. tenebre erant super faciem abyssi
et spiritus domini ferebatur super aquas. dixitque deus fiat lux. et facta
est lux. Sed omnes creature comparatione creatoris nihil est. hec lux
luci divine quasi tenebre et non quasi luce reputantur. unde lux
divina est longe excellentior et ista non potest comparari. et quemadmodum
cum fecit lucem angelicam que est nobilior ista. et nec illa posset
divine luci comparari. unde scriptum est. ecce luna non splendet et
stelle non sunt munde in conspectu eius. quod de angelis potest intelli-
gi qui quamvis ... excellat lux dei lucem quam videmus in firmamen-
to hec lux cum sit facta ad similitudinem illius aliqualiter ... ista potest
... illius demonstrare. ¶ Primo ergo nunc lucis istius
considerentur et ostendatur convenientia et differentia utriusque.
Lux enim hec non est corpus ut philosophus probat. Aliter cum sit in corpore
sequeretur duo corpora esse simul. et ista si esset corpus non posset
in uno instanti corpus lucidum illuminare totum aerem sed
magis totum aer successive ab oriente in occidentem. non enim
illuminat in tempore aliquo hoc ut nobis percipere quod in uno
loco citius aer illuminaretur aliquando et non in alio simul
in toto spacio. hoc autem non percipitur. lux quia non est corpus. Sic
quod lux divina non est corpus. scriptum est enim. Spiritus est deus et
eos qui adorant eum in spiritu et veritate oportet adorare. ¶ Item
lux non est composita ex non luce. sicut homo ex carnibus et
ossibus. caro autem non est homo nec os nec anima nec corpus sed totum
compositum est homo. at in luce quidquid est hec lux est. non enim ex
partibus componitur que non sint lux. Et ista lux divina ...

Gen. 1.

Iob. 25.

Et eciam Sapientie 7. Est enim hec speciosior sole et super omnem dispositionem stellarum luci comparata invenitur prior.

Io. 4.

2°

Et luce mali ... cognoscunt lucem dei

Lux ista non est

Item non est composita ex luce

parentis cognoscentis. nam et eius sapientia et potentia et natura et
quidquid in deo est, est deus et ipsa lux dei. unde dicitur est sine
macula. Candor est enim lucis eterne et speculum sine ma-
cula dei maiestatis. ¶ Item lux quedam res pura. purissima
autem dicitur per remissionem a contrariis. sicut vinum purum quod non miscetur
aque. unde que res sunt magis composite tanto sunt minus pure
que autem sunt simpliciores tanto sunt puriores. unde omnia elementa
in compositione mixta non dicuntur pura. non enim purus aer est
pura terra est in mixto. At lux res simplex est et dignior
quod est pura et recedit ab omni ... . Et ista lux divina
purissima est. cum recedat ab omni compositione. unde scriptum est.
Vapor est enim virtutis dei, et emanatio quedam est clari-
tatis omnipotentis dei sincera, et ideo nihil inquinatum in eam
incurrit. ¶ Item lux non est a se sed ab alio emanat
et procedit. accidens enim emanat a subiecto. et lux a sole.
et ista lux divina est a patre non a se ~~...~~ unde filius
dicit. non potest filius a se facere quicquam nisi quod viderit
patrem facientem. cum autem filius sit eadem potentia cum patre dicitur
quod filius non potest a se quicquam facere quia non est a se sed a patre.
¶ Item lumen a quo lux procedit numquam fuit sine eo. non enim
fuit aliquando sol quin haberet lucem. // ita et lux que est
ipsum verbum non fuit post patrem sed semper cum patre et in patre
Dicit igitur sapientia a domino deo est et cum illo fuit semper et est
ante evum. unde Johannes dicit. In principio erat verbum et verbum
erat apud deum. et deus erat verbum. hoc erat in principio apud deum
¶ Item lumen est eiusdem nature cum luce solis a qua emanat.
et ista verbum eiusdem nature cum patre. ego igitur et pater unum sumus.
et deus erat verbum. ¶ Item lumen penetrat omnia corpora
diaphana sine sui scissione. et hec lux dei est
in omnibus rebus. numquid igitur non celum et terram ego impleo
dicit dominus. ¶ Item illa lux corporalis illuminat
et patefacit omnia. et hec multo magis. non nihil
est absconditum. omnia nuda et aperta sunt oculis eius. ¶ Item
lumen calefacit inferiora. et hec lux calefacit cor-
da. nam ab ipsa procedit amor qui est spiritus sanctus. unde cantat
ecclesia. et in spiritum sanctum dominum, et vivificantem. qui ex patre
filioque procedit. ¶ Item effectus fere omnes corporales per
lucem solis et stellarum producuntur. sic per istam lucem omnia fiunt

3

... frigus ... sublata ...

summo bono ...

4°

Lumen de lumine.

Item sol est ... sine luce ...

Item est eiusdem nature cum eo a quo emanat

Item penetrat omnia corpora diaphana

7

8

9

Sapientie 7.

Item est quia res pura

splendor glorie ... ... lux ...

Sapientie 7.

Item non est a se sed ab alio

Io. 5.

Item est quod procedit non est ante eam

Gene. p°.

Io. p°.

Io. 10.

Luc. 23.

ad Heb. 4.

Symbolum.

Io. 1°

per ipsum enim omnia facta sunt et sine ipso factum est nichil. Et
si aliquam cum luce ista lux divina habeat convenientiam, tamen
ab initio maiorem [illegible]. Inter creaturas enim et creatorem
non potest tanta similitudo notari quin inter eos maior sit dissimili-
tudo notanda. Hec enim lux etsi non sit corpus est tamen
accidens in corpore. Illa vero nec corpus est nec in corpore existens sed
omnino [illegible] nec [illegible] nec [illegible] aliud. Hec etsi non sit composita tamen
habet tamen in compositione corporis lucidi. Illa autem adeo est simplex ab
omni [illegible] ut non possit cum [illegible] corpore. Hec etsi sit privativa
tenebras tamen potest minui vel obscurari. Illa vero semper [illegible]
permanet in sua claritate. Hec etsi non sit a se ut per se sit
in alio est sed accidens. Illa vero et si non sit a se est tamen per se
et [illegible]. Hec etsi non fuerit post est [illegible] quam [illegible]
est tamen post [illegible] tamquam accidens et effectus. Illa vero nec est post
sed [illegible] nec [illegible] quia ideo nec est prius nec posterius. Hec etsi
sit eadem specie cum luce alia a qua emanat non tamen habet eandem
numero. Illa vero est eadem cum patre quia unum numero cum
eo in patre et filio. Hec etsi penetret omnia diaphana
non tamen omnia corpora nec penetrat ad animas et spiritus. Illa vero
omnes cogitationes et spiritus penetrat. Hec etsi illumi-
net omnia corporalia non tamen illuminat mentes. Illa vero
mentes angelorum et hominum illuminat. Hec etsi sit causa
generationis et corruptionis rerum non tamen omnium sed paucarum
et non causat [illegible] sed a [illegible] corporis celestis. Illa vero est
causa omnium et [illegible] [illegible] quia sunt aperte. Hec
[illegible] est illa lux divina que celum et terram creavit et
omnia que in eis sunt [illegible] et sunt [illegible] et [illegible]. Qui facit
magna et inscrutabilia et mirabilia quorum non est
numerus. [illegible] Extendit enim
celos sicut pellem et terram super nichilum appendit. Tenet
nubes ne erumpant simul. Dividit terminum maris et colu-
mne celi contremiscunt ad nutum eius et diabolus vocis
[illegible] ab eo ne quod velit faciat. Et mira innumera
sunt que non videmus. Sed ecce hec que premissa sunt vix et
et cum vix parvam stillam sermonis eius audivimus. Quis po-
terit tonitruum magnitudinis eius intueri. Hoc est enim
verbum quod totus orbis non capit. Hoc ipsum est quod hodie
natum est nobis de virgine maria. Ecce hoc quod noviter
virginis factus est capacior orbe toto deo bene ceterum

Job. 9.

Job. 26.

Cela.

celo. Sed et innocentiam virginitatis quibus te laudibus efferam
nescio quia quem celi capere non poterant tuo gremio contu-
listi. Ecce fratres quia hec lux non fulget nobis de celo
sed de presepio. Ecce quia effundit eam in inmenso modo vir-
go maria. Verecundare enim glo[illegible] [illegible] huic modo
lumine eterno effundit [illegible] dominum nostrum. Ideo ingrediamur
presepe et videamus cum pastoribus. Transeamus usque Bethleem
et videamus hoc verbum quod factum est, quod fecit dominus et
ostendit nobis. Sed videamus quomodo hec lux se abscon-
dit ut nobis in presepio manifestaretur. Sciendum ergo
quod sicut palato non sano vinum dulce videtur amarum ita et
oculis egris odiosa est lux que sanis est amabilis. Unde noctue
odiosa est lux solis non [illegible] quia non valent in eam figere oculum
pre nimia oculi debilitate fugit eam [illegible] corruptionis [illegible] orga-
ni visus. Sustinere non eam [illegible] potest. Unde dicit philosophus in 2° methaphisice
[illegible] quedam non intelliguntur a nobis vel cum difficul-
tate intelliguntur [illegible] sua [illegible] [illegible] [illegible] sic [illegible] [illegible]
propter. Quedam autem propter debilitatem intellectus nostri quia illa de se sunt intelle-
gibilia sed noster intellectus debilitatus ad illa non potest attingere.
Unde ait: sicut se habent oculi noctue ad lucem solis ita et
noster intellectus ad manifestissima nature que sunt deus et angeli qui
sunt invisibiles. Et sic nobis aliquando accidit circa visionem
solis, ita et circa visionem divinam. Nam si nubes soli
opponatur que non sit minus obscura potenter corpus solis
intueri per nubem que temperat fulgorem radiorum. Ita et
dominus deus id est verbum patris eternum opposuit sibi nubem non
minus obscuram ut possemus et divinitatem cognoscere. Unde
scriptum est: Ecce dominus ascendit super nubem levem et ingre-
dietur egyptum. [illegible] quod autem est hoc in verbo caro factum
per hoc enim videamus nobis divinitatem. Lux enim lucebat
in tenebris et tenebre eam non comprehenderunt. Ut ergo eam com-
prehenderent verbum caro factum est et sic [illegible] in nobis. Sed
cum dicitur verbum caro factum est quidam errant credentes verbum in
carnem transmutatum. Quo pacto enim lux posset caro fie-
ri et deus quod potest transmutari. Nec credas quod verbum
sic factum carnis. Verbum enim caro [illegible] intelligitur sed catholica
fides et pie credo quod [illegible] [illegible] assumptum est a deo.
[illegible] ita quod natura deitatis non dimittit suam manentiam et humanitatem
accessit ad [illegible] verbo et verbum subsistit in utraque natura. Dicit ergo

Ysaia.

2° quod se absconderit ut se nobis manifestaret

Philosophus in 2° methaphisice

Is. 19.

p[ro]p[ter] u[er]bu[m] e[st] factu[m] caro q[uia] factu[m] e[st] ho[mo]. q[ui] a[utem] d[icitu]r caro
et no[n] ho[mo]. Ut ostenderet puritate[m] et magna[m] su[am]. q[uia]
no[n] e[st] dedignat[us] [carnem] carne[m] n[ost]ra[m] mortale[m] et fragile[m] assu-
mere. q[uo]d n[on] mai[us] [illegible] q[uo]d o[mn]ia fecit. q[uo]d a[utem] fe-
[illegible] carne[m] n[ost]ra[m] q[ue] e[st] fenu[m]. et u[er]bu[m] factu[m] e[st] caro
et [illegible] desforme. O superbe q[uo]d hodie facies
ubi p[ro] [illegible] [illegible]. O tu q[ui] [illegible] [illegible] magnu[m].
o tu q[ui] [illegible] [illegible] domu[m] [illegible] [illegible]. O tu q[ui]
no[n] dignaris uidere paup[er]es. O tu q[ui] [illegible] [illegible]
in [illegible]. O superbe [illegible] q[ui] [illegible] gl[ori]as et de
[illegible] et de [illegible] et [illegible] et no[n] [illegible]
[illegible] [illegible] ecce d[eu]s tu[us] q[ui] fact[us] e[st] caro. et uide
q[uo]d p[ro] o[mn]i humilia [illegible]. na[m] [illegible] d[omin]u[m] [illegible] [illegible]
[illegible] p[er] [illegible] [illegible] no[n] [illegible] roma. de
[illegible] se nascendo a roma no[n] se [illegible] [illegible] iudea
[illegible] et no[n] ap[u]d [illegible]. [illegible] minime bethleem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i[n] palatio [illegible]
[illegible] i[n] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] humiliat[us] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. O felix [illegible] q[uo]d magis
d[omi]no placuisti q[uam] roma et [illegible]. q[uia] q[uo]d ap[u]d
ho[mine]s altu[m] e[st] abhominatio e[st] a[nte] d[eu]m. [illegible] [illegible]
appar[ue]r[un]t hodie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Sapi[enti]a n[on] [illegible] mu[n]di stulticia e[st] ap[u]d
d[eu]m. Et [illegible] Sapi[enti]a carnis inimica e[st] deo. et
q[uo]d stultu[m] e[st] dei sapientius e[st] ho[m]i[ni]b[us]. et q[uo]d i[n]firmu[m] e[st]
dei fortius e[st] ho[m]i[ni]b[us]. Ecce f[rat]res q[uo]d fulget [illegible] nobis ex
[illegible] dei. [illegible] e[st] humiliatis [illegible] stulticia [illegible] [illegible].
[illegible] si q[ui]s uidet[ur] i[nter] uos sapie[n]s e[ss]e i[n] h[oc] s[e]c[u]lo stult[us]
fiat ut sit sapie[n]s. q[uo]d [illegible] [illegible] i[n] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lux [illegible] nobis [illegible]
[illegible] nobis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] nobis [illegible]
[illegible] [illegible] declarat dicens exijt edictu[m] a cesare augusto
ut describeret[ur] uniuers[us] orbis. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] augusti
[illegible] [illegible] mu[n]di [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mu[n]di [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
et nasci [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] q[ui] [illegible] [illegible]
colligo uos q[uia] [illegible] scripti i[n] libro uite [illegible] [illegible] de [illegible]

Luc. 16.

p[rim]a ad Cor. 3.
ad Ro. 8.
p[rim]a ad Cor. p[rim]o.

p[rim]a ad Cor. 3.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

scriptu[m] e[st] delent[ur] de lib[r]o uiue[n]tiu[m] et cu[m] iustis no[n] scribant[ur].
[illegible] q[uia] Ioseph ut [illegible] cu[m] maria [illegible] [illegible].
Sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si uirgo a casu ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Certe puto q[uod]
[illegible] [illegible] ex [illegible] d[omi]ni. et [illegible] [illegible] ex [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] gaudio[rum] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Sed diceres q[ua]re [illegible] [illegible] [illegible]?
Audite obsecro [illegible] [illegible] respondea[m] uobis. ego nocte [illegible]
cu[m] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] no[n]
possem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de laudib[us]
et co[n]solationib[us] [illegible] [illegible] i[n] isto p[ar]tu. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] celebrare [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Cras [illegible] de b[ea]te u[ir]ginis co[n]solationib[us]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ego
puto q[uod] b[ea]ta u[ir]go [illegible] desyderabat uidere filiu[m] suu[m]
[illegible] scriptu[m] e[st] speciosus forma p[re] filijs ho[minum]. Qua[n]to
[illegible] magis appropinquabat ad locu[m] tanto maiores [illegible]
co[n]solationes et [illegible] desyderiu[m]. ue[n]it ergo ad di-
[illegible] [illegible] [illegible] cu[m] locu[m] a deo [illegible]. [illegible] [illegible]
q[uia] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et co[n]templari et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Sed et puto q[uod] Ioseph [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad tantu[m] [illegible] [illegible]
et [illegible] laudes deo et u[ir]gini. et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de thalamo suo exultauit ut gigas ad curre[n]-
da[m] uia[m] a summo celo egressio ei[us]. Angeli [illegible] cu[m] uide-
[illegible] [illegible] [illegible] gaudio dicebant gl[ori]a i[n] altissimis
deo et i[n] t[er]ra pax ho[m]i[ni]b[us] bone uoluntatis. et Tu
rex gl[ori]e [christ]e tu p[at]ris se[m]pit[er]n[us] es filius tu ad liberandu[m] suscep-
turu[s] ho[min]e[m] no[n] horruisti u[ir]ginis uteru[m]. Sed q[uia] [illegible] [illegible]
e[st] et [illegible] [illegible] laudes d[omi]no [illegible] [illegible] [illegible]
e[st] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] nolo[-] [illegible]
[illegible] [illegible] loco [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] cras [illegible] et [illegible]
et de co[n]solationib[us] b[ea]te marie [illegible] [illegible] ut [illegible] po-
ssim[us] co[n]solari [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] salua-
tore[m] mu[n]di q[ui] e[st] b[enedic]t[us] [illegible] amen.

Explicit s[er]mo 12.

[illegible]

p[ri]o.

p[ri]o.

Luc. 2.

hymn[us]

Sermo de reclinatione xpisti in presepio: 2 de gaudiis virginis

Vestras caritates dilectissimi cupiens excitare ad contemplationem
misterii hodierne festivitatis in extremo sermone conatus sum ostendere
excellentiam verbi incarnati per comparationem ad lucem. Sum demonstra-
re [illegible] et dicas quam sit lux diem cum luce corporali. Videte
quia oculi nostri non erant efficaces ad istam lucem conspiciendam, ostendi
quam deus nube placendum fecerit quod oculis nostris erit gratissima.
quia verbum caro factum est. Cepimus postea declarare quomodo
natum est de virgine maria cum istis angelis. et diximus quomodo
exivit per semetipsum de utero clauso in quo loco nos volu-
erimus et dixi quomodo cum quo in loco se collocavit. Et hoc est quod
hodie primo nobis est determinandum scilicet ut premissi de gaudiis
virginis quod habuit in presepio habuit ad dicere. Secundum per determinem
primo et veniemus postea ad hoc 2m. Pro declaratione horum
est sciendum quod multa fecit xpistus que non sunt scripta in evangeliis
maxime in Johanne. Sunt autem et alia multa que fecit ihesus que
si scribantur per singula nec ipsum arbitror mundum capere posse eos
qui scribendi sunt libros, [illegible] quod intelligendum est quantum ad capacitatem legentium
ut per hyperbolem. Ergo non sunt scripta [illegible] non potuerunt
omnia scribi, et quia multa relicta sunt contemplationi fidelium. non
enim quod sunt scripta adiuvant ad contemplandum non scripta. que maio-
rem dulcedinem afferunt quam scripta. quia inventa a nobis magis
delectant quam ducta ab aliis. quia quo per contemplationem vite xpisti
[illegible] accendimur in amorem dei, multa sunt relicta contem-
plationi devotarum mentium ut [illegible] quottidie nutriant
dulcedine mentis et amorem [illegible] novis meditationibus
inspirationes dei. Itaque hec que non sunt scripta sed contemplata per fra-
trem qui probabilia non [illegible] certa. Ad primum ergo [illegible] videtur
est respondendum quod cum deus [illegible] ut pateret et hu-
miliaret. non se [illegible] collocavit in gremio matris [illegible]
brachia [illegible] in amiciis suis audirent delectationes possibiles
[illegible]. Sed se in terram [illegible] nudam ut super fenum [illegible] a matre
separatum collocavit. [illegible] et hoc primo [illegible] rectis [illegible]
ut inciperet per natum [illegible] pati. Asperum est enim [illegible] solum [illegible]
cogere quod delectari quod dissimilis [illegible] a capite tuo. capit
enim [illegible] in terra per tuo amore [illegible] frigoris [illegible] et
tu [illegible] delectare [illegible] et non miserere [illegible]. non potest
collocare [illegible] non potest [illegible]. Vestes [illegible] bonas ve-
stes et [illegible] ad [illegible] colores [illegible] et hec [illegible].
Sed regum colores [illegible] patri [illegible] est. Secundo ut
nobis exemplum preberet humilitatis. humiliavit enim semetipsum. quod est

Jo. ult°.

[illegible] religiosi [illegible] in [illegible] super fenum

ad phi. 2.

primo ut [illegible]

Aplata pedis [illegible]

2° ut [illegible]

humiliavit semetipsum. quia se voluntarie humilibus dedit. Sunt
enim quidam qui ab aliis humiliati nolentes humiliari ut sunt hostes
humiliati ab hostibus. et hec est humilitas violenta et amara. Sunt
qui ab aliis decepti [illegible] et sustinent per amore dei et est bona hu-
militas. Sunt qui humiliant semetipsos quia nihil in se boni cognoscunt
et [illegible] sed hec non est humilitas perfecta. superbi enim [illegible]
essent si non humiliarent. Sunt quidam qui in se multa bona cog-
noscunt et humiliant se superioribus [illegible] sed et ista non est perfecta. Sunt
[illegible] qui et se humiliant equalibus sed non minoribus. et ista quasi mundo
[illegible] pervenerunt ad veram perfectam. Sunt autem qui in se magis [illegible]
cognoscunt et superiores et tamen humiliant se voluntarie etiam
minoribus. quasi querunt spernere et non [illegible] querunt viliora. et
ut non cognoscantur ut non reputentur [illegible] sunt. qui contempserunt
honorari. et fugiunt omnem gloriam mundi. nolunt [illegible]
[illegible] et mundo apparere [illegible]. Et hec perfecta sunt. et
hoc exemplum humilitatis dedit nobis xpistus. [illegible] quod magnus est
et [illegible]. [illegible] est minoribus. non [illegible] scriptum
est ut erat subditus illis id est parentibus quibus erat maior. et
ad baptismum Johannis accessit [illegible] cum [illegible] Johannes eum
prohiberet ait. Sine modo sic enim decet nos implere
omnem iustitiam id est omnem humilitatem ut dicit glosa. quasi sic omnibus minoribus
volebat subici. Ita credo quod [illegible] humilitatis [illegible].
et si dicas [illegible] erat ubi qui posset addiscere nisi [illegible]
Joseph qui erat humilis. Respondeo quod per hoc [illegible] confirmatus sit in
maiori humilitate. et potuerunt postea [illegible] dicere. et
nos possumus contemplari. Tertio ut excitaret matrem ad
pietatem et ad obsequium. ne forte crederet quod cum [illegible]
deus nollet obsequia sed per se ipsum se gubernare. excitabat [illegible]
ac si diceret surge [illegible] propera amica mea colum-
ba mea formosa mea et veni. Adhuc [illegible] aliquis
quomodo excitabat in terra. et mihi videtur quod puer erat [illegible]
nus virginis et [illegible] respiciebat [illegible]
[illegible] et fortasse [illegible]
mo desiderio [illegible] respondebat [illegible]
pio aspectu respiciebat eum [illegible] ne [illegible]
obsequio indigeo. puto [illegible] quod tunc virgo poterat dicere. anima mea
liquefacta est ut dilectus locutus est. Et puto et cum lacrimis
adoravit eum confitendo eum deum [illegible] dicendo. deus
meus es tu et confitebor tibi deus meus es tu et exaltabo te.
et cum devotione magna et reverentia suscepit eum et osculatum
est dulcius et pannis eum involvit. non credas quod erant [illegible]
[illegible] erant enim pauperes virgo [illegible] quia erat sponsa [illegible]

3°
ut matrem excitaret ad pietatem

[illegible] in foro [illegible] huius cum [illegible] apud minores [illegible] Luc. 2.

Math. 3.

Cant. 2.

Cant. 4.

Ps.

~~legnarii~~ fabri legnarii. in cuius conditionis humilitate. non de
diuites noluit nasci et mori et sepelliri in auro et
argento. et fecerunt sibi sepulchrum sculptum. Sed sepulcrum rex
domus illorum in eternum. Sit ergo non collocemus cor in loco
aurato sed in presepio in feno. videas ne diuites qui desti-
melis et saluatori. quia enim te docet paupertatem et hu-
militatem [illegible]. Ecce ~~fili~~ vulpes foueas habent et volu-
cres celi nidos. filius autem hominis non habet ubi reclinet caput
suum. Cur enim posuerunt eum in presepio. quia non erat ei locus
in diuersorio. O angeli quare non parastis ei palatium. quare
non ornastis [illegible]. quare non accendistis ignem in tanto
frigore. quare non parastis lectulum. quare non adduxistis
pannos sericos et auratos. O bone yhesu quare hunc locum
vilem elegisti. quia mitis sum et humilis corde. Et
ecce bos et asinus cognouit ~~saluatorem~~ possessorem suum. sic
scriptum est. cognouit bos possessorem suum et asinus presepe domini
sui. Hoc enim erat presepe bouis et asini Joseph. Nam
quando duxit qui ~~[illegible]~~ bouem duxerat et venderet pro expensis
faciendis in via. et asinum ut portaret virginem mariam.
Vide quomodo magnum et mirabile spectaculum. Virgo filium
suum adorat in presepio ex una parte. et Joseph ex alia
et asinus et bos ex alia. et angeli circum circa cantant
gloria in excelsis deo. et pastores currunt ad adorandum
puerum. itemque stella vocat et conducit magos. Vides
ne quam vilia sunt hec et quam magna. Cantate domino canticum
nouum quia mirabilia fecit. Quis est enim iste paruus
qui est iste magnus. paruus in carne, puer in presepio. vilis
in feno. vilibus [illegible]. Magnus in celo, excelsus in laudibus
angelorum in adoratione ~~[illegible]~~ pastorum et magorum. Ecce
quam paruus qui portatur a virgine qui pascitur ab uberibus virginis
qui clauditur [illegible] pannos viles qui iacet super fenum. Ecce
quam magnus qui portat orbem. qui pascit vniuersa. qui nutrit
angelos. qui non capitur ab vniuerso. quia altissimus habitat
qui in celis est filius patris sine matre qui in terris est filius virgi-
nis sine patre. O felix virgo o beata puella que
tuum meruisti parere redemptorem. que tuum meruisti lacta-
re creatorem. que tuum meruisti gubernare dominum deorum.
o virgo dulcissima responde nobis indignis quid est tunc
cordis quid dulcedinis. Sed non possumus fortasse intelligere
quia tu es hortus conclusus hortus conclusus fons signatus. Sed quis

dans et nobis exemplum paupertatis in [illegible] domo gloria [illegible] paupertatis natiuitatis et mea paupertas [illegible] non sed in diuersorio [illegible] proprio palatio, non [illegible] pannis sericis, non [illegible] tecto sed in presepio. qui [illegible] 4 dominus habuit [illegible] boue et asino. [illegible] gloria ad pastores.

ps.

Is. p

non valemus omnia perfecte cognoscere. Apud nobis pulsantibus
quia gaudebunt dicit mens quia audiunt [illegible] tua. Scio enim quia
emissiones tue paradisus cum malorum punicorum cum pomorum fru-
ctibus. Sed non potuimus sustinere totum fluminis impetum quod letificat
ciuitatem dei, certe instillationes tue letabunt germinantes.
Ostende quia domina mea michi faciem tuam. sonet vox tua in au-
ribus meis. vox enim tua dulcis et facies tua decora. Apud
me pulsantem colligo me [illegible]. verecundiam forsitan. Et si indignus
sum [illegible] verecundari cum quia hodie et peccatoribus apertis. Time-
re enim dicit quod scriptum est non est speciosa laus in ore peccatoris.
quia non est a domino missa. nisi et tu me inuitares dicens vero
quod de te canitur tota. Transite ad me omnes qui concupiscitis
me. [illegible] omnes neminem excludis. Et [illegible] genitus
dicis. Qui audit me non confundetur. et qui operantur in me non pec-
cabunt. qui elucidant me vitam eternam habebunt. Elucidemus quomodo
[illegible] admirationem fecit et quod [illegible] nobis. quanta fuerunt
gaudia beate virginis et quos effectus producebat. Hec igitur
[illegible] dicamus [illegible] ut [illegible] contemplatiues
[illegible] potuerunt [illegible] gaudia [illegible] spiritus posse [illegible] intelligere
sed aliquantulum apprehendere et cum virgine gaudere. Scio enim quia gaude-
bat. [illegible] exultauit spiritus meus in deo salu-
tari meo. Cogitemus ergo quia virgo fuerunt tunc in presepio
[illegible] et magis gaudebat [illegible] causis procedebat. Gaudebat
[illegible] delectione [illegible]. [illegible] admirationis. [illegible] con-
templationis. [illegible] amoris. [illegible] boni [illegible].
[illegible] operationis [illegible]. [illegible] operationis. [illegible]
[illegible]. [illegible] delectationis spiritualis [illegible]. [illegible] dele-
ctationis. Ops [illegible] ordine [illegible]. Secundo
[illegible] delectatio ex duobus [illegible] ex cogitatione bo-
ni [illegible] et desyderii et [illegible]. vno enim istorum deficiente
non potest esse delectatio. [illegible] delectationem cibi. [illegible]
delectationem amici. [illegible] non [illegible] cibo vel amico
[illegible] aliquam [illegible] cogitationem [illegible] aliquam
[illegible] aliqua delectatio. Sed si nullo istorum modorum [illegible]
[illegible] bonum [illegible] cogitationem non erit de-
lectatio. et [illegible] et [illegible]. [illegible]
[illegible] amaret [illegible] et post [illegible]
[illegible] filii sui. Habebat enim ordinatam caritatem [illegible]
[illegible] ordinauit in me
caritatem. Sed deum ex toto corde super omnia diligebat. et
[illegible] et [illegible] diligebat filium suum quia est deus. Sed videre

Cant. 4.

ps

Cant. 3.

Eccl. 15.

Eccl. 24.

Cōtēplano Quāta fuerit gaudia beate virginis de nate filij.

p. pp delecti [illegible]

Cant. 2.

[illegible] memo [illegible]
[illegible]

Cant. 4.

Cant. 2.

2m gaudium est similitudo quam ad filium habebat.

et humanitas desyderabat ipsa domina. Videbat namque corpus et sa-
lutem et iter proximorum. Hec omnia diligebat virgo et desy-
derabat. et hec omnia erant ei cognita et eviden-
tia. nam solum intuendo in se sciebat non solum per eorum potentias
et spiritus non solum per gratiam quam conditor dat sanctis. sed etiam
per gratias singulares et mirabiles elevationis et con-
templationis. et per hoc mirabile quod peperit clauso utero. Et
forte in illo actu vidit archana verba que non licet homini loqui. Ut
enim in canticis. Quam pulcra es amica mea quam pulcra es. oculi tui co-
lumbarum absque eo quod intrinsecus latet. Hec ergo primum mirabiliter
videbat et cogitabat se habere. Videbat quoque primum humanitatem Christi
filii sui quam multum desyderabat et videre et tangere. O quotiens
credens quod eum osculabatur, amplectebatur, adorabat. O quotiens
in faciem eius respiciendo orabat. O quanta sciebat dulcedine
quam eum lactabat cantantibus angelis. Videbat quoque primum nec solum
et corporis salutem. nulli enim debet esse dubium quod ipsa hoc
certissime sciebat. Videbat ergo primum in cogitationibus [illegible]
et proximorum salutem quam affectabat. Propter ergo primum boni
amati gaudebat. Hec super omnia dei sui et filii ipsius Christi quem omni
summo studio respiciebat et ei obsequebatur. unde ei convenit
illud. Sub umbra illius quem desyderaveram sedi et fructus eius dulcis gut-
turi meo. Fulcite me floribus stipate me malis quia amo-
re langueo. hoc est primum. Secundum gaudium est secundum tacti gau-
dium quod similitudo erat. Similitudo enim est in dilectionibus que est causa
amoris. unde omne unumquodque naturaliter semper diligit et diliga-
tur quod sibi natura unitur. diligit enim homo semper [illegible] et sua
membra ut manus et pedes et oculos. et cetera in quantum ad esse
conservationem faciunt. ideo quando aliquis homo est similis ei diligit
ipsum quia quodammodo est sibi aliquo modo unitus. similitudo enim est vere dilec-
tionis causa. Ideo dissimiles non possunt esse diu ami-
ci. si enim coniungas bonum cum peccatore necesse est quod alter
eorum ad alterum convertatur. aut enim iustus efficitur peccator aut [illegible]
aut dissolvitur tandem amicitia. Cave ergo tu o homo dei ne
coniungas cum peccatoribus in quantum amicitiam facias cum eis. quia faci-
lius est te cadere quam illum convertas. Videte quomodo caute
non quasi insipientes sed ut sapientes, redimentes tempus quia dies
mali sunt. ~~Virgo maria [illegible] erat [illegible]~~ Similitudo
quod cum causat amorem [illegible] similitudo [illegible] dilectionem
quia coniungit [illegible]. ut amici conveniunt se fruuntur. unde apostolus
ait ad Philemonem. Ita frater ego te fruar in domino. refice viscera mea.

ad ephe. 5.

ad philemonem.

virgo et mater erat valde similis dilecto filio suo et
sponso increato. nam non solum quia erat facta ad imaginem et
similitudinem eius sicut ceteri homines. non solum per gratiam sicut sancti sed etiam per
habundantiam gratie. nam quando in lumine similis [illegible] divinorum
est enim [illegible] caritatis amorem. in eo enim fuit [illegible]
singulis. unde in ea erat imago increata [illegible] habebat sic
deum in memoria et intellectu et in voluntate et amo-
re. [illegible] memoria enim deum [illegible] intelligebat et diligebat et
[illegible] hic amor [illegible]. Ipsa autem similis patri quia erat mater
eiusdem filii. et similis ~~[illegible]~~ spiritui sancto quia ab eo perfecit
ad conceptum et generationem eiusdem. spiritus enim sanctus non fecit
sine ea. et ipsa non potuit facere sine eo. Filio autem quia
sicut filius est unicus in mundo qui subsistat in duabus naturis
ita ipsa est unica que peperit virgo. sicut filius fuit de spi-
ritu sancto conceptus solus. ita ipsa est sola que peperit de spiritu sancto,
item per similitudinem corporalem [illegible] est quod [illegible] filius similis matri
in [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] vero [illegible] decoravit. sic est hoc ver-
bum et non [illegible]. in aliis tamen [illegible] est quod erat similis. maxime
quia [illegible] complexionis et decor exterior [illegible]
ad [illegible] [illegible]. [illegible] optime [illegible]
[illegible]. Similis etiam in vera quia [illegible] virgo [illegible] et ipsa [illegible]
[illegible] non [illegible] vera [illegible] [illegible] petebant [illegible]
[illegible] [illegible] est et quod in [illegible] conformaret in domo [illegible]
et vestitu et [illegible]. [illegible] et in moribus. nam [illegible] fuit
humilis et virgo humilis. et [illegible] [illegible] et
virgo [illegible] unde dicit [illegible] misericordia [illegible] et [illegible] [illegible] volun-
tatem. nam virgo erat perfecta. perfectio autem est in conformitate
ad voluntatem dei. [illegible] regula omnium [illegible]. et ideo omnia [illegible]
bona [illegible] conformat. unde dominus [illegible] dicenti quod mater
et fratres eius [illegible] quicumque fecerit
voluntatem patris mei qui in celis est ipse meus frater soror et mater est.
[illegible] virgo erat similis [illegible] filio suo. [illegible] quia si ipse
erat filius suus et ipsa erat filia eius. et si ipse erat [illegible]
suus et ipsa [illegible] eius. et si ipse erat sponsus suus et ipsa erat
sponsa eius. Erat etiam similis angelis [illegible] erat [illegible]. quia angelis
[illegible] fuit cognata virginitas. Hec ergo omnia [illegible]
amore et [illegible] rex maxime delectationis. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] peccatoris. et sic
dicit apostolus. Si qua consolatio in Christo si quod solatium caritatis

O quanta caritas patris quod etiam [illegible] et quod voluit hunc eius filium [illegible]

quia sicut filius est patris incorruptibilis [illegible] et incorrupta virgo et

[illegible] in passione.

math. 12.

ad phi. 2.

91

sed quia secretarius sponsi, sed quia misteriorum ... impleta gau-
dium meum ut ... sapientis, cuius ... thesauris unani-
mes ad quem ... dico ait in hac vita ut contempla-
mini eius et considerationis quo amore ipsa flagrabat quo
ardore cremabatur quo desiderio estuabat. qua delecta-
tione fruebatur. quibus incitamentis sponsi sponsi movebatur. qua
tota replebatur sponsi gratia qua tota induerat di-
vinus amor. ... ut ... quod posset ei affectu ...
lari. ipso matris ... vestigia eius ... iniunctum ei
... ut posset ... ei gaudiis consolari. ipso fuit ut
convenirent cum ... in omnibus per gratiam dei. ut ex si-
militudine nasceretur amor et ex amore desiderium
et ex desiderio delectatio. Estote imitatores dei sicut
filii carissimi et ambulate in dilectione sicut et Christus dilexit nos
et tradidit semetipsum pro nobis oblationem et hostiam deo
in odorem suavitatis. quod est deus benedictus in secula amen.

Explicit sermo 13.

In sermone precedenti fratres dilectissimi de tertia allegoria
... per manus beate et gloriose virginis marie
quem pannis involvit et reclinavit in presepio. in quo ingre-
ssi conspeximus mirabile spectaculum quia mirabilia videmus
... et excelsis ... Cepimusque contemplari
quantum in ... gauderet virgo. et ingressi sumus ... pelagus
profundum. ostendimusque virginem delectari et gaudere de
... et maior ... presepe
quam proposueramus. Sed quia tempus non sufficit ... hodie ... ad
presepe veniamus et virginem rogemus ut nobis aperiat ho-
stium ut possimus ingredi et aliquid dulcedinis inde reporta-
re. O virgo gloriosa te rogamus per pietatis et mi-
sericordie ut illos misericordes oculos tuos ad nos convertas.
Respice quam ... quod debiles sumus in via dei. et in
quanto periculo consistimus. periculis fluminum periculis la-
tronum periculis ex genere periculis ex gentibus periculis in ci-
vitate periculis in solitudine periculis in mari periculis

[illegible]

ad eph. 4.

2a ad Cor. 11.

in falsis fratribus. Sed quare relinquis absque consolatione dor-
mientem in via. Tu es advocata nostra. tu es ... nostra. tu
domina nostra. tu vita nostra. tu dulcedo cordis nostri. tu es
tota spes nostra. Aperi ergo nobis quia aperuit tibi manum
suam omnipotens benefactor. ... Aperi nobis et collige
nos quia exultabimus et letabimur ... memores uberum
tuorum super vinum. Esto tu initium et finis sermonis
nostri et ideo rogamus per ... hodiernum tam magna et pro-
funda loquamur ... quod non possis impe-
trare apud deum presertim hodie quando aperti sunt celi et descende-
runt ... Terra enim mota est et enim celi distil-
laverunt a facie dei sinai a facie dei israel. Quia
ergo fratres speramus virginis adiutorium iterum ingredior presepe
et de virginis laudibus et exultationibus sermonem faciam
... Ad fortassis aliquis dicit miror quod expono ...
Ioannis relictis et ... digressionem facio. Ad quod
primo respondeo quod ... beatus Ioannes ...
secundo ... ostendimus hanc lucem absconditam ...
ut appareret per radios temporis. quia quod absconditum est totum
in utero virginis ... ab hoc utero ...
paulatim et ... Secundo respondeo quod ...
postulant pleno ... Tertio quia ...
hec ... exponens ... a filio et matre ...
filii puero ... factum est. Quarto quia ... sunt cum matre ...
sunt et cum Ioanne. quia ... non discedit ab ea. virgo
virgini fuit commendata. ... Ioannes ... gau-
debit. quia ... domine sue. Et ideo est mirabile
... sermones ...
de virgine ... placent. ... diligunt ... quia
est ... delectationis. Viderunt eam filie syon et beatissimam
predicaverunt et regine et concubine et laudaverunt eam. In
tantum quod ... blasfemare ... blasfemias
ei. Igitur ingrediamur fratres presepe et non egrediamur ...
... aliquam dulcedinem de ... virginis. Et ...
sermone precedenti ... quod dictum sit gaudium
virginis ... ex ... et ex filii presen-
tia ut ostendamus ... et ex contemplatione ... Ex
contemplatione ... magna delectatio. quia contempla-
tio ... perfectio. maior ... gaudet unusquisque
cum attingit perfectionem suam. ... maior desiderat

Cant. 1.

ps

... 24
Cant. 6.

3m
Gaudium virginis ex contemplatione divinitatis: ... sumitur:

sanctis … quod omnes homines natura scire desiderant. Et quia sunt
sic in speculo intellectus … quod possunt delectari in speculando
creaturas. In tantum quod et multi gentiles propter veritatis omnibus divi-
tijs et voluptatibus se dederunt contemplationi creaturarum. Ita
delectat intellectum. quia hoc intellectum delectat sublimari et extolli
sed ad magis bonum extolli. Sed istud est quod facit homines
magis honorabiles et admirabiles quam alia. admiramur
enim eos et honoramus qui sciunt de omnibus causis dicere et diffi-
cile explicare. Unde et iste dat nobilitatem aliorum
cum regnent intellectu. et reliqui ducuntur praeceptis. nam
sapientes regunt principes et reges. Quia melior est sapientia
quam arma bellica. Et adeo multum est delectabilis sapientia
quod sapientia secularis delectat aliquem propter maximum [illegible]
quod sola offert. At sapientia de qua nunc intendimus loqui quam
habet contemplationis creaturas … quae provenit in amorem dei
dat pacem et securam delectationem. quia enim facit homines
amorem dei facit homines sublimes et hoc est valde delecta-
bile. Unde sapientia est infinitus thesaurus est hominibus quo qui usi
sunt participes facti sunt amicitiae dei. Et non habet ama-
ritudinem conversatio illius nec taedium convictus illius. Et
facit homines bonos quia hoc est finis hominis. Unde beatus vir qui in sapientia
morabitur. Contemplatio etiam huius creaturae est … per gratiam
dei quae intellectum illuminat de deo et dat letitiam. Unde
propheta postquam dixit Signatum est super nos lumen vultus tui domine
subiunxit statim. Dedisti laetitiam in corde meo. 2o admi-
niculat ad hoc opus scripturae meditatio. Quaecumque enim
scripta sunt ad nostram doctrinam scripta sunt ut per patientiam et con-
solationem scripturarum spem habeamus. Ideo Salomon hor-
tatur dicens. Ubera eius inebrient te omni tempore. et in amore
eius delectare iugiter. quare seduceris fili mi ab aliena et
foveris in sinu alterius. 3o adiuvat contemplatio creaturarum
nam faciunt nos venire in cognitionem dei sapientiae. Nam ordo
enim mirabilis … quanta sapientia dei diffusa est super … et fa-
ciunt nos venire in cognitionem virtutis dei et timorem et
voluntatem eius et in cognitionem bonitatis eius. quibus omnibus con-
sistit maxima delectatio. Unde propheta dicebat Delectasti
me domine in factura tua et in operibus manuum tuarum exul-
tabo. Et maxime ad hoc adiuvat consideratio eorum quae
deus fecit supernaturaliter. scilicet motus caeli et ordo caeli et motus
eorum. Ideo hic delectat ut faciat delectatio prae dulcedine
exclamare Quam magnificata sunt opera tua domine nimis profunde

factae sunt cogitationes tuae. Vir insipiens non cognoscet et
stultus non intelliget haec. Quis autem est vir insipiens nisi pecca-
tor. et maxime homo carnalis qui immersus est delectationibus ipsis. et
vir divitijs deditus. et vir superbus. Illi omnes qui statuerunt
oculos suos declinare in terram. Sed eum ad cognitionem contem-
plationis. Ideo hic quod gaudium et dulcedinem magnam habebat
per hanc creaturarum contemplationem. Incipiamus autem a contemplatione quae
ex visibilibus creaturis procedit. si quis de opere naturali. Ista habebat
angelos circa se … multa apparet divinitatis … quam in caelo
et in terra. Unde de lucifero dicitur. Tu signaculum similitudinis plenus sa-
pientia perfectus decore. habebat quod … ex caelo per effectum maxi-
me stellae quae magis apparent. habebat in se motiva per mirabiles
effectus corporales et spirituales. At maxime de omnibus factis quae
elevabat eum ad deitatem. erant enim tales ut ostenderent quod
divinum plus quam creaturae creaturam quod potest se comprehendere. Legitur de
beato benedicto quod totum vidit mundum … ad di-
vinum videns. Legitur de beato stephano quod intuentes eum omnes
qui erant in concilio viderunt faciem eius tamquam faciem angeli. Legi-
tur de beato augustino et etiam est asserendum quod tantam in eo habundabat
gratia dei quod non sufficiebat … mala respi-
cere in eum. sed magis … verebatur eum … quod dominus …
de … legitur quod expulit de templo … et de
beato hieronimo quia ad divinum videbatur … quod omnes
timebant. legitur et in gestis … quod habebat faciem
talem quod posset ab omnibus amari et timeri. Sed quid de …-
tis loquar. nonne qui ingrederis templum dei timeas. nonne
virgines huius loci videres quae alium … hodie christiani
adeo sunt excaecati ut etiam in ecclesia audeant … mala
perpetrare. Sed veniamus ad figuram crucifixi. quae enim dul-
cius aspexit oculis … haec enim immutant corda. quod enim …
… quod explicare non possum. Da … crude-
lis et aspectu crucifixi mitescit. Da libidinosum
et fiet castus. Da avarum et liberalis efficietur. Da
superbum et humiliabitur. Da blasphemum et laudabit
cum fletu. Da obstinatum et frangetur et compungetur. Da
tribulatum et consolabitur. Da gaudentem in hoc mundo et statim
tribulationes … accipiet. Da iustum et … fiet
eius. Da impium et fiet pius. Da devotum et flebit.
Ecce quomodo immutat corda figura christi. Sed quia facies multorum
… sunt mutatae … sed figurae et templa male respondent
talem divinitatem quae immutat corda. Ideo magis …
… et … nostri sunt. Nam quos videmus est …
… quia non habemus oculos puros. Sed ego habebat

Marginalia: eccl. 9. — Sap. 7 — Sap. 8. — ecc. 14. — ps. — pro. 5 — ps. — ps. — 3° adiuvat contemplationem creaturarum — 2 — 3 — Contemplatio creaturae … — ps. — Contemplatio per ex creaturis. — Ezech. 28. — De s. stephano — actuum 6. — De Bta virgine — De facie x — De figura crucifixi

purissimos oculos. unde illam faciem penetrabat et in ea mirabilia videbat. nam et sapientiam contemplabatur in re tam parva. et potentiam in re tam mirabili. et bonitatem in re tam dulci. o quotiens ipsum contemplabatur o quam accendebatur. nihil enim aliud cogitabat virgo maria. suspirabat ad eum et loquebatur ei et ipse illi respondebat in corde. de qua in sponsa melius potest dici quam *dilectus meus mihi et ego illi* (Cāt. 2.) et iterum. *ego dilecto meo et ad me conversio eius.* (Cāt. 7.) quam dulcis ista maria o quam dulcis anima quam amorosa quam delectabilis. ipsa enim ait. *vox tua dulcis et facies tua decora.* (Cāt. 2.) et ipsa. *indica mihi quem diligit anima mea ubi pascas ubi cubes in meridie* (Cāt. 1°) id est ubi gestas in celo in ostendas gloriam tuam. et ait deus credo quod ostenderet ei dicens. *veni in ortum meum soror mea sponsa.* (Cāt. 4.) o quot virgo habebat solatia o quot gaudia. credis quod recordaretur de isto modo. forte non poterat dormire nec comedere aut bibere in dulcedine parvuli filii sui. ¶ Secundo habebat contemplationes scripturarum quas revolvebat in corde suo et applicabat eis quae gerebantur. unde quae narraverunt pastores de maria *et conservabat omnia verba hec conferens in corde suo.* (Luc. 2.) et scito deus quod pdo... quod inveniret. non virgo omnia quae gerebantur notabat et conferebat et conferebat. unde erat cor eius sicut molendinum quod tritici grana ex quibus erat farina. ita ex corde continuo contemplationes sive meditationes semper novis rebus occurrentibus mirabilibus delectabatur cor eius et nutriebat semper. quemadmodum et erat sicut aliquis legens librum novum in quo semper nova et delectabiliora inveniret. unde semper vellet legere et unum duceret ad aliud legendum. sic virgo semper in nova contemplabatur modo pastores modo angelos modo magos adorantes parvulum quod non sit semper. et potest sermo eorum quae videbat familiariter cum eo. die enim et nocte in istis iacebat. unde dicere quod *meditabar nocte cum corde meo exercitabar et scopebam spiritum meum.* (ps.) ¶ Tertio ad altiora elevabatur habundantia gratie. sed notandum est quod meditatio potest esse indefessa. sed contemplatio est in qua intensior quia habet maiorem gratiam et donum dei. et hoc non est dubium habuisse mariam. unde legimus de multis sanctis legimus quod rapiebantur ad deum. legimus de paulo et de beato thoma nostro aquinate. multo magis credibile est de virgine maria. ex qua quod contemplationis semper tanta delectatio quod habet omnes oblectationes solum deum sequi. immo obliviscatur ... quod ... sit obliviscendum ... *extendens me ipsum ad destinatum persequor ad bravium superne vocationis dei in christo yhesu.* igitur virgo tota erat plena meditationibus sanctis et altissimis contemplationibus. unde quod concipiebat. *favus stillans labia tua sponsa. mel et lac sub lingua tua et odor unguentorum tuorum super omnia aromata.* (Cāt. 4.) dicere favus quia in cordibus dulcibus habebat mel et distillabat dulcedinem in voluntate. et omnes eius meditationes erant dulciores quam mella et lacte. unde videbat odorem deo et filio suo et angelis et spiritibus ut et hodie in meditationibus eius super omnia aromata. Dico ergo ut esses in meditationibus et in contemplationibus sanctis. ad est enim proprium nobis ut contemplemur. sed dicitur in psalmo *vacate et videte quoniam ego sum deus.* (ps.) vacate ab aliis contemplationibus. sed non habes gratiam ut sit in te animo labore vacuo. et est si non operaris si non contemplaris. nam gratia est in te aut sanctam concedas amorem. sed non est amor adeo fortis quod non deficiat per absentiam amati. ipsi quod deum non contemplaris abest. ideo deficit amor quia hoc est in hoc negligis. nam accendit spiritum et sustentat gratiam. et ideo in peccatis. quod exercere te ipsum in contemplationibus. curre ad scripturas. et si dicis quod non fui. unde quod non indiges predicationes et verbum in facto quod sicut maria quae conferebat omnia verba haec et conferebat in corde suo. et si non potes in his. curre per naturas. respice celum et terram et ea quae fecit deus et ea quae fecit christus in celo. sta in prospectu et considera mirabilia quae fecit deus. omnia enim ista dicunt tibi quod diligas deum deum tuum et debet tibi dulce devenire. et tu hoc ignoras vade ad picturas et ibi considera vitam christi et sanctorum et excitabit te. propheta enim *videbo celos tuos opera digitorum tuorum lunam et stellas quae tu fundasti* (ps.) et excitatus statim clamat *quid est homo quod memor es eius.* sed sic hodie creaturas contemplamur ad curiositatem ad vanitatem neque non referentes ad creatorem. et insuper sumus in rebus vanis et caducis et infirmis peccatis. quo quod possumus delectari in contemplationibus. et cum istos ... quod cognoscentes veritatem sequantur peccata ... deus falsum est dicere. *Obscurentur oculi eorum ne videant et dorsum eorum semper incurva. effunde super eos iram tuam et furor ire tue comprehendat eos.* (ad Ro.) *habentes oculos desiderium et in tabernaculis eorum non sit qui inhabitet.* intellectus eorum non videt ad scientiam rebus celestibus peccatum. quare quia *revelatur ira dei super omnem impietatem et iniustitiam hominum eorum qui veritatem dei in iniustitia detinent.* ... et *tradidit illos deus in reprobum sensum.* sed cum venimus ad propositum nostrum. erat enim habitu etiam dulcedinis virgo maria. ... et loquar gratiam quod crederem. virgo enim

Contēplā scripturas quas legebat

grā elevabat et ad altiora

De s. paulo & s. thoma.

quintum gaudium virginis habebat ex admiratione

nos suis benignitate adiuvaret. Sed iam veniamus ad quintum.
Reperitur cum gaudio et letitia erat admiratio. Sed ut
[illegible] dixi supra alias de admiratione que [illegible]
reperitur. Admiratio enim dicitur accepta aliquando [illegible] accepta
[illegible] aliquando [illegible] pro stupore. Admiratio [illegible] dicta
[illegible] rei cuius ignorat et videt effectum maxime in rebus
magnis. ut si [illegible] appareret in estate aut estum
[illegible] in hyeme. Et ista sunt delectationes que in admi-
ratione [illegible] sic delectantur astrologi astros
[illegible] Stupor autem pro-
der ex magnitudine rei. quia dato quod bene cognoscant causas
tamen quia res magna est stupor. ut si quis videret mor-
tuum suscitare. sciunt enim quod solus deus est causa. tamen stupet
propter rei magnitudinem. sicut cum considerarent eclypsim solis que
fuit in passione domini et stupet. Et iste stupor sunt dele-
ctationes, quia homo delectatur in rebus magnis. unde et plus
gaudet homo [illegible] de [illegible] rebus [illegible] de
[illegible] et [illegible] manifestis.
[illegible] quo [illegible] magis gaudet considerare res magnas et
[illegible] unde regina Saba videns mirabilia opera
salomonis pre stupore non habebat ultra spiritum [illegible] ad
regem. verus est sermo quem audivi in terra mea super sermo-
nibus tuis et super sapientia tua. et non credebam narrantibus
mihi donec ipsa veni et vidi oculis meis et probavi quod
media pars mihi nuntiata non fuerit. maior est sapientia tua et
opera tua quam rumor quem audivi. Beati viri tui et beati
servi tui hii qui stant coram te semper et audiunt sapientiam tuam. Sit
dominus deus tuus benedictus cui complacuisti et posuit te super
thronum israel, eo quod dilexerit dominus israel in sempiternum. et con-
stituit te regem ut faceres iudicium et iustitiam. [illegible]
quod appareret quod stupefacta ex stupore delectabatur in operibus
salomonis et pre gaudio benedixit deum. Virgo maria
[illegible] habuit gaudium ex [illegible] quantum ad admirationem
[illegible] dicta. quia [illegible] per fidem et non per speciem credebat fir-
miter et [illegible] habebat quod filius [illegible] erat deus [illegible]
[illegible] et quod ipse erat [illegible] fides est de
non apparentibus. est enim substantia sperandarum rerum argumentum non
apparentium. de hiis mirabatur [illegible]
[illegible] potest
fieri. et [illegible] ipsa poterat [illegible] fir-
miter credebat et [illegible] videbat [illegible] mirabatur quia
res erat magna. sed [illegible] et sciebat quod erat
[illegible] ideo gaudebat. [illegible] se

3 regum 10.

ad hebr. 11.

Admiratio duplex [illegible]
pro qua ignorat [illegible]

Stupor ex magnitudine rei cognite

Virgo gaudebat ex admiratione

se videt [illegible] quod non [illegible] et hoc
[illegible] quod [illegible]
non [illegible] videbat. quia [illegible]
[illegible] est. in hac [illegible] non cognoscimus deum nisi per [illegible]
aliquos per effectus et ideo non potest nunc videre. gau-
debat ergo de spe. Tertio habebat stuporem de hiis que cogno-
scebat. maxime in ordine operum rerum que fecit in ipsa et
in alios [illegible] maxime considerando quanto de superna [illegible] provide-
bat humano generi. et quanto omnia disponit suaviter. Nam
sicut regina saba considerato ordine ministrorum et
domus salomonis non habebat ultra spiritum [illegible] et si regi-
na celorum considerando ordinem [illegible] salomonis, et maxime
ordinem ministrorum [illegible] id est angelorum quos non du-
bito eam vidisse et cognovisse. non habebat ultra spiritum.
videndo ordines hierarchiarum trium et quod una ab alia
perficitur et ordinem ordinum, et ministrantium et lauda-
tium deum et lumine eorum et amore et officio. et con-
siderando ordinem celi et stellarum et planetarum et totius
universi. et ordinem sui adventus precedendo patriarchas
prophetas et legem nature et scripture. et prophetias ordinatas
adimpleri. et forte sine [illegible] revelatum vidit filii sui et
ordo omnium gerendorum in celo [illegible] et ordinem ministrorum
ecclesie, et apostolorum et doctorum et martyrum et confessorum
et virginum, et pontificum et sacerdotum et clericorum et
aliorum ministrorum, et misteriorum ecclesie et laudes
et psalmorum. Credo quod [illegible] in stupore [illegible] nimio
gaudio et ipsa clamavit maior est sapientia tua quam
rumor quem audivi. beati servi tui qui audiunt sapientiam
tuam. beati angeli. et benedictus dominus deus [illegible] tuus qui te
statuit reginam universorum. et sic in stupore et admira-
tione [illegible] clamabat fortasse, quid sum ego domine
et [illegible] unde hoc [illegible] non [illegible]
[illegible] quia ergo dignatus est me in tali
statu constituere. et ad omnes potentias suas et membra
sua [illegible] laudet anima mea deum et omnia que
intra me sunt nomini sancto eius. et exultavit spiritus
meus in deo salutari meo. Et sequitur quia fecit
mihi magna qui potens est et sanctum nomen eius. o quot lau-
des et iubilationes cantabat. o quot lachrymas
dulces pre nimio gaudio et pre nimia dulcedine [illegible]

Quo habebat stuporem

ps.
ps.
Luc. 1°.

gaudere virgo dico gaudere considerans cum maxima
hec mirabilia stupefacta et iubilans et dulcorem
flere cum illa, nolens recedere istius solemnitatibus a
proposito donec compleant nunc gaudiorum et et do.
nec ad lucem et reportemus que sit nobis primus
in cuius fortitudine ambulemus usque ad montem dei orabo pro
dominum nostrum Yesum Christum qui cum patre et spiritu sancto est deus glori-
osus per et benedictus in secula seculorum amen.

Explicit sermo 14.

Veneranda semper solemnitas hodierna festi dominice nobis nos spi-
ritualiter gaudere. nempe enim fas est locum et stature quo natus est
nobis salvator et circumcisus fuit et nitere fuit sub
lege ut eos qui sub lege erant redimeret et adoptionem filiorum re-
ciperemus. cum angelus pastoribus ait. Ecce evangelizo vobis gaudium
magnum quod erit omni populo quia natus est vobis hodie salvator
qui est Christus dominus in civitate David. Et Isaias hoc videns ait. Gaude-
te et laudate simul deserta Jerusalem quia consolatus est dominus populum
suum redemit Jerusalem. Ego ergo ut consolaremini lugentes et-
ponere lucem semper capitis vestri cepit de gaudiis primis so-
lemnitatis tractare. quia in corde beate virginis erant ut propterea
eis per eius merita haberemus. Quia vero est tempus breve
et iter nostrum quod cepimus valde longum opus est nos solventes et
ad exponendum eam quam promissem. De aliis enim gaudiis proposuerat
vero quatuor potuimus expedire. diximus enim quod virgo gaudebat
de partu mirabili Yesu et de filio quem cum eo habebat et de
alta contemplatione mentis et de totius veri admiratione. hec
enim fuerunt exposita. Sed videamus et quarto gaudebat ex cir-
cumcisione maximi boni. Quero ut caritatem vestram ut sem-
per attento. Scitote quia hodie dominus circumcisus est et apparuit
sibi circumcisione preputii ut nobis preberet exemplum humilitatis et circu-
cisionis spiritualis. debemus enim circumcidere oculos et aures id est cum
quia ad proposita nimis lascivia non pertinent aperire et superflua
videremus. Si enim oculus tuus dexter scandalizat te absconde eum
et proice abs te. Precipue autem corda circumcidere debetis. unde
de nobis dicitur. Incircumcisi cordibus et auribus vos semper
spiritui sancto restitistis. Sed quod estis circumcisi cum domino Yesu po-
tentes intelligere quod volo dicere. quod est hoc nostri
quod scriptum est in evangelio hodierno quo inibus et magis innotuit

Luce 2.
Ysaie 42

Gaudebat virgo de circumcisione maximi boni quod erat in filio suo.

Math. 5.
Actuum 7

ait enim. et vocatum est nomen eius Yesus. hoc est magnum bonum
quod corde conceptum prebet honorem et gaudium. adeo magni-
fice hoc nomen et sacrum ut non fuerit dignum ab hominibus imponi.
ni. descendit enim de celis a maiestate dei per magnitudinem
angelorum. unde evangelista notavit ait, quod vocatum est ab angelo
priusquam in utero conceptus. De tanto ergo nomine dicturi hodie
ad sanctum ostendens eius magnitudinem si sit et inventuros
et eius dulcedinem. magnum enim est in re. magnum in opinione. magnum
in cura et magnum in veneratione. et hoc est quod maximum gaudium
dedit mundo et prebet beate virgini maxime in cuius corde erat
impressum. Sed hec sit hic cum se habeant videamus. Fratres ani-
mo possumus cum gustare sed possumus intelligere quia in re est quod
dico. Et magis dico dico id expertum et non doctum et
non expertum doctum ut plus doceat. expertus quippe magis
proficit experiendo. quia enim particularem operatur et de quibus hec
notitiam per experientiam. doctus vero hec totam notitiam in uti cum
sit dicit cum in uti. sed cum uti operari incepit erat quia non
habet particularem notitiam per experientiam. sic et expertus in sua-
vitate et dulcedine dei de quo scriptum est. quam magna
multitudo dulcedinis tue domine quam abscondisti timentibus te.
nichil opera per et forte ut cum
sequitur apostolus et propheta quod non expertus loquitur per eam quam scriptum
sit et per et vocem. Sed tamen quando audit expertus et non expertus
ille quando expertus est plus proficit sed non experto. et forsan
scito ad doctum plus sermonem ut hoc quod expertus plus proficit non
experto et intelligente eum et. sed non in hoc quod non expertus de hac
re plus intelligat. puto enim quod plus intelligit expertus. quia intel-
ligit et expertus dulcedinem eius et quod ipsa sit. non expertus
autem et doctus intelligit tamen quod ipsa est quia vocem ad hoc cogitet sed
quod ipsa sit minime cognoscat cum non sit expertus. sicut quod sunt
colores intelligit cecus a nativitate. sed quod sint non cognoscit. Si
non estis experti rogo deum ut experiamini. Omnes igitur sitientes
venite ad aquas. Et enim aqua de qua dixit dominus Yesus. qui biberit
ex aqua quam ego dabo ei non sitiet in eternum sed aqua quam
ego dabo ei fiet in eo fons salientis in vitam eternam. Sed cum
videamus quod magnum sit hoc nomen Yesus. quia si est magnum bonum
certum conceptum corde dabit magnum gaudium. Sed non cum
os nos intelligam quod loquimur de hoc nomine. ne forte ette-
tamen superstitiose sit illum qui ubique scribunt hoc nomen
Yesus sed longe est a cordibus eorum. invocabimus enim spem omnes posuerunt

Luce 2

De magnitudine nominis iesu

ps

Is. 55.
Jo. 4.

Secundo est sciendum quod in nomine duo sunt s. ipsa vox seu scriptura sive
notis descripta et significatio eius. Sed non attribuimus magis honorem
voci vel corpori vel scripture eius in quantum ad magis significat. Voces enim et scripture
sunt ad placitum. Unde in aliquibus nationibus quasdam voces honoramus
que in aliis nationibus non honorantur. et sunt quedam vocabula honesta
apud nos que non sunt honesta apud alios. Honoramus ergo nomen ex eius
significato. et similiter est de verbis eius. aliqui enim voces habent in veneratione quibus non
[illegible] voces sunt sed quia ad significatum quod est in veneratione [illegible] per illas voces [illegible]
[illegible] [illegible]. Verba enim quibus corpus domini conficitur [illegible] voces sunt aliquis
[illegible] ad illum effectum [illegible] sed [illegible] quia sunt instrumenta dei. Itaque hoc
nomen yhesus secundum quod habet honoris aut [illegible] aut venerationis hoc
totum est propter illud quod significat. Videamus ergo quid hoc nomen significat. Yhesus
quod significat [illegible] filii dei in duabus naturis s. divina et humana subsistentem.
non enim solum significat naturam humanam. nec naturam divinam. sed utramque. significat enim idem
quod salvator. Salvator autem dicitur a potentia salvandi quam habet salvare et ab
habitu quo habet habitum quo salvat et ab actu quo salvat. Sicut si aliquis dux
veniret ad salvandum istam civitatem ab hostibus diceretur salvator eius. primo
a potentia quia data est ei potestas [illegible] quod factus est dux. et secundo ab habitu
quia s. habet arma et pecunias et homines ad pugnandum et ab actu quando
actualiter salvaret vel salvasset eam. Deus autem yhesus habet potestatem
a patre ad salvandum et habitum i. habitus [illegible] mediante quo salvat et
actum quia actu salvavit et salvat. non cessat salvare. Propter quod ipse
solus salvator est yhesus dictus. [illegible] enim et si [illegible] potentiam non tamen habitum
et similiter [illegible]. Angeli autem non possunt habere nec habitum. et similiter de hominibus.
Et quamvis in libris [illegible] inveniantur multi nominati salvatores. et
Ioseph dictus sit salvator mundi. tamen isti proprie non fuerunt salva-
tores sed figura veri yhesu et veri salvatoris. Illi enim paucos sal-
vaverunt. hic autem salvat ~~[illegible]~~ universum mundum. Illi non salvant a
peccatis. hic a peccatis liberat. Illi non liberaverunt homines ab inferno et
a diabolo. hic autem hoc facit. Illi non dederunt vitam eternam quam nobis
dedit dominus yhesus. ergo non fuerunt veri salvatores sed figura veri salvatoris.
hoc ergo nomen yhesus soli filio dei et virginis marie convenit.
Habet ergo magnam honestatem significatum. significat enim bonum yhesus. ~~[illegible]~~ magnus vis
est ista. scilicet quia est deus. quia est omne bonum. sed significat nos [illegible]. [illegible] enim
honoramus. <u>Fortissime magne et potens dominus exercituum nomen</u>
<u>tibi. magnus consilio et incomprehensibilis cogitatu. cuius oculi aperti</u>
<u>sunt super omnes vias filiorum adam.</u> Est ergo magnus quia deus. et ~~[illegible]~~
magnus propter mirabilia eius quorum. <u>quorum enim non est enumeratio.</u>
Unde Salomon ait. <u>quod nomen est eius et quod nomen filii eius si nosti?</u>
In hoc enim absconditi sunt omnes thesauri sapientie et scientie. Quid ergo?
sufficit mihi si possum huius nominis intelligere significationem. Volo igitur
effici puer. volo grammaticam discere. Veni grammatice. doce
me quid significat hoc nomen yhesus si nosti? Et ecce glorificat ille et dicit

Veni ad me et plene debeo te instruam. Sed et si ut glorificans
putes ne quia intelligens quod legis. [illegible] vero deus nobis sufficit
ad intelligendum significationem huius nominis. tunc enim omnes habebo scientias. Alii querant
sufficientiam etymologias vocabulorum. alii ornatum verborum. alii gra-
vitatem sententiarum. alii magnas silvas metrorum. alii involutiones syl-
logismorum. alii magnitudines et formas figurarum. alii proportiones
numerorum. alii melodias vocum. alii cursus sydorum. alii naturas
rerum. alii culturas agrorum. alii artem regendarum potentiarum.
alii diversas artes huius seculi. ~~alii [illegible]~~ diversis locis et
gaudeant in deliciis huius seculi sicut [illegible]. <u>Ego autem in domino gau-</u>
<u>debo et exultabo in deo yhesu meo.</u> In hoc enim omnia bona invenio.
In hoc omnes dulcedines in hoc omnes salutes. Hic sit scientia mea.
hic grammatica mea. hic musica mea. hic rhetorica mea. hic
logica mea. hic mea philosophia. hic divinitas mea. hic delicie mee.
sufficit mihi significationem huius nominis posse cognoscere et intelligere. hoc enim
intelligere est consummata sapientia. <u>non enim (ait apostolus) iudicavi me</u>
<u>scire aliquid inter vos nisi yhesum christum et hunc crucifixum.</u> Sed quia forte
desyderat hoc et intelligere meum et aliquis et forte non intelli-
git [illegible] sibi quod hoc intelligere videamus qualiter diversimode adver-
sus hoc nomen cogitat. ut autem melius intelligamus et credamus
quod dico faciamus distinctiones et similitudines. Quidam enim intelligunt propter solum
auditum aurium. quidam per auditum cordis sed non valde confuse. quidam
per libros et clare et distincte visa. quidam ergo et per quandam [illegible].
quidam autem omnia aperte. Et adduco ad hoc melius intelligendum similitudinem quandam.
Sit Camera magna sed [illegible] et [illegible]. et magnum luminare
in [illegible]. post quod sunt diversa [illegible] que ludant et discurrant ex trans-
verso camere ita quod umbre perveniant ad oppositum parietem camere.
et post hoc [illegible] s. in medio camere sunt tres columne et quorum
[illegible] quilibet unus sit [illegible] [illegible] propter primam columnam. alter non
sit ~~[illegible]~~ non ponetur [illegible] sed videt cum quadam obumbratione et
non clare sed confuse videt. et sit ligatus ad columnam ita quod non
[illegible] parietem in quo sunt umbre et non posset se vertere. et eodem
modo sit ligatus tertius sed clare videat. et eodem modo quartus
clare videns ita quod et frequenter ab aliquibus illis tangatur post
terga [illegible] tamen quod nunquam videat quid est id quod tangit eum. ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ et pono quod isti tres nunquam aliquid aliud viderint
preter istam [illegible] camere cum umbris suis et etiam se ipsos
invicem. Quintus autem sit solutus et videat lumen et [illegible]
et totam cameram. Hic ergo cogitat umbras et [illegible] [illegible]. ille
autem qui tangitur cogitat quia aliud est quod ipsum tangit et facit umbras sed
nescit quid sit illud. et similiter ergo sed non ita clare. Secundus autem cogitat
confuse. [illegible] [illegible] quod corpus est et non tangitur et videt umbras
non potest hoc cogitare nisi per auditum aliorum. Hec ergo camera est status

hunc mundo. nos enim existentes in hoc mundo non cognoscimus invisibilia
et insensibilia bona in patria. et ita hoc nomen yhesu divinum modo
admirabiliter cognoscitur. quia [illegible] ipsi cognoscunt ut boni angeli
et sancti. ergo non comprehendunt. solus est deus i. sancta trinitas hoc
nomen comprehendit. unde hieronimus dicit ut allegavimus. incomprehensi-
bilis cogitatu. Quando est legere sensibus non potest videre ipsum
non videbit inquit me homo et vivet. quia dicit si videret me vide-
re quod solvatur. non enim in mundo isto non possibile potest mori in-
dere. sed tamen sentiunt se tangere a nomine yhesu. quia scilicet videt iubi-
et sentiunt merito. ubi est quia phantasmata de eo magnifice quod
facit spiritus sanctus mirabiliter est murenulas aureas faciemus tibi. ut
super alia lucis scilicet aureas fabrefacere est. et loquitur angelis
et sanctis inveniens ad quoque cum facit [illegible] aureas scilicet nos i. scilicet
diminuens. Sed ultra hoc tangere quia dulci amore et sentit se
mirabiliter immutari audito hoc nomine yhesu. deo immutatione celesti
et super naturali. ita quod absorbetur totus et liquere facit. clamatque
ad angelos et sanctos. adiuro vos filie ierusalem si inveneri-
tis dilectum meum. ut annuncietis ei quia amore langueo. et
[illegible] huic tactu et si non videant yhesum plus tamen cognoscunt eum super
quam certi homines hoc non habentes. cognoscit enim quia hoc immutatio non
potest esse nisi ab aliqua virtute divina. maxime quia omnium terrenorum obli-
viscuntur. et dicit cum apostolo. omnia detrimentum feci. arbitratur enim
omnia alia sibi esse detrimentum. quia omnes alias cogitationes quae eum
a consideratione yhesu et retinere removent ab eo videntur
sibi nociva et mala. et ideo omnia alia propter hanc cogitationem
detrimentum existimat. et propter vehementem amorem arbitra-
tur ut stercora. ut christum lucrifaciant. et non solum faciunt
oblivisci omnium terrenorum, sed etiam facit libenter pati omnes tribu-
lationes. [illegible] tactu enim huius nominis omnes martyres currebant
ad martyrium tam veteris quam novi testamenti. cogitabant enim
quam res magna erat. Sed quia super omnes tangit beatissimam et
gloriosissimam virginem mariam. quia scilicet sensit totum et plenissime
unde est ipsa sola sequimur iter et viam altissimi obumbra-
bit tibi. tetigit hoc eam spiritualiter et corporaliter. ideo plus quam omnes
cognovit et amore eliquat. et exultatione iubilavit. unde
vehementer exercitata a spirituali gaudio clamavit. exultavit
spiritus meus in deo salutari meo. quod est hoc salutari in yhesu.
Sed adhuc occurrunt aliqua de isto tactu dicenda quae gloria
sunt purgato stomaco petere audiant. Dixi [illegible]
[illegible] festa quae ex interiori solum tangebatur hoc sensibus
exterioribus. quia ego illa quae non tangit non potest cognoscere quid sit iste
tactus in suadenti aliquo modo ab illo quod tangere. ego propter non
sum de numero illorum perfectorum qui adhuc venio ad pedes domini rogans

ut misereatur mei. et oportet ut in dicere. Excutere de
pulvere consurge sede ierusalem. solve vincula colli tui captiva
filia syon. Excutiat quod in me dicunt quod possunt persuadere. et
ut intelligatis quod volo dicere adhuc facio similem. Mercatores
vero ut acquirant thesauros [illegible] circuierunt mare et
aridam. et ad locum pervenit in quo sciunt se posse reperire quod optant
Sed vero ex mille perficiscerent ad locum consuetum ut puta ad
dictum locum et scriptum et incipe fodere ut inveniret the-
saurum. certe tu crederes eum. si autem duo erunt adhuc non
crederes de eo thesaurum. et scias si tres aut quatuor aut decem
sint. Sed si hoc omnes mercatores et plures prudentiores
illuc cum magno labore et periculis accederent. certe tu cre-
deres ideo quod non venit illuc sine eo. et quod [illegible] magnum the-
saurum invenisset. Similiter est de nomine yhesu. propter hoc enim possumus exi-
stimare quod aliquid magnum sit. et quod est valde delectabile. vobis
fortiter appetitur quod tangit. nam a magis viris fuit exi-
stimatum magnum. de [illegible] populo enim hebraico scriptum est. notus
in iudea deus in israel magnum nomen eius. de gentili autem. ma-
gnum est nomen meum in gentibus. Et ut videas quia ipsi existi-
mabant hoc de magno nescio ego vere. nam patres veteris te-
stamenti erant aliquando aspicientes et salutantes. et ita hoc nomen
in corde suo eum tollerabant. omnes enim fide habuerunt sal-
vatorem. unde iacob moriens ait. Salutare tuum expectabo
domine. Abel enim tactus ab hoc nomine offerebat hostiam deo placen-
tem. habraam tollerabant peregrinationem cum filiis suis. et
filium offerebat deo. Moyses maiores divitias exi-
stimavit thesauro aegyptiorum improperium christi. Isaias est occisus
et hieremias percussus et alii sancti propter christum tribulati. alii vero
ludibria et verbera experti insuper et vincula et carceres. lapi-
dati sunt secti sunt. in occisione gladii mortui sunt. Quid [illegible]
autem dicam de iohanne baptista. et de apostolis. Paulus enim cum [illegible]
testificaretur ei quod si ascenderet ierusalem ligaretur et traderetur
in manus gentium. et cum omnes flerent et rogarent eum ne descenderet
ait. Quid facitis flentes et affligentes cor meum. ego enim non
solum alligari sed et mori in ierusalem paratus sum pro nomine domini yhesu.
Et hoc nomine ibant martyres gaudentes ad martyrium. et
omnes alii sancti hoc nomine tacti omnia sunt sufferentes hanc vitam tra-
sierunt. Cum ergo omnes currant post hoc nomen ut est apparebat
sequitur fortiter est quod est aliquid magnum. [illegible] Sed quid dicam
movebat [illegible] hoc nomen martyres quo magis virgo maria.
a quorum legislator cor est quae filium suum vocabat hoc nomen.
scilicet hoc currimus post istos sanctos et intelligamus huius nominis signa
non per audire [illegible] tamen sed et per tactum. est enim super omne nomen
quod nominatur non solum in hoc seculo sed et in futuro. Sed cum [illegible]

Cat. p°
Cat. 4.
f. 42.
ps
malach. p°
ad he. 11.
actuu. 21
ad eph. p°

ad cognitionem aliorum bonorum nominum postea. Dico ergo quod sic
ille qui tangit cognoscit aliquid esse quod ipsum tangit et videns
umbras cognoscit aliquem facere illas umbras non tamen considerat quid sunt
illa. Item sancti patres habent quasdam illuminationes et quasdam
sententias de significato huius nominis yhesu et quosdam tactus et documenta
quod ostendat aliquid divinum et magnum. Item quod cum audivit hoc
nomen … et sentiunt quandam magnitudinem quam exprimere non possunt
sed clamant dicentes: Domine dominus noster quam admirabile est nomen tuum in
universa terra. Et querunt quandam … perfectam ut hoc nomen
perfecte cognoscant. Alii autem assimilantur illi qui videt umbras et
non tangit. Quidam enim habent claras quasdam illuminationes et sententias
de significato huius nominis. Sic ille qui habet magnum lumen fidei et quasi
non sentit nisi aliquos tactus. Et aliqui isti non … absorbentur
a spiritu sancto. Quia aliqui sunt positi ad … dormiendum in terra. Si autem
tangerentur dulcedine nominis huius nominis forte cognoscerent solum
et nollent aliis gaudere. Hic sunt enim qui de salvatore habent cla-
ritatem et per effectus mirabiles contemplationes extendit et magis
per lumen istius de hoc eos certificandos. Sic autem fuerunt assistentes
… cum isti cherubin. Et quanto magis ascendunt eo
amplius tanto magis clarificantur ut dicit paulus. Nos autem re-
velata facie gloriam domini speculantes in eandem imaginem transfor-
mamur a claritate in claritatem tanquam a domini spiritu. Et
tamen querunt etiam ad illam pervenire dulcedinem. Alii autem
assimilantur illi qui videt umbras sed confuse et isti sunt
incipientes … adhuc habundant passionibus. Habent quidem fidem et
nomen yhesu in corde sed non possunt propter passiones et … confu-
se cognoscere. Quia habent adhuc intellectum obumbratum. Sicut enim sol
… obnubilis. … desideravit suus servulus
ut clarificeretur. Hic sunt qui adhuc clamant: Cor meum contur-
batum est in me dereliquit me virtus mea et lumen oculorum meo-
rum et ipsum non est mecum. Alii autem assimilantur ceco ca-
thenato. … ut videat … voluerit. Ceci enim sunt. Isti ergo non intelligunt significatum huius
nominis … sic audierunt dicere. Isti enim non habent lumen.
Et de istis et similibus dicitur … audire audietis et
nolite intelligere. Itaque fratres mei … et …
generosi … et nostras … perturbationes …
et … ut magis nominis domini yhesu possimus
cognoscere experimentaliter … ad quam
post … per … huius nominis cui est honor
et gloria in secula seculorum amen.

Explicit sermo .14.

ps.

2 ad cor. 3.

ps.

De nomine yhesu Sermo

Si in possibile esset dilectissimi fratres explicare quid significat
nomen domini nostri yhesu christi vel magnitudinem … patefacere
nulla … esset difficultas vobis persuadere ut relictis omnibus te-
rrenis post hoc nomen curreretis ut apprehenderetis illud. Aliter
enim bruta cum videt … quod diligunt sequitur ut apprehendat.
Ostende ovi ramum olive et sequitur te. Ostende accipitri car-
nem … et ad te volabit. Ostende cani leporem et
sequitur. Ostende puero mala et curret ad te. Ita si osten-
deretur nobis yhesus … relictis omnibus sequeremur. Sed quia hec
spiritualia non videntur a nobis ideo non diliguntur nec desiderantur
nec delectant. Si autem possemus aliquid dulcedinis spiritualis atti-
gere de temporalibus nullam faceremus extimationem. Orandum est
ergo ut deus trahat nos ad spiritualia sicut dicebat sponsa
Trahe me post te. Curremus in odorem unguentorum tuorum.
Si enim trahit non solum sequimur sed currimus post eum. Sed
ut trahi mereamini post yhesum conatus sum …
… declarare quid nomen yhesus significat. … dominum
yhesum ut nos trahat per linguam meam loquens est in spiritu sancto.
Quia ut dicit apostolus nemo dicit dominus yhesus nisi in spiritu sancto. Diximus
itaque quod hoc nomen yhesus significat primo filium dei in dualitate na-
turis subsistentem scilicet deum et hominem. Et … apparebat nobis
magis et ostendit quomodo diversimode hoc a diversis cognoscebatur.
Hodie autem statui et ad … de hoc nomine et in eius amorem
accendamur ut ad ordinare … exponere …
… primo de eius veneratione. 2o de eius suavitate. 3o de
eius virtute. Rogo ergo dominum yhesum ut det mihi in hac re …
… et cor accensum et linguam eruditam et cordis …
… nomen … et non …
… in secula seculorum amen. Primo de venera-
tione … Sciendum … magnum est et venerabile sed
ut perfecte intelligatis … honorantur hono-
rabilia. Quidam enim honorantur propter potentiam. Quidam propter divitias
quidam propter … et … et seniores.
quidam propter sapientiam. quidam propter bonitatem. Quid ergo … sibi
vult honor? Sciendum est ergo quod honor exhibetur in signum …
et excellentie. Unde non honoramus homines nisi ex excellentes
aut ex … aut ex officio ut … et
prelatos. Dicit autem quod honor est premium virtutis. Sed hoc est intelligendum
quod homini virtuoso detur honor tanquam premium. Quia … nobilior

Cant. 1

De veneratione nominis yhesu. quod fuit magnum gaudium virginis matris

et protector eius qui fit ad finem. unde ait ipse propheta honore et
gloria coronasti. Item omnis gloria hominis quasi flos agri. Sed intelligendum
est quod homines non habent ad propositum quod virtuoso debent ad lau-
dandum et extollendum eius virtutem dant ei honorem. quod quidem est hoc
in quo ostenditur quedam subiectio. ideo honorant virtuosos cum
in signum excellentie et virtutis. dicit homines per illum honorem volunt
ostendere se subiectos et inferiores eorum excellentia et super
eos. honor quidem fit ad ostendendam excellentiam honorati et
subiectionem honorantis. unde honoramus eos qui sunt in officiis
et dignitatibus requirunt homines virtuosos et magis placent. et
ideo et viciosos honoramus quia occupant sedes virtuosorum. non
quia [illegible] honorantes sed potius virtuosi qui deberent
esse in illo loco. Hodie enim in sede [illegible] sedent qui non erant
digni eam videre sicut Salomon dicit. Est malum quod vidi
sub sole quasi per errorem egrediens a facie principis. positum
stultum in dignitate sublimi: et divites sedere deorsum. vidi
servos in equis et principes ambulantes super terram quasi servos.
Isti et augmentant culpas suas et aliorum. unde ut dicit
Gregorius nemo amplius in ecclesia nocet quam qui perverse agens nomen vel
ordinem sanctitatis habet. hunc namque redarguere nemo presumit
et in exemplo culpa vehementer extenditur, quando pro reverentia ordinis
peccator honoratur. Ve tibi terra cuius rex puer est.
Hec enim honorant divites. quia pecunie obediunt omnia. Cum
enim loquitur dives [illegible] per [illegible]. quid est enim tam difficile hodie
quod per pecuniam impetrari non possit etiam in ecclesia dei. divites
enim hodie sunt sapientes. Dives locutus est et omnes tacuerunt
et verbum illius usque ad nubes perducent. pauper locutus est et dicunt
et non est datus ei locus. pauper locutus est et dicunt quis est hic. et
si offenderit subvertent illum. Itaque divites honorantur ab hominibus
quia ostendunt eis subiectionem. sed quandoque propter hoc pecunias ab
eis quandam propter [illegible] officium. non enim divitie sunt res que debeant
honorari. Sed quid faciunt qui [illegible]. revertamur ad
propositum nostrum. honor quidem ostendit quandam subiectionem. aliquando
et honoramus non tantum propter subiectionem sed etiam propter graciarum actiones
sicut Abraham adoravit populum et filios heth. quando libera-
liter concesserunt ei sepulcrum. ait enim scriptura. Surrexit Abraham et
adoravit populum terre filios videlicet heth. Est quidem intelli-
gendum quod nomen domini sicut habetur in duplici differentia. quedam enim
habent respectum ad creaturas ut dominus creator et redemptor
quedam vero ut in eternis pro filio et spiritu sancto. et eorum que habent
respectum ad creaturas. quedam habent respectum alicuius [illegible]
eius ad creaturas. ut creator quod importat potestatem creandi
creaturas. et redemptor quod habet respectum ad creaturas et
salvator. quedam ut importat respectum vel aliquid [illegible]
potestatis subiectionem et penam ut dominus. et unde dicit quod deus est iustus
et vindicat peccatores. sunt enim aliqua que important beneficium quedam
importat maius beneficium quedam minus. beneficium vero creationis
et gubernationis magnum est. quod nobis dedit esse et creavit
ad imaginem et similitudinem suam. et gubernat ut det nobis fori
eternum cum angelis. unde de hoc debemus ei grates. propter quod et iudei
observabant sabbatum in quo dominus requievit ab omni opere quod patrarat.
Sed super omne beneficium illud fuit pro redemptione qui ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ cum in forma dei esset non rapinam arbitratus est esse
se equalem deo. sed semetipsum exinanivit formam servi accipiens
in similitudinem hominum factus. et habitu inventus ut homo. humiliavit
semetipsum factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis.
et hoc est beneficium quod semper debemus habere in memoria. porta-
re in corde. non solum sabbato sed singulis diebus et singulis horis
et in omni momento gratias agere et clamare benedictus qui ve-
nit in nomine domini. deus dominus et illuxit nobis. Item nota quod
non importat respectum ad creaturas honoramus propter excellentiam
et invocamus in benedictionibus ut puta in baptismo invocamus trini-
tatem et in aliis benedictionibus. illa vero que importat respectum
potestatis ~~honoramus~~ subiciendo nos sub potenti manu dei
et invocamus ad timorem ut puta in exorcismis. que vero
dicit respectum beneficiorum creationis et gubernationis. ~~[illegible]~~
honoramus gratias agentes. quia vero maius beneficium est beneficium in-
carnationis et passionis filii dei quod exprimitur per hoc nomen
Iesus ideo hoc nomen voluit deus plus honorari. et
honoravit Iesum quia hoc fecit beneficium. unde apostolus postquam dixit
qui se humiliavit usque ad crucem subdit. propter quod et deus
exaltavit illum. et donavit illi nomen quod est super omne no-
men ut in nomine Iesu omne genu flectatur celestium terre-
strium et infernorum. et omnis lingua confiteatur quia dominus Iesus Christus
in gloria est dei patris. Quamvis autem redemptor et salvator
[illegible] sunt tamen non honorantur quia nomen Christi honoratur sed
[illegible] [illegible] fuit impositum. hoc autem nomen Christi non hono-
ratur sicut nomen Iesu quia est nomen officii non nature. Attende
autem quod honorandum est nomen. [illegible] nomen [illegible] sed cum
reverentia. non assumes nomen domini dei tui in vanum. Nec enim ha-
bebit insontem dominus eum qui assumpserit nomen ~~[illegible]~~ dei sui
frustra. Videte ergo quando loquimini nominantes eum in
fabulis et sine reverentia. Multi enim hodie [illegible] [illegible] et
nomen dei ponunt in fabulis et [illegible] [illegible]. putant

Eccl. 10.

Eccl. 10.
Eccl. 10.

Eccl. 13.

ad phil. 2.

ne quod deus non puniat istos? Sicut enim aliqui principes faciunt qui
ubi qui dicit assideres derideant vel pro nichilo extimarent
certe non diligeret eos. Certe licet sustineat sic licet [illegible]
[illegible] quas ad te mittit deus et tu in derisum po-
nis. Sic enim deus non habet in honore qui assumit frustra nomen
eius [illegible] magis ille qui assumit cum derisione. Videtis ut
quod magis [illegible] in legere vel [illegible] ille [illegible] sunt de-
risiones dei et sancti [illegible] de gloria et aliqui dixi nobis.
Dicetis [illegible] non ut petent [illegible] qui diceret fuit
[illegible] dei. [illegible] est magis [illegible] et est
de honorantie nominis dei. Si ergo credis deum et eo quod
deus sit, non ut vel [illegible] facere dicere [illegible] dei. Dicis
in modo dialogi. Sed hoc sit te non excusat. Credo
enim quod tu noles [illegible] modo dialogi quod mala dicendo do-
cere. [illegible] tu timeres magis diligere deum quam turpem. Si
[illegible] qui abstulit famam alteri tenetur reddere eam, quanto
magis qui [illegible] fidem destruere conatur. Fratres credite
mihi quod non potestis cum bona conscientia talia habere. et quod hec
[illegible] et filii eius vacillant circa fidem. Et
si dicis non debes renovare ea quod [illegible] sit, et non debes
perdere [illegible] illum qui fecit [illegible] ei. Respondeo
me non perdere [illegible] auctorem [illegible] dixit enim sic pom-
tere si fiat bene erit ei. [illegible] non apparet hec peni-
tentia. [illegible] non potest non perdere [illegible] libros. immo dixi
quod [illegible] impugnare talia. et [illegible] quod [illegible]
nolite [illegible] legere talia. corrumpunt bonos mores col-
loquia mala. non [illegible] fideles hec legere. abhorrent
hoc [illegible] non [illegible] talia audire. [illegible] quod dicam
de illis qui nomen dei in testimonium falsitatis adducunt
iurando [illegible] non in [illegible] qui frustra nomen eius. hoc ergo
non [illegible] honorem [illegible] nomen non nominando [illegible] Sed
potius faciamus [illegible] honorem [illegible] et [illegible] cum de-
[illegible] patri et filio et spiritui sancto. et [illegible] flectendo quod [illegible]
[illegible] faciamus huius nominis yhesu. Sic enim dicit apostolus [illegible]
omne genu flecte vel inclinare [illegible] quod gratias ago
deo de toto bene facio. docete ergo filios vestros hoc modo
honorare nomen yhesu et non blasphemare. Sic fecerunt illi
[illegible] laudant. [illegible] enim laudatur in celo
[illegible] et blasphematur ab eis. quod ergo dicemus [illegible]
[illegible] Si [illegible] decollarentur
vel suspenderentur. at [illegible] quod [illegible] et non puniunt. [illegible]

Laudamus vero quondam blasphematores [illegible] in
labiis. quod si faceretis nos [illegible] ut [illegible] timent. Certe
in celo laudatur nomen domini et vel [illegible] blasphematur. quod
si [illegible] ille [illegible] quod [illegible] supplicabo
[illegible] deus [illegible] ~~nos laudare~~. Certe
timeo quod [illegible] non exaudiet nos. [illegible]
[illegible] Israel enim [illegible] dixit. Si steterit moyses
Ierem. 15
et samuel coram me non est anima mea ad populum istum. Et
Ierem. 7.
ad [illegible] tu ergo noli orare pro populo
hoc. nec assumas pro eis laudem et orationem. et non obsistas
mihi quia non exaudiam te. Nonne vides quid isti faciunt [illegible]
[illegible] [illegible] filii [illegible] mala [illegible]
[illegible] et mortua est [illegible] filii [illegible] noluerunt
[illegible] dei [illegible] et [illegible] eos [illegible]
[illegible] et [illegible] pauci. [illegible] ille
qui blasphemavit nomen domini lapidatus est ut in levitico
Levitici. 24.
legitur. et fecit deus legem dicens. qui blasphemaverit nomen
domini morte moriatur. lapidibus ~~opprimet eum omnis multitudo~~ oppri-
met eum omnis multitudo populi sive ille civis sive peregrinus
fuerit qui blasphemaverit nomen domini morte moriatur [illegible]
ut lapidaretur [illegible] qui blasphemat et puniretur. [illegible]
[illegible] ad [illegible] quas [illegible] in [illegible].
Secundo loco [illegible] de suavitate huius nominis [illegible]
2o de suavitate nominis yhesu
[illegible] de [illegible] sequitur [illegible]
[illegible] solidarum et non [illegible]
et [illegible] non [illegible] ad deum vel si [illegible]
quod [illegible] dei [illegible] yhesu [illegible]
dulce nomen est. dulce [illegible] dulce [illegible]. [illegible] est
[illegible] frequenter [illegible] et [illegible] quod [illegible]
[illegible] enim frequenter [illegible] quod [illegible]
[illegible] quod erat dulce [illegible] ipso [illegible] ad [illegible]
[illegible] nomen [illegible] sepe et frequenter. [illegible]
Quare [illegible] sit [illegible] dulce [illegible] possumus. quod enim sibi
[illegible] hoc nomen yhesu. [illegible] enim salvator. [illegible]
quod [illegible] amoris. quo? quod enim [illegible] dicit
salvator [illegible] amator. quo salvavit [illegible]
[illegible] amore [illegible] nomen [illegible] quam dulcis quam fortis.
Dulce nimis est illis qui [illegible] et [illegible] ab eis
diligi. [illegible] et [illegible] diligunt. et [illegible] gaudium
diligentis [illegible] semper. [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] et [illegible] quod [illegible]
deum suum. [illegible] placere ei. [illegible] ei [illegible]

propter delectum. sicut totum facimus hodie est. quam habitat
qui servit sibi a Christo delectus. hoc autem nomen in hoc mani-
festatur. est enim salvator meus. considero autem quam ... unde
que me delectet valde. non enim invenio aliquam delectationem
et utilitatem. ego confiteor cum propheta. dominus meus es tu quoniam
bonorum meorum non eges. sed me delectat quoniam ... mihi
benefaceret. Delectat et dulcorat. quia non alter me quis bene-
fecerat. sed filius et salvator meus est et Jesus meus est.
non sic parentes fecerunt istorum bonis factus et bonis ...
et hoc ... et dixit dolere meo. est cum filiis hominum
... quod non considerat fragilitatem nostram ... nomine ... no-
men tuum fratribus meis. Delectat et fovet. quia in principio
et salvator meus ... cum ... unde
non enim possum ... ego ... voluit. delectat enim me et
reddit ... et me. ... in hoc nomine ...
...ter alia ... Salvator enim et Jesus quod ... dicere ...
misericordia mirabilis. quod enim dulcius quam ... videre
... sibi. hoc enim mitigat utrumque dolorem. ...
quando ... pedibus ... et quia ... hoc
ostendit sic diligere me. hoc ... dulce. Jesus ...
... filius dei non potuit dolere ... deitatis. voluit
... dolere. et factus est homo et in corpore et dolorem
... sufferret a me. voluit enim per omnia fratribus assimilari
ut misericors fieret. et fidelis pontifex ad deum ut
repropitiaret delicta populi. In quo enim passus est ipse et
temptatus potens est et his qui temptantur auxiliari. Item hoc
nomen Jesus ostendit in clementia dei. quid enim dulcius est
quam ... quia ... advocatum ... qui possit omnes
defendere. vos ... amando ... et diabolo
... ostendimus. et ... manu dei. hoc
... nos opponit. quia horrendum est incidere in manus
dei viventis. hoc ... nomen Jesus placat deum. ... quem
... ostendit in advocatum meum. Si quis enim peccaverit
... advocatum habemus apud patrem Jesum Christum iustum. Item hoc
nomen Jesus ostendit in clave thesauri dei ... omnino
... claudit ... aperit. quid enim dulcius hoc clave thesauri
et aperit quam voluerit et ... quia claudit
hoc ... nomen Jesus est clavis celi ... quod voluerimus
... ego ... clave
... hoc ... Amen dico vobis si quid
petieritis patrem in nomine meo dabit vobis. Petite
... in nomine Jesu. sed ... thesaurum celi. quid est hoc?
... petite et accipietis. ... et Jesus ... cla-
vis ... et ... dat omnia bona. ... omnia.

p
ps. 8
ad ro. 2
ad gal. 2
ad he. 10
ps. 10. 2
jo. 16

paraclitus spiritus sanctus quem mittet pater in nomine meo ille
vos docebit omnia et suggeret vobis omnia. Item hoc nomen
Jesus est dulce quia ostendit in vita eterna ... magnam glo-
riam ... et honorem in hoc mundo et est ...
quod enim gloriosius quam ... et salvari ...
... desiderium ... non
... de honore ... Expecta-
bit ... ille ... pane
... comedemus. et vestimentis nostris operiemur. ...
... nomen tuum super nos aufer opprobrium nostrum.
Quid ... est dulcius quam videre filium dei ... nobis
crucifixum? hoc omnia ... ostendit in hoc nomine Jesus
... valde dulce ... corde meo. ... unde
nobis ... hoc nomine ... corde ... clamare et di-
cere ... ... Jesu ... te ... misereris.
... ... te ... amaritudinis
... revertere ad me dicit dominus et ego suscipiam
te. ... quem peccasti et ... noli
timere quia non confunderis neque erubesces. ad ...
... et ... magis ...
... ad ordinem.
... Ergo saltem amodo voca me pater meus
dux virginitatis mee tu es. ... ut ...
... ad ... parentibus habe modicum. ...
... vocabitur tibi nomen novum quod os domini nominavit. et
eris corona glorie in manu domini et diadema regni in
manu dei tui. non vocaberis ultra derelicta. Igitur fratres
honoretur nomen domini et reponatur in cordibus vestris
quia est ... et dulce thesaurum. quicumque enim invoca-
verit nomen domini salvus erit. per nomen domini nostri Jesu
Christi qui est deus cum patre et spiritu sancto ... benedictus
in secula seculorum amen.

Explicit sermo 16.

Propter festum epyphanie non sum sequtus de nomine
Jesu. sed in dicendo infra octavas ... in sermone de
... octavo ad finem ... materia de nomine Jesu.

jo. 14
ps. 4
hier. 31
hiere. 3
ps. 54
hier. 3
ps. 42

In epiphania domini

Ecce Magi ab oriente. mathi 2° c°. Ordinem ac dispositionem eorum que in natiuitate domini nostri Ihesu Christi gesta sunt fratres carissimi si quis sapienter et devote pensauerit, mirabilem intelliget et diuinam sapientiam. quia enim in dei sapientia non cognouit mundus per sapientiam deum, placuit deo per stultitiam predicationis saluos facere credentes. quia ergo per magistrum operum et hominum per quem omnia facta sunt visibilia et invisibilia noluit mundus cognoscere deum placuit deo per omnes nostre fragilitatis saluum facere mundum. Ideo excelsa ymis et infimis adeo bene coniunxit ut et excelsa infima extollant et infima nobis commendent excelsa. Nisi enim videssemus excelsa et diuina videtis infima numquam credere potuissemus in puero hodie nato maiestatem eternam latere. Et nisi infima sic fuissent excelsis coniuncta diuini honoris et carnis largitas nobis minime fuisset commendata. Ordo ergo infimarum et excelsarum rerum, diuinam nobis maiestatem et humanitatem commendat. et sic fides in credibilibus nostris fortificatur et spem erigit et caritatem magis ac magis accendit. Ecce puer qui nascitur per dispensationem agnum et positus in presepio reclinatur quia non erat ei locus in diuersorio. sed cum angeli laudant et canunt gloria in excelsis deo et pastores adorant. Sed quia pastores simplices erant, vt adhuc maiora nobis de saluatore demonstrarent. post stellam post crucem tempus natiuitatis post angelorum cantus post pastorum adorationem ecce magi ab oriente veniunt ecce magi puerum qui in magno fidei feruore querebant. ecce magi de inuento puero Ihesu magno gaudio ualde gauisi sunt. ecce magi puerum Ihesum deuote ac humiliter adorauerunt. Hec enim tria nobis euangelica lectio declarat. quia ergo circa eam hodie sancte lectionis donum impediunt hodie nobis exponere rogo. vestras erigere et corda his que dicturus sum intendere. audite fratres quo credere debeamus. audite quam confessionem dei faciamus. audite quid agere debeamus. Incipiamus ergo et omnia singula euangeliste verba diligenter consideremus.

per ad Cor. p°.

Sermo de expositione euangelij. bone

Cum natus esset Ihesus in bethlehem iude in diebus herodis regis. ecce magi ab oriente venerunt hyerosolimam dicentes. ubi est qui natus est rex iudeorum? vidimus enim stellam eius in oriente et venimus adorare eum. Notate verba et sentite mistica. Cum natus esset igitur Ihesus. hoc nomen Ihesu

quod significat in superioribus humanis sermonibus exitus quo corpus peccatoris nostre salutis exposuimus. hic est enim de quo scriptum est omnia per ipsum facta sunt et sine ipso factum est nichil. Et verbo ergo sunt et ab aeterno a diebus eternitatis. ecce ergo quod ille per quem omnia facta sunt hodie natus est temporaliter. puer ergo omnium potentie qui omnia creauit nascitur. et virginea integritate matrem habet. ecce quia omnia facta est temporaliter. ipse ergo natus de patre ab eterno inenarrabiliter hodie natus est de matre temporaliter. sed ubi nascitur? in bethlehem igitur. ut adimpleretur prophetia que dicit. Et tu bethlehem effrata paruulus es in millibus iuda ex te enim egredietur qui sit dominator in israel. Ecce ille quem totus non capit orbis capitur in bethlehem. ecce qui pugillo portat mundum portatur a virgine. ecce qui est super omnia in corpore breui patitur in tempore, et homo comparatur. fons homo fit homo et filius hominis. ecce quam appropinquat nobis deus. Querentes ergo deum inuenimus quia inuenire eum deum ipse est. Confitere et ergo lauda et glorifica eum quia adeo natus est in bethlehem iude. Iudei enim confessionem et glorificationem et iudea confessio dicitur. Bene ergo nascitur in bethlehem que domus panis est refectionis interpretatur. hic est enim panis qui de celo descendit qui reficit corda angelorum et hominum. ut unus sit angelis et hominibus unus cibus panis vnde scriptum est panem angelorum manducauit homo. et hic est panis fortalis qui numquam deficit ideo appropinquat de effrata que fertilis interpretatur. In diebus herodis regis. hic rex est alienigena et qui abstulit regnum a iudeis. hoc quod commemorat ut nostrum regnum reuocet ad prophetiam que dicit non auferetur sceptrum de iuda et dux de femore eius donec ueniat qui mittendus est et ipse erit expectatio gentium. Ecce magi. Cum dicit ecce, mentes nostras excitat ad attendendum. quia ad magna dicturus est. Attendite ergo fratres et nolite vagari. aperite oculos vestros et videte quod sit ecce qui venerunt. O viri ad vos clamito et vox mea ad filios hominum. intelligite paruuli astutiam et insipientes animaduertite. Ecce magi. ecce caldei. ecce qui et christianos non sunt nati. ecce qui non fuerant baptizati ecce qui in lege euangelium non sunt nutriti. ecce qui tot et tantis sacramentis celo non sunt roborati. ecce quem predicatores non viderunt. ecce magi ab oriente. de medio nationis fuerunt profecti a longinquo et remotis regionibus non grauati de expensis non de laboribus non de periculis. venerunt. quam venerunt? quomodo totus mundus erat plenus idolatria

Jo. p°.
Michee. 5.
math. 5.
ys. 55.
ps.
gen. 49
pro. 8.

quam adorabant lapides et ligna. quando plena erat terra san-
guine et obscenitate. quando repleta erant omnes domus idolis. quando mig-
rat avaritia regna et omnis fornicatio. quando ~~[...]~~ per
omnes declinaverunt. quando omnes simul inutiles facti erant. quando non erat
qui faceret bonum non erat usque ad unum. quando non invenie-
batur aliquis homo in terra. sed omnes homines corrupti erant immundi et filii
fetidi erant illius. quando venerunt? quando Christus erat puer quando
erat sub forma. quando ostendebat suam fragilitatem, quando nulla
miracula faciebat. Hyerosolimam. ut intelligerent a prophetis
ubi esset Christus ut a scripturis instruerentur. ut [...] quoddam
erat de Christo verum testimonium. Dicentes. sed cum fide fervo-
re. non celantes sacramentum. [...] excitantes aliorum
corda ad querendum salvatorem. Ubi est qui natus est rex iudeorum?
Ubi est o iudei? vos deberetis hoc scire. vos hoc [prophete] debuerant
docere. ad vos pertinet querere. ubi est nescitis ubi qui natus
est nobis. regem igitur ~~[...]~~ iudeorum. Sed quid agant isti? numquid
sunt desperandi? si viderint hoc herodes regem iudeorum non contur-
babitur? non ne eos persequitur qui alium regem nominant? Sed vera
fides non potest silere. Credidi ~~[...]~~ quod locutus sum. Vidimus
stellam eius in oriente. i. stellam que demonstrat adventum eius. ecce
viderunt stellam. non miracula alia. non illuminare cecos
nec mortuos suscitare non alia mirabilia facere. Et ve-
nimus adorare eum. [...] magis [...] ut [...] adorent [...]
[...] si possumus eum videre. si possumus adorare
si possumus tangere si possumus munera offerre. [...]
nos et arbitramur. relinquimus patriam. relinquimus parentes et
amicos. relinquimus regna. relinquimus divitias multas. ve-
nimus tantum iter. in tantis periculis adeo velociter. solum ut
adoremus. hoc sufficit nobis. hoc magis optamus quam [...]
hoc magis cupimus quam vitam. Rogamus ergo vos. implete deside-
rium nostrum. docete nos. dicite nobis ubi natus sit. ado-
rabimus eum et offeremus ei munera et [...]. Magna
est nobis [...] istum puerum adorasse. feli-
citer putamus [...] esse [...]. maximum bonum credimus ado-
rare Christum. quid hoc fecit [...] quid ergo dicemus? o
fides mira. o caritas immensa. videtis ne quanta fuit in
[...] quanta cordis durities? qui nec per miracula nec
per prophetas nec per hanc novam [...] sunt. quod presens dominus per
prophetas dicebat. Ecce gentes quam nesciebas vocabis et gen-
tes que non cognoverunt te ad te current propter dominum deum tuum et
sanctum israel qui glorificavit te. Et iterum. multiplicasti gen-
tem non magnificasti letitiam. Sed cur [...] iudeos [...]

Ps.

Is. 55.

Is. 9.

mentem neque [...] non possum [...]. quid enim mihi de his qui foris sunt
iudicare. non omnes qui foris sunt deus iudicabit. ecce respondemus
[...] et [...]. dicit enim nobis
[...] ... . et quid vides festucam in oculo
fratris tui et trabem in oculo tuo non vides? Ecce deus qui
non in presepio parvulus est hodie sed in celo magnus. [...]
vit. [...] sedet ad dex-
teram patris. misit spiritum sanctum in mundum. misit apostolos. [...]
gavit gentes. et vicerunt [...] romanum imperium. ~~et~~
~~[...]~~ et ecce iam parata sunt omnia
et misit servos suos dicens. ecce prandium meum paravi tauri
mei et altilia occisa sunt. et omnia parata. venite ad nuptias.
Ecce iam aperta est ianua celorum. et qui invitavit nobis [...]
[...] et apostoli secuti sunt et martyres et confessores et vir-
gines et omnes patres nostri. venite ergo ad nuptias [...]. Sed
tu christiane dictus catholicus [...] et natus. baptizatus et
in lege evangelica a cunabulis pastus. multis [...]
et multis [...] roboratus. quando iam destructa est omnis
idolatria. quando iam [...] lumen apparuit et tenebre
fugerunt [...] in medio [...] in medio candoris
et luminis [...]. ecce dico ergo tu non venis ad [...] adoran-
dum cum tanta fide fervore. non ab oriente sed a propinquo loco
te gravat venire. non potes relinquere divitias. non potes
tollerare labores. times omnia pericula. nec tamen [...]
in [...]. [...] ubique [...] regna celorum. sed piger es et
te gravat omnis labor. te pudet [...] regnantis
in celo. non reputas magis [...] ille. quinimmo totum opposi-
tum facis. et opera tua ostendunt te non esse christianum. tu abne-
gasti baptismum. conculcasti sanguinem Christi. rebellis es et
non [...] promissa. quoniam enim [...] diabolo et pompis eius
que opera eius quottidie facis? non [...] ad legem Christi sed ad la-
bores gentilium. ecce magi relinquunt gentilitatem et ad Christum veniunt
et tu relicto Christo curris ad gentilitatem. relinquis manna et
[...] et [...] de siliquis por-
corum. Quottidie multiplicantur avaritia, crescunt usure,
vorago. luxuria omnia iam fedavit. superbia ascendit usque
ad nubes. blasfemie in aures dei et ludi in conspectu eius
sunt. Vos ex patre diabolo estis. et desyderia patris vestri
vultis facere. Ecce ergo deteriores sumus iudeis. et nobis con-
veniunt omnes scripture que contra eos dicuntur. Timeo ergo valde

1a ad Cor. 5.

Luce 4.

Math. 7.

Math. 22

Jo. 8.

Is. 65.

ne et a nobis recedat sic et cum a iudeis recessit
quibus diceret de nobis illud. ecce ego ecce ego ad
gentem que nesciebat me. que non invocabat nomen meum. ex-
pandi manus meas tota die ad populum incredulum qui graditur
in via non bona post cogitationes suas. populus qui ad iracundiam
provocat me. et alibi ecce scriptum est coram me. non ta-
cebo sed reddam et retribuam in sinum eorum. Deus fortasse
ad videndum stella que nos perducat. Sed non vidisti tot mira-
cula facta. non cernis christus sic fulget in mundo cum aliquando
erat. hoc est maximum omnium miraculorum. hoc magis demonstrat
nobis dei manifestationem quam magis ipsa stella. Sed nos duri sumus
et recessimus a deo sponte nostra. ingrati nostre [illegible]
inter nos et deum nostrum. tota die scriptura clamat per ora
predicatorum. tota die dat verba sua et eos neglexe-
stis [illegible]. Ecce enim sequuntur [illegible] a maximo usque ad
minimum. pater docet filium suum et mater filiam suam et
socer generum suum et socrus nurum suam. et frater fratrem et
soror sororem et amicus amicum. et deus relictus est sicut
eos dereliquistis me dicit dominus. Curre per [illegible] et

Hier. 2.

civitates et vicos et plateas et per domos christianorum.
[illegible] est qui de deo loquatur. sed linguas eorum et adinventiones
eorum quod dominum ut provocarent oculos maiestatis eius. Consi-
dera quod dominus de nobis dicit. populus meus oblitus est mei diebus innu-

Is. 3.

meris. quid mirum bonus ostendo [illegible] ad quendam dile-

Hier. 2.

ctorem? Multi enim adeo ceci sunt ut dicant hec tempora feli-
ciora esse temporibus veteribus. Ego autem puto si vere sunt so-
[illegible] nostri non sunt [illegible] non [illegible] [illegible]
sed [illegible] [illegible]. o ceci et tardi corde quam potestis hoc
asserere cum in omnibus declinaverit oculorum fides [illegible]
hoc [illegible] iudicium [illegible] caritatem perdere. non video quod
defecerit mundus. non video quod non est bonum [illegible]. non video
quod totaliter dissipata sunt. quod iudicetis hec vestra tempora esse
meliora [illegible]. quia sunt apud [illegible] tyranni non sunt persecu-
tores non sunt heretici destructores. numquid [illegible] hoc meliores
sumus? numquid hoc [illegible] iudicium nostrum? numquid non possunt
esse falsos fratres et occultos. Respice romam que est
caput mundi et [illegible] defecerit. quod a planta pe-
dis usque ad verticem non est in ea sanitas. sunt et christia-

Is. p°.

nos. cum christianis [illegible] quod non sunt nisi christiani. quia sunt christi-
ani tantum nomine. melius esset [illegible] paganos. Di-
cis enim non sunt tyranni. et ego tibi dico quia [illegible] sunt mar-
tyres [illegible] et [illegible]. dicis non sunt persecutores

et ego dico tibi quod non sunt veri [illegible]. Dicis non sunt
heretici et dico ego non sunt sancti doctores catholici. tunc
erant boni [illegible] cum malis. hodie nescio istos bonos

Ysa. c. ad rom. 3.

invenire. mali apparent [illegible] et [illegible]. hodie enim
sunt homines [illegible] [illegible] cupidi elati superbi blasphemi
parentibus non obedientes ingrati scelesti sine affectione sine
pace criminatores incontinentes immites sine benignitate
proditores protervi tumidi et voluptatum amatores magis quam
dei. hereses [illegible] quod putas. veritatem [illegible] et abnegantes.
sunt enim illi de quibus illa alba paulus dicit. quia sumus
in novissimis diebus. et [illegible] magis declinaverunt quam
[illegible] hoc cognoscere. [illegible] [illegible] dei [illegible] dicentes ad

Io. 9.

iudeos. Si ceci essetis non haberetis peccatum. nunc vero dicitis
quia videmus peccatum vestrum manet.
[illegible] quia dicitis videmus. et [illegible] quod nunc sunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. non sunt filii veri et filie vere et [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]. non sunt non lau-
dant. non sunt non celebrant festa. non sunt non [illegible]
sed [illegible] deum [illegible]. [illegible] in [illegible] et deum blasphemantes et
clamantes et [illegible] [illegible] [illegible] quia non sunt [illegible]

amos. 8.
et 5.

honeste [illegible] [illegible]. domus dei facta est spelunca latronum
et maxime diebus festivis. Dominus vero dicit. Convertam festivita-
tes vestras in luctum. et omnia cantica vestra in planctum. et iterum
odi et proieci festivitates vestras. et non capiam odorem cetuum
vestrorum. Sed quia hora tarda est et cantores parati
sunt domino psalmos et hymnos decantare. bonum puto ut
[illegible] rogans [illegible] [illegible] et [illegible] vestigia
istorum magorum et adorent corde puro dominum nostrum
[illegible] qui est benedictus in secula seculorum amen.

Explicit sermo 17.

Admirabile est nomen tuum in universa terra. ps. 8.
Si nomen venerandissimum domini nostri iesu christi dilectissimi
[illegible] intelligeretis et amaretis sicut ipsum est intelligibile et ama-
bile esset nobis talis et tanta flamma caritatis quod obliti
omnium mundanorum nihil aliud amaremus nisi ad [illegible] in illo
[illegible] delectaremur. Sed [illegible] nomen non potest intelligi nisi [illegible]
[illegible] [illegible] cognoscere. non enim possem cognoscere quod [illegible] [illegible] [illegible]

adamas se penetrans adamantino uigore. Res autem secreta per hoc
nomen yhesu sive ab ipso deo comprehenditur. a beatis autem apprehenditur
a uiatoribus autem creditur. apostolus enim qui fuit raptus ad ter-
tium celum fatetur se uidisse archana que non licet homini
loqui quia non potuit hec ab homine intelligi. multo autem uerbum est
magis incomprehensibile quam id per quod omnia facta sunt. ideo non
possumus plene intelligere quid importet hoc nomen yhesu. Atta-
men id quod de illo sufficit a nobis credi et cognosci
quod ut obscure cognitum adeo alienauit corda humana
ut multi se et sua pro hoc nomine despexerint. hoc enim patres desi-
derantes a longe salutauerunt. hoc apostoli contemplati ubique
predicauerunt. hoc totum uniuersum renouauit. et in omnibus cordibus
et ore in mentibus angelorum factum est admirabile. propter quod
dictum est. admirabile est nomen tuum in uniuersa terra.
admirabile propter celsitudinem et uenerationem. ad-
mirabile suauitate et dulcedine. et admirabile uir-
tute et potestate. ¶ De eius autem celsitudine et uenera-
tione atque suauitate satis dictum in superioribus puto. sermo-
nem de uirtute et potentia nominis huius aliqua dicamus. et primo que
inuenitur mirabilia corda nostrorum. quod si est incredibile ui-
deberi propter hoc quia non est expertis. ostendam et persuadebimus
per immutationem quam facit in cordibus peccatorum. quod et si non
credis. probabimus per illud quod facit in operibus miraculorum.
adhibete ergo aures et intendite corde fixo ad ea que prose-
cuturus ad uerba et sermones que proferam. Ut autem intelli-
gatis que dicturus sum. ueniat in medium sponsa illa que dixit
oleum effusum nomen tuum ideo adolescentule dilexerunt te
nimis. certe oleum quia sanat. mollificat. lucet. ardet
penetrat. dilatatur sic et super aquas permanet. est enim super
omne nomen. quod traxit uniuersum orbem ad dilectionem. hec
sponsa uidi aliquando cogitando hoc nomen desperare et aliquando ad
spem respirare. aliquando erubescere aliquando fiduciam capere.
aliquando amare uehementer aliquando odisse. aliquando in puritate
conuersari aliquando in duritie. aliquando gaudere aliquando tristari.
aliquando querere solitudinem aliquando turbas. aliquando delectari
de presentia aliquando querere absentiam. et breuiter fere quotidie
uno singulis horis et momentis pluries mutari. Quid enim
facit hec sponsa nisi colligit spiritum et contemplatur hoc nomen

Sermo de uirtute nominis iesu

Cant. 1°

Jo.

et uir in medullis cordis sui. yhesus deus meus. Deus igitur
meus es tu et confitebor tibi deus meus es tu et exaltabo
te. Hec deus meus ab eterno me uidit. et de me quasi post-
dixit. antequam te formarem in utero noui te. ordinauitque me
ab eterno in multa bona facere que adhuc non cognoscebam
eum. si autem diligo eum bonum michi sequitur quia ab eterno me
dilexerit. in caritate perpetua dilexi te. Quam quod di-
ligebat me. quia uoluit et ut diligerem eum. ut dicit nos
est dat amicitia. que amicitia saltem duos requirit. ideo
creauit me ut eum cognoscerem et cognoscendo amarem et
amando fruerer et fruendo possiderem. Et ne imme-
moria eius de corde meo laberetur quia non uidebam eum. fe-
cit me ad imaginem et similitudinem suam. si enim hoc scio meam
imaginem dei mei certe debeo memor esse eius. Et ne
aliis rebus preter deum meum affici possim me in hoc angelis celsiorem
fecit ut scilicet perfectio mea et beatitudo mea non possit esse
alio quam in eo. ut scilicet sit cor meum inquietum sine eo. Et
ne me rebus corruptibilibus seruire et corporalibus dedit mi-
chi immortalem celo superiorum promittens et corpori dare stolam
nouam immortalitatis que bene celi. Et ut me adhuc magis
prouocaret ad amorem fecit me dominum omnium corporalium sed
ipse est dominus spiritualium creaturarum. fecit enim ut michi seruiat
celum et alia et planete et cetera que sunt in natura. Tercio
me quasi centrum mundi dum in me omnes creature quodammodo inueniuntur
scilicet in esse per corpus anima per animam uegetatiuam et sensitiuam
angelis per intellectiuam. ut omnes clament in auribus meis dili-
ges dominum deum tuum ex toto corde tuo. et super omnia. Quia
enim si considero intellectum meum adiuuat ad cognoscendum
deum et affectum ad amandum. Quid dicam quod motibus sensibus
dedit in corpore sano. et de aliis pluribus beneficiis quid dicam.
Sed non est hec que me prouocant redemptionem sanguine suo et la-
boribus multis. Certe non me creauit tempore legis nature quando
non habebat hoc adiutorium legis scripte. nec tempore huius legis
quando non habebat adiutorium gratie. nec tempore tyrannorum ne
deficerem in ira. nec tempore hereticorum ne sequerer uestigia
eorum. nec inter iudeos ne essem obstinatus in infidelitate. nec
inter paganos ne ignorarem eum. nec in desertis ne essem sicut be-
stia. nec inter rudes ne ignorarem. Sed in ciuitate ubi possem disce-

ubi baptisma suscepi. ubi alia sacramenta mihi non defuerunt.
ubi predicationes audivi frequenter. Quid dicam quod non me
principio fecit et ut magnum dicitur quam difficile salvatur. nec
interius pauperes non desperare. quid de inspirationibus interioribus
commemorem. Semper me corrigit etiam me reprehendit. me admo-
net. me instruit. me excitat. me inclinat ad bonum
me corroborat, me confortat. ostendit mihi vanitatem
mundi. et gloriam paradisi. et breviter tot sunt eius beneficia
ut numerare non possim. Ego autem misera dilectorem meum
non diligo. ipse me semper dilexit et ego eum semper offendi.
nullus est ad faciendum in peccatum. Septies in die cadit iustus. Et
ego septuagies septies. Amicicia dei refugio et amici-
cias bonorum quero. Imaginem eius [illegible] non habeo quam eam contempsi
et fedavi. Queret enim a me cuius est hec imago et superscriptio
ego [illegible] autem quid respondebo? cuius est? heu me heu me
heu me. non possum aliud respondere nisi cesaris i. diaboli.
et sequitur me illa terribilis sententia. reddite ergo que sunt cesaris
cesari et que sunt dei deo. Ego misera omnia alia quero preter
deum. et cor meum contemptum est sine eo. Ego ad terrena
conversa sum quam celo sum superior. et me omnium sum fecit
uno me fecit sum ipse nihil i. peccatum. quia qui facit peccatum
servus est peccati. Nolo audire exhortationes. refugio
inspirationes. non curo de eius sanguine. ingratissimus
omnium factus sum, non cogito non cognosco non laudo tot et tanta
beneficia. Qualiter ergo comparebo ante tribunal eius? quid por-
tabo confusionem quando dicet. quid est quod potui facere vinee mee
et non feci ei? an quod expectavi ut faceret uvas et fecit
labruscas? Et cum hec atque similia desperata video in hoc novo
[illegible] dum eius forent ingredere. Sed ecce vox de [struck] modo
[illegible] novos egrediens et dicit. Consurge consurge induere
fortitudine tua syon. Omnes enim nos sicut oves erravimus unusquisque
in viam suam declinavit. et posuit dominus in eo iniquitates omnium
nostrum. Ipse ne est [illegible] qui venit peccatores salvos facere.
nonne hic est qui dixit. non veni vocare iustos sed peccatores
ad penitentiam. Ipse ne est qui cum publicanis manducavit. non
ne hic est qui adulteram dimisit. qui mariam dulciter suscepit.
qui latronem apostolum [illegible]. qui pro inimicis tenere rogavit.

Is. 5.

Is. 52.
Is. 53.

et quid enim est cum adhuc in fronte eius sunt signa ipsius mor-
tuus est. mortuus non est pro iustis an pro iniustis. Quid
[illegible] illa voluntas illa eterna? quid significat? quid tot passiones?
quid brachia aperta in cruce? quid benignitas et caritas eius.
Revertere revertere sunamitis revertere revertere ut intu-
eamur te. Noli timere paupercula tempestate convulsa
absque ulla consolatione. ecce ego sternam per ordinem lapides
tuos et fundabo te in saphiris. Surgit [illegible] itaque hec anima
et sicut e gravi somno evigilat et oculos aperit atque ad celum
suspirat. et dicit sic cum [illegible]. Sed [illegible] verbum in
corde meo [illegible] ideo speravi. misericordia domini quia non sumus consumpti
nec defecerunt miserationes eius. Disponit ergo nunc incipere bene
facere. et dixi nunc cepi hec mutatio dextere excelsi. Sed
ecce quia [illegible] et repugnat ei et non sequitur bo-
nas inspirationes cum fervore. et peccat frequenter [illegible] et
hec peccata implent sicut quia [illegible] fragilitas non [illegible] pro-
pter aliquid. Dicit ociosa. [illegible] aliquid comedit quod debeat
tempore aliquo. negligenter expellit cogitationes malas. omittit multa bona
facere et orationem cum negligentia [illegible] quia erubescit ad christum acce-
dere. reputat esse magis considerans beneficia domini [illegible] et
flet et ait. iniquitates mee supergresse sunt caput meum
et sicut onus grave gravate sunt super me. Afflictus sum et
humiliatus sum nimis rugiebam a gemitu cordis mei. Domine
ante te omne desyderium meum et gemitus meus a te non est
absconditus. Ecce volo bonum facere et cado. velle mihi
adiacet perficere autem bonum non invenio. Infelix ergo quis me
liberabit de corpore mortis huius. Erubesco ad ipsum ire. quia
offendo recedo ad eum et offendo offendo. hoc nomen me
facit erubescere. Sed ecce itaque de novo vox dicens. quid
timetis pusillanimes. non enim habemus pontificem qui non possit
compati infirmitatibus nostris. temptatum autem per omnia pro similitudine
absque peccato. Adeamus ergo cum fiducia ad thronum gratie eius
ut misericordiam consequamur. et gratiam inveniamus in auxilio oppor-
tuno. Et sic [illegible] fiduciam capit et ad ipsum fiducialiter
accedit dicens domine ad quem ibimus? [illegible] me iuvare
et [illegible]. Ad te levavi animam meam deus
meus in te confido non erubescam. Et considerans omnia ipsius
et clementia in hoc dulci novo [illegible] inflammari et ad
amorem eius vehementer excitari cum videat se a ipso dilectam.

Cant. 6.
Is. 54.
Tre. 3.
Ps.
Ps.
Ad Ro. 7.
Ad he. 4.
Ps.

ps.

et nec dicit te diligo et diligere cupio. Vitiatum est cor meum
caritate tua ut numquam obliviscar tui. Inclina cor meum
deus in testimonia tua. Suscipe me secundum eloquium tuum
et vivam et non confundas me ab expectatione mea. Adiu-
va me et salvus ero et meditabor in iustificationibus
tuis. Et credet se contemptum [illegible] [illegible] et
dicit quod me [illegible] [illegible] appetitus mei. Declinate

ps.

a me maligni et scrutabor mandata dei mei. Et sic
incipit dimittere contra peccata et vitia. Descendat igitur amor
[illegible] [illegible] [illegible] qui exaudiet vocem fletus
mei. Et incipit etiam considerare in novo ipsum Christum cum
exaudivit in miseriis [illegible] et [illegible] passionibus incipit ea
mollescere ad compassionem et pietatem. Et flere et deside-
rare cum ipso pati. Vere igitur languores nostros ipse tulit et
dolores nostros ipse portavit. Et cum inter in miseriis illius
salutem inspicit ea incipit gaudere et dicere. Misericordias domini
in eternum cantabo. Unde incipit desiderare [illegible] deo suspirans
et dicens quando veniam et apparebo ante faciem dei mei. Heu
me quia incolatus meus prolongatus est. Habitavi cum habitantibus cedar.
multum incola fuit anima mea. Et quia desiderat frui amato
ipsum querit solitudinem ut loquatur [illegible] ad cor eius. Ecce igitur elongavi
fugiens et mansi in solitudine. Expectabam eum qui salvum me fecit
a pusillanimitate spiritus et tempestate. Considerans autem de perditione
aliorum [illegible] salvatorem [illegible] desiderat post
aliorum salutem et excitatum a spiritu [illegible] ad turbas
[illegible] dilecto. Veni igitur dilecte mi egrediamur in agrum

Cãt. 7.

commoremur in villis. Mane surgamus ad vineas. Videamus
si floruit vinea. Si flores fructus parturiunt. Si floruerunt
[illegible] mala punica. Si non tu igitur precedas nec educas

Exo. 33.

me de loco isto. Et surgo ut amatum [illegible] ad soli-
tudinem [illegible]. Et si non perdet dilectum inter turbas incip-
dolere [illegible] confabulari cum eo [illegible] de [illegible]
orare [illegible] [illegible] perdiderunt. Et dolere flere et rogare
ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] perdidit dile-
ctum [illegible] querere eum et flere. Sed quia videt [illegible] re-
[illegible] fuit evangelium de ipso quem perdiderunt cum parentes
eius bonum puerum [illegible] [illegible] [illegible] evangelio de
clamare. Videamus [illegible] perdidit dilectum. Et [illegible]
[illegible] et ubi invenit. Dicendum [illegible] ostendit evangeli-
sta cum dicit [illegible] cum parentibus suis [illegible] singulis annis ad templum
cum [illegible] [illegible] legem quam dedit observare volunt.

ut nobis [illegible] [illegible]. Sed mirabile est quod me perdiderunt cum
quem diligebant eum custodiebant sibi. Sed credebant me quod esset cum pue-
ris et [illegible] credebant quod esset cum me [illegible] videbis me
[illegible] perdidisti inter turbas. Perditur enim multis modis

no so[lum]

perditur enim. Aliquando quia non sentit presentiam eius per dulcedinem spi-
ritualem. Et [illegible] [illegible] venialia [illegible] [illegible] me-
nima distractio. Et [illegible] quod hoc delectat inter turbas
consuevi. Et [illegible] [illegible] [illegible] quia et perditur hoc
modo in conversatione bonorum. [illegible] in solitudine hoc modo [illegible]

Osee 2.

[illegible] Ecce igitur ego lactabo eam et ducam eam in solitudinem
et loquar ad cor eius. Aliquando perditur quantum ad fervorem quia
hoc efficitur tepidus. Et hoc est per conversationem tepidorum et [illegible]
[illegible] sensibilibus cogitat. [illegible] per [illegible] loquendo. Et per
sensualitatem in comedendo et bibendo. Et [illegible] venialia
diminuunt [illegible] tollunt fervorem et ad mortale dispo-

apoc. 3.

nunt. Unde dicit [illegible] quia tepidus es incipiam te evomere
ex ore meo. Aliquando perditur quantum ad gratiam. Et hoc est
per mortale. Et hoc accidit multis [illegible] malas societates [illegible]
amicorum [illegible] [illegible] [illegible] in bono

ps.

[illegible] vivere. Unde dicit [illegible] cum perverso perverteris. [illegible]
[illegible] In festivitatibus [illegible]
[illegible] [illegible] frequenter veniunt pueri [illegible] in [illegible]
[illegible] recedentes de ecclesia et veniunt [illegible] in ecclesia et
[illegible] portantes bona [illegible] [illegible] vasa fracta. Sed cum fue-
rit [illegible] [illegible] non [illegible] cognitos. [illegible] amat

Jac. 4.

[illegible] et mundum [illegible] que me non est me dignus. [illegible] notos
et amicos [illegible] [illegible] voluerit amicus esse seculi huius
inimicus dei constituitur. Non [illegible] sensibilia non [illegible]
animalia [illegible] in [illegible]. Sicut invenerunt Ihesum [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad celum
accende. Et ora cum lacrimis et contemplare et audi
sapientes et doctores. Invenerunt [illegible] inter doctores.

Cãt. 3.

Et hanc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] In
lectulo meo per noctes quesivi quem diligit anima mea. Que-
sivi illum et non inveni. Non enim invenit in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Surgam et circuibo civi-
tatem per vicos et plateas. Queram quem diligit anima mea.
Quesivi illum et non inveni. Nam non invenit in turbis et
in plateis sed in templo inter doctores [illegible] custodientes
celum [illegible] ab eis [illegible] [illegible] [illegible] in solitudine
invenit [illegible]. Unde sequitur Invenerunt me vigiles qui

custodiunt civitatem. num quem diligit anima mea vidistis. paululum cum pertransissem eos inveni quem diligit anima mea. tenuit eum nec dimittam. Licet quod iste per[illegible] et [illegible] et invenerunt. Et ego hic [illegible] per ista via [illegible] diversimode mutantur [illegible] contemplatores [illegible] nos quod [illegible] mundo. Oportet ut ostendere [illegible] invenit [illegible] in tenebras [illegible] nos fecit. Sed non est [illegible] quod universum mundum [illegible]. quod est [illegible] nomen [illegible] admirabile est [illegible] nomen [illegible] mortuos suscitavit. [illegible] nomen [illegible] terra. non ne [illegible] nomen [illegible] cor nostrum ardens erat in nobis dicent [illegible] que dominus [illegible] erat in nobis cum [illegible] et [illegible] in quo dominus erat in nobis cum exurgeret [illegible] et [illegible] [illegible]. adiutorium nostrum in nomine domini qui fecit celum et terram. cui est honor et imperium in secula seculorum amen

Explicit sermo 18.

Magnificat ecc. Psaltario ps. 20. La stupenda belleza delle create cose l'ordine maraviglioso, la excellente operatione di celi, li fructi infiniti della terra la grande moltitudine delli animali cosi aquatici come aerei e terrestri patentemente dimostrano la umana generatione essere di grandissima dignita quanto allo principio. et essendo ogni opera [illegible] al suo fine principalmente ordinata questo non si po altro pensare se non che la umana generatione e ordinata a piu alto fine che in questa vita non si trova. [illegible] questa contemplatione [illegible] la mente nostra [illegible] della [illegible] altissimo fine. questo magior mente e contemplare le mirabile et divinissime operatione le quale sopra ogni natura creata per nostro amore a fatto in questo mundo [illegible] [illegible] questo sia grandeza la [illegible] [illegible] la incarnatione del filio lo [illegible] del patre eterno [illegible] [illegible] col patre [illegible] [illegible] lo dimostra. ma molto piu la passione [illegible] la quale [illegible] sostenere per salvarci. questo medesimo dechiara li passionati martiri li quali senza dubio per [illegible] premio non haverian sofferto tanta pena. questo medesimo dechiarano le sancte scripture [illegible] [illegible] dicendo Magnificat. et [illegible] [illegible]

In cor nostro anima [illegible] [illegible] magnificat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magnitudinem [illegible] intelligere [illegible] [illegible] [illegible] in tuo cor anima [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dignitatem [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]

tenebre induxit quatuor incomoda s. horrorem obscuritatem tristiciam et frigiditatem. [illegible] in tenebris [illegible] in horrore et timore [illegible] in potestate demonum [illegible] [illegible] [illegible] in universa terra [illegible] quem forte [illegible] custodiunt [illegible]

Erat in obscuritate quia erat [illegible] ignorancia involuti tenebris

Erat in tristitia quia dei visione erant privati [illegible] [illegible]

Erat in frigore quia igne divini amoris [illegible] [illegible] igne [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Sed populus qui ambulabat in tenebris vidit lucem [illegible] [illegible] [illegible] lux [illegible] [illegible] Lux [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illuminat letificat et calefacit. [illegible] [illegible] expellens et [illegible] demonis potestatem [illegible] [illegible] sol [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tribulationibus [illegible] [illegible] [illegible] expellebat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illuminat [illegible] [illegible] cognicione [illegible]. [illegible] [illegible] ut testimonium perhiberet [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tenebris

letificat [illegible] [illegible] [illegible] lux [illegible] letificat [illegible] [illegible] [illegible] transfiguratione

[illegible] infundens di amore [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obscuri [illegible] [illegible] claritas dei circumfulsit illos

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] angelus ad pastores. Nolite timere

[illegible] [illegible] [illegible] leticiam [illegible] annuncio vobis gaudium magnum

[illegible] [illegible] [illegible] ignis [illegible] [illegible]. [illegible] ignis. [illegible] angelus [illegible] [illegible] [illegible]

Salvator

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sermo

F. hieronymus savonarola

Sermones sup. eplaz Ioannis primaz [illegible]

P

De Morte. pª.

ulvis es et i pulvere reverteris. Gen. 3. Oportet q nos
oi tpe ee paratos. et pp certitudine mortis. et pp icertitudinez adventus
eius et pp crudelitatez eius. Sz p pº nota q ut dr. s. d. i. p. p. q. 97.
ar. i. ho an peccm erat imortalis. vox imortalis l icorrupt dr ad tria.
s. ex pte mrie co. s. q mrie n hr sic angls. ut hr qd mrie sz no e i po n
ad unu forma sic celu. 2º dr ad icorruptibile ex pte forme q s. res cor-
rupti p mrie ibere alique dispo p quam tenetur a corruptioe phibet sic
corpus gloriosuz qd erit icorrupt p mrie cui gla redundat i corp. 3º dr ad
icorruptibile ex ca pte cae efficientis. et ho mo i statu innocentie fuisset
incorruptibilis et imortalis. Vn imortalitas ei fuisset donu dei
et ho rronabilr erat ei collatu qa aia rronabilis excedit pportioez corpalis
mrie. et ideo conveniens fuit ut ei daret virtus p quam posset conservare
corpus sup mrie corpales mrie. Sz qa ho a diabolo deceptus fuit et
peccavit ideo amisit donu imortalitatis ex sua culpa. Vn sapie. pº dr
Deus morte no fecit, qi dicat ho ex culpa sua icidit i ea. qa primis
se decepit. Vn et dr sapie 2 ^ Invidia aut diaboli mors itroivit i orbe
terrarz. Et apls ad Ro. 5. p unu hoiez peccz i hunc mundu etc.
Sz nota q peccz ~~eu~~ no fuit ca mortis p se qa mors et defectus
corpales sut pter itetioez peccantis. sz p accidens sic removens phibens
qa p peccz primi pntis sblata e originalis iustitia p quam n solm ifte-
riores aie vires cotinebant sb roe absq oi deordinatioe sz et totu
corpus cotinebatur sb aia absq oi defectu Vn sbtracta originali iustitia
sic vulnerata e hua na q ad mentez deordinatioez potentia ita et corruptibilis
effecta e p deordinatioez ipi corpis. et ho totu dr. s. d. i p 2e. q. 85. ar. 5.
Igr p ho peccz qa i oes trasiit oes hoies facti st mortales. itatu q et
pp ho peccm mortuus e fils dei ad qd ipe hret hoc peccz. sz ad tollendz
ipm. ut dr apls ad Ro. 8. Nam qd ipoile erat legi i q ifirmabatur
p carnez etc o inimice ac pisse diabole. o mulier o adaz qd
fecistis. ecce pp vos oes morimur et qi aq dilabimur i terra q no
revertunt ut dr 2º Re. 14. o pentes qr n timuistis comedere de ligno.
qr no timuistis sniaz dni dicentis. Quacuq die comederis ex eo morte
morieris. gen. 2º? o parentes mali pp vos i ifinitas calamitates
icurrim. pp ho peccm sequuta est mors. sequunt ifirmitates febres
dolores pestilentie morbi. lepra. et alij corpales defectus. Sctr et
aie defectus multi sequunt. s. ignorantia mala iclinatio ~~de~~ qua

¶ Deus creavit hoiez
iexterminabilez
et ad imaginez
similitudinis sue fecit
illum.

110

sic [illegible] in lucerna per oleum.

longius protegi fuit cum morte nostra. Unde necesse est hominem mori propter
contraria. At vero omne quod compositum ex contrariis sit corruptibile
et homo sit ex contrariis compositus, oportet quod tandem corrumpatur. Ulterius conti-
nue calor naturalis consumit humidum radicale cum per cibos sustine-
tur. sed ut dicit philosophus in primo de generatione id quod generatur ex alimento
extraneo semper minuit in virtute. quia id quod adiungitur humido
per extraneitatem minuit virtutem activam actus speciei. sicut sic patet in aqua
que vino adiungitur. nam quanto magis de aqua adiungitur quod in vino semper
convertitur tanto vinum est minoris virtutis. Videmus ergo quod in principio
virtus activa speciei est adeo fortis quod potest convertere de alimento
non solum quod sufficiat ad restaurationem deperditi sed etiam quod sufficiat
ad augmentum. postmodum non quod convertit sufficit solum ad resta-
urationem deperditi. tandem in senectute non ad hoc sufficit. unde
sequitur decrementum et finaliter naturalis dissolutio corporis. hec Tho. in 4 s.
q. 97. ar. 4. vivat ergo homo quantum velit necesse est tandem quod moriatur.
unde propheta. Quis est homo qui vivit et non videbit mortem. O cari
ergo et miseri morientes quid fructus laborastis? o insensati cur non
creditis mori? o infelices quid certius morte? Ubi est Adam
primus pater noster qui vixit 930? ubi Seth qui vixit 912? Ubi Enos
qui vixit 905. Cainan 910. Malaleel 895. Iared 962. Ma-
thusalem 969. Ubi sunt et Noe Abraham et alii patriarche.
Ubi est Saul cum regno suo? ubi est gloria Salomonis? ubi
superbia Roboam? ubi est Achab? ubi sunt tot reges Israel
et Iuda? ubi est Alexander cui totus non sufficiebat orbis ter-
rarum? ubi est Cesaris potentia? ubi Pompei sunt triumphi?
ubi est crudelitas Neronis? ubi sunt tot imperatores romani
tot consules tot senatores? ubi est Dux Franciscus mediolani
Dux Galeaz? Dux Borsius? Comes Iacobus? ubi sunt denique tot
duces tot principes tot barones tot milites tot divites?
Ubi est Aristoteles Plato Anaxagoras Socrates Thales

Democritus Pythagoras? Ubi est Ptolomeus Euclides
Demostenes Homerus Cicero Virgilius Ovidius Oratius
Lucanus Seneca Iuvenalis Plinius? Ubi denique sunt tot
sapientes tot poete tot philosophi. Ubi est gloria regum et divitie
ubi sunt [illegible] et [illegible] pomeria [illegible] palatia
vestes gemme monilia argentum aurum arma sculpture
voluptates. Ubi est pulcritudo Absalonis et mulierum
Lucretie Polisene Helene Rachel Thamar. et tot
mulierum. Ubi sunt denique tot artifices pictores [illegible]-
tores sculptores sutores etc. Omnes enim mortui sunt et
ad nihilum devenerunt. quia pulvis es homo et in pulverem
reverteris. Et ideo dicebat Salomon ecclesiastes 2°.
Non erit memoria sapientis similiter ut stulti in perpetuum. et futura
tempora oblivione cuncta pariter operient. moritur doctus similiter ut
indoctus et idcirco taeduit me vite mee videntem mala uni-
versa esse sub sole et cuncta vanitatem et afflictionem spiritus

Certissime quidem moriemur omnes o anima mea certissime. et quid certius
morte? quid autem incertius die mortis? Incertus quippe est nobis
dies ei: et locus in quo morituri sumus: et modus quo moriemur.
Philosophi quid dicunt quod de futuris contingentibus non est determinata veritas.
si namque de preteritis me interrogas quid tibi certissime dicam. Deum
enim creasse celum et terram ex scripturis novimus certissime. Ha-
braham quidem esse mortuum: Christum passum fuisse. multas etates preteriisse
nostras vanitates transisse procul dubio novimus. Presentia quidem scimus
ut diem esse noctem esse deum esse etc. Futura quidem que [illegible]
necessario provenient cognoscimus. ut quod eclipsis veniet tali tempore.
quod moriemur omnes. quod veniet dies quando est nox. quod veniet
estas et huiusmodi. Sed futura que contingentia sunt ut quod [illegible] prius

evenire et non evenire quod cognovit non solus deus. Ysaias .n.
41 c° ait. Que ventura sunt indicate nobis: annunciate que ventu-
ra sunt in futurum et sciemus quia dij estis, hoc .n. est proprius dei. Cum
igitur dies mortis sit de futuris contigentibus. potes .n. cras mori
et etiam non mori. patet quod nemo scit diem mortis sue. Ideo
ecclesiastes nono dicit. Nescit homo finem suum sed sicut pisces capiuntur hamo
et aves laqueo comprehenduntur sic capiuntur homines in tempore malo. Et
ideo cum aliquid proponimus facere, dicimus si vixero hoc faciam. o
miser homo quid es?: quid frustra laboras? o ceci non potestis vobis
unam diem certam facere. Ideo Jacobus 4° ait. Quid est .n. vita
nostra? vapor est admodicum parens, et deinceps exterminabitur, pro eo
ut dicatis si dominus voluerit, et si vixerimus faciemus hoc aut illud.
o quotiens decipiuntur homines qui promittunt sibi vitam sicut ille de quo
narrat dominus yhs Luce 12° qui cum esset dives reponebat multa
bona in terra sic dicens. Anima habes multa bona reposita in annos plu-
rimos requiesce comede bibe epulare, Sed quid illi postmodum
dictum fuit? Stulte hac nocte animam tuam repetunt a te que autem
que preparasti cuius erunt? Sic nunc faciunt divites et du-
quia ut ait propheta. Tesaurizat et ignorat cui congre-
gabit ea, Nunquid tempore diluvij credebant illi homines mori?
et tamen subito perierunt: sic et contingit nobis. Et ideo dominus
mathei 24, ait Sic .n. erant in diebus ante diluvium comedentes
et bibentes et nubentes tradentes usque ad eum diem quo intravit
noe in arcam et non cognoverunt donec venit diluvium et tullit
omnes ita erit et adventus filij hominis. Nunquid primogenita egypti
credebant se mori illa nocte? credebant .n. vivere se et multo
tempore post Sed ut ait scriptura exodi 12. Factum est autem in noctis
medio percussit dominus omne primogenitum in terra egypti a primoge-
nito pharaonis qui in solio eius sedebat usque ad primogenitum capti-
ve que erat in carcere. Nunquid exercitus Sennacherib regis

assyriorum credebat se nocte una debere occidi sine bello?
imo credebant debere hyerusalem. Sed quid dicit scriptura. 4° regum
19 et 2° paralipomenon 32. Factum est igitur in nocte illa ve-
nit angelus domini et percussit in castris assyriorum centum octoginta quinque
milia. cumque diluculo surrexisset .s. Rex vidit omnia corpora mor-
tuorum, et recedens abijt. Ut cum magna ignominia. Audivi
quondam ab uno fide digno qui fuit presens huic facto. quod .s. mane
quedam propera matrona tota die in domo et discurrendo currens sibi la-
borabat. vespere autem cum esset apud ignem et parvulum filium haberet in ma-
nibus alijs videntibus cecidit mortua subito. o miseri homines
o ceci qui credunt semper vivere. Unde bene dicit Job 21. Ducunt in
bonis dies suos et in puncto ad inferna descendunt. Et ideo
dominus dicit estote parati &c. estote parati non solum senes non solum
egroti sed omnes in omni genere et etate. Ecclesiastici 14. Memor esto
quoniam mors non tardabit, Quia pulvis es et in pulverem reverte-
ris. Locum quoque nescimus in quo sumus morituri. o homo in qua
regione morieris? si hoc scis dicito mihi. in qua provincia in qua
civitate in qua domo? morieris in domo an in agro? in mari
an in terra? in deserto an in via? nemo hoc scire potest quia est
et de futuris contingentibus. sed ubique mors nos expectat. o quot
crediderunt mori in lecto suo qui suspensi sunt in patibulo, qui in ma-
ri mersi sunt, qui in deserto loco. Interroga mortuos ipsos si in loco
mortui sunt in quo credebant mori. Dicito ergo o Dathan et abiron
non ne credebatis vos mori pacifice et ad terram promissionis
pervenire? sed quo mortui estis? quando contradixistis moysi ut scri-
bitur numeri 16. sepulti sunt vivi in inferno. Unde ibi scriptum est.
disrupta est terra sub pedibus eorum et aperiens os suum devoravit
illos cum tabernaculis suis et universa substantia eorum. descenderunt que
vivi in infernum operti humo et perierunt de medio multitudinis

qui sicut se forte aperiat terram et deglutiat et nos propter scelera
nostra? Interroga filios israel qui erant cum moyse in deserto. non ne
credebant ad terram promissionis se posse venire. sed ~~fugam~~ et
tamen exceptis duobus Josue scilicet et Caleph omnes bellatores a vige-
simo et supra consumpti sunt in deserto. Ideo Apostolus commemorans hoc
ad hebreos 3° capitulo ait. Quibus autem offensus est quadraginta annis?
nonne illis qui peccaverunt quorum cadavera prostrata sunt in deserto.
Interroga pharaonem et eius exercitum si in mari sic subito credebat
mori. Interroga omnes qui in mare mersi sunt. qui occisi sunt in bello.
qui a latronibus sunt trucidati si in illis locis credidissent se invenire
mortem. Modum autem quo quisque morietur quis scire potest? dic
mihi o homo moriens febre correptus an potius gladio necaberis?
Interroga illam crudelissimam feminam Jezabel uxorem reginam israel
si credebat se debere illo modo mori quo mortua est. utique ut legitur
4° regum nono. Jehu Rex israel ~~fecit~~ qui prius fuerat suus mi-
les eam precipitare de fenestra. et canes comederunt eam et
solummodo de ea remansit calvaria et pedes et summitates manuum. Atha-
lia quoque quae mortuo filio suo ochozia interfecerat omne semen re-
gium cupiditate regnandi. ~~quam~~ Joiada pontifex iussit extra
templum occidi ut habetur 4° regum 11. Achitophel quoque cuius
consilium erat sicut consilium angeli numquam credo se suspendere? Absalon
mortuus est a Joab qui erat tam pulcher filius david suspensus ad quercum
ut legitur in 2° libro regum. Saul se ipsum occidit ut ipse legitur.
Joab interfectus a Salomone ut in 3° legitur. Sennacherib
a propriis filiis. Antiochus ~~a propriis filiis~~ herodes scaturiens
multis vermibus. Alii quoque in innumerabilibus diversis morbis necati
sunt. alii pestilentia alii fame. Et ideo estote parati
quia qua hora non putatis filius hominis veniet. Et ut dicitur ecclesiastes 12.
memento creatoris tui in diebus iuventutis tue antequam veniat tempus
afflictionis tue et appropinquent anni de quibus dicas non mihi placent

> numerati

> dolore viscerum ut legitur in machabeorum libro.

Crudelitatem quoque mortis debemus attendere. nam omnia bona nostra auf-
fert a nobis: et vitam perimit. et crudeliter interimit. Ideo dicitur
ecclesiastici 41. O mors quam amara est memoria tua homini pacem haben-
ti in substantiis suis. Cum enim homo inanis recordatur quod omnia ista per mor-
tem sibi auferentur cruciatur. Privat enim hominem mors omnibus honori-
bus ut dicit ysaias 40. Omnis caro fenum et omnis gloria eius quasi flos agri
exsiccatum est fenum et cecidit flos. id est homo mortuus est et
gloria eius cum eo est destructa. Privat quoque divitiis. o miseri
divites quid vobis proderunt vestre divitie cum non possint vos libera-
re a morte? unde psalmista ait. Sed insipiens et stultus peribunt
et relinquent alienis divitias suas et sepulchra eorum domus illorum in eternum
Et etc. Ne timueris cum dives factus fuerit homo et cum multipli-
cata fuerit gloria domus eius quoniam cum interierit non sumet omnia neque descen-
det cum eo gloria eius. Privat hominem potentia. Interroga holofernem
si qui terras fecit tremere si potuit mortem superare. vna enim vi-
dua eum interfecit ut legitur in libro Judith. Quis enim fortium umquam
potuit mortem superare? quinimo sicut dicit David Sicut oves in inferno
positi sunt mors depascet eos. Privat et voluptatibus. in morte
enim deficiunt cythare et cymbala cantus et olfactoriola. et ut
ait ysaias 3°. In illa die auferet dominus ornamentum calciamentorum
et lunulas et torques et monilia et armillas et mitras et di-
scriminalia et periscelidas et murenulas et olfactoriola et
inaures et anulos et gemmas in fronte pendentes et mutatoria et pal-
liola et linteamina et acus et specula et syndones et vittas et
teristra. et erit pro suavi odore fetor et pro zona funiculus
et pro crispanti crine calvitium et pro fascia pectorali cilicium. Tunc
enim ut ait idem ysaias 14 Subter te sternetur tinea et operimentum
tuum erunt vermes. Et ecclesiastici 10. Cum morietur homo hereditabit
serpentes et bestias et vermes. Et in hoc magis crudelitas
apparet dum non solum privat bonis sed et infert mala. Secundo.

apparet crudeliores mortes quia nos occidit. Si enim aliquis dux caperet
aliquam civitatem et nulli conditioni hominum aut mulierum parceret nonne
crudelis esset? [struck] sic talis est mors. Hec non potentibus parcit nec
sapientibus nec magnis nec parvis nec viris nec mulieribus nec iustis nec
iniustis nec pulcris nec turpibus. o mors una nunquam parcit tibi
mors propter tuam speciem? nunquam potes cum verbis tuis mollibus ad
tuum amorem trahere? nunquam capies cum amore tuo? ipsa
enim crudelis est et crudeliter te interficiet. o [struck] philosophe
et sapiens scito quid proderunt [struck] tibi sophismata? non
ut ait Salomon eccl. 3. Unus est hominis interitus et iumentorum et
equa utriusque conditio sicut moritur homo sic et illa moriuntur. similiter spi-
rant omnia et nihil habet homo iumento amplius. Ceterum crudelis mors
quia crudeliter interficit. Nunquam enim aliqua compassione movetur erga
morientes qui sunt in doloribus constituti. [struck] in tantis doloribus
enim sunt quod nesciunt si sunt in celo an in terra dato et quod moriantur
in lecto suo. Et aliquando circumstant affines cognati filii quod veniunt et
cruciantur requirentes quod omnia reliquerunt. et ideo in morte est
maximus dolor. [struck] Unde propheta volens magnum dolorem notare ait:
dolores mortis circumdederunt me. Preterea anima separatur a corpore
cum tanta fecerit amicitiam unde est magna angustia illa separatio sicut
separatio a dulci amico. Item est maximus dolor quia separatur ab homine
id quod maxime appetit scilicet semper esse. omnia enim appetunt esse. propter quod dicit
Aristoteles qui fuit gentilis in ethicis. Terribilissimum mors. Et
rationem assignans ait. terminus enim est. est enim finis omnium que sunt
hominis, et postea nescit homo quid in alia vita debeant fieri. Et
hoc maxime est terribile peccatoribus qui nihil aliud expectant nisi
magnas penas. et quas et ineffabiles inferni. Et ideo o
fili mi recordare quia pulvis es et in pulverem reverteris. et ut dicitur
eccl. 7. In omnibus operibus tuis memorare novissima tua et in eternum
non peccabis. [struck] Et sic per amorem mortis pervenies
ad amorem Christi cui est honor et imperium in secula amen.

Ihs

Vanitas vanitatum et omnia vanitas. Eccl. primo cap.
omnia enim transeunt et solus deus permanet. propter quod o anima mea
solus deus est ex toto corde diligendus: cetera autem existimanda sunt
ut stercora quia sicut fumus transeunt et omnia sunt variabilia. Sunt
quippe variabilia et incorporalia et corporalia et casualia.
Sed videamus primo ordinem universi et postea videbimus qualiter omnia va-
riantur. In genesi primo legimus. In principio creavit deus celum et
terram, per celum quippe intelliguntur nature angelice. per terram
vero corporales formas(?). Angelos autem deus rectissime ordinavit
quosdam enim superiores et nobiliores ut voluit, quosdam inferiores.
post angelos vero corpora celestia incorruptibilia, que exornavit
ex astris, ex sole et luna et ceteris planetis. post hec elementa
disposuit. [struck] ignem primo post quem aerem et post hunc aquam et
postremo terram. aerem enim volatilibus implevit, item aquas piscibus
terram vero animalibus inferioribus(?). post hec omnium hominem creavit
ad imaginem et similitudinem suam. posuitque eum in paradiso voluptatis.
sed quia inobediens fuit, expulsus de paradiso, necesse fuit ei
quod laboraret terram sicut dictum est ei. In sudore vultus tui vesce-
ris pane tuo. Crescente autem malitia hominum factum est ut
unusquisque diceret hoc meum hoc vero tuum cum natura omnia com-
munia. et totum hoc rabies augmentata est ut omnes cum ferro(?)
hoc alterius sunt percussi(?). et unusquisque cum ad bonam fortunam
anhelat: et hec sunt divicie bona scilicet casualia. Unde in hominibus
facta est alius ordo in universo. hi enim [struck] divites sunt. hi pauperes
sunt. hi principes sunt. hi mercatores sunt. hi piscatores sunt. hi
sartores sunt hi hoc hi illud ut ad lucrum. Huic autem ordini
malitia hominis fecit. Unde credendum inventum hunc fuisse Cayn quia
legitur gen. 4°. quod edificavit civitatem [struck]. Unde et de [struck]
Nemrod legitur gen. 10°. Ipse cepit esse potens in terra et
erat robustus venator coram domino i. oppressor hominum coram i. contra.

tres ordines in universo.

o hominis presumptio o cupiditas iniqua o malitia diabolica.
per quam omne malum in mundum venit. Radix cupiditas est enim
radix omnium malorum ut dicit apostolus ad primam ad thy. 4º Sed nunc
ostendo tibi anima mea quia non est stabilitas in creaturis ullis.
Et vera ratio ullis ad omnes creaturas a S. tho. in prima parte q. 9. ar. 2.
quia omnes sunt mutabiles per potentiam alterius scilicet dei. deus enim omnia in esse sustentat
sustentat sicut sol omnia illuminat. remoto autem sole lumen
permanere non potest. et ita si deus suam virtutem retraheret a rebus
reducerentur in nihilum. Sed quia magis dubitari potest de in
mutabilitate ideo ab eis incipiam particulariter. Incorporalia enim
secundum suam substantiam corrumpi non possunt. quia ut dicit S. th. in prima parte q.
corruptio est separatio forme a materia. cum igitur ipsa non habeant materiam
igitur. sed et si hoc modo sint invariabiles angeli secundum se tamen sunt
variabiles secundum affectum. hoc autem nullo alio modo probamus quam per ca-
sum eorum. nam ut dicit S. d. in prima parte q. . . . omnes angeli
fuerunt creati boni quo ad naturam et quo ad gratiam. ~~nam~~ natura eorum
mala esse non poterit. quia ut dicit apostolus prima ad thy. 4º. Omnis crea-
tura dei bona ~~erat~~ et voluit autem ille ut creditur luci-
fer esset excellentior non esse deo vel non subiici deo quia scivit
hoc esse impossibile sed habere suam beatitudinem per sua merita. per quam superbia
cecidit agitur et in eternum manebit in penis. ~~Quomodo cecidisti~~
Isaias dicit 14. Quomodo cecidisti de celo lucifer qui mane
oriebaris. corruisti in terram qui vulnerabas gentes. qui dicebas
in corde tuo. in celum conscendam super astra celi exaltabo so-
lium meum et cetera Attendo o superbe homo. si iste de celo cecidit
per superbiam qui est tam fortis. quomodo tu de terra ascendes in celum qui
es pulvis et cinis. o anima mea vides quia in huiusmodi angelis
quanta est variatio in cordibus eorum. o Lucifer ubi est tua
pulcritudo? ubi est tanta gloria? sed fallax est gratia et vana est
pulcritudo qui timet dominum laudabitur. ubi est tuus intellectus?
ubi est tua sapientia? ubi tua prudentia? ubi scientia? ubi potentia?

hec de intellectu
eorum ad dicta
exponendo in esse
homines g. et cetera

variatur animantium et omnia variatur. quare non egisti gratias deo?
quare ei non adhesisti? quare dominum non timuisti? et nunc eras omnium
excellentissimus. Vide igitur o anima mea quia etiam in angelis fuit
variatio. quia quicquid creatum quod a deo separatur est certissime in
variatione. melius est igitur deum diligere et non nisi ab eo querere. quid
prodest alias nobis sapientia? quid sanitas? quid intellectus? quid esse vir-
tutes. omnia enim sunt vanitas. sicut dicit ecclesiastes primo. Vidi que fiunt cuncta
sub sole et ecce universa vanitas et afflictio spiritus

Corporalia quoque omnia variantur aliquomodo. namque celestia corpora et
si secundum substantiam mutari non possint tamen continue variantur et mutantur
secundum locum. quid enim volubilius celo et quid velocius? transit enim tanta
magnitudo in 24 horis fere infinitum spatium. et sicut pereunt
tempus: unde transeunt anni more fluctus aque. nec potest tempus perdi-
tum recuperari. o ~~a~~ anima mea ~~non~~ existimemus hoc tempus quam
velociter currat. et ut apostolus ait tempus breve est, quando est
mane, est nox. nunc estas et ecce hyemps et cetera. dum igitur tempus habemus
operemur bonum, quia venit dies cito et non est longe, et dicit Io.
in apocalypsi. ultimo c. Tempus prope est. qui nocet noceat adhuc et
qui sor. e. sor. a. et iustus iu. a. et s. sa. ad. ecce venio cito
et merces mea mecum est reddere unicuique iuxta opera eius. Preterea
mutabuntur celi quo ad qualitates in die iudicii. unde in psalmo dicitur.
Opera manuum tuarum sunt ipsi peribunt et cetera et est post ultimo. Adve-
niet autem dies domini ut fur in quo celi magno impetu transient et cetera
Planete quoque continue moventur hic et ibi. unde ecclesiastes primo. Oritur
sol et occidit et ad locum suum revertitur ibique renascens gyrat per
meridiem et flectitur ad aquilonem. et sic de aliis est dicendum.
Corpora quoque elementorum variabilia sunt. namque secundum philosophos continuum

115

ress ... corrupcio. Ignes ... exarere et ... quod ... et sic de aliis. Vn videm ... nobis nocet aeris mutatio. modo n. calor ... e frig ... o amator mundi ... tibi superest aere ... separatu. o ... quos permanere poterit ... non ... sunt ... o ... mundani qd frustra laboratis cu no possetis nobis facere ad stabile. audeam ... Salomonem ... 2°. Cum me conuertissem igitur ad vniuersa opera q fecerant manus mee et ad labores ... frustra sudaueram vidi i ... vanitatem et afflictionem ... et ... permanere sub sole. De ... corporis ... misereris qd dubi ... q ... transeunt. Omnia n. animalia moriuntur ... eccl. 3. Cuncta subiacent vanitati et omnia pergunt ad vnum locum. De terra facta sunt et ... pariter reuertuntur ... et p° ... Generatio preterit et generatio aduenit terra autem i eternum stat. ... filiorum israel perierunt et alia venerunt ... et ... flumina ... moriuntur ... et fluunt. Vn sbdit Omnia flumina intrant in mare et mare non redundat. ad locum vnde exeunt flumina reuertuntur ut iterum fluant. Vn nihil ... temporibus istis qd non fuerit an. et de istis q nunc sunt non erit i futurum memoria. ideo sbdit. Quid est qd fuit ... qd futurum est. qd est qd factum est ... qd faciendum est. Nihil sub sole nouum : ... dicere ecce hoc recens est iam n. precessit i seculis q fuerant an nos. non est priorum memoria sed nec eorum qd q postea futura sunt erit recordatio apud eos q futuri sunt i nouissimo. ... non desyderemus ... et noli diligere mundum qz vanitas vanitatum ...

Casuales ... vana sunt et vanissima. ... mundus ... rotundus ... mundi quem nos facimus ... rotunda. vn solet fieri ... rota ... fortune. et quidam sunt ... quidam i medio alii ... postremo. ... vanitas. Illi

... sunt ... dicunt regno. Sed no aduertunt q continue volui rota velociter. non ut dicit Salomon eccl. 3. Omnia tempus habent et suis spaciis transeunt vniuersa sub celo. o stulte credis semper regnare cum i finiti reges ia mortui sunt et destructi. Ubi est n. regnum magnum ... ubi regnum Salomonis. Salomon ... preter ... reges diuitiis et gloria et sapientia. Legitur n. 3 regum 4. q erat sapientior cunctis hominibus. Et habuit pacem et tranquillitatem i regno. Vn reginam Sabba venit ad eum ducta fama eius. ut legitur 3 regum 10. et i paralipomenon. ... historia. ... cuncta ... desyderabat ... Salomonis Erat qz potens et diues i ... auri et argenti ... faceret ... aurum et argentum sic lapides i ... ierusalem. ... vn legitur i eodem 10 c°. Magnificatus est rex Salomon super omnes reges terre diuitiis et sapientia. et vniuersa terra desyderabat ... Salomonis ... audiret sapientiam eius quam dederat deus i corde eius. et singuli deferebant ei munera vasa argentea et aurea vestes et arma bellica aromata qz et equos et mulos p annos singulos. Voluptates qz habuit quas voluit. vn legitur i ... c° q habuit vxores reginas septingentas et concubinas trecentas. Sz qd ei ... tot et tanta bona cum omnia sint vanitas. Audi n. qd de seipso loquitur. Ego ecclesiastes fui rex israel i ierusalem : et proposui i animo meo querere et inuestigare sapienter de omnibus que fiunt sub sole. hanc occupationem pessimam dedit deus filiis hominum ut occuparentur i ea. Vidi q fiunt cuncta sub sole et ecce vniuersa vanitas et afflictio spiritus. et cetera. In medio qz rote est vanitas. non ibi sunt ... et diuites regnabo. Sed o stulte no ne vides vniuersa mundi vanitatem. Audi ecclesiastes ... Rursum detestatus sum omnem industriam meam q sub sole studiosissime laboraui habiturus heredem post me quem ignoro utrum sapiens aut stultus futurus sit et dominabitur i laboribus meis qz desudaui et sollicitus fui et est quicquam tam vanum. Et subdit. quid n. proderit homini de vniuerso labore suo et afflictione spiritus q sub sole cruciatur. Cuncti dies eius doloribus et erumnis pleni sunt nec p noctem mente requiescit. et hoc

non ne vanitas? Quidam ut descendunt divites regnum. quid quod prius
eis regnasse? Isti enim magnam habent afflictionem quando vident alios loco
eorum ascendere et se ipsos descendere. quare quando cadit in regno hoc non
~~pro~~ pendebant? Ideo Salomon ait eccl. 4°. Melior est puer pauper
et sapiens rege sene et stulto qui nescit providere in posterum quod de carcere
catenisque interdum quis egreditur ad regnum et alius natus in regno inopia consu-
matur, et hoc certe est magna vanitas. et fere in hac sunt involuti
diu enim divites sunt non cogitant de instabilitate fortune sed continue
laborant. o miser cui laborasti? o ceci hec que parasti cuius erunt?
et ideo in eodem capitulo supra dicit Salomon. Considerans reperi et aliam vani-
tatem sub sole. unus est et secundum non habet non filium non fratrem et tamen labora-
re non cessat: nec saciantur oculi eius divitiis nec recogitat dicens
cui laboro et fraudo animam meam in bonis? in hoc quoque vanitas est et
afflictio pessima. Tales quando deberent cognoscere mundi vani-
tatem. et tamen experti ex post fortuna non cognoscunt. sed adhuc
conantur ascendere. et hoc est in eis ex iusticia divina propter peccata enim exce-
cavit eos deus. unde eccl. 2°. Homini bono deus in conspectu suo dedit de
sapientiam et scientiam et leticiam. peccatori autem dedit afflictionem et curam super-
fluam ut addat et congreget et tradat ei qui placuit deo sed et hoc
vanitas est et cassa sollicitudo mentis. In fine quoque quibus vere
magna vanitas est. sibi enim sunt qui dicunt sibi sine regno. sed notandum quod
non intelligo de hiis qui pauperes voluntarie de quibus scriptum est beati pauperes
spiritu etc. sed de hiis qui sunt pauperes ex necessitate sortis: et isti sunt miserabiliores
omnibus hominibus. continue laborant ut acquirant divitias et postea in paupertate
sua moriuntur. de quibus ait Salomon eccl. 5°. Quid prodest ei quod
laboravit in ventum? Cunctis diebus vite sue comedit in tenebris et
in curis multis et in erumna atque tristicia. Isti etiam ab omnibus conculcantur
propter quod dicebat ipse in eodem 4°. verti me ad alia et vidi calumnias
que sub sole geruntur et lacrymas innocentum et neminem consolatorem nec
posse resistere eorum violencie cunctorum auxilio destitutos et laudavi
magis mortuos quam viventes et feliciorem utroque iudicavi qui nec dum
natus est nec vidit mala que sub sole fiunt. Et postea ab omnibus deridetur
unde in 9° est ait. sapientia pauperis contempta est et verba eius non sunt audita

et eccl. 13 Dives locutus est et omnes tacuerunt: et verbum illius usque
ad nubes perducent. pauper locutus est et dicunt. quis est hic? et si offen-
derit subvertent illum. Ecce igitur quam vanitas vanitatum et omnia
vanitas. Quid ergo faciendum est anima mea? dico dicendum cum propheta
mihi autem adherere deo bonum est ponere in domino deo spem meam. Quia ut
ipse in psalmo ait. Beatus vir qui non abiit in consilio impiorum et
viam [illegible] usque in finem. Et ut dicit Jo. in prima epistola 2° c. No-
lite diligere mundum nec ea que in mundo sunt. si quis diligit mundum
non est caritas patris in eo. quoniam omne quod est in mundo concupiscentia carnis est
et concupiscentia oculorum et superbia vite que non est ex patre sed ex mundo
est. et mundus transit et concupiscentia eius. Qui autem facit voluntatem
dei manet in eternum. filioli novissima hora est. et sicut audistis quia
antichristus venit, nunc antichristi multi facti sunt. unde scimus quia novissima
hora est. Et ideo diligamus solum deum qui est gloria nostra ad quam
ipse nos perducat qui vivit et regnat trinus et unus benedictus in secula
seculorum amen. fiat fiat.

Omnes sitientes venite ad aquas. Isaie 55.

Intellexisti ex superioribus satis o anima mea quod et omnes morimur et omnia sunt vanitas. sed nunc ut magis ad dei amorem accendaris volo tibi ostendere quod et posito quod essemus immortales et res quae permanerent tamen non possent nostrum desyderium saciare nisi solus Deus. nam nec bona exteriora nec corporalia id est ad corpus nostrum veluti pertinentia, nec iterum preter deum possunt quietare nostrum appetitum. Sed primo nota ut Boetius dicit quod beatitudo est status omnium bonorum aggregatione perfectus. beatitudo enim est nostri desyderii quies ideo quod est dictum nulli horum quae novimus posse nostrum appetitum implere ac si diceret in nullo illorum consistit beatitudo nostra. Dico ergo quod exteriora bona non possunt nostrum appetitum quietare. exteriora enim bona sunt divitie honores gloria et potestas. Sed divitie hoc facere non possunt primo quia ad hoc quod appetitus quietetur oportet quod in aliquo firmetur tamquam in ultimo fine sicut homo fessus ultra gestari oportet quod firmetur in aliquo loco. sed appetitus non potest in divitiis firmari quia ut dicitur eccl. 5. Avarus non implebitur pecunia, quasi diceret non saciabitur quia crescit amor nummi quantum ipsa pecunia crescit. unde [illegible] Statius. et qui amat divitias fructum non capiet ex eis, fructus enim est ultimum quod de arbore percipitur. ac si aperte diceret. appetitus eius non firmabitur in aliquo tamquam in ultimo sed in infinitum tendit quia appetitus divitiarum est infinitus. Hanc enim differentiam ponunt doctores inter divitias temporales et spirituales quia temporales qui non habet desyderat eas, sed qui habet eas ultra alias desyderat illas primas quasi fastidium generantibus. Sed spirituales qui non habet non desyderat quia non cognoscit eas. sed qui habet eas nihil ultra desyderat. divitie enim spirituales sunt caritas ipsa qua diligimus deum quia qui habet nihil desyderat aliud in hoc mundo. sed sic dicit propheta. Quemadmodum desyderat cervus etc. Vide Joannis 4 de temporalibus divitiis

118

q biberit ex hac aqua sitiet iterum. quia vs q habet intra bona temporalia
adhuc vult alia habere et nunquam satiatur ut exponunt. De diuitijs
autem spiritualibus subdit. Sed q biberit ex aqua quam ego dabo ei non si-
tiet in eternum. vz ad aliud / sed solum deum desyderabit q biberit ex
aqua gratie quam deus dat. Ex quibus patet q in diuitijs non potest nostrum
desyderium quietari. Item beatitudo dicit quoddam summum bonum ad quod
est ordinata creatura rationalis. sed hoc non ordinatur ad diuitias
imo magis ipse ordinantur ad hominem. nam diuitie naturales sicut
ut sunt victus et vestitus ad hominis nostre sustentationem ordinantur. et
artificiales ut sunt pecunie ordinantur ad naturales vz ad facien-
das commutationes. ergo in diuitijs non consistit nostra felicitas. imo
ipse sunt facte ut nobis seruiant ~~et ho~~ vnde et celum et quod est no-
bilius est factum in ministerium nostrum ~~vn~~ ut dicit deuteronomij 4o.
nam ait. Non vidistis aliquam similitudinem in die qua locutus est vobis dominus etc.
et subdit. ne forte eleuatis oculis ad celum videas solem et lu-
nam et omnia astra celi et errore deceptus adores ea et colas
que creauit dominus deus tuus in ministerium cunctis gentibus que sub celo
sunt. Vere domini sumus horum. et ideo psalmista dicit. Omnia subie-
cisti sub pedibus eius etc. o stulti nos et insensati homines. o
ceci q sumus facti serui eorum que debent nobis seruire. q sui-
mus in tantis rebus cum ipsi simus rationales. Item nullum imperfectum
potest perficere id quod est magis perfectum sicut quod est tepidum non potest ca-
lefacere id quod est valde calidum. sed anima est et homo nobilior est
cunctis rebus corporalibus creatis. et ideo non potest ab ipsis perfici.
Item illud non potest esse perfectiuum et quies nostra quod perturbat quietem nostram.
sed diuitie perturbant quietem nostram etc. vnde dicit Salomon ecclesiastes 5.
dulcis est somnus operanti siue parum siue multum comedat saturitas
autem diuitis non sinit eum dormire / Item illud non est nostra beatitudo
quod ducit nos ad interitum. sed diuitie multos ducunt ad interitum.

dicit enim ecclesiasticus 8. multos enim perdidit aurum et argentum / et hoc
quantum ad interitum corporis. Sed et ducunt ad interitum anime. vnde et
paulus dicit prima ad thymotheum 4o. ~~Qui volunt diui~~ nihil intuli-
mus in hunc mundum haud dubium quia nec auferre quid possumus. habentes
autem alimenta et quibus tegamur his contenti simus. Qui volunt diui-
tes fieri incidunt in temptationes et in laqueum diaboli et desyderia
multa inutilia et nociua que mergunt homines in interitum et perditionem.
Radix enim omnium malorum est cupiditas quam quidam appetentes erra-
uerunt a fide et inseruerunt se doloribus multis. tu autem o homo
dei hec fuge. sectare vero iustitiam pietatem fidem caritatem
patientiam mansuetudinem. certa bonum certamen apprehende vitam
eternam in qua vocatus es. Sic fecerunt multi omnes sancti hoc consy-
derantes. apostoli enim omnia reliquerunt. beati martyres et corpora
posuerunt propter deum. beatus franciscus nudus aufugit a patre. beatus
antonius despexit omnia dedit pauperibus. beatus thomas reliquit parentes
diuites [illegible]. et sic de alijs. quia ut dominus dicit difficile est diui-
tes intrare in regnum celorum / propter quod o seculares q cupitis vestrum
desyderium quietare venite ad aquas veras / ad nostras .s. gratie ge
Xpi. existimemus ea o anima mea cum hec vana sit honor / omnia
ut stercora sicut apostolus dicebat. quia ista sunt in ruinam et non
salutis. Sed forte dices q et si diuitie non possunt
nos facere beatos honores saltem hoc facient. Sed ~~ego~~ tibi ostendo
hec honores non posse facere. primo quia illud quod est extra nos non
potest nos perficere. quid enim prodest mihi videre cibum in mensa et non
comedere. nunquid potest cibus me nutrire si non residet in stoma-
cho. honor autem est extra hominem. quia ut dicit philosophus. honor est
in eo q honorat et non in honorato. 2o quia non potest esse
perfectum bonum quod est ad aliud ordinatum. quia perfectum habet rationem ulti-
mi quod ad aliud non ordinatur. sed honor fit ~~ff~~ alicui propter excel-

litteram. homines enim volentes aliquid exibere homini excellenti et vir-
tuoso / et non invenientes aliquid dignius premium virtutis quia premium eius est
beatitudo eterna ideo exibent sibi quod possunt scilicet honorem manifestantem
eorum excellentiam. et ideo cum honor ordinetur ad ostendendum hominis vir-
tutem / virtus erit nobilior honore: et ideo honor non erit perfectio
nostra: Item quod homines mentem exercerent non potest bonum perficere quia
perfectio magis consistit in mente. sed honor homines exercent secundum
oculos. unde dicit psalmista. homo cum in honore esset non intel-
lexit comparatus est iumentis etc. unde legitur Hester 5o. quod Aman
sublimatus a Rege assuero in statum superbum exercitus est quod non po-
tat tollerare quod mardocheus non faciet sibi honorem. et cum sibi
domi esset cepit suis satrapis et uxori narrare suam gloriam et
postea subdit. Et cum hec omnia habeam nichil me habere puto quamdiu videro
mardocheum iudeum sedentem ante fores regias. Nam mardocheus
ibi sedens nolebat eum adorare cum transiret. Unde ex appetitu
honoris in statum insaniuit quod non putabat se habere cum esset in tanto
honore apud regem. nisi mardocheus faceret sibi honorem. Et ideo
dominus postea fecit quod ipse honoravit mardocheum civitate: et
in fine quod mardocheo suspensus est in patibulo et mardocheus in suo
loco positus est a rege. ut legitur ibidem. Sed diceres gloria ipsa nos
beatos facit. et ego dico non mea quod gloria dei nos beatos facit
gloria vero hominis vana est. gloria etenim est clara notitia cum laude.
hec autem non in homine virtuoso est non in homine qui glorificatur est sed in aliis qui
eum glorificant. quare patet quod potest nos perficere quod in aliorum intellectibus
existit? Preterea gloria potest esse falsa. non mirum ypocrite lau-
dantur et habent gloriam de quibus dicit in mattheo. 6 amen dico vobis re-
ceperunt mercedem suam. hec falsa non potest bonum perficere. Item
id quod obscurat mentem non potest nos perficere. sed gloria est huiusmodi. Unde Johannes 4o dicit
Quomodo potestis credere qui gloriam ab invicem accipitis et gloriam que a solo
deo est non queritis. Sic enim. diabolus exercitus est. et sic herodes

quod ut legitur in ecclesiasticis hystoriis cum resideret in foro post [illegible] et
spectaculorum frequens. radiis solaribus ex adverso repercutiebatur in veste eius
intexta auro et argento et ex reflexione apparebat quidam fulgor
circa eum ita ut populus hanc rei ignorans miraretur. et statim pro-
ruperunt in laudes eius laudantes eum non tamquam hominem sed dicentes prout credidimus
te hominem fuisse nunc quendam divinum nobis representas. quare quia
in statum propter hanc gloriam exercitus est quod illas laudes recepit. et ideo
angelus percussit eum dolore viscerum et non multo post mala morte
reddidit. Sed diceres in potentia consistit nostra beatitudo. Sed nec sic
quietatur appetitus noster etiam si fuerimus domini totius mundi. Respice
Alexandrum magnum qui numquam quievit. sed totum mundum gubernaculat
cupiebat. et nec post fuisse contentus sed alter ad regnandum sibi alium
mundum hanelasset si esset aliquid preter ipsum. Et preterea tales potentes
sunt semper in timore. et amicos timent non dico inimicos unde multa
biberos sunt omnibus hominibus. et bene convenit eis quod ecclesiastes 4. Cunctis
diebus vite sue comedit in tenebris et in curis multis et in erumna
atque tristitia. Et infra 6o. Est et aliud malum quod vidi sub sole
et quidem frequens apud homines. Vir cui dedit deus divitias et substantias et
honorem et nichil deest anime sue ex omnibus quod desiderat. nec tribuit ei po-
testatem deus ut comedat ex eo. quia semper est in timore et numquam
perfecte gaudet. Unde legitur in vitis patrum quod Cum theodosius imperator
transiret usque heremum quendam / narratum est ei ibi ipse quendam
monachum solum vite habitare. quod audiens devotus imperator statim
de equo descendens depositis insignibus imperialibus iuit ad cellulam eius
et adiit. Qui ab heremita receptus et corporis solatio panem
et aquam cum sale apposuit ei ut comederet. respiciente vero
theodosio circumquaque per angulos cellule / et non vidit nisi quandam sporte-
llam et petens videre suspirans ait ego sum impera-
tor theodosius. tunc ille ad pedes eius provolutus veniam petebat. sed
theodosius induxit illo surgente. beati estis vos monaci qui pauca

non potest nos perficere

menimus quibus non [illegible] indiget [illegible] ad superna ducantur gaudia suspirantes. et de nullo alio est nobis cura in vitas nostras ad celestem patriam ducere. ego autem qui a cunabulis in curia imperatoris fui nunquam sine metus labore comedi. et cetera descessit. Monachus vero tunc ne[c] Christo Salvatori imperatores alii magnates ad eum venirent et tam paulatim vento vane glorie in cor eius subintraret illic descessit. Ergo considera fratres ex hoc si potestas est vera perfectio. Sunt tales sicut dominus dicit Matheus 23. Similes sepulcris dealbatis que foris apparent hominibus speciosa. intus vero plena sunt ossibus mortuorum et omni spurcitia. Ergo nec in divitiis nec in honoribus nec in gloria nec in potestate potest nostrum appetitus quietare. omnes ergo sitientes qui volunt verum desyderium implere veniant ad aquam domini nostri yhesu christi qui clamat alta voce qui sitit veniat ad me et bibat. quia ipse solus potest nostrum desyderium ad plenum quietare.

Corporis quidem bona ut est pulcritudo et ut fortitudo aut voluptates nos beatos efficere non possunt. Quis enim propter pulcritudinem corporis aliquem dicat esse beatum? Illud enim quod cito evanescit non potest desyderium nostrum quietare pulcritudo corporis est huiusmodi. Et ideo dicit de muliere sapiente Salomon proverbiorum ultimo. Fallax gratia et vana est pulcritudo mulier timens deum ipsa laudabitur. pulcritudo enim in corpore est sicut flos in agro. vidisti aliquem agrum floribus variis virentem: et ecce sol exuriens exsiccavit omnes et viriditatem et pulcritudinem et marcuit et ecce ager sine floribus. sic vidi aliquam mulierem vel hominem pulcrum et ecce cito febris vel alius morbus pulcritudinem repulit: ecce senectus velociter currens exsiccat membra, rugo in facie nascuntur, curvatur homo et deformis ante oculos omnium efficitur. Item id non potest nostrum desyderium pausare quod multa nobis mala gignit, immo istud nos magis perturbabit. ex pulcritudine autem multa saepe nobis mala eveniunt. et mala culpe et mala pene. Mala quidem culpe. quia et nobis et aliis sunt causa mali. Ex pulcritudine enim nascitur superbia et hoc est initium peccati quod adde

Unde legitur in Hester. quod Vasthi Regina cum esset pulcherrima et erat superba unde noluit ad regem Assuerum maritum accedere cum ab eo vocaretur. et eam deposuit de regno. In alios quidem generat peccatum dum trahit homines ad malum mulieres pulcre et homines pulcri ipsas mulieres. quod videmus cotidie fieri. Unde ecclesiastici 7 dicit. Et inveni amariorem morte mulierem que laqueus venatorum est et sagena cor eius. vincula sunt manus illius. qui placet deo effugiet illam. qui autem peccator est capietur ab illa. Multa quidem mala pulcritudo causat scilicet pene in se et in aliis. Legitur enim in genesi de Sara cum esset pulcherrima que fuit capta ab Abimelech rege et Pharaone [illegible]. Dina quidem filia Iacob capta a Sichem stuprata est et postea secutum est homicidium proximorum. David quidem voluit [illegible] uxorem propter pulcritudinem Bersabee et postea occidit virum suum fidelem militem cum multis aliis. o si possemus omnes numerare qui propter pulcritudinem perierunt. innumeri quippe sunt. Et ideo dicitur proverbiorum 5. Ne intenderis fallacie mulieris favus enim distillans labia meretricis et nitidius oleo guttur eius. novissima autem illius amara quasi absinthium. et lingua eius acuta quasi gladius biceps. pedes eius descendunt in mortem. et ad inferos gressus eius penetrant. Et ecclesiastici 7 [illegible]. Multos enim vulneratos deiecit et fortissimi quique interfecti sunt ab ea. Vie inferi domus eius penetrantes interiora mortis. Et ideo melius est fugere et si appropinquare pulcritudini mulierum et penitus nolle eas videre. propter quod pulcritudo non potest nos beatificare cum tot mala inferat nobis. et Fortitudo quidem corporis nos quietare non potest. quia sicut diximus de pulcritudine potest statim evanescere per infirmitatem et per senectutem. et etiam multa mala gignit sibi et aliis. Unde legitur in libro iudicum de Sampsone qui deceptus amore Dalide per incisionem capillorum perdidit fortitudinem et post augmentum perdidit se et alios. Unde videmus etiam quod isti fortes ex superbia volunt superare et ideo habentur odio ab aliis et sic sibi et aliis inferunt

mala. Et ideo non nobis competit fortitudo corporis apud deum. quia sic dicit
psalmista. Non in fortitudine equi voluntatem habebit neque in tibiis viri beneplacitum
erit ei. beneplacitum est domino super [illegible]. Esto ergo anima mea fortis mente et non
in bono. et fortis ad sustinendum temptationes. sicut dicit beatus petrus. prima epistola 5.
vigilate in orationibus quia adversarius vester diabolus tamquam leo rugiens circuit
querens quem devoret cui resistite fortes in fide. Et sic de apostolis cantat
sancta mater ecclesia. Estote fortes in bello et pugnate cum antiquo serpen-
te / et accipietis regnum eternum. Item [illegible] in voluptatibus corporalibus quia gestire
potest appetitus. voluptates enim corporales ut sunt ille que ordinate sunt ad
conservationem individui ut comedere et bibere. ut ad conservationem speciei
ut venereae voluptates. Sed non potest gestire in cibo et potu appetitus
post quia illud quod generat fastidium non generat appetitum. sed cibus generat fastidium
postquam enim comedisti et satiatus es noles ut videre
de cibis. Preterea illud quod mentem destruit non potest esse hominis
bonum sed cibi inordinate sumpti mentem destruunt et aliquando corpus. quia
enim homo plenus est cibis inutilis omnino est. et offuscantur eius vires. ideo de
filiis israel dicitur. Sederunt manducare et bibere et surrexerunt ludere
id est saltare et luxuriari in honorem vituli. [illegible] exercitati sunt.
Similes enim bestiis efficiuntur et ignorant ea que dei sunt. Isti enim sunt de
illis de quibus scriptum sapientie 2 qui dicunt. Venite et fruamur bonis que sunt
et utamur creatura tamquam in iuventute celeriter vino precioso et
unguentis nos impleamus et non pretereat nos flos temporis. Sed quid postea
dicit? Hec cogitaverunt et erraverunt. Excecavit enim illos malitia
eorum. et nescierunt sacramenta dei neque mercedem speraverunt iustitie.
Sed quia sunt bestiis similiores hii qui ambulant in luxuria. de quibus propheta
dicebat nos confortans ut de numero eorum non simus. Nolite fieri
sicut equus et mulus quibus non est intellectus. Ideo quod sunt et de illis
qui dicunt ut scribitur sapientie 2o. Coronemus nos rosis antequam marce-
scant. nullum pratum sit quod non pertranseat luxuria nostra. Sed quid dicit
sapientia de istis postea in 3o capitulo: Filii adulterorum in consummatione erunt
et ab iniquo thoro semen exterminabitur. et si quidem vite longe erunt

in nihilum computabuntur et sine honore erit novissima senectus illorum
et si celerius defuncti fuerint non habebunt spem nec in die agnitionis
allocutionem. Item illud quod destruit nobiliorem hominis partem non potest
esse bonum hominis perfectum. sed huiusmodi est luxuria. nam ex luxuria
oritur mentis cecitas propter vehementem delectationem. unde homo esse spiritualis
efficitur omnino contra qui sequitur has voluptates. sicut probatur per cotidianam experientiam
licet per contrarium castitas et sobrietas reddit homines [illegible] esse spiritualia. unde
danielis primo capitulo legitur de daniele anania et misael et azaria
qui noluerunt contaminari sicut ut comederent de cibis regis et
solum comedebant legumina et bibebant aquas. et ideo sequitur de eis.
Pueris autem his dedit deus scientiam et disciplinam in omni libro et sapientia. Da-
nieli autem intelligentiam omnium visionum et somniorum. Ex omnibus his appa-
ret quod appetitus non potest gestire in bonis corporis. nec enim in [illegible]
nec in voluptatibus omnino gestit. sed sic et cum ista sint [illegible] ad quod quereret.
propter quod o infelices o miseri homines cur tantum ista diligetis que non veni-
tis ad deum qui solus potest animi desiderium implere. sicut dicit propheta. omnes
sitientes venite ad aquas.

A [illegible] itinera bona id est vie bona ut sint [illegible] generare [illegible]
et prima et [illegible] non est quia sunt cum maxima difficultate acquiruntur
et modicum in certitudine. nos certe in tenebris ambulamus in hoc
mundo et vix possumus comprehendere de hiis in quibus nati sumus et
in quibus cotidie ambulamus. nam nec unius formice nos cognoscimus que
et quotidie formicas videmus et miramur earum prudentiam. quid est
enim quod eorum prudentiam miramur? admiratio enim ut dicit philosophus est
propter ignorantiam. ille enim qui eclipsis causam optime novit non admi-
ratur si luna non dat lumen suum aut sol. sed ille admiratur qui causas
ignorat. cum igitur miramur formice prudentiam quod est signum quod causas igno-
ramus nunc. quid ergo cognoscimus si ea cum quibus cotidie conversa-
mur non intelligimus. quid [illegible] o sapientes huius seculi interroga
ipsos sapientes mortuos. interroga Aristotelem cui ut ait ieronymus
[illegible] ponere videtur in suis [illegible] capax humanum genus. et dicet tibi

q magis ꝑpũ ẽ hoi ignorare q̃ scire. interroga platonẽ q̃
scias toto orbe sapientis ꝓsequebat. interroga anaxagorã pytha-
gorã cotẽꝑs sapientes et ideo dicebat. vñ socrates itogat
quid sciret respodit hoc unũ scio q nihil scio. et ꝗ pytha-
goras erubuit sapiens ~~[illegible]~~ vocari cũ ꝓt tũc sapientes dicebant
ꝗ itogatus quid eet respodit ego ꝗd sũ phus .i. amator sapie.
Interroga eum sapientissimũ Salomonẽ de q̃ scriptũ ẽ 3° regũ 4° c
q erat sapientior cũctis hoib. videt ꝗd dicat eccl 8. Intell-
exi quod omiũ opũ dei nullam posset hõ īvenire rõem eorũ q fiunt
sb sole et ꝗto plus laboraverit ad querendũ tanto minus īveniet.
et si dixerit sapiens se nosse nõ poterit reperire. o miseri q̃
hoies q laboratis die noctuq nobis acquirere unũ ut ita dixi
univitẽrẽ sciã, et ꝑ hã vera sapia q ẽ xps ytus nihil la-
boratis. o vos medicantes bostratis sciãs hãc q ẽ nulli
valoris quã tãdẽ nõ poteris acquirere. q ut dr eccl p°. cuncte
res difficiles ñ pot eas hõ explicare sermone. et gratiã dei
nullo labore nobis copatis. hoc .n. deo ñ sciãs univsis ꝗ vos
q gratias dei acquirãt nõ obtinuit dũ scire huius mũdi itedũt. o
ifelici ī celo ~~[illegible]~~ minimus erit gradiores sapie q̃ ūq̃
fuerit aliq phus ī mũdo et si oms sciẽs simul collegerit. o stulti
caritas x copabit regnũ celorũ ñ scia. Scia .n. ut apls
ait īflat et caritas edificat. et ideo filii mi ut ait Sa-
lomon eccl 12 deũ time et mãdata eius obsva, hoc ē
ꝗd reddet nob fructũ sapie et n aũ. et ideo sb īfert hoc ẽ
oẽs hõ. Preterea si aliquã sciã ī hõ mũdo possum acquire
hec erit solũ de hiis sensibilib. nã pñt sciã q sũt tũc simul ad
īgrediendũ ex sensibus sumũt q dis nra cognitio ī orã ĩt ñ
sẽsu. quo pacto cognoscens q oẽ totũ ẽ maius sua pte si nũq̃ vidi
totũ neq ptẽ et si nũq̃ aliq̃ mõ sensi. et ideo itells noster
nõ itelligit ñ ea ad q pt duci ꝑ ista sensibilia. ista aũt sensibilia

nõ pñt itellm nrũ ducere icognitioẽ ñ rerũ corporaliũ. et si .n.
cognoscimus de deo q ẽ ꝑ ista visibilia ut dr apls ad Ro. 1°. Invi-
sibilia dei ꝑ ea q facta st intellecta cospiciunt. ñ tñ possumus ꝑ ea
cognoscere ꝗd ẽ. i. suã ẽẽ. vñ cũ dix moyses exo. 33. petens
ut sibi ostenderet gliam suã. nõ poterit vide faciẽ meã. nõ .n. videbit
me hõ et vivet. et Jo. p° Deũ nemo vidit ūq̃. et ideo qñ
nobis apparent angeli sicut ut aliquã ut credidit dnũ iformãt sibi
corpus. q̃ itells nr cõ corporeũ ñ pt attingere. quapp ī hac nõ possu-
mus ñ sensibilia ut ut alias ꝗ ꝑ qua possumus manuduci ī rel
ligio. Cũ ūq̃ hõ si nobilior et pfectior oĩb sensibilib cũ hẽre
aiã itellectivã, et ī pfectã ñ pt pfecte pficere. sequit q vita
ptẽs pot nos facere beatos pfecte. et ideo hieronim 9. dr nõ
glorietur sapiens ī sapia sua. Jñ dato et q possum scias ange-
lorũ oĩũ cognoscere adhuc ñ eẽm contenti si eum deũ quereremus
ñ vnicuiq inest desyderiũ nãle q cognoscat eas qñ cognovit
effectũ. qui .n. hõies videt aliqd novi cũ ꝗdã desyderio itagãt
ad īvestigandũ de ca et oritur et. vñ ꝗto itogant pp ꝗd ē hoc ut
q̃ hoc factũ ẽ. sic cũ videt eclipsis statim sciãs volunt intellegere
cas et. vñ eccl p°. Salomon hãc occupationẽ pessimã dedit
de filiis hoium ut occuparet ī ea, ut loq̃ de occupacioẽ q hoies
occupãt ad investigandũ cas oĩũ. et pp hõ īvedit st mres et sac.
Si ūq̃ viderem scias angelorũ statim viderem q hẽnt ea ab alio
ī ipsis .n. cognoscerẽ deũ ñ ꝗd ẽ si ꝗ ipse eet eorũ ca. et ita
statim apparerem eum vide desiderans si ita pulcri st angeli quãte pul-
tudinis est q creavit eos. Ecce ergo q desyderiũ adhuc tẽdere
et nõ finiret ī eis. et ideo psalmista dicebat. Saciabor cũ appa-
ruerit gla tua. q ñ cũ apparuerit angelus. Ex dictis ūq̃ hiis q dixi
colligitur q nihil pt nos facere beatos ñ solus deus ñ ī hac vita nec ī
alia. Si ut lucidius oes et simplices et illiterati intelligãt si nũq̃
posse ī hac vita gaudere vna cõẽ voce ī fine facimũ sb ꝗdã sig.

Legitur .n. 4° Regum 4°. quod Heliseus fecit coquere pulmentum filiis prophe-
tarum fame. puer autem colliget colloquintidas seu cucurbitas silvestres ama-
ras nesciens quid esset, et concidit in olla. cum autem prophetis ministrasset et gusta-
ssent ceperunt clamare dicentes mors in olla vir dei. ~~mors~~ i. amaritudo.
tunc Heliseus misit farinam in olla et amplius non fuit quicquam amaritudinis.
Olla hec quivis posset hunc alios sensus. tamen ad propositum nostrum potest significare hunc
mundum. plena erat oleribus in quibus erat cucurbite amare. quia hic mun-
dus et si sit plenus rebus delectabilibus tamen est in eo plus amaritudinis.
diversis et diverse res huius mundi et diverse voluptates ministrant sed
tamen omnes clamant quod mors est in olla. Ille est rex aut princeps sed semper
timet hostes et inimicos. ergo mors in olla. Iste est dives et potens sed
non habet filios quos desyderat habere. ergo mors in olla. hic est dives et
habet filios sed est infirmus ergo mors in olla. Alius habet filios sed non habet di-
vitias ergo mors in olla. Quidam habet multas voluptates et solatia
sed non habet scientiam et videt doctos ergo mors in olla. Iste est doctus et
sapiens sed non cognoscitur et ipse desyderat aut non est dives ergo mors in
olla. Hec mulier est ornata gemmis et auro sed est deformis ergo
mors in olla. Illa est formosa et dives sed maritus sibi non pla-
cet ergo mors in olla. Alia est formosa sed pauper ergo mors in olla.
Ergo nihil in hoc mundo est perfectum nec bonum sine malo nullam dulce-
dinem sine amaritudine ut per hanc figuram monstratur. Ergo o miseri
mortales quid frustra laboratis. Hec est enim vita eterna / clamat
Yhesus) ut cognoscant te solum verum deum et quem misisti Yhesum Christum.
Igitur oportet mittere farinam in olla / que significat [struck]. nam dicit pro frumento
significat … Jo. 12 nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit
ipsum solum manet. si autem mortuum fuerit multum fructum affert. hoc autem
frumentum est dominus Yhesus qui mortuus multum fructum attulit. farina
autem exprimitur in molis et a grano / ita Christus expressus in mola crucis produxit
farinam gratie nobis. et ideo si aliis ut … amara videntur dulcia
… hunc Christi gratiam … quod sine precio sed gratis datur sic dixit
nostrum thema. Omnes sicientes venite ad aquas et qui non habetis argentum
properate. emite et comedite absque argento et absque ulla commu-
tatione vinum et lac. Ysaie 55.

/ graz x

Jacfio sacerdotes 2 [struck]

passus et ubique sacrificia offerret. figuralis autem est quia significabat
veritatem ecclesie et militantis et triumphantis. Sed quia cultus nove
legis est spiritualis et est gratus deo acceptus ideo multiplicatio al-
tarium et templorum acceptatur in nova lege. unde dominus Yhesus ut
scribitur Jo. 4° mulieri interroganti quare Judei asserent Hyerosolimis
solum deum esse adorandum / respondit. Mulier crede mihi quia venit
hora quando neque in monte hoc neque in Hyerosolimis adorabitis
patrem et sequitur. venit hora et nunc est quando veri adoratores
adorabunt patrem in spiritu et veritate / et ideo deus ubique potest ado-
rari. sed solum facte sunt ecclesie propter hoc ut melius homines ad hoc excitentur
ut dictum est. et quia nunc colitur deus spiritualiter ut predixit dominus Yhesus
non oportet unum esse templum tantum. sed possunt ubique fieri ecclesie ad exci-
tandum homines ut colant deum ubique in spiritu et veritate.
His ergo premissis pro maiori intelligentia dicendorum accedamus ad presidentes
qui magnam debent gerere reverentiam propter ea que significant. sicut videmus .n.
humanis conspicimus multas res propter significationes solum honorari que nullatenus
honorarentur si ad magnum non significarent. sic oratores et ambassia-
tores regum et principum ab ipsis regibus et principibus mundi ita
venerantur quia gerunt suorum dominorum personas ac si ipsi domini presentes
forent. Sacerdotes quoque ~~a regibus~~ quando sunt ad altare etiam a regibus
venerantur quia gerunt personam Christi. quamquam hodiernis temporibus propter videntur
aliquorum sacerdotum tale ministerium celeste admodum sit depressum.
Sic crux Christi ~~ad~~ et quod [struck] sive sacratissimum corpus a
nobis adoratur adoratione latrie sicut [struck] deum adoramus propter
significationes et representationes. Ecclesia autem multis significat et representat
totius ecclesie spiritualem i. corpus cum omnibus membris. i. Christum cum omni
ecclesia triumphante et militante. ergo habenda est in maxima reverentia.
Et quod hoc sit verum nunc est considerandum breviter. et primo de eius
[struck] materia consyderemus i. de petris que sunt fundamentum parietes

et tectum. Fundamentum autem [illegible] est fides Christi in qua tota ecclesia
radicatur. Sic dicit apostolus prima ad Cor. 3. [struck] Sicut sapiens archi-
tectus fundamentum posui. Et sequitur. Fundamentum aliud nemo potest
ponere praeter id quod positum est quod est Christus Ihesus. Fundamentum quoque sunt
apostoli et prophetae. Ita quod Christus est primus lapis angularis pretiosus. Sic dicitur
in psalmo. Lapidem quem reprobaverunt etc. Apostoli autem sunt etiam lapides. De
quibus dicitur Apoc. 21. Fundamenta muri civitatis omni lapide pretioso
ornata et stans continet duodecim lapides per quos intelliguntur
duodecim apostoli. Et Paulus quoque ait ad Eph. 2º Iam non estis hospi-
tes et advenae, sed estis cives sanctorum etc. Parietes autem qui in
altum eriguntur sunt contemplativi qui mentes suas in caelum erigunt. De
quibus apostolus dicit [struck] Nostra autem conversatio est in caelis est. Hortatur
quoque nos ut elevemur in altum dicens ad Colo. 3. Si consurrexistis cum Christo
quae sursum sunt [struck] quaerite ubi Christus est etc. Parietes autem sunt ex multis
lapidibus quia significant singulos fideles qui coniunguntur invicem vinculo
caritatis sicut lapides coniunguntur cemento. Et ideo ille qui [illegible] non est
coniunctus caritate proximo suo non est de ecclesia et separatur a fundamen-
to quia ut dicitur Io. in prima canonica 4º. Qui in caritate est et qui manet in caritate
in deo manet et deus in eo. Qui ergo in caritate non manet in deo non est
et sic excluditur a fundamento. Unde supra dicitur. Qui non diligit manet
in morte. Lapides autem isti sunt quadri propter stabilitatem fidei.
Unde ad Heb. 11. Sancti per fidem vicerunt regna etc. Tectum autem
significat prelatos [struck] qui necessitatibus subditorum providet et
eos defendunt. Unde oportet quod sint primi in bello protegentes et defendentes
subditos a caumatibus et pluviis ac tempestatibus tribulationum et
temptationum de quibus dicit dominus Io. 10. Bonus pastor animam suam dat
pro ovibus suis. Ille ergo prelatus qui non facit hoc autem non est paratus facere
non est tectum nec pertinet ad ecclesiam. Et ideo dominus ibidem sequitur. Mer-

cennarius autem et qui non est pastor etc. Considerandum 2º de sexto
forme ecclesie. Ad formam autem pertinet magnitudo distinctio et ornatus.
Magnitudo autem consideratur quantum ad tres eius dimensiones. Nam longitudo eius
sunt prelationes ecclesie a principio mundi usque ad finem scilicet a primo iusto Abel
usque ad ultimum iustum. Latitudo significat [struck] fidei dilatationes per
universas orbis regiones quia In omnem terram exivit sonus eorum scilicet apostolorum.
Altitudo autem significat duos gradus seu meritorum. Unus est superior
et alter inferior. Sicut sunt lapides. Distinguitur autem in sancta sanctorum in
chorum in navim et postea in atrium foris. [struck] Facta autem
est autem hoc modo ad similitudinem tabernaculi Moysi. Tempore autem illo [struck] in sancta
sanctorum non intrabat nisi sacerdos [struck] summus et semel in anno. Sed in
nostris intrant et mulieres sine aliqua reverentia. In [struck] sancta
autem cuius locum tenet nunc chorus habebat intrare sacerdotibus dumtaxat
[struck] nunc in nostris vero choris sine discretione intrant omnes. Et aliqui super
sacerdotes stant seculares quod est valde absurdum. Unde et Ambrosius
iussit Theodosio imperatori ut non staret in cancellis sacerdotum igitur
quia purpura imperatorem et non sacerdotem facit. [struck] Extra templum autem sta-
bant sub porticibus [struck] viri et mulieres ita quod mulieres a viris erant
separate, quibus nunc correspondet navis ecclesie. Sed nunc viri et
mulieres stant simul sine aliqua reverentia aut discretione. Igitur
sancta sanctorum quae sunt loca minora significant virgines qui etsi sunt pau-
ciores sunt tamen ceteris sanctiores. Hi enim sunt qui acceperunt fructum
centesimum et sequuntur agnum semper. [struck] De quibus dicit Apoc. 14
Hi sunt qui cum mulieribus non sunt coinquinati, virgines enim sunt. Hi sequuntur
agnum quocumque ierit. Hi empti sunt ex omnibus primitie deo et agno. Et in
ore eorum non est inventum mendacium: sine macula enim sunt ante thronum dei.
Chorus autem significat qui etsi non sunt virgines tamen castitatem servant
quorum maior est numerus nuptorum virginum et minor nuptorum coniugatorum

sicut chorus est maior sacris sanctorum et minor navi. et certe sanctiores
sunt tales coniugatis sicut chorus navi. de quibus dicit apostolus prima ad Cor. 7.
bonum est homini mulierem non tangere, et inferius sequitur. Solutus es ab
uxore noli quaerere uxorem et sequitur. qui sine uxore est solli-
citus est quae domini sunt quomodo placeat deo. qui autem cum uxore est sollicitus
est quae sunt mundi quomodo placeat uxori. et divisus est. et mulier innu-
pta et virgo cogitat quae domini sunt, ut sit sancta corpore et spiritu. quae
autem nupta est cogitat quae sunt mundi quomodo placeat viro, Navis
autem significat statum coniugatorum qui sunt imperfectiores quibus debetur fructus trige-
simus. unde apostolus dicit in eodem capitulo. qui matrimonio iungit virginem suam
bene facit, et qui non iungit melius facit. sequitur boni tales esse possunt et
sunt, sed casti et virgines sanctiores sunt id est in statu sanctiori.
Atrium autem quod foris est significat falsos christianos de quo dicitur apocalypsis 11.
atrium quod est foris templum eice foras et ne metiaris illud quoniam
datum est gentibus. falsi enim christiani non computantur in ecclesia sed cum gentilibus
damnabuntur. et bene per atrium quod est plenum cadaveribus significantur quia sunt pari-
etes dealbati et sepulcra quae foris parent hominibus speciosa intus autem ple-
na sunt omni spurcitia peccatorum. Ornatus autem ecclesiae est dealbatio intus
et extra quae significat munditiam mentalem et corporalem ecclesiae de qua dicitur
canticorum 4. Tota pulchra es amica mea et macula non est in te
Considerandum est ultimo de significato eorum quae ecclesiam adornant scilicet de altari de
turri et de campana. et de fenestris. Altare autem christus significat
super quod offerimus sacrificium laudis et orationes quotidie dicentes per dominum
nostrum Jesum christum. unde est ex petra. et ut ait apostolus prima ad Cor. 10. petra
autem erat christus. induitur quod est vestimentis per quae intelliguntur sancti. et
circa eum est corona. quia ut dicitur ad hebr. 2. Eum autem qui modicum quam angeli
minoratus est videmus Jesum propter passionem mortis gloria et honore coro-
natum. Fenestrae autem sunt doctores qui totam ecclesiam illuminant
de quibus matthaei 5. dicit dominus. vos estis lux mundi, et cetera

nemo accendit lucernam et in abscondito ponit, sed super cande-
labrum ut luceat omnibus qui in domo sunt. Turris autem est nomen
domini quo invocato expellimus demones et defendimur nos a temptationibus
et unde proverbiorum 18. Turris fortissima nomen domini: ad ipsam currit
iustus et exaltabitur, hoc est nomen quod cupiunt invocari totum
super eas illo septem mulieres per quas intelligitur universa ecclesia, de quibus
scribitur Esaias 4° capitulo ait. Et apprehendent septem mulieres virum unum
id est christum in die illa dicentes, panem nostrum comedemus et vestimentis nostris
operiemur, tantummodo invocetur nomen tuum super nos, aufer opprobrium nostrum.
sufficit enim ecclesiae quod sponsa christi dicatur et si in tribulationibus sit. in illo
enim solo fiduciam habet. et ideo convenienter turris eius ac fortitudo
est nomen domini. Campane autem significant praedicatores qui vocant
alios ad agni nuptias. unde Ysaie 40. dicit Super montem excelsum
ascende tu qui evangelizas Syon: exalta in fortitudine vocem tuam
qui evangelizas Jerusalem et cetera. Ecce ergo quod ostendebamus probare scilicet
quod ecclesia [illegible] multis significat ecclesiam spiritualem universam videlicet christum cum
omnibus sanctis. Quanta ergo reverentia est honoranda in qua tanta significationes
propter quod Jacob ut scribitur Gen. 28. postquam vidit in somnis in loco ubi
dormiebat [illegible] templum fore edificandum. et ibi christum passurum propter represen-
tationem mirabilem cum veneratione ait quam terribilis id est venerabilis est
locus iste et cetera

Secundo dico quod est colenda et veneranda propter domini inhabitationem. nam
christus est in ecclesia et corporaliter per sacramentum quia quamdiu species sacramenti remanent ibi
est corpus christi. ut dicit S. Th. in 3. parte q. 77. ar. 4. et in 4° senten.
debebat quod honoraret sicut dominus. quia ut dicitur apocalypsis 19. et habet in ve-
stimento et cetera. Ad hebr. 1°. Tanto melior angelis et cetera. Hier. 32. Ecce
tu fecisti caelum et cetera. Debebat quod valde timeri. cum sit iudex. Jo. 5
Nec enim pater et cetera. apocalypsis 1°. Ecce enim venit. Deus non [illegible]
videbit. Audi apostolum. ad hebr. 4. Vivus est enim sermo dei id est verbum quod
est christus ut dicit S. Th. ib. et cetera. Hier. 32. Fortissime magne et cetera

Preterea angeli sancti creduntur frequentare ecclesiam ubi tanta misteria
tractantur. unde sunt salutis ministri. Ad hebreos primo. Nonne omnes sunt etc.
et 12. Non enim accessistis etc. et sequitur. Sed accessistis. Quis igitur pec-
cator audet se immiscere cum angelis in ecclesia. 2a ad Cor. 6. Que conven-
tio etc. Et ne forte dicatur amice quo huc intrasti etc. et
expellatur (?) tunc enim sunt ministri qui separant bonos a malis. math. 13.
Exibunt angeli etc. Preterea sacerdotes habent ibi quibus magis
debent reverentiam exhibere. Levit. [illegible] qui vos sanctifico etc. et constituti sunt
dei qui sine reverentia se habent homines coram sacerdotibus. Videndo
scandalizant eos. et scriptum est Matth. 18 capitulo. Qui scandalizaverit etc.
Lege que apostolus paulus docuit viros ac mulieres in ecclesia orare
primo ad Cor. 11. Et quanta reverentia sit habenda ecclesie (?)
lege Exod. iij quando moysi apparuit dominus.

3o Honoranda est propter orationes sanctorum. nam ad hoc facta est. non
enim in camera regis sit stabulum, vel in foro cenatur (?). Sed unicuique
ars et actio habet suum locum. hic autem est domus orationis. ut dicitur
in libro [illegible]. et 3 reg. 8. intra ad hoc propositum dicitur. Sed homines
nunc omnes luxurias in ecclesia peccando committunt. et ideo spelunca latronum
id est demonum qui sua hec latrocinia exercent. nam sunt latrones. Contra
quos Ysaias primo. Cum veneritis etc. Super altarem stant ut
spectaculi (?) et dicunt [illegible] verba turpia. Contra quos legitur quod de gentilibus
scribitur primo reg. 4 et 5. quando capita [illegible] de neces-
nota (?) dagon ydoli. O falsi christiani, peiores estis gentilibus
[illegible] here. 2o. Transite ad insulas cethim etc.

Quicumque fecerit voluntatem patris mei qui in celis est: ipse
meus Frater Soror et Mater est. math. 12.
De malo quod sequitur ex tali discordia sive nostre creature
ad voluntatem dei, accedat primo Lucifer. dicat primo suam
dignitatem. Ezechielis 28. Tu signaculum similitudinis etc.
Sed quia voluit habere suam beatitudinem ex se et non a deo
quia ut dicit S. d. in prima parte q. 63. ar. 3. appetijt esse
ut deus non per equiparantiam quia sciebat hoc esse impossibile
ex naturali intellectu et quia in hoc naturale desyderium
non appeteret non esse. sed per similitudinem non quantum ad hoc quod
est nulli subesse per modos dicitur. Sed quantum ad hoc quia appetijt
ut ultimum finem illam beatitudinem ad quam poterat per
virtutem pervenire. et per propias meritis voluit
habere illam quam ex sola gratia dei poterat. Sed quid accidit
ei subsequitur in Ezechiele in eodem capitulo. In multitudine
negotiationis tue etc. usque ibi et factus es etc. Et
Ysaie 14. Quomodo cecidisti de celo etc. usque in placet (?).
Accedat 2o alia creatura rationalis que est homo. accedat
ipse adam et loquatur. dicat primam dignitatem suam.
Gen. primo. Creavit deus hominem etc. et 2o. formavit igitur etc.
[illegible] omnium animalium fuit. unde imposuit nomina rebus. Gen. 2o.
Et quod vocavit etc. [illegible] misterium incarnationis. in eodem 2o.
quam ob rem relinquet homo etc. quod exponit paulus ad Eph. 5
Sacramentum etc. immortale habuit corpus. et obediens
erat in quadam armonia. In paradiso voluptatis positus.
ubi si post aliquod tempus fuisset in celum cum angelis
assumptus. Sed quia noluit facere voluntatem dei. quod
accidit ei. Gen. 3. maledicta terra etc. usque et
vocavit etc. et ut usque ad finem capituli. Accedat tertio
testis Jonas. et dicat si non facis voluntatem dei sponte tu
facies cum invitus. lege Jonam in primo et 2o capitulo. Loquantur
quoque filij Israel et Juda. ut habetur in 4o libro regum in fine
et in libro para. 2o. Loquantur christiani non turchi adsit etc.

2° de bono qd ex h° seq. qa illi q faciūt volūtatē dei
efficiūt fres et sorores et mres x̄i. fres qd
ad he. 2. Qui n. sanctificat etc. Et ex h° seq q ex
alenabūt sic x̄i. phi. 2°. Qui cū ī forma etc. Ad
ro. 8. Ipse n. spūs etc q si affligemur h' et seq
q sum' filij dei et fres x̄i q fuit etiā afflictus. ad he.
12. Recogitate n. eū etc exaltabunt īt postea. sic
dictū ē q h° p inobedientiā pdidit armoniā. sic q facit
volūtatē dei acqrit aliq mō eā. ad Ro. 7. Scim' n. qa
lex etc et sequitur tandē. Infelix ego ho etc. Itaque
salte qm ad h° acqrere eā qa n' duc ad pctm. [struck] sic
ē fuit [struck] ī x̄o sine ullo effectu. 2° ad Cor. 7. eū q
nō nouerat etc. Sic x̄o subiecta st oīa. ps. Oīa subiecisti.
ad he. 2°. In eo n. q oīa etc. Ita et et frib' x̄i
oīa deo subiecit. nā et [illegible] [illegible] subiecerūt eis.
actuū vlt°. de paulo. Et danielis 6. et 14. Vō q°
dilig' x̄s carnales parentes [struck] et fres s; spūales. ad
ro. 9. optabā etc. et sequitur. nō oīs q ex. Is si
suis frib' s'm carnē n' pepcit qa noluerūt facere
suā volūtatē qd facit nobis. ad Ro. 11. Si n. deus
nālib' etc. et infra. nā et si tu etc. Vn legem dei
salomone q fuit electus ī filiū. 2. reg. 7. et p'
parat. 17. s; qa [illegible] suā volūtatē adeo sicdit re-
gnū eius. ut ps. 3. regū. 11.

Quare loquellam meā nō cognoscitis. Jo. 8.

Infer de epistola de regno dando etc.

Dignum est sepōnere ī coi. qa n' phi n' pphe s; [illegible] dei ad he. p° multiphariter etc
permisit i'deus h' [illegible]. si n. [struck] rex sua secreta
i'dicaret p suos. [struck] illud qd filius dilectus i'dicavit eū
piculo et oēt [illegible] reputādū magnū etc. [struck] s;
nō attēdim' ideo ait. gabr. p°. Sapiā foris pdicat etc.

de veritate. de dis. n. et morib' illu[m].

In spāli, qa [illegible] illuminat. ps. preceptū dni etc. p' ad Cor. 2
Sapiā etc. eccl. 24. Ego ex ore etc. Et xpiani
sep loquūt gētiles. q; q°. p' ad Cor. p°. pdā etc. Vn n
nūc voluit audire euāgeliū. ecce tps fuit. 2°
ad thy. 4°. a veritate qd etc sic [struck] accedit.
s; igneū eloqūi etc. ad he. 4. vivus est etc. s; xpiani
venunt ad audiēdū potens. ss. p°. Cognouit bos etc.
Alios instruit. 2° ad thy. 3. dis n. sepi de. gab. q
bibe aquā etc.

Considerauit agrū et emit eū. Prouerb. vlt°.

marc 13. sicut ē regni celorum etc h° regni x̄ps ē. Jo. 17. hec ē
vita etc. ī agro humanitatis. gen. 27. ecce odor etc. Iste
h' thesaurus emit dādo oīa sua etc.
Cognoscendo x̄i cat amorē eius. ps. ī meditatione etc. plurimū
vt pulcritudinis. q n' so' amarē [struck] sic s; et qa videat vias
bonu. 2° de nā. divi nominū. ubi 6. s;. bonitas
racts sequitur bonū dispōnit eui sequitur ē pulcritudo. Vn et
sicut cetis pib' pulcriores diligūt. sic iacob [struck] magis dili-
gebat rachel. et bo' gg. videns illos pueros anglicos
venales ait. Heu p dolor q splēdidas facies princeps
tenebrarum nūc possidet. et cetera. bn' ige angli
q angeli qa et angelicas vult' hnt et tales ī celis
anglos decet eē coheredes. Christus aūt ē oīs pulcher-
rim'. ps speciosus etc. vn et angeli mirāt de ei pulcritudine
ss. bs. gloriamur etc. de pulcritudine vīe. ad Coll. 2. In quo oēs the etc.
et canz. In q° bene etc. de pulcritudine doctrinis. ad he. q cū sit etc

2° probatur ratione bonitatis. bonum enim est quod est appetibile. ipse
autem est maxime appetibilis tanquam prima causa. Io. p°. per quem omnia etc.
vnde in continet celi prestremo. exo. 33. ostendam tibi etc. vno est
ipse bonitas cum ~~[illegible]~~ non sit accus in deo. math. 19. quid me
interrogas etc. Secundo nobis bonus est. quia vestiuit se nostro sacco
et moratus est inter nos pro nobis redimendis. ad ph. 2. Qui
cum etc. quantum proximis desyderas ut ad Ro. 8. qui non pepercit. Et hoc tamen
maxime apparet quia cum quotidie morte morimur dat tamen
semper locum penitentie. ps. numquid irascetur etc. vnde mirabili pro
processus duxit. Sapiencie. 12. non quia impotens eras. Sed quanto nunc
est benignior tanto erit seuerior. valerius. Lento enim gradu ira
ad Ro. 2. An diuitias etc.
3° probatur ratione habundantie bonorum et diuitiarum eius. Salomon enim
amare diuicias quibus sperant ad. vnde ager hic centuplum reddet.
marci. 10. Amen dico vobis etc. Dat gratias que sola emit
vitam eternam. prima ad Cor. 13. Si distribuero etc. vnde et omnia conte-
nit qui habet gratiam et sola hec sufficit ei et quia ps que est magnus the-
saurus. ad phi. 3. Que mihi fuerunt lucra etc. Secundo quia implet sola
desyderium in hac vita quod potest impleri. Io. 4°. Omnis qui biberet etc.
ps. 44. omnis secundos etc. De diuitijs glorie quod dicam. prima ad Cor. 2.
quod oculus non vidit etc. ps. 64. oculus etc. et 66. Lenimini etc.
4° [illegible] probatur. Canticorum 2°. Introduxit me etc. et .5. Adiu-
ro vos etc. et in cogitationibus quibus ~~et~~ etc. ut. Dilectus meus etc.
Secundo exemplo sancte ~~K~~ Katerine, que pro consyderauit quando eam [illegible] desponsa-
uit. et deinde emit omnia quando dedit pro semetipsam per eius
amore etc.

Q uicumque fecerit voluntatem patris mei qui in celis est
ipse meus frater Soror et mater est. math. 12.

Bonitas voluntatis humane dependet ex conformita-
te voluntatis diuine. probatur auctoritate hodierni
euangelij. probatur ratione. nam secundum doctorem S. th. in 12 q. 19
ar. 9. bonitas voluntatis dependet ex intentione finis. finis
autem vltimus voluntatis humane est summum bonum quod est deus. requiritur
ergo ad bonitatem voluntatis quod ordinetur ad summum bonum. Secundo
autem bonum primo et per se comparatur ad voluntatem diuinam ut obiectum proprium
eius. illud autem quod est primum in aliquo genere est mensura et ratio
omnium que sunt illius generis. vnumquodque autem rectum est et bonum
in quantum attingit propriam mensuram suam. vnde que magis accedunt
ad naturam ignis sunt magis ignea. et que magis participant
de luce solis sunt magis lucida. et quod magis conforma-
tur regule et plombino edificatoris est magis rectum etc.
et intelligo hanc conformitatem non per equiparantiam sed per
imitationem. Sed queritur utrum semper voluntas hominis debeat
semper conformari in volito voluntati diuine. Respondeo secundum S. th. in sequenti
articulo. Tenetur conformari formaliter sed non materialiter. quia
scilicet tenetur velle bonum commune et diuinum et sub ratione boni
ordinando in finem vltimum. et sic contingit quia voluntas fertur in
suum obiectum secundum quod a ratione proponitur. potest autem proponi a ratione aliquid
sub ratione boni alicui quod alteri proponitur sub ratione mali
ut iudici suspensio latronis proponitur ut bonum sed
coniugi latronis ut malum. quia ille consyderat bonum com-
mune patrie. et utraque est bona voluntas, et sunt conformes
formaliter. et sic dicimus de deo et beatis. Et secundum hoc sanctum
quod deus vult formaliter quamuis non sanctum materialiter. vnde quamuis
non debeamus velle damnationem hominis debemus tamen velle
iusticiam dei. est tamen sciendum quod aliquo modo voluntas humana confor-
matur voluntati diuine et materialiter in volito. in quantum deus tanquam causa efficiens
dat inclinationem voluntati quibus. Tertio probatur exemplo agro.
nam malum ~~quod fugit a deformitate facit~~ deformitatis
facit nos cognoscere bonum conformitatis. quia opposita etc.
~~et hoc vide sub verbo duas curias [illegible] ante~~
~~[illegible] 28. [illegible] ps. 14. quam [illegible]~~ de
bono in genesi. de Iona. de Iudeis in fine 4° regum et
2° parali. loquitur expani. de [illegible] etc.

De liberali obedientia
gen. 22.

129

Resplēduit facies ei' sic̃ sol : uestimēta aũt
ei' facta sũt alba sic̃ nix . math . 17 .

Et virgo maria fuit plena grã sup oẽs puras creat'l
p° ꝑ dignitatẽ filij q̃ apparet ĩ euãgelio ho
dierno . assũpsit ihs ꝑ
2° uoo

O mulier magna est fides tua. Mathei 15.

Quod fides facit omnia tollerare patienter.

Probatur per hoc evangelium. Circa quod idem notandum
2o videtur. Sed sciendum primo quod duplex est fides scilicet informis et
formata. Unde de hoc Jacobi 2o capitulo. Loquimur autem nunc
de formata. Videmus autem homines multum laborare quando cre-
dunt multum lucrari. Exemplum de rustico de milite de
mercatore et aliis artificibus. Si ergo crederemus hoc
regnum celorum [illegible] sine dubio tolleraremus. Ad Ro. 5.
Justificati ergo ex fide etc. Item fides causat timorem fili-
alem. Unde ut dicit S. Th. 2a 2e q. 7 ar. 1o timor
est effectus fidei in quantum per fidem instruimur de excellentia et
bonitate et iustitia dei. Unde homo refugit se deo oppo-
nere videndo ipsum et timet ab eo separari quia est summum
bonum. Dum per fidem habet estimationem quod deus sit quoddam immensum
et altissimum bonum a quo separari est pessimum et cui se
velle equare est malum. Et ideo sustinet potius homo omnes
iniurias si fidem habet formatam quam a deo separari. Item
in sequenti articulo eiusdem questionis dicit S. d. quod unus fidei
effectus est purificatio cordis. Quia in hoc consistit ut infe-
rioribus [illegible] non misceantur, sicut aurum purum dicitur quod non est mi-
xtum inferiori metallo aut argento. Sed non tollit impuritatem
argentum si cum auro misceatur sed perfectior efficitur. Ita
homo si coniungatur superioribus idest deo perfectior redditur. Principium
autem huius commotionis est fides quia purificat intellectum dum
facit intellectum adherere superioribus et per hoc mittere infer-
iora et non e contra. Purificat etiam affectum quia homo quod habet con-
iunctam caritatem. Homo autem eam purificatur per amorem
totaliter inheret superioribus. Quod patet cum pro nichilo repu-
tans dicit cum apostolo quis nos separabit a caritate Christi. Sed hodie
christiani non habent fidem. Et ideo ~~[illegible]~~ quod dicit dominus audi-
ant Jo. 10. Vos non creditis etc. Vos enim ex patre diabolo
estis. Quod omnes inclinantur in eis est ad dicta quam puritas mentis.
3o probatur exemplo 2 machabeorum 7. Item ad hebreos 11.

Qui se exaltat humiliabitur. math. 23.
quia deus superbis resistit.

p° p narratione sui evangelii. Loquitur de statu a
x° roe. Sed p° nota quod d. s. th. 22e. q. a 162.
hec ratio recta est voluntas uniuscuiusque feratur in id
quod est proportionatum sibi. superbus autem ex hoc nominatur quia
per voluntatem tendit supra id quod est. et ideo superbia importat
aliquid quod adversatur rationi recte et ideo est peccatum. et est speciale
peccatum ratione specialis obiecti s. excellentie proprie. et quamvis non
omnia peccata semper oriantur ex superbia. possunt tamen oriri omnia
peccata ex ipsa in quantum s. possunt omnia ordinari ad finem
superbie, et in quantum superbia removet subiectionem divine le-
gis que prohibet peccata. Sunt autem 4or species superbie ut patet
ibidem. et sunt 12. gradus eius. s. curiositas. Levitas in ubi-
letitia. Singularitas. inepta letitia. Arrogantia.
presumptio. defensio peccatorum. ficta confessio. rebellio
libertas. peccandi consuetudo. in quibus gradibus tanguntur
non solum superbie species sed et quedam ~~[illegible]~~ antecedentia
et consequentia. quod autem superbis deus maxime resistit
patet quia ut ibidem d. s. d. superbia proprie respicit defectum
subiectionis hominis ad deum s. q. ad se extollit supra
id quod est sibi prefixum secundum regulas divinas ut mensuram. unde di-
citur ecc°. . . . Dominus autem dicit in evangelio qui non
est mecum contra me est. et ideo superbus contra deum est et quo-
modo contra eum pugnat propter quod deus ei resistit. Item cum deus
habeat principatum super omnia, et homo superbus non vult subici patet
quia vult auferre principatum adeo quod supra se ~~[illegible]~~ quod
deus ei resistit, quia deus non potest nolle suum principatum nec ab-
negaret se ipsum. Item superbia ut ibidem d. s. d. ex
parte aversionis habet maximam gravitatem, quia in aliis peccatis
homo adeo avertitur ut propter ignorantiam ut propter infirmitatem
ut propter desiderium cuiuscumque alterius boni. sed superbia habet aversi-
onem a deo ex hoc ipso quia non vult deo et eius regule subici.
et ideo est gravissimum peccatum. e. n. g. primum peccatum
s. quod bene considerat. Vis autem fugere superbiam considera
propriam infirmitatem et imperfectionem. ecc°. 10. quid superbis
[illegible] 40. cinis caro. . . . ignobiliorem voluit alios pre
et sic non resisteret . . . grana perforata
lignum porrosum vas . . . pomum voluit.

augeat appetit una. qd e nobilitas sanguis. ecc. n.
ex ada nascun et ex eisde uiscer tabes. qd gtaris
i pot q pstineris eripere a morte. qd gtaris i scia
q nihil cognoscis. qd i venustate q cadit sic flos.
qd i diuitijs qs pdis cito. vel fuge supbiam cosyda
magnitudinem dei. Job. 15. qd tumet etc.
3 pbat ex. ~~[illegible]~~ vn ezech. 28
de de lucifo. Tu signaculu etc. et ysa. 14. quo
cecidisti etc.

Sedere ad dexteram meam uel sinistram non est
meum dare vobis. math. 20. cap.

Q inanis gla valde displicet deo.

p pz p euangelium hodiernum. 2o pbat rone. sz p
noto q sic d s. th. 22 q. 132. nom gle ppe
iportat manifestationem alicui de h qd apd hoies
decorum uidet. q ar is cosyderet op ppus dignu laude
aut q uelit bona sua ab alijs approbari n e pctm sz
pctm ymo pt ee meritorium, ut si h appetat ut de
ab hoib glorificet. et ut alij pficiant exo suo et ut
ipe pficiat dn s studet pseruare pp nom qd h et pfi-
ciet. et sic e laudabile hre curam de bono noie. et ideo
appetere gla de se no nomi ad uiciosu sz appetere uana
gla du s qs qrit glis de eo qd n e ut qd n e gla dign.
uel ab hoi q n hnt certu iudiciu ut ab hoib uel qa no
refert huc appetitu i debitu fine. Sz qa n qriat simplr
caritati dei no px ideo simplr n e mortale. potest
tn gviari cotu. et sic ee mortale. ut ibidem d b. th.
Ergo pz q istud pctm no displicet ratione deo ex hoc
q sit graue cetis: sz valde displicet ei qa ex eo
multa uicia oriunt. Vn a gregorio ut ibidem d b. th.
ponit uitiu capitale et superbia uocat generale. qa supbia
iportat iordinatum appetitum excellentie: ex oi at bono
qd qs appetit quandam pfectionem et excellentias cosequi
et ideo fines oium uitiorum ordinant i fine supbie: sz
it bonu p q excellentia ho cosequ pcipue ad h ordi-
nat gla i qua iportat manifestationem bonitatis alicui
nam bonum nalr amat et honorat ab oibus. et ideo
pp ppinquitate ad excellentias quam hoies maxe desyderant
quis e q gla sit maxe appetibilis et q ex eius iordina-
to appetitu multa uicia oriunt: et ita erit uitiu capi-
tale. ex ea n. oriunt iactantia: psumptio nouitatum quas
hoies solent admirari. hypocrisis. pertinacia du ho ni-
mitur sua sentie et pferre meliori. discordia du ho
no ult alijs p uoluntatem cocordare. cotentio i ubis. et
iobedientia. et ideo deo valde displicet hoc peccatum.
3o pbat exo. legit de dd. 2 reg. ult. et de ezechia
4 reg. 20.

Fluuius egrediebatur de loco voluptatis ad irrigandum paradisum.
genesis 2°.

egrediebatur	fuit prudentius. De certa cum esset puer. Ut posset i[n]t[er] monachos. p° [con]fitebatur. gal. [illegible] p° [con]fitebatur i[n] ordibus. [illegible] [illegible] se ornaret. fugiens malas [con]suetudines. p° ad cor. h. nostros [illegible]
de loco voluptatis	Videmus autem q[uod] omnia vana sunt cum esset i[n] studio non poterat [illegible] p°. [illegible] et z. [illegible] [illegible] et omnia p. ad u. l. d. t. f. sunt et i[n] [illegible] i[n] religione [illegible] [illegible] puer. Sapiens p° i[n] malivolam [illegible] [illegible] Mater [con]sequebatur [illegible] de illa morietur. restituus cepit devotior et doctior [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] edificat. [illegible] [illegible] sapiens. [illegible] optimum [illegible] [illegible] quod [illegible] cum alberto. [illegible] scientias fuit. q[uod] [illegible] [illegible] [illegible]
ad irrigandum paradisum.	apparet i[n] libris q[uod] [illegible] [illegible] [illegible] fundamentum [illegible] ~~[illegible]~~

134

Malos male perdet. math. 21.

q xpianis evenit aliq magna tribulatio
pbat ex conclusionis. po ex lra parabole evangelii.
2o ratio probabilis. et po rone ingratitudinis. non ignoras
~~[illegible]~~ s. th. 22e q. 107. dupl dr ut p omissiones.
ut qn gra facit. Sz xpiani n solum nunc emendant qa
n grates agunt deo de beneficiis receptis sz e contrario
spernunt. non qd mai beneficium q baptismus. et tn xpiani
negaverunt verum factum i baptismo. spernentes sanguinem xpi
et gratiam. Sz qd dicit paulus ad he. 10. irritam qs etc.
quanto dicit et cuius plus doctrina est et spernunt. Sz qd
dr apls ad he. 6. terra n. etc. Item dr vos p parentum
expectat et no cognoscunt sz spernunt dicentes de se
pacem. Sz qd dr ad Ro. 2o. existimas ut o ho etc. Item similia
peccata merentur similes penas. Sz sicut peccaverunt xpiani sicut iudei
peccaverunt pp qd fuerunt acriter puniti. respice si
conveniat xpianis qd dr ysaie po de iudeis. filios enutrivi etc.
et 3o. p eo q dixerunt etc. et po. quo factus est etc. it. 10.
ve q condunt leges etc. et hier. 2o. duo n mala fecerunt etc.
Decem n sunt idolatre. Sz quanta maior idolatria q inter-
ventus totaliter imergi. p ad thi. 4. radix etc. et de
idolorum sunt unde. ~~ad coll.~~ 3. et ad hier. 7. hec
gens etc. et. 8. Attendi etc. Item pz q sic ppinqua
tribulatio qa defecerunt sancti et perit fides. ps. omnes
declinaverunt etc. Item q pr est nr et ut nos corrigat.
ad he. 12. quem diligit dns etc. Item qa prelati ducunt
dominium et tenent utraque ut alia hnt sollicitudinem
q impugnant xpianos, q ut et a deo i corde ei i missa.
sic docet. ps. 4. exclamabat sig etc. Item qa principes
xpianorum sunt divisi: qd a deo ut et factum q renovo
parat unus. omnes n. exercent sunt et conveniat eis qd ysa. 6.
excreca cor etc. Item qa nulli agunt penitentiam sz omnes dicunt
q adhuc dns expectabit. Sz sic et dicebant iudei sz qd
dixit eis ezechiel imo dns. eze. 12. fili hois. qd e proverbium etc.
Item qa nulli sunt orationes ad eam obstandum: non ut ho a deo
procedat ut s. nolit i spirare hoc ut puniat. sic dicebat
hier. 11. tu ergo noli orare etc. et 14. noli orare etc. et 15.
si steterit etc. Ergo agere penitentiam. qa ut ait dns
hier. 18. si penitentiam egerit etc. exm in iudeis.

Si peccaverit in te frater tuus: vade et corripe eum
inter te et ipsum solum. math. 18.

Correctio fraterna est in precepto.

Primo probatur per evangelium. math. 18. respondetur
2o ratione. tum quia est quedam elemosina spiritualis. elemosinam autem dare est
in precepto. tum quia qui non corrigit fratrem cum potest permittit eum
mori spiritualiter quod peius est quam si permitteret eum mori cor-
poraliter. Notandum tamen quod est preceptum affirmativum quod non obligat
omni tempore. nec oportet quod homo querat delinquentes nec fiat explo-
rator vite aliene; sed sufficit hoc facere quando occurrunt talia.
potest tamen omitti meritorie, quando videt homo quod non expedit
ei vel aliis vel in hoc tempore sed expectat tempus. Sed si quis presumeret
quod posset alium a peccato retrahere et propter timorem vel cupi-
ditatem non facit, quantum ad hoc quod hoc preponit fraterne caritati
peccat mortaliter: si autem propter hoc tardior fieret eius peccatum
veniale. Tho. 2.2. q. 33. Et sciendum hoc non solum ad
prelatos pertinere i. correctio que est per simplicem admonitionem
sed etiam ad omnes. Sed illa que est per punitionem per quam intenditur bo-
num commune pertinet ad prelatos. Nota etiam patres et matres.
Et ideo etiam dicitur quod subditi debet corrigere prelatum suum
si delinquit. Ergo et filius patrem et filia matrem cum reverentia scilicet.
Peccator hanc correctionem afferre per suum peccatum impedimentum.
Primo quia redditur indignus et perpetue quando maius peccatum facit. math.
7. quid vides etc. 2o propter scandalum si peccatum suum est manifestum.
math. 7. quomodo ~~vides~~ dicis etc. 3o propter superbiam quia forte sua
peccata parvipendens intendit in aliorum peccata. Potest tamen corrigere
cum misericordia ut non augeatur et ita non peccat ut ait S. th.
sicut cum Bernardus hoc faciat. Sed si magis est dimittenda correctio ne
ille qui corrigitur fiat deterior. Respondeo. a prelato non dimittatur quia sal-
tem bono communi providetur si non utile non per penas non sponte emen-
dari. Sed ille qui facit simpliciter admonitionem debet propter hoc di-
mittere. Prov. ix. noli arguere etc. Utrum ordo qui est in evan-
gelio sit de precepto. Respondeo. etc. et hoc vide in eadem questione.
3o confirmatur exemplo. in primo libro regum de Heli. nam si non fuisset
punitus non fuisse obligatus ad corrigendum filios: et hoc magis
pertinet ad prelatos.

Qui maledixerit patri uel matri morte moriatur. Math. 15.

Quod Deus grauiter punit inhonorantes parentes.
primo auctoritate euangelii. Accessit ad utrumque
2o uideo. Sed primo nota quod patri debetur aliquid duplex. ut dicit S.
Th. 22. q. 101. uno modo per se scilicet reuerentia et obsequium
quia est superior et quia principium filii. alio modo per accidens scilicet [illegible]
quod ei accidit aliquid necessitatis. Sed utrumque in omnibus tenentur filii
patri obedire ex precepto: unde in littera O. et utrum sit
pretermittenda parentes obsequia in parentes occasione religionis
vide in littera R. et 22e q. 101. ar. 4. item q. 26 ar. 9.

Item utrum filii teneantur [illegible] ut substinent parentes. unde in littera R.

Queritur quis est magis diligendus an filius an parentes. et an pater
an mater, et an uxor an parentes. et hec comparatio intelligitur
de [illegible] per se scilicet de patre in quantum pater et sic de aliis. quia virtus
ut malitia possunt [illegible] solum ut minuere amicitiam. ad
primum respondet quod ex parte obiecti dilectionis quia pater habet rationem
maioris boni et est deo similior et potest existens principium filii
est magis diligendus pater quam filius. Sed ex parte diligentis scilicet ratione
coniunctionis et in ratione maioris boni magis est diligendus filius.
quia hec dilectio est firmior dilectione qua quis diligit se ipsum. nam
filius est aliquid patris: et patres diutius amant filium quam filii parentes.
tamen parentibus debetur honor reuerentia et obsequium et non filiis.
ad 2m respondet in 10. ar. quod per se loquendo est magis amandus
pater quam est principium per modum agentis quam mater que est principium per mo-
dum patientis. ad 3m respondet in 11. ar. sicut respondet
ad primum. et addit quod maior reuerentia est parentibus exhibenda
quam uxori. et illud gen. 2. quod propter uxorem relinquet homo etc.
[illegible] non est hoc quantum ad omnia intelligendum. quia in [illegible] debet homo
magis assistere parentibus quam uxori. sed quantum ad unionem car-
nalis copule et cohabitationis omnibus parentibus debet uxori adherere.
Sed cui [illegible] est magis beneficiendum [illegible] propinquioribus. [illegible] agens
naturale prius agit in propinquius. et hoc dicit S. Th. 22. q. 30. ar. 3.
et vide hoc in littera. elemosina. quod autem deus punit eos
qui inhonorant parentes eos non subueniendo [illegible] ex pena
quam imposuit huiusmodi deut. 21. Si genuerit etc. et
vide in libro. parricida. de obedientia non ad principes et
ad prelatos vide [illegible] in littera O. et quod deo hec inobedientia
displiceant patet. [illegible] philosophus.
3o hoc patet exemplo. de absalone in 2o libro regum. et
quia Jesus fuit obediens matri. Luc. 2. et matrem Ioanni com-
mendauit. et zelauit honorem patris qui dixit domus mea

Ecce Rex tuus venit tibi mansuetus.
mathei . 21 . capitulo.

quod convenientissime xps pro nobis mortuus est in cruce.
Sed primo evangelium declarandum est ubi ostendit eius mansuetudo
et gloria. de gloria dicimus ad he. primo qui cum sit etc. de ab.
quia maior abraham. Jo. 8. abraham exultavit etc. maior
moyse. ad he. 3. amplioris. maior summo sacerdo-
te. ad he. 7. Intuemini autem quantus etc. maior regibus. un-
de dicitur. dixit dominus domino meo etc. Hec quomodo pro nobis
passus est. non fuit necessarium absolute quia quamvis et absolute
fuit alio modo possibilis liberatio hominis. sed presupposita dei
passione fuit necessarium et nullo alio modo fuit possibile. ut dicit s. th.
in 3. q. 46. Sed conclusio habet duas partes. scilicet quod modus passionis
sue fuit convenientissimus. et quod conveniens fuit quod in cruce
pateretur. et hec prima pars probat. s. d. in eadem questione. 5. mediis.
primo quia per hoc homo cognoscit se diligi a deo. ad Ro. 5. commendat etc.
2o quia dedit nobis exemplum obedientie humilitatis constantie iustitie et ceterarum
virtutum. prime pet. 2o. xps passus est etc. [struck out]
3o quia per hoc non solum nos liberavit a pena peccati. Is. 53. vere languores etc.
et promeruit nobis gratiam et gloriam. ad Ro. 5. reconciliati. ad he.
10. sanctificatos etc. 4o quia per hoc homines docuit quod debet se servare
immunem a peccato cum sit redemptus magno precio. prime ad cor. 6. empti etc.
5o quia hoc ad maiorem gloriam hominis cessit ut homo diabolum vinceret.
prime ad cor. 15. deo autem gratias etc. quod autem deberet mori in
cruce probat septem rationibus. sed duas ponamus devotas. primo per exemplum
ut scilicet nullius mortis genus timeamus. ad he. 12. deponentes etc.
2a ut dicit Crisostomus. quia in cruce expansis manibus moreretur ut altera
manu veterem populum altera eos qui ex gentibus sunt traheret. et
sic possumus dicere ut ostendat se paratum ad suscipiendum peccatores.
ad he. 4. adeamus ergo cum fiducia etc. post in fine addi 3am
rationem: per figuras scilicet veteris testamenti. ut patet de archa. de virga
moysi que divisit mare. de ligno quod dulcoravit aquas.

Erat aspectus eius sicut fulgur: vestimenta eius sicut nix. math. 28.

Quod cum maxima reverentia et timore et devotione
os ire ad sacramentum.

Primo primus ex dignitate Christi in euangelio Iohannis eius no.

Secundo ex fructibus qui ex hoc consequuntur: quod quid alius non
potest provenire. nam ut dicitur S. th. in 3. parte q. 79. effectus huius
sacramenti est conferre gratiam. Io. 6. panis quem ego dabo. Item ex eo
quod in ipso totus Christus continetur qui gratiam contulit mundo. Io. 3. gratia et
veritas. Io. 6. qui manducant me. Item quia per ipsum represen-
tatur passio Christi per quam datur gratia. math. 26. hoc est sanguis meus.
Item quia traditur per modum cibi et potus ut ostendatur eius spiritualis
sicut cibus et potus materialis corporalis ... quod est per gratiam. Io. 6. caro
mea. Item quia in speciebus panis et vini traditur quia hec confi-
ciuntur ex multis granis. quod significat unionem caritatis ut dicitur magister.
Item dat gloriam que est ex fide. Io. 6. si quis manducaverit ex
Item quia significat passionem Christi et ibi est Christus per cuius passionem apertum
est lumen. ad he. 9. novum testamentum mediator est. Item dicitur
quod remittit venialia: quia sicut panis recuperat deperditum
in corpore: ita hic panis recuperat deperditum fervorem.
Et quia res sacramenti est caritas que excitatur in hoc sacramento
per remittuntur peccata. et est ut ipse dicit in 4. articulo.
remittit aliquid de pena non directe sed ex quadam concomi-
tantia ad principalem effectum: et maiorem et minorem secundum
modum sue devotionis et fervoris. Item preservat a futu-
ris peccatis. Io. 6. hic est panis et cum quia homo interius roboratur
dum est per gratiam augmentum. ps. panis cor hominis confirmat.
cum quia cum sit signum passionis Christi repellit demones. unde Chri-
sostomus Io. ut leones flammam spirantes sic ab illa mensa
discedimus terribiles effecti diabolo. Et nota quod ve-
nialia impediunt non tamen penitus. sed post ... cum actu exercentur
impediunt quidem non totum effectum sed saltem illam dulcedinem
ac spiritualem refectionem internam que solet a devotis sentiri.
Os ergo venerari. Ad Ro. 6. consepulti sumus. os tempore bono operi.
ad Ro. 6. humanum dico quod. os ire cum aromatibus mulieres
ad ipsum ut dicunt nob. est ... 4o. ... et Item spiritu
et alacriter ... cum et non ... et timore ...
primo ad Cor. 11. qui non manducat. Item cum magna caritate et fer-
vore. 2a ad Cor. 13. Item hoc patet ex figura exodi
12. c. de agno.

I'

cc. I + 139 + I'
1 foglietto applicato alla contrag. ant.
30 XI 95